

# Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

## ΙΑ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

### ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

#### ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

#### ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΝΒ'

Παρασκευή 16 Δεκεμβρίου 2005

Αθήνα, σήμερα στις 16 Δεκεμβρίου 2005, ημέρα Παρασκευή και ώρα 10.49' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΣΩΤΗΡΗ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗ**.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Ιωάννη Πλακιωτάκη, Βουλευτή Λασιθίου, τα ακόλουθα:

#### Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Καστοριάς κ. ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Διαβητικών του Νομού Καστοριάς ζητεί την ανάκληση της απόφασης του ΟΓΑ, για μείωση της παροχής αναλυσίμων υλικών στους διαβητικούς ασφαλισμένους του.

2) Ο Βουλευτής Σερρών κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Παγκληρική – Παλλαϊκή Αγροτική Κίνηση ζητεί ενημέρωση, σχετικά με την καθυστέρηση της χορήγησης του εφάπαξ των κληρικών από το ΤΑ.Π.Ο.Ε.Κ..Ε.

3) Ο Βουλευτής Νομού Αττικής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Καλυβίων-Θορικού Αττικής ζητεί έκτακτη οικονομική ενίσχυση για την αποκατάσταση των ζημιών που προκάλεσαν πρόσφατες πλημμύρες στην περιοχή του.

4) Ο Βουλευτής Νομού Αττικής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μαραθώνος Αττικής ζητεί η τελετή έναρξης του Μαραθωνίου Δρόμου να πραγματοποιείται στον ιστορικό χώρο του Μαραθώνα.

5) Ο Βουλευτής Νομού Αττικής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Νέας Περάμους Αττικής ζητεί την έναρξη του στα αντισταθμιστικά οφέλη του Ν.3054/2002.

6) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Φοιτητών προπτυχιακού προγράμματος σπουδών «Ισπανική Γλώσσα και Πολιτισμός της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του

ΕΑΠ, ζητεί την κατοχύρωση του πτυχίου και των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων του τμήματος.

7) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΚΡΥΠΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου της Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου ζητεί να διέλθει η Ιονία Οδός από τους πρόποδες του όρους Αρακύνθου.

8) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Υπαλλήλων Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού ζητεί την ικανοποίηση οικονομικών και εργασιακών αιτημάτων των μελών του.

9) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύλλογος Πτηνοτροφικών Επιχειρήσεων Ελλάδας ζητεί την οικονομική στήριξη του κλάδου του.

10) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΗΓΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Κυκλάδων ζητεί τη δρομολόγηση υδροπλάνων στα νησιά των Κυκλάδων.

11) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΗΓΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Δρυμαλίας Κυκλάδων ζητεί την ολοκλήρωση και λειτουργία του σφαγείου στο Δήμο του.

12) Ο Βουλευτής Πέλλας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Παναγιώτης Καληνδέρης ζητεί την επίλυση ιδιοκτησιακού του προβλήματος στο Μυλοπόταμο Πέλλας.

13) Ο Βουλευτής Πέλλας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα με το οποίο ζητείται να ενταχθεί ο Νομός Πέλλας στο πρόγραμμα ενίσχυσης επενδυτικών δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων.

14) Ο Βουλευτής Ημαθίας κ. ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εργοληπτών Δημοσίων Έργων Νομού Ημαθίας ζητεί να προωθηθούν και εξοφληθούν άμεσα πιστοποιήσεις για εκτελεσμένη εργασία του εκκρεμού κ.λπ..

15) Ο Βουλευτής Ιωαννίνων κ. ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΟΥΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία κάτοικοι των Ιωαννίνων ζητούν να διε-

ρευνηθεί η νομιμότητα της ανάθεσης σε κοινοπραξία, του έργου της κατασκευής υπόγειου χώρου στάθμευσης, κάτω από την πλατεία Πύρρου Ιωαννίνων.

#### **Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ**

1. Στην με αριθμό 7017/4/5365/11-08-2005 ερώτηση του Βουλευτή κ. Δημητρίου Κωνσταντάρα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 476/31.8.05 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθ. πρωτ. 715/27-07-2005 ερώτησης του Βουλευτή κ. Δ. Κωνσταντάρα, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων και μας διαβιβάστηκε με το ανωτέρω σχετικό, σας γνωρίζουμε τ' ακόλουθα:

1. Με σχετικό έγγραφο του ΥΕΝ προς τα Υπουργεία Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών ζητήθηκε η πρόσληψη στο Λιμενικό Σώμα 730 ατόμων. Το αίτημα αυτό θα εξετασθεί στο πλαίσιο των δυνατοτήτων του προϋπολογισμού.

2. Η στελέχωση των Κεντρικών και Περιφερειακών Υπηρεσιών του ΥΕΝ πραγματοποιείται με βάση τον κανονισμό 65 του Α.Σ. «Κατανομή Προσωπικού Α.Σ.», ο οποίος κυρώθηκε με την Υπουργική απόφαση 1118.8/49/2002 (Β' 344). Η εν λόγω απόφαση προβλέπει 10.156 οργανικές θέσεις στελεχών, ενώ η πραγματική σημερινή δύναμη του Α.Σ. αποτελείται από 7.400 άτομα περίπου. Ως εκ τούτου, ο υπολογισμός της προβλεπόμενης οργανικής δύναμης εκάστης μονάδας γίνεται με βάση το 75% της τελικής οργανικής δύναμης των 10.156 ατόμων.

3. Με σκοπό την εύρυθμη λειτουργία των περιφερειακών Υπηρεσιών και την περαιτέρω ενίσχυσή τους, προς κάλυψη των υφιστάμενων αναγκών και κενών οργανικών θέσεων, το αρμόδιο Συμβούλιο Μεταθέσεων στο πλαίσιο των τακτικών μεταθέσεων 2005, προγραμμάτισε την ανακατανομή του προσωπικού Α.Σ. αφού έλαβε υπόψη του τις διατάξεις του π.δ. 190/2003 (Α' 145), τις υφιστάμενες κενές θέσεις σε Υπηρεσίες του ΥΕΝ καθώς και την κοινωνική και οικογενειακή κατάσταση των μετατιθεμένων.

4. Στόχος του ΥΕΝ είναι η σταδιακή κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων όλων των Λιμενικών Αρχών, ώστε σε σύντομο χρονικό διάστημα να λειτουργούν με το προβλεπόμενο ποσοστό (75%) της τελικής οργανικής τους σύνθεσης.

5. Το ΥΕΝ καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, ώστε να προάγει την οικονομική κατάσταση των υπηρετούντων στο Α.Σ. και να αναβαθμίσει τις υποδομές σε μέσα και εγκαταστάσεις για τη βελτίωση των συνθηκών υπό τις οποίες εργάζονται τα στελέχη του Α.Σ.

6. Αιτήματα οικονομικής φύσεως ανήκουν στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

Ο Υπουργός  
**ΜΑΝΩΛΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ»**

2. Στην με αριθμό 463/15-07-2005 ερώτηση του Βουλευτή κ. Γεωργίου Ανωμερίτη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 424/3/8/2005 έγγραφο από τον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση του με αριθ. πρωτ. 463/15-07-2005 εγγράφου σας, με το οποίο μας διαβιβάστηκε ερώτηση του Βουλευτή κ. Γ. Ανωμερίτη, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων, σας γνωρίζουμε τ' ακόλουθα:

1. Όπως είναι γνωστό, η Ελλάδα είναι μία παραδοσιακά ναυτιλιακή χώρα και μία μεγάλη ναυτιλιακή δύναμη. Λόγω της γεωγραφικής της διαμόρφωσης που περιλαμβάνει μεγάλο αριθμό νησιών και μεγάλο μήκος ακτών, επιδιώκει με συνέπεια και την μεγαλύτερη δυνατή υπευθυνότητα, τον συγκερασμό της προστασίας του θαλασσιού περιβάλλοντος, με την ανάπτυξη και εύρυθμη λειτουργία της ελληνικής ναυτιλίας.

2. Στο πλαίσιο αυτό, η χώρα μας υποστηρίζει σταθερά την αναγκαιότητα σεβασμού και εφαρμογής της σχετικής με την προστασία του θαλασσιού περιβάλλοντος διεθνούς νομοθεσίας και την λήψη των αναγκαίων μέτρων για την πρόληψη των

θαλασσίων ρυπάνσεων, συμμεριζόμενη την ανάγκη αποθάρρυνσης και τιμωρίας εκείνων που παραβιάζουν την διεθνή νομοθεσία.

3. Είναι κοινά αποδεκτό και αποτελεί πάγια αρχή της ναυτιλιακής μας πολιτικής ότι η ναυτιλία ως οικονομική δραστηριότητα έχει διεθνή χαρακτήρα. Η ναυτιλία είναι συνεχώς εκτεθειμένη στον έντονο διεθνή ανταγωνισμό και ως εκ τούτου έχει ανάγκη από την ύπαρξη διεθνών κανόνων για την εύρυθμη λειτουργία της. Η καθιέρωση και η επιδίωξη σεβασμού, τήρησης και εφαρμογής του διεθνούς θεσμικού πλαισίου είναι η βασική προϋπόθεση που εξασφαλίζει για μία διεθνή δραστηριότητα, όπως είναι η ναυτιλία, ορθολογική και εξισορροπημένη προσέγγιση των προβλημάτων.

4. Συνεπώς, η συνολική στάση μας στις μακρόχρονες συζητήσεις εδώ και πολλά χρόνια στο πλαίσιο του Συμβουλίου, τόσο επί της πρότασης Οδηγίας, όσο και επί της συμπληρωματικής Απόφασης-Πλαισίου, υπαγορεύθηκε από την ανάγκη, αφενός της προστασίας του θαλασσιού περιβάλλοντος και αφετέρου της προάσπισης των συμφερόντων της ελληνικής ναυτιλίας και της προστασίας των ναυτικών από ρυθμίσεις που υπερβαίνουν τους διεθνείς κανόνες (ΔΣ MARPOL) και επιβάλλουν μία λογική αυστηρότητας σε βάρος τους, με την ποινικοποίηση του ναυτικού επαγγέλματος. Ιδιαίτερα πρέπει να επισημανθεί το γεγονός ότι για την διαμόρφωση της ελληνικής θέσης, το ΥΕΝ φρόντισε και έλαβε τις απόψεις όλων των φορέων της ναυτιλίας, ναυτεργατικών και εφοπλιστικών ενώσεων, οι οποίοι επεσήμαναν εξίσου τις συνέπειες που θα μπορούσαν να προκύψουν από τα νέα κοινοτικά όργανα, τόσο στους ναυτικούς όσο και στην εν γένει ομαλή λειτουργία της ναυτιλιακής δραστηριότητας. Την θέση αυτή οι φορείς της ναυτιλίας εξέθεσαν και στον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κ. Γ. Παπανδρέου πρόσφατα κατά την επίσκεψή του στην Ναυτιλιακή Λέσχη Πειραιά. Για λόγους συνέχειας και συνέπειας, οι θέσεις της χώρας μας που διαμορφώθηκαν σύμφωνα με τα ανωτέρω, παρέμειναν αναλλοίωτες από την πρώτη στιγμή που κατατέθηκε η πρόταση Οδηγίας (Φεβ. 2003) μέχρι και την υιοθέτηση του τελικού κειμένου της δύομισι χρόνια αργότερα.

5. Η σταθερότητα αυτή των ελληνικών θέσεων στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου και του συγκερασμού όλων των παραμέτρων του θέματος, αποδεικνύει ότι η ελληνική κυβέρνηση έχει το σθένος και την παρρησία να αναλάβει τις ευθύνες της και να υπερασπισθεί με συνέπεια την ελληνική ναυτιλία, παράλληλα με την προαγωγή και διαφύλαξη του θαλασσιού περιβάλλοντος. Οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία της ελληνικής στάσης γίνεται εκ του πονηρού και αποσκοπεί στον αποπροσανατολισμό της μεγάλης ελληνικής ναυτιλιακής κοινότητας, η οποία σύσσωμη επικρότησε την συνεπή και τεκμηριωμένη ελληνική στάση.

6. Σε ότι αφορά την θέση του ερωτώντος βουλευτού, ότι η προτεινόμενη κοινοτική νομοθεσία δεν θίγει τους ναυτικούς, θεωρούμε ότι δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Πρόσφατα δυσάρεστα περιστατικά ναυτικών ατυχημάτων καταδεικνύουν ότι ανεξάρτητα του βαθμού υπαιτιότητας του ναυτικού, αυτός είναι το πρώτο (και εύκολο) θύμα του οποίου συλλαμβάνεται και φυλακίζεται με συνοπτικές διαδικασίες προς ικανοποίηση του λαϊκού αισθήματος, που απαιτεί άμεση και παραδειγματική τιμωρία των υπαιτίων. Στο σημείο αυτό, αρκεί να υπενθυμισθεί η περίπτωση του πλοίαρχου του Prestige Απόστολου Μαγκούρα, ο οποίος περέμεινε για αρκετό διάστημα υπό περιορισμό στην Ισπανία, χωρίς να έχει δικασθεί και μολοντί την ευθύνη για το μέγεθος της καταστροφής έχουν οι Ισπανικές αρχές, καθώς επίσης και η σχετικά πρόσφατη περιπέτεια των Ελλήνων ναυτικών του Tasman Spirit στο Πακιστάν.

7. Η συνδρομή του κριτηρίου της αμελείας, έστω και βαρείας, που υιοθετεί η Οδηγία, καθιστά τους ναυτικούς αλλά και όλους τους λοιπούς εμπλεκόμενους περισσότερο ευάλωτους σε τυχόν αυθαίρεσα εκ μέρους των δικαστικών αρχών. Μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων, ο ναυτικός είναι όμως το πιο εύκολο θύμα, καθώς υπό την πίεση της κοινής γνώμης συλλαμβάνεται επί αυτοφώρω και σύρεται σε δικαστικές περιπέτειες, την στιγμή που οι λοιποί παράγοντες της ναυτιλιακής αλυσίδας απολαμβάνουν διαφορετικό επίπεδο προστασίας από αυτό του

ναυτικού, χωρίς βέβαια να παραβλέπεται ότι η ρύθμιση αυτή δύνανται ν' αποτελέσει αντικίνητρο για νέες επενδύσεις στην θάλασσα από υπεύθυνους και σοβαρούς επιχειρηματίες. Αντιθέτως, η συνδρομή του στοιχείου του ενδεχόμενου δόλου, που υιοθετεί η ΔΣ MARPOL, καθιστά υποχρεωτική για τις διωκτικές αρχές την στοιχειοθέτηση της πραγματικής και ενσυνείδητης σύνδεσης της πράξης με το αποτέλεσμα της ρύπανσης, αλλά και την αποδοχή του αποτελέσματος αυτού, ενισχύοντας την προστασία των ναυτικών σε περίπτωση ναυτικού ατυχήματος.

8. Όσον αφορά την λήψη μέτρων ενσωμάτωσης της Οδηγίας στην ελληνική έννομη τάξη, είναι γνωστή σε όλους η υποχρέωση που απορρέει από το κοινοτικό δίκαιο για λήψη των αναγκαίων μέτρων ενσωμάτωσης της κοινοτικής νομοθεσίας στις εθνικές νομοθεσίες των Κρατών Μελών. Ανεξάρτητα όμως απ' αυτό, πάγια αρχή της ναυτιλιακής πολιτικής της χώρας μας, η οποία υπαγορεύεται και από την θέση της ως πρωτοπόρου ναυτιλιακής δύναμης και ποιοτικής σημαίας, αποτελεί ο σεβασμός της ισχύουσας διεθνούς και κοινοτικής νομοθεσίας, στοιχείο που θεωρείται από το ΥΕΝ και ως παράγοντας ανταγωνιστικότητας της ελληνικής ναυτιλίας.

9. Η Ελληνική Κυβέρνηση δεν έχει να κρίψει τίποτε από κανέναν. Μάλλον η Αξιωματική Αντιπολίτευση επιδιώκει με την στάση της και μέσα από τον θόρυβο, ν' αποπροσανατολίσει την Κόινή Γνώμη και την ναυτιλιακή κοινότητα. Η Ελληνική Κυβέρνηση πρωτοστάτησε στην επίτευξη ισορροπημένης λύσης που στοχεύει στον συγκερασμό των ζωτικών συμφερόντων της Ελλάδας και της Ευρ. Ένωσης, προασπιζόμενη μέχρι το τέλος το ναυτικό επάγγελμα και τη ναυτιλιακή δραστηριότητα. Εντός του πλαισίου αυτού, το ΥΕΝ είναι στην διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου πολίτη, αλλά και κάθε πολιτικού ή ναυτιλιακού παράγοντα, για την παροχή κάθε αιτούμενης πληροφορίας.

Ο Υπουργός  
**ΜΑΝΩΛΗΣ Κ. ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ**

3. Στις με αριθμό 349/13-7-2005 και 538/19-7-2005 ερωτήσεις του Βουλευτή κ. Γεωργίου Παπαγεωργίου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 7017/4/5325/4/8/2005 έγγραφο από τον Υφυπουργό Δημοσίας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση των ανωτέρω ερωτήσεων, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γ. Παπαγεωργίου, σας γνωρίζουμε ότι η πρόληψη και καταστολή της εγκληματικότητας, η διασφάλιση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας και η εμπέδωση του αισθήματος ασφαλείας στους πολίτες αποτελεί βασικό στόχο και καθημερινή επιδίωξη του Υπουργείου μας και κύρια αποστολή της Ελληνικής Αστυνομίας.

Για το σκοπό αυτό, το Υπουργείο μας στελεχώνει τις αστυνομικές Υπηρεσίες με το απαραίτητο προσωπικό μέσα από τις δυνατότητες που παρέχει η δύναμη του Σώματος, με ορθολογική κατανομή αυτής, και τις εφοδιάζει με τον αναγκαίο υλικότεχνητικό εξοπλισμό και μέσα, ώστε να ανταποκριθούν αποτελεσματικότερα στην αποστολή τους και, με ιδιαίτερη ευαισθησία και υπευθυνότητα, καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια και εφαρμόζει την αντεγκληματική πολιτική που έχει σχεδιάσει με στόχους άμεσους και μεσοπρόθεσμους, με προοπτική αποτελεσματικότητας σε τοπικό και εθνικό επίπεδο. Ειδικότερα δε, για το τρέχον έτος, οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας έχουν προβεί στον προγραμματισμό των απαιτούμενων επιχειρησιακών δράσεων, οι οποίες είναι προσαρμοσμένες στις ειδικές συνθήκες και ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής.

Στο πλαίσιο αυτό και για την επίτευξη των προαναφερόμενων στόχων έχουν στελεχωθεί με ανάλογο προσωπικό οι Υπηρεσίες της Αστυνομικής Διεύθυνσης Ευβοίας, η υπάρχουσα δύναμη της οποίας παρουσιάζει μικρό έλλειμμα (4 ατόμων) έναντι της οργανικής της, όπως συμβαίνει με τις περισσότερες αστυνομικές Υπηρεσίες, που αντιμετωπίζουν τα ίδια αστυνομικά προβλήματα. Ωστόσο θα καταβληθούν προσπάθειες για περαιτέρω ενίσχυση της με προσωπικό στα πλαίσια των υπηρεσιακών δυνατοτήτων.

Σε ό,τι αφορά την αστυνόμευση της ευρύτερης περιοχής Χαλκίδας, σας πληροφορούμε ότι, από τις αρμόδιες Υπηρεσίες

μας (Τμήματα Τάξης, Ασφάλειας και Τροχαίας Χαλκίδας), διενεργούνται σε καθημερινή βάση, κυρίως κατά τις νυχτερινές ώρες, πεζές και εποχούμενες περιπολίες, καθώς και έλεγχοι από ειδικά συνεργεία που συγκροτούνται για το σκοπό αυτό, σύμφωνα με τα σχέδια αστυνόμευσης που έχουν εκπονηθεί από την Αστυνομική Διεύθυνση. Παράλληλα στην περιοχή δραστηριοποιούνται και οι δύο ομάδες πρόληψης και καταστολής της εγκληματικότητας, που έχουν συγκροτηθεί από την Αστυνομική Διεύθυνση (η μία άρχισε να λειτουργεί από 21-2-2005).

Η δραστηριότητα αυτή των Υπηρεσιών μας έχει αποφέρει θετικά αποτελέσματα, αφού σε ορισμένα σοβαρά αδικήματα, όπως αυτό της ληστείας, κατά το Α' εξάμηνο του τρέχοντος έτους, έναντι αυτού του προηγούμενου, υπάρχει μείωση, ενώ σε ορισμένα άλλα έχει αυξηθεί το ποσοστό εξιχνιάσεων. Στο σημείο αυτό πρέπει να επισημάνουμε ότι πρόσφατα συνελήφθη ένα άτομο, το οποίο με το συνεργό του είχαν διαπράξει στην πόλη της Χαλκίδας 53 κλοπές διαρρήξεις οικιών. Μεγάλο δε μέρος των κλοπιμαίων ανευρέθη και αποδόθηκε στους παθόντες, με αποτέλεσμα να τονωθεί το αίσθημα ασφαλείας των κατοίκων, όπως προκύπτει και από τα ευμενής σχόλια του τοπικού τύπου, αλλά και γενικότερα της τοπικής κοινωνίας.

Τέλος, προς την Αστυνομική Διεύθυνση Ευβοίας, δόθηκαν πρόσθετες εντολές και οδηγίες για περαιτέρω δραστηριοποίηση του προσωπικού της με στόχο την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της εγκληματικότητας στην περιοχή της και την εμπέδωση του αισθήματος ασφαλείας των πολιτών, σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τοπικούς φορείς κ.λπ.

Ο Υφυπουργός  
**ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ**

4. Στην με αριθμό 432/14.7.05 ερώτηση του Βουλευτού κ. Φώτη Κουβέλη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 9909/23.9.05 έγγραφο από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην υπ' αριθμ. 432/2005 ερώτηση, που κατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Φ. Κουβέλη, σχετικά με το καθεστώς των εργαζομένων στη θυγατρική εταιρεία του ΟΤΕ Α.Ε. με την επωνυμία «ΤΕΜΑCON Α.Ε.», σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας με το Π.Δ. 81/2003, "Ρυθμίσεις για τους εργαζομένους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου" (ΦΕΚ 77/Α'). » το οποίο τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 180/2004, ενσωμάτωσε στην Ελληνική Νομοθεσία την Κοινοτική Οδηγία 99/70 ΕΚ.

Όσον αφορά στο ερώτημα που τίθεται σας ενημερώνουμε ότι το άρθρο 5 του Π.Δ. 81/2003 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του εν λόγω π.δ., το οποίο ειδικότερα στην παρ. 4 αυτού αναφέρει τα εξής:

4. "Διαδοχικές" θεωρούνται οι συμβάσεις ή σχέσεις εργασίας ορισμένου χρόνου που καταρτίζονται μεταξύ του ίδιου εργοδότη και του ίδιου εργαζόμενου, με τους ίδιους ή παρεμφερείς όρους εργασίας και δεν μεσολαβεί μεταξύ τους χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των σαράντα πέντε (45) ημερών, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι μη εργάσιμες ημέρες. Προκειμένου περί ομίλου επιχειρήσεων για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου στην έννοια του όρου «ιδίου εργοδότη» περιλαμβάνονται και οι επιχειρήσεις του Ομίλου.

Β. Με το ν. 2956/2001 (άρθρα 20-26) καθιερώθηκε ο θεσμός των Εταιρειών Προσωρινής Απασχόλησης (Ε.Π.Α.), οι οποίες έχουν ως αντικείμενο δραστηριότητας την παροχή εργασίας από μισθωτούς τους σε άλλον εργοδότη (έμμεσο εργοδότη) με τη μορφή της προσωρινής απασχόλησης.

Για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής απαιτείται ειδική άδεια, η οποία χορηγείται από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

Ακολούθως και κατ' εξουσιοδότηση του ν. 2956/2001 εκδόθηκαν οι αριθμ. α) 30342/6-3-2002 και β) 30343/6-3-2002 Υπουργικές Αποφάσεις που αφορούν 1. στους όρους, προϋποθέσεις και διαδικασία για τη σύσταση και λειτουργία των Ε.Π.Α. και 2. στον καθορισμό ύψους, όρων και προϋποθέσεων και τις διαδι-

κασίες κατάπτωσης των τραπεζικών εγγυητικών επιστολών που καταθέτουν οι Ε.Π.Α.

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 2956/2001 «για κάθε παράβαση των διατάξεων του άρθρου του παρόντος κεφαλαίου, δηλαδή αυτών που αφορούν στη λειτουργία των Ε.Π.Α., επιβάλλεται από το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), σε βάρος του παραβάτη, πρόστιμο, το οποίο κυμαίνεται από 2.936 \_ μέχρι 29.360 \_, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης. Σύμφωνα με το εδάφιο α' ης παραγράφου 4 του άρθρου 5 του ν. 3144/2003, στις Ε.Π.Α. που λειτουργούν χωρίς άδεια, επιβάλλεται η διοικητική κύρωση της σφράγισης και της οριστικής διακοπής λειτουργίας, η οποία εκτελείται από την αρμόδια αστυνομική αρχή.

Επιπροσθέτως, σας πληροφορούμε ότι σύμφωνα με το εδάφιο β' της παραγράφου 4 του άρθρου 5 του ν. 3144/2003, όποιος θέτει σε λειτουργία ή λειτουργεί Ε.Π.Α. χωρίς άδεια λειτουργίας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι 2 ετών και με χρηματική ποινή.

Τέλος, σας επισημαίνουμε ότι στην εταιρεία με την επωνυμία «TEMACON Α.Ε.» δεν έχει χορηγηθεί ειδική άδεια λειτουργίας Ε.Π.Α.

Για τα υπόλοιπα θέματα αρμόδια να απαντήσει είναι το συνενωμένο Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Ο Υπουργός  
**ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ\***

5. Στην με αριθμό 1787/5-9-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Βασιλείου Κεγκέρογλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ ΓΡ. ΥΦΥΠ.Κ.Ε./118/21-9-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 1787/ 5-9-05 ερώτησης του Βουλευτή κ. Β. Κεγκέρογλου, σχετικά με την αποκατάσταση του Βυζαντινού Μνημείου του Αγίου Πέτρου στο Ηράκλειο, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η οριστική μελέτη στερέωσης και αποκατάστασης του μνημείου έχει εγκριθεί με την αριθμ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ ΔΑΒΜΜ /49129 /1587/23-11-2004 Απόφαση κατόπιν σχετικής γνωμοδότησης του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου όπως αυτή διατυπώθηκε στην πράξη του με αριθμ. 42/26-10-2004.

Σύμφωνα με την προαναφερθείσα Απόφαση, η 13η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού, διενεργεί ανασκαφική έρευνα στη ζώνη τοποθέτησης των αντηρίδων που προβλέπονται στη βόρεια πλευρά του ναού. Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής γνωστοποιούνται άμεσα στους μελετητές ώστε να ληφθούν υπόψη κατά την εκπόνηση της μελέτης εφαρμογής, η οποία τελεί υπό τη διαχειριστική ευθύνη της Ι. Αρχιεπισκοπής Κρήτης, και μετά την ολοκλήρωσή της θα υποβληθεί για έγκριση στην Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού.

Η μόνη υφιστάμενη εκκρεμότητα για την ολοκλήρωση της μελέτης εφαρμογής αφορά στην εκ μέρους της Ι. Αρχιεπισκοπής Κρήτης εξασφάλιση του κονδυλίου των αμοιβών, στην υπογραφή της τροποποιητικής σύμβασης της μελέτης και στην εν συνεχεία καταβολή των οφειλόμενων αμοιβών στους μελετητές.

Η εκτέλεση των εργασιών αποκατάστασης του μνημείου, βάσει της ανωτέρω μελέτης, προβλέπεται να αρχίσει αμέσως μετά την εξασφάλιση της ένταξης του έργου στο ΠΕΠ Κρήτης.

Ο Υφυπουργός  
**ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ\***

6. Στην με αριθμό 5144/1-12-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Στυλιανού Παπαθεμελή δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ ΓΡ. ΥΦΥΠ.Κ.Ε./381/13-12-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 5144/1-12-05 ερώτησης του Βουλευτή κ. Σ. Παπαθεμελή, που αφορά στην επιστροφή ιερών κειμηλίων στις Ιερές Μονές Εικοσιφοινίσσης

Παγγαίου και Τιμίου Προδρόμου Σερρών από τη Βουλγαρία, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το 1917, κατά την εισβολή των βουλγαρικών στρατευμάτων στην Β. Ελλάδα λεηλατήθηκαν πολλά μοναστήρια και πολλά ιερά κειμήλια εκλάπησαν και μεταφέρθηκαν στη Βουλγαρία. Το 1923, σύμφωνα με τη συνθήκη του Neuilly (1919), η Βουλγαρία επέστρεψε 259 χειρόγραφα, ενώ πολλά ακόμα εντοπίστηκαν, τελευταία, στο ίδρυμα «Ιβάν Ντούιτσεφ» από Έλληνες και Βούλγαρους ειδικούς και δημοσιεύθηκαν σε έκδοση του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του κέντρου «Ιβάν Ντούιτσεφ».

Η διεκδίκηση ελληνικών ιερών κειμηλίων από τη γειτονική χώρα, αποτελεί θέμα ιδιαίτερης σημασίας, το οποίο έχει επανειλημμένως επισημανθεί, τόσο σε υπηρεσιακό, όσο και πολιτικό επίπεδο από την ελληνική πλευρά και συμπεριλαμβάνεται στην ημερήσια διάταξη των συνομιλιών με τη βουλγαρική πλευρά σε επίπεδο εμπειρογνομόνων. Επιπροσθέτως, κρίνεται σκόπιμο να συνεκτιμηθεί το εξαιρετικό επίπεδο των ελληνο-βουλγαρικών σχέσεων, καθώς και η συγκυρία της εποικοδομητικής διμερούς συνεργασίας των τελευταίων ετών.

Η μεθόδευση τέτοιων θεμάτων και ο χειρισμός των σχετικών διαδικασιών, που απαιτούν μεγάλη προσοχή, έχουν έως σήμερα αναληφθεί κυρίως από το Υπουργείο Εξωτερικών σε συνεργασία οπωσδήποτε με το Υπουργείο Πολιτισμού.

Ο Υφυπουργός  
**ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ\***

7. Στην με αριθμό 1752/2-9-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ιωάννου Μανιάτη δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΓΡ. ΥΦΥΠ.Κ.Ε./116/21-9-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 1752/2-9-05 ερώτησης του Βουλευτή κ. Γ. Μανιάτη, σας πληροφορούμε τα εξής:

Οι αρχαιολογικοί χώροι και τα Μουσεία Μυκηνών και Επιδαύρου παρουσιάζουν αυξημένη κίνηση κατά το τρέχον έτος ιδιαίτερα σε σύγκριση με το 2004. Το εισιτήριο είναι ενιαίο για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα Μουσεία αλλά ο μεγαλύτερος αριθμός επισκεπτών επισκέπτεται και το Μουσείο.

Συνημμένα σας στέλνουμε πίνακες των εισιτηρίων των τελευταίων χρόνων, από 2002 έως και τον Αύγουστο 2005.

Ο Υφυπουργός  
**ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ\***

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

8. Στην με αριθμό 1672/31-8-05 ερώτηση της Βουλευτού κ. Μαρίας Δαμανάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΓΡ.ΥΦΥΠ.Κ.Ε./113/21-9-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αρ.πρ. 1672/31-8-2005 ερώτησης της Βουλευτού κ. Μ. Δαμανάκη σχετικά με τη διάσωση και αποκατάσταση διατηρητέων κτηρίων Ηρακλείου Κρήτης, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για τα διατηρητέα Μνημεία τα οποία βρίσκονται σε κατάσταση ετοιμορροπίας στο Ηράκλειο Κρήτης μεριμνούν οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού ενώ στο Ν. 3028/2002 «Για την Προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» καθορίζονται όλα τα σχετικά που αφορούν στην προστασία των ετοιμόρροπων μνημείων.

Ο Υφυπουργός  
**ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ\***

9. Στην με αριθμό 1944/9-9-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Εμμανουήλ Στρατάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΓΡ.ΥΦΥΠ.Κ.Ε./138/21-9-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 1944/9-9-05 ερώτησης της Βουλευτού κ. Σ. Στρατάκη, σχετικά με τα πορίσματα αυτοψίας Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου στην Κνωσό και διαμαρτυρίες κατοίκων της περιοχής, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σύμφωνα με την αυτοψία που διενεργήθηκε στην ευρύτερη περιοχή Κνωσού από την Ολομέλεια του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, σας αναφέρουμε ότι μετά την έκδοση των πρακτικών της αυτοψίας, η επικαιροποίηση των ορίων των Ζωνών του αρχαιολογικού χώρου θα εξεταστεί σε προσεχή Συνεδρία του Συμβουλίου, και ασφαλώς στις προτάσεις του γππο θα ληφθούν υπόψη όλα τα αιτήματα των κατοίκων, οι οποίοι θεωρούν ότι θίγονται από τα υφιστάμενα όρια προστασίας του αρχαιολογικού χώρου. Σε αυτό το πνεύμα αντιμετωπίστηκαν και τα προφορικά αιτήματα των ενδιαφερομένων κατά την αυτοψία, και σε καμία περίπτωση δεν προδικάστηκε οποιαδήποτε αρνητική γνωμοδότηση του ΚΑΣ.

Ο Υφυπουργός  
**ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ»**

10. Στην με αριθμό 1703/1-9-05 ερώτηση του Βουλευτή κ.

Φώτη Κουβέλη δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΓΡ.ΥΦΥΠ.Κ.Ε./115/22-9-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 1703/1-9-05 ερώτησης του Βουλευτή κ. Φ. Κουβέλη, σχετικά με την μετατόπιση του Εθνικού Οδικού Άξονα Ε.65 που διέρχεται από τον οικισμό του δημοτικού διαμερίσματος Καστρακίου του Δήμου Καλαμπάκας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ο οδικός άξονας διέρχεται από περιοχές εκτός του θεσμοθετημένου αρχαιολογικού χώρου των Μετεώρων (Υ.Α ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Β1/Φ32/70206/3687/29-8-05, ΦΕΚ 1275/Β/12-9-05), ο οποίος είναι πλέον αρκετά διευρυμένος, ώστε να προστατεύεται το περιβάλλον γύρω από τις μονές των Μετεώρων. Ωστόσο, επειδή πρόκειται για μείζον έργο, η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων θα τεθεί υπόψη της Επιτροπής Μεγάλων Έργων του ΥΠΠΟ, η οποία ενδεχομένως θα αποφασίσει να διαβιβαστεί το θέμα στο κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο, το οποίο θα γνωμοδοτήσει εάν η κατασκευή της οδού θα προκαλέσει ή όχι έμμεση βλάβη στα μνημεία.

Ο Υφυπουργός  
**ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ»**

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμεθα στη συζήτηση των

### ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Επίκαιρες ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 312/13.12.2005 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Άρη Σταθάκη προς την Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τη διδασκαλία του μαθήματος της κυκλοφοριακής αγωγής και της οδικής ασφάλειας στα σχολεία.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Σταθάκη έχει ως εξής:

«Πριν από περίπου τρία χρόνια ο μη κερδοσκοπικός Οργανισμός Οδικής Ασφάλειας του Δήμου Αθηναίων πήρε (δωρεάν) το δικαίωμα διδασκαλίας στα δημοτικά σχολεία του μαθήματος κυκλοφοριακής αγωγής, που διδάσκεται ήδη σε δεκατρείς ευρωπαϊκές χώρες (ανάμεσά τους η Γερμανία, η Βρετανία, η Γαλλία, η Ισπανία, η Αυστρία) και το έχουν παρακολουθήσει επτά εκατομμύρια παιδιά. Επειδή όμως καθυστέρωσε την υλοποίηση του προγράμματος, πήρα την απόφαση ως Πρόεδρος του Οργανισμού να δώσουμε το «πακέτο» του μαθήματος στα δημοτικά του Δήμου μας και να συνεχίσουμε τις επαφές με το Υπουργείο Παιδείας, για να αρχίσει το μάθημα στα σχολεία όλης της χώρας.

Τα πρώτα «πακέτα» έφθασαν στα εκατόν εβδομήντα ένα δημοτικά σχολεία του Δήμου μας το 2003, αφού προηγουμένως κάναμε σεμινάρια (με τη βοήθεια Γάλλων ειδικών) στους δασκάλους που είχαν δείξει ενδιαφέρον για τη διδασκαλία του μαθήματος. Στη συνέχεια, η Υπουργός Παιδείας αγκάλισε την ιδέα, έκανε τις απαραίτητες ενέργειες και συγκέντρωσε στις αποθήκες του Υπουργείου πέντε χιλιάδες «πακέτα» για να τα στείλει σε αντίστοιχα σχολεία της περιφέρειας. (Αξίζει να σημειωθεί ότι, όπως ανέφερα και στην κ. Γιαννάκου, υπάρχουν πολλοί χορηγοί που θέλουν να συμβάλουν στην εκτύπωση του «πακέτου» της κυκλοφοριακής αγωγής για να φθάσει στα σχολεία όλης της χώρας). Ο καιρός περνάει όμως και το μάθημα κυκλοφοριακής αγωγής δεν άρχισε ακόμα.

Κατόπιν αυτού, ερωτάται η Υπουργός Παιδείας:

Γιατί δεν έχει αρχίσει ακόμα το μάθημα της κυκλοφοριακής αγωγής και οδικής ασφάλειας στα σχολεία όλης της χώρας;

Μήπως υπάρχουν δάσκαλοι οι οποίοι –όπως μας πληροφόρησαν– αδιαφορούν για την ασφάλεια των παιδιών μας και αρνούνται να κάνουν το μάθημα;».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Γεώργιος Καλός.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων):** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει δίκιο ο εκλεκτός συνάδελφος να αγωνιά με την ερώτησή του για το πώς αναδιπλώνεται, πώς αναπτύσσεται, πώς καλλιεργείται όχι απλώς ως ένα από τα διδακτικά θέματα αλλά ως στάση ζωής η κυκλοφοριακή αγωγή στα σχολεία. Είναι γνωστό ότι μέχρι πρότινος τίποτα δεν είχε συμβεί από πλευράς εκπαιδευτικής διαδικασίας, αλλά και από πλευράς ειδικευσης του διδακτικού προσωπικού σ' αυτόν τον τομέα.

Δεν είχαμε μάλιστα ούτε καν εποπτικό υλικό και ορθώς το αναφέρετε, κύριε συνάδελφε, στην ερώτησή σας. Στο Υπουργείο Παιδείας δεν βρέθηκε –παρότι η αγωγή υγείας, καθώς και άλλα είδη αγωγών είναι πολύ σημαντικά για την καλλιέργεια της προσωπικότητας των παιδιών– να έχει τυπωθεί, να έχει διανεμηθεί, να έχει επεξηγηθεί τουλάχιστον, για να μπει σε εφαρμογή ως διδακτικό υλικό, ένα υλικό σχετικό με την κυκλοφοριακή αγωγή. Ορθώς λέτε, λοιπόν, ότι πήρατε αυτές τις πρωτοβουλίες.

Παράλληλα, ας δούμε από την αρχή ποιες πρωτοβουλίες πήρε το Υπουργείο Παιδείας. Πρώτα απ' όλα, με την εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, την οποία προσυπογράφω και την οποία στείλαμε από πολύ νωρίς στα σχολεία, δηλαδή αμέσως μετά την έναρξη του σχολικού έτους, δώσαμε τις βασικές κατευθύνσεις στους καθηγητές και στους δασκάλους στην πρωτοβάθμια και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση αντίστοιχα,

για το πώς πρέπει να γίνει η διδασκαλία της κυκλοφοριακής αγωγής στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, πώς πρέπει να ενταχθεί στο πρόγραμμα και ποιες ώρες, σε ποιες ζώνες είχαμε καλύψει ως σχεδιασμό, για να μπορούμε να τις χρησιμοποιήσουμε σ' αυτή την περίπτωση.

Το καταθέτω για τα Πρακτικά για να φανεί και να υπάρχει για όποιον ενδιαφέρεται.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Γεώργιος Καλός καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής).

Δόθηκαν, λοιπόν, έτσι οι οδηγίες. Μέσω αυτών των οδηγιών καλείται το εκπαιδευτικό δυναμικό της χώρας για την κυκλοφοριακή αγωγή να δώσει την προσοχή που πρέπει σε μία καινοτόμο δραστηριότητα, η οποία αναβαθμίζει την ποιότητα της προσφερόμενης μάθησης στο πλαίσιο της σχολικής εκπαίδευσης και συνδέει το σχολείο με την κοινωνική πραγματικότητα. Αυτή είναι η βασική απαίτηση του εκπαιδευτικού συστήματος προς τη μαθητική και εκπαιδευτική κοινότητα. Αυτή είναι η απαίτηση για το βαθμό σημασίας που πρέπει να δώσει στο αντικείμενο.

Σχετικά με το πρόγραμμα, η κυκλοφοριακή αγωγή μπήκε στο πλαίσιο της ευέλικτης ζώνης στα δημοτικά σχολεία και έχουν προγραμματιστεί γι' αυτήν τη διδασκαλία για την Α' και Β' Δημοτικού είκοσι τέσσερις με είκοσι οκτώ ώρες, για τη Γ' και Δ' Δημοτικού είκοσι με είκοσι τέσσερις ώρες και για την Ε' και ΣΤ' Δημοτικού, όπου υποχρεωτικώς μπήκε το πακέτο των ωρών, έχουμε δεκαέξι ώρες.

Γι' αυτή τη διδασκαλία της κυκλοφοριακής αγωγής στα σχολεία των Νομών Αττικής, Θεσσαλονίκης, Αχαΐας, Λάρισας και Ηρακλείου θα χρησιμοποιηθεί –έχει φτάσει ήδη και έχει διανεμηθεί σε δύο χιλιάδες σχολεία– το πακέτο στο οποίο αναφέρεστε στην ερώτησή σας, δηλαδή «Ο δρόμος και εγώ». Είναι έκδοση του Οργανισμού Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων και βγήκε με τη συμπαράσταση και τη βοήθεια μίας μεγάλης αυτοκινητοβιομηχανίας, η οποία ήδη σε δέκα χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει δώσει τα απαραίτητα στατιστικά και άλλα στοιχεία, για να μπορεί να γίνει το αντίστοιχο πρόγραμμα και να επιμρφωθούν εκπαιδευτικοί για να μπορούν να περάσουν τις αντίστοιχες γνώσεις στα παιδιά μας.

Στη δευτερολογία μου θα σας πω πώς ακριβώς υλοποιούνται αυτές οι ώρες, γιατί θα πρέπει να γνωρίζετε ότι ήδη η διδασκαλία έχει αρχίσει σ' αυτούς τους πέντε νομούς.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Ορίστε, κύριε Σταθάκη, έχετε το λόγο.

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς οι μεγάλοι δεν μπορούμε να αλλάξουμε νοοτροπία στο θέμα των τροχαίων δυστυχημάτων, τα παιδιά μας, όμως, μπορούν –και πρέπει– να αλλάξουν. Αυτός ήταν ο στόχος και ο σκοπός που οργανώσαμε το μάθημα και το μη κερδοσκοπικό Οργανισμό Οδικής Ασφάλειας στο Δήμο της Αθήνας το 1999.

Μετά πρέπει να σας πω ότι κάναμε πολλές συζητήσεις και με τον κ. Βερελή –που είναι παρών– ο οποίος ήταν τότε Υπουργός Μεταφορών και με τον κ. Ευθυμίου που ήταν Υπουργός Παιδείας, για να φτάσει αυτό το μάθημα στα σχολεία όλης της χώρας. Όπως λέω και στην ερώτησή μου, επειδή αργούσε να φτάσει –γιατί και οι δύο Υπουργοί είχαν πει ότι ήταν πάρα πολύ καλό, αλλά καθυστερούσε να φτάσει στα σχολεία– το δώσαμε «πραγματοποιητικά» στα εκατόν εβδομήντα ένα δημοτικά σχολεία του Δήμου της Αθήνας και καλέσαμε και τους δασκάλους που ενδιαφερόντουσαν να πάρουν μέρος σε κάποια σεμινάρια που έγιναν.

Τώρα βλέπω ότι υπάρχει πάλι κάποια καθυστέρηση. Και επειδή υπάρχει αυτή η καθυστέρηση, ρωτώ εάν υπάρχουν δάσκαλοι που –όπως είχαν πει σε μένα– θέλουν να πληρωθούν για να κάνουν τα μαθήματα αυτά και επιπλέον δεν ενδιαφέρονται όλοι. Πρέπει να σας πω ότι, ως δημοσιογράφος, είχα πάρα πολλές αιτήσεις ανθρώπων που ήθελαν να κάνουν αυτό το μάθημα. Και τώρα συνεχίζουν να έρχονται.

Το θέμα, λοιπόν, είναι το εξής: Θα χάσουμε και άλλο χρόνο;

Θα χάσουμε και άλλα παιδιά, πριν φτάσει αυτό το μάθημα στα σχολεία όλης της χώρας;

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Ευχαριστούμε, κύριε Σταθάκη.

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΟΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων):** Η απάντηση είναι ξεκάθαρη και παρακαλώ να γίνει αντιληπτή και σε εσάς που ερωτάτε και στους υπόλοιπους συναδέλφους. Κανένας εκπαιδευτικός επισήμως, αλλά και πρακτικά, δεν αρνήθηκε στο Υπουργείο Παιδείας τη σημασία του αντικειμένου και την προσοχή που έπρεπε ο ίδιος να δώσει στην επιμόρφωσή του ως δασκάλου ή ως καθηγητή για να διδάξει το αντικείμενο.

Απόδειξη αυτού, κύριε συνάδελφε, είναι ότι σε όλους τους νομούς της χώρας τα επιμορφωτικά προγράμματα για τους διδάσκοντες με τη βοήθεια του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και των σχολικών συμβούλων και στην ευέλικτη ζώνη του Δημοτικού Σχολείου, αλλά και στους καθηγητές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, έγιναν κανονικότητα.

Αρα, η επιμόρφωση για την οποία αγωνιάτε έχει ήδη συμπληρωθεί. Σχετικά με αυτό που αναφέρεται ως ερώτημα από κάποιους δασκάλους ότι -τάχα- δεν είχαν επιμορφωθεί ή ότι πρέπει πρώτα να αμειβθούν, νομίζω ότι μπορεί να κυκλοφορούν στην αγορά έτσι, αλλά δεν είναι πραγματικότητα. Ίσως αναφέρεστε -και αυτό μας προβληματίσε γιατί το είδαμε στην ερώτηση και το καταθέτω- στις αιτιάσεις που διετύπωνε η Ομοσπονδία των Εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, η Διδασκαλική Ομοσπονδία, αλλά δεν ήταν για την κυκλοφοριακή αγωγή, ήταν για την ευέλικτη ζώνη, για το πακέτο δηλαδή των ωρών που διατίθενται καθημερινά για το πρόγραμμα.

Εμείς, λοιπόν, δείξαμε αρκετή κατανόηση σε αυτό. Δείξαμε κατανόηση, επειδή προεβάλλετο το ερώτημα ότι οι περισσότεροι διδάσκοντες δεν είχαν εγκαίρως επιμορφωθεί. Αφήσαμε, λοιπόν, ελεύθερα τα σχολεία να εκφραστούν και σήμερα σας δηλώνω ότι, το 95% των δημοτικών σχολείων κατά τρόπο σωστό, σταθερό και αποτελεσματικό λειτουργεί την ευέλικτη ζώνη και μέσα σε αυτή το πρόγραμμα αυτό.

Αν σε κάποια σχολεία, κύριε συνάδελφε, δεν έχει ξεκινήσει αυτό, είναι γιατί η κυκλοφοριακή αγωγή είναι ένα από τα αντικείμενα της ευέλικτης ζώνης και δεν έχουμε στείλει εγκύκλιο να λέμε αν αυτό θα προταχθεί εισαγωγής υγείας ή των πολιτιστικών ή των άλλων θεμάτων που περιλαμβάνει η ευέλικτη ζώνη. Όμως, οι ώρες που σας είπα θα διατεθούν -αυτό μας ενδιαφέρει- και όντως θα καλύψουν τα δημοτικά σχολεία όλης της χώρας.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Η με αριθμό 313/13-12-2005 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ευάγγελου Αργύρη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με τις επικείμενες διαπραγματεύσεις στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου για το βαμβάκι διαγράφεται λόγω κωλύματος του κυρίου Υπουργού.

Η με αριθμό 320/13-12-2005 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αντώνη Σκυλλάκου προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με τη διαγραφή των πανωτοκίων στους αγρότες κ.λπ. διαγράφεται λόγω κωλύματος του κυρίου Υπουργού.

Επόμενη είναι η με αριθμό 318/13-12-2005 επίκαιρη ερώτηση του Προέδρου του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξανδρου Αλαβάνου προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, σχετικά με τη νομική αναγνώριση της συμβίωσης των ομοφυλόφιλων.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου Προέδρου του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς έχει ως εξής:

«Σε μια σειρά από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Βέλγιο, Ολλανδία, Μεγάλη Βρετανία, Ισπανία κ.λπ.) σε πολιτείες των ΗΠΑ (Μασαχουσέτη, Βέρμοντ), σε χώρες όπως η Ν. Αφρική (με απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου πριν λίγες μέρες) έχει

νομιμοποιηθεί η συμβίωση ατόμων του αυτού φύλου.

Το όλο θέμα έχει λάβει κοινωνικές διαστάσεις και στην Ελλάδα, τα δε αιτήματα από σχετικές οργανώσεις αλλά και ευρύτερους κοινωνικούς κύκλους για νομιμοποίηση της συμβίωσης αυτής είναι έντονα.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός, εάν η Κυβέρνηση προτίθεται να προχωρήσει στις σχετικές επεξεργασίες για να αναγνωρίσει νομοθετικά τη συμβίωση ατόμων του αυτού φύλου και να τους χορηγήσει τα ανάλογα δικαιώματα (περιουσιακά, φορολογικά, κληρονομικά, συνταξιοδοτικά, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης κ.λπ.)»

Την ερώτηση του κ. Αλαβάνου θα απαντήσει ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Παπαληγούρας.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

**ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):**

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πράγματι, σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες έχουν αναγνωρισθεί ορισμένα δικαιώματα στους ομοφυλόφιλους πολίτες τους, τα οποία δεν αναγνωρίζονται σήμερα, δεν συμπεριλαμβάνονται στη δική μας έννομη τάξη.

Τα δικαιώματα αυτά εκτείνονται από την αναγνώριση του θεσμού «του Καταχωρισμένου Συντρόφου» -κατά τα πρότυπα της Γαλλίας- ή την «Πολιτική Ένωση» της Μεγάλης Βρετανίας, έως και την αναγνώριση του δικαιώματος «γάμου ομοφυλόφιλων» στην Ολλανδία. Ωστόσο, σημειώνω ότι αυτά τα δικαιώματα δεν ταυτίζονται ούτε κατ' όνομα ούτε κατά περιεχόμενο ούτε κατά το εύρος τους στα διαφορετικά αυτά νομικά συστήματα των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς απορρέουν από διαφορετικές μεταξύ τους κοινωνίες, με διαφορετικά ήθη και έθιμα, με διαφορετικές ιστορικές καταβολές και ανοχές.

Από την άλλη πλευρά, σε πολλές χώρες έχουν αναγνωρισθεί δικαιώματα αμιγώς στους συμβιούντες ετεροφίλους. Η ελληνική νομοθεσία, όπως έχει σήμερα, δεν προβλέπει ειδική νομική κατοχύρωση των προσώπων συμβιώνουν και αντιλαμβάνονται εαυτούς ως «συντρόφους», με την ίδια τουλάχιστον έννοια που κατοχυρώνει τα πρόσωπα που συμβιούν στο πλαίσιο του γάμου. Τέτοια ειδική νομική κατοχύρωση δεν υφίσταται για τα ομοφυλόφιλα ζευγάρια, όπως δεν υφίσταται ούτε για τα ζευγάρια διαφορετικού φύλου, τα οποία συμβιώνουν σε ελεύθερη ένωση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάθε ορθή νομοθετική πρωτοβουλία οφείλει να είναι απότοκος των υφιστάμενων κοινωνικών συνθηκών και όχι να προκαταλαμβάνει ή -ακόμη χειρότερα- να βρίσκεται σε ανακολούθια με το κοινωνικό ήθος και έθος. Οι κοινά αποδεκτές κοινωνικές συμβάσεις αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο της ταυτότητας ενός έθνους, του ήθους μιας κοινωνίας. Κατά τούτο, κάθε νομοθετική πρωτοβουλία πιστεύουμε ότι δεν μπορεί να υπερβαίνει τις ανοχές, το αίσθημα του κοινής αποδεκτού της κοινωνίας. Δεν μπορεί να παραγινώριζει, δεν μπορεί να περιφρονεί την κυρίαρχη κοινωνική βούληση. Κάθε ρύθμιση πρώτα ωριμάζει στην κοινωνία και μετά θεσμοθετείται ως νόμος.

Πιστεύω ότι η συζήτηση για τα θέματα αυτά θα ήταν οπωσδήποτε χρήσιμο να γίνει και να κατατεθούν από όλες τις πλευρές απόψεις, θέσεις, επιχειρήματα και αντιλήψεις. Μια τέτοια, όμως, συζήτηση επί της ουσίας δεν έχει καν ξεκινήσει στο δημόσιο βίο της χώρας μας, στην ευρεία κοινωνία και θεωρώ ότι θα έπρεπε πάντως να προηγηθεί όποιας ενδεχόμενης νομοθετικής ρύθμισης.

Ακόμα, επιτρέψτε μου να σημειώσω ότι μια τέτοια ρύθμιση, όπως αυτή που προτείνει σήμερα ο Πρόεδρος του Συνασπισμού, προϋποθέτει εκτεταμένες μεταβολές περίπου συνολικά στο δικαίωμά μας σύστημα. Θα απαιτούσε αλισιδωτές τροποποιήσεις στο Οικογενειακό Δίκαιο, στο Κληρονομικό Δίκαιο, στο Ποινικό Δίκαιο, στην Πολιτική Δικονομία, για τις οποίες οι κοινωνικές συνθήκες -όπως τουλάχιστον σήμερα έχουν φωτογραφηθεί- δεν είναι ώριμες.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

**ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):**

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Αντιλαμβάνεσθε ότι το θέμα είναι μέγα.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού)**

**Ριζοσπαστικής Αριστεράς):** Διαγράφηκαν τόσες ερωτήσεις, κύριε Πρόεδρε. Αφήστε το, είναι σοβαρό το θέμα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Έχει νομοσχέδια σοβαρά μετά και πρέπει να μαζέψουμε το χρόνο σήμερα.

**ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Ζητάτε στην ουσία, κύριε Πρόεδρε, να αντιγράψουμε στο εθνικό δίκαιο μια ρύθμιση αλλοδαπού Δικαίου. Δεν πρόκειται κατ' ανάγκη για προοδευτική καινοτομία, αλλά για μια βεβαιωμένη πρόταση, η οποία δεν αποτυπώνει τη βούληση της ελληνικής κοινωνίας, αλλά την προκαταλαμβάνει, πριν αυτή νηφάλια, αβίαστα και σταθερά διαμορφωθεί.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Το λόγο έχει ο κ. Αλαβάνος.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι το γεγονός ότι κάνουμε διάλογο με την πρωτοβουλία αυτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς είναι θετικό. Μιλάμε γι' αυτό το ζήτημα και μιλάνε και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Νομίζω ότι υπάρχουν μερικές παρανοήσεις, οι οποίες περιλήφθηκαν και στην απάντηση του κυρίου Υπουργού.

Η πρώτη είναι ότι πάμε να αντιγράψουμε άλλους και μάλιστα εμφανίζεται ότι μας επιβάλλεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν ισχύει αυτό.

**ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Δεν είπα εγώ τέτοιο πράγμα.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς):** Δεν έχει κανένα νομικό μέσο, κάποια Οδηγία, κάποιο κανονισμό, με τα οποία να μπορεί να το επιβάλει αυτό η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Χώρες ευρωπαϊκές, όπως είναι το Βέλγιο, η Ολλανδία, η Δανία, οι Σκανδιναβικές χώρες, η Ισπανία, η Γαλλία με διαφορετικό τρόπο εξέφρασαν την ανάγκη της ίδιας τους της κοινωνίας. Και όχι μόνο χώρες ευρωπαϊκές, αλλά και πολιτείες αμερικανικές, ενάντια στη θέληση της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης, όπως είναι το Βερμόντ, όπως είναι η Μασαχουσέτη, το Κεμπέκ, ενάντια στη θέληση της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης του Καναδά, η Νότιος Αφρική, αφρικανική χώρα, με απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Το δεύτερο είναι εάν οι πολιτικές δυνάμεις πρέπει να καθρεπτίζουν τις κοινωνικές διεργασίες μόνο. Γιατί συμφωνώ, κύριε Υπουργέ, και εάν θέλετε έχουν υπάρξει και αντιδράσεις κριτικής, σκεπτικισμού απέναντι στην πρότασή μας.

Θα σας φέρω ένα ακραίο παράδειγμα. Σε χώρες της Αραβικής Χερσονήσου η μοιχεία τιμωρείται με λιθοβολισμό. Με βάση τις εκτιμήσεις που έχουν γίνει η πλειοψηφία των πολιτών συμφωνεί με το λιθοβολισμό. Τι θα ζητούσε κανείς από μια πολιτική δύναμη, δημοκρατική, προοδευτική κ.λπ.; Να καθρεπτίσει την κοινωνία ή να έχει μια πρωτοπόρα συμβολή, να αλλάξει, να συμβάλει, έστω και με κόστος, να αλλάξει κοινωνική σκέψη;

Το τρίτο σημείο τώρα. Υπάρχει μια ένσταση, δεν την είπατε εσείς, ότι εάν προχωρούσαμε εμείς θα ωθοούσαμε, θα ενισχύαμε τη σύναψη ομοφυλοφιλικών σχέσεων.

Το γεγονός ότι ήρθε ένας νόμος πριν από μερικές δεκαετίες στην Ελλάδα που λέει ότι αυτοί που έχουν εξωσυζυγικές σχέσεις δεν κάνουν ποινικό αδίκημα και δεν πάνε με σεντόνια στην Αστυνομία, δεν σημαίνει ότι ο νόμος ήταν θετικός στις εξωσυζυγικές σχέσεις. Ήταν ουδέτερος.

Μ' αυτήν τη λογική, κύριε Υπουργέ, εγώ θα έλεγα ότι περιμένει κανείς και από εσάς προσωπικά και από την Κυβέρνηση να δει αυτό το θέμα που απασχολεί ένα μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού μας και να προχωρήσει στις σχετικές διεργασίες και επεξεργασίες.

Εγώ επαναλαμβάνω το ερώτημά μου, διευρύνοντάς το εάν θέλετε. Ζητάω από εσάς να μου πείτε το εξής: «Είστε διατεθειμένος να προχωρήσετε σε μια επιτροπή του Υπουργείου, σε διάλογο με τα κόμματα, σε κάποιες σχετικές επεξεργασίες και για ευρύτερα θέματα, όπως είναι το θέμα ότι ο σεξουαλικός προσανατολισμός και τα σχετικά προβλήματα πρέπει να περιληφθούν στο ν. 927 για τις διακρίσεις ή στο ν. 3304 για την ίση μεταχείριση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Ολοκληρώστε, κύριε Πρόεδρε.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς):** Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Είστε διατεθειμένοι να προχωρήσετε σε διαμόρφωση κάποιων επιτροπών, οι οποίες θα επεξεργαστούν, θα συναντήσουν το πρόβλημα, θα αναπτύξουν ιδέες και που θα περιλαμβάνεται το μεγάλο θέμα της αναγνώρισης νομοθετικά της συμβίωσης από μων του ιδίου φύλου...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Ευχαριστούμε, κύριε Αλαβάνο.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς):** Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Μα, τι τελειώνετε; Έχετε πάρει τέσσερα λεπτά, δηλαδή το διπλάσιο χρόνο.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς):** Είναι ένα μεγάλο θέμα, όπου περιλαμβάνει και περιουσιακά και φορολογικά και κληρονομικά και συνταξιοδοτικά δικαιώματα και θέματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

**ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Κύριε Αλαβάνο, η Κυβέρνηση έχει συνείδηση ότι όλοι οι πολίτες ανεξαρτήτως θρησκείας, καταγωγής, ηλικίας και βέβαια ανεξαρτήτως σεξουαλικού προσανατολισμού πρέπει να προστατεύονται από όποιες αυθαίρετες διακρίσεις.

Εκπρωπούμε, πράγματι, μια Πολιτεία χωρίς διακρίσεις και χωρίς αποκλεισμούς. Δεν μας διακατέχει, υπ' αυτήν την έννοια οιοσδήποτε κοινωνικός ρατσισμός. Οι ομοφυλόφιλοι είναι πρόδηλα, πασίδηλα, ισότιμα μέλη μιας κοινωνίας που οπωσδήποτε απολαμβάνουν, όπως όλα τα μέλη της, τα ίδια δικαιώματα και έχουν τις ίδιες υποχρεώσεις.

Επισημαίνω ξανά ότι ως σήμερα η «ελεύθερη ένωση» ή συμβίωση μεταξύ ετεροφύλων δεν είναι νομικά κατοχυρωμένη και δεν εξομοιώνεται με γάμο. Αλλά οι κοινωνικές συνθήκες, σε σχέση τουλάχιστον με τη συμβίωση ετεροφύλων, είναι οπωσδήποτε ωριμότερες από όσο για τη ρύθμιση που εισηγείται ο κ. Αλαβάνος.

Απόδειξη της διάθεσής μας να ακούσουμε, αλλά και να πρωτοπορήσουμε, εάν θέλετε, είναι Επιτροπή που έχω συστήσει με απόφασή μου ως Υπουργός Δικαιοσύνης. Πρόκειται για μια πρώτη προσέγγιση, μια μελέτη της συμβίωσης των ετεροφύλων από μια υψηλόβαθμη επιτροπή, από δικαστικούς και από πανεπιστημιακούς, η οποία ακριβώς διερευνά την ανάγκη, τη χρησιμότητα και η οποία ενδεχομένως θα εισηγηθεί αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις, κυρίως στο επίπεδο του Οικογενειακού Δικαίου, ειδικά σε θέματα που απορρέουν από την ελεύθερη συμβίωση ετεροφύλων προσώπων.

Η Κυβέρνηση έχει αποδείξει ότι ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της κοινωνίας και λαμβάνει τα απαιτούμενα νομοθετικά μέτρα, όπου και όταν διαφαίνεται ότι υπάρχει πραγματική ανάγκη νομικής ρύθμισης μιας ώριμης κοινωνικής επιταγής.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της κοινωνικής ευαισθησίας του νομοθέτη, είναι ο νόμος του Υπουργείου Δικαιοσύνης, το οποίο πριν από λίγους μήνες ψηφίσαμε για την «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης, ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού». Με το νόμο αυτό ανταποκριθήκαμε, πράγματι, στα αιτήματα των καιρών και κατοχυρώσαμε συνθήκες ισοπολιτείας και ισονομίας για όλους ανεξαιρέτα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Ολοκληρώστε παρακαλώ.

**ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):** Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Αφήστε με να μιλήσω για ένα λεπτό ακόμα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ πολύ. Υπάρχει μια διαδικασία και εδώ έχουμε διπλασιάσει τους χρόνους.

**ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):**

Πράγματι, έχω μιλήσει τρία λεπτά. Ένα λεπτό ακόμα σας ζητήσα, κύριε Πρόεδρε. Δεν είναι μέγα θέμα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Μα, δεν είναι τρία λεπτά κανονικά ο χρόνος. Είναι δύο λεπτά. Το ίδιο έκανα και στον κ. Αλαβάνο. Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, σεβαστείτε τη διαδικασία.

**ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):**

Ήταν ρυθμίσεις, κύριε Πρόεδρε του Συνασπισμού, που περιέβαλαν με θεσμικό κύρος νόμου ώριμες, εδραιωμένες απόψεις, εδραιωμένες αντιλήψεις και δοξασίες της ελληνικής κοινωνίας, εδραιωμένες πεποιθήσεις και δοξασίες της μεγάλης πλειονότητας των Ελλήνων πολιτών. Εσείς, όμως, μας ζητάτε κάτι που δεν μας ζητά -σήμερα τουλάχιστον- η ελληνική κοινωνία.

Θα νομοθετήσουμε κύριε Πρόεδρε, μόνο ανταποκρινόμενοι σε ευρέως παραδεχόμενες, αποδεκτές θέσεις, διαμορφωμένες μετά από διαδικασίες ευρύτατου κοινωνικού διαλόγου και στο μέτρο που παγιωμένα απηχούν και εκφράζουν τις αντιλήψεις, τη νοοτροπία, το ήθος και τις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας.

Επίκαιρες ερωτήσεις δευτέρου κύκλου

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Θα συζητήσουμε τώρα την υπ' αριθμόν 316/13-12-2005 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιωάννη Πλακιωτάκη προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με τις προσλήψεις προσωπικού στο Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Λασιθίου.

Το ειδικότερο περιεχόμενο της επίκαιρης ερώτησης του κ. Πλακιωτάκη έχει ως εξής:

«Το Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Λασιθίου, που εδρεύει στον Άγιο Νικόλαο Κρήτης, έχει τη δυνατότητα να εξυπηρετήσει εκατόν πενήντα ενήλικους περιθαλπόμενους, με χρόνιες βαριές σωματικές και νοητικές αναπηρίες.

Σήμερα το Θεραπευτήριο, φιλοξενεί περίπου ενενήντα περιθαλπόμενους.

Σε ό,τι έχει σχέση με το ανθρώπινο δυναμικό του, όπως διαπιστώσαμε, προσελήφθησαν ειδικότερες προσωπικού Δ.Ε. και Υ.Ε. που αντιστοιχούν σχεδόν στο 90% του συνόλου σε σχέση με το 10% περίπου ειδικοτήτων επιστημονικού προσωπικού και προσωπικού κατηγορίας Π.Ε., με αποτέλεσμα το Θεραπευτήριο να μη μπορεί αφενός να επιτελεί στο ακέραιο το σκοπό για τον οποίο συνεστήθη και αφετέρου, να δυσλειτουργεί με τη συσσώρευση συνεχώς προβλημάτων και ανακολουθίας του σκοπού με το προσφερόμενο έργο του.

Ερωτάται ο Υπουργός:

1. Πώς έγινε η αξιολόγηση των αναγκών πρόσληψης του Θεραπευτηρίου, πότε προσελήφθη το προσωπικό όλων των κατηγοριών (Υ.Ε., Δ.Ε., Τ.Ε. και Π.Ε.), με ποιες διαδικασίες και με τι προσόντα προσελήφθη και ειδικότερα το προσωπικό κατηγορίας Δ.Ε. και Υ.Ε. και που υπηρετεί σήμερα.

2. Τι μετατάξεις, μετακινήσεις, αποσπάσεις προσωπικού, κ.λπ. έχουν γίνει μέχρι σήμερα και ποιο το κόστος ανά περιθαλπόμενο, ανά εισροές.»

Στην ερώτηση του κ. Πλακιωτάκη θα απαντήσει ο Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ο κ. Κωνσταντόπουλος.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης):**

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ευχαριστώ για την ερώτηση του συναδέλφου από το Λασιθί, γιατί αναδεικνύει ένα σημαντικό πρόβλημα, το οποίο υπάρχει στο χώρο της πρόνοιας και φυσικά απηχεί και τον τρόπο με τον οποίο γίνονταν οι προσλήψεις και ιδιαίτερα τη λογική που επικρατούσε στη δεκαετία του 1980.

Στο συγκεκριμένο ίδρυμα, όπως αναφέρεται, υπηρετούν σήμερα εβδομήντα ένα άτομα εκ των οποίων μόνο οκτώ είναι τεχνολογικής και πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Χαρακτηριστικά σας αναφέρω ότι μόνο στα μαγειρεία υπηρετούν έξι μάγειροι και έξι τραπεζοκόμοι. Δηλαδή ο ένας στους έξι εργαζόμενους στο συγκεκριμένο ίδρυμα εργάζεται στα μαγειρεία.

Να σας αναφέρω επίσης ότι στο συγκεκριμένο ίδρυμα περιθάλπονται άτομα με ποικίλα προβλήματα, με πολλαπλές αναπηρίες, όπου προέχει η νοητική υστέρηση και φυσικά χρειάζονται ειδική θεραπευτική αποκατάσταση. Αυτός είναι και ο τίτλος του εξάλλου.

Ιδρύθηκε το 1985 και οι προσλήψεις έγιναν το 1988, οι οποίες στο σημαντικότερο ποσοστό τους είναι υποχρεωτικής εκπαίδευσης, εκπαίδευσης γυμνασίου. Φυσικά έτσι δεν μπορεί να λειτουργήσει το ίδρυμα.

Το 1988 προσλήφθηκε προσωπικό με οκτάμηνες συμβάσεις, το οποίο μετά μονιμοποιήθηκε. Πολλοί εξ αυτών προσλήφθηκαν ως βοηθητικό προσωπικό και μετατάχθηκαν σε νοσηλευτικό προσωπικό.

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι υπάρχουν τεράστια δυσλειτουργικά φαινόμενα στο συγκεκριμένο ίδρυμα. Υπάρχουν εβδομήντα τρεις εργαζόμενοι και ενενήντα νοσηλεύμενοι. Σήμερα, λοιπόν, με το υπάρχον προσωπικό δεν μπορούμε να κάνουμε τη δουλειά μας και αυτό είναι ένα βαρίδι στο έργο μας -τεράστιο βαρίδι- γιατί θέλουμε να προσλάβουμε προσωπικό, αλλά οι θέσεις είναι καλυμμένες. Υπάρχουν ελάχιστες κενές οργανικές θέσεις.

Πρέπει, λοιπόν, να προσληφθεί προσωπικό με ποιοτικούς δείκτες, προσωπικό το οποίο να μπορεί να ανταποκριθεί στο εξαιρετικά ευαίσθητο έργο, το οποίο πρέπει να γίνει εκεί μέσα. Πώς θα γίνουν εκεί ειδικές θεραπείες; Με ποιους; Με τραπεζοκόμους, με θαλαμηπόλους, με άτομα υποχρεωτικής εκπαίδευσης; Πώς θα προχωρήσουμε το λογισμικό στο εν λόγω νοσοκομείο; Με ποιες ειδικότητες; Πάλι με υποχρεωτικής εκπαίδευσης; Με Δ.Ε., δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης;

Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι μια ολόκληρη λογική μιας συγκεκριμένης δεκαετίας του 1980 και μάλιστα οι συγκεκριμένες προσλήψεις, οι οποίες έγιναν με το συγκεκριμένο τρόπο -προσωπικό που προσελήφθη με οκτάμηνες συμβάσεις και μετά έγινε μόνιμο προσωπικό- αποτελεί σήμερα το συγκεκριμένο βαρίδι εξαιτίας του οποίου δεν μπορούμε να αναπτύξουμε το συγκεκριμένο ίδρυμα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Παρ' όλα, αυτά προκηρύσσουμε νέες θέσεις -άμεσα οκτώ θέσεις συν τέσσερις, συνολικά δώδεκα θέσεις- σε ειδικότητες, όμως, τις οποίες χρειαζόμαστε.

Με άλλα λόγια, τότε έγιναν προσλήψεις με πλήρως αδιαφανή κριτήρια, με οκτάμηνες συμβάσεις, οι οποίοι μετά μονιμοποιήθηκαν και ερχόμαστε εμείς σήμερα με διαδικασίες ΑΣΕΠ -με υψηλές διαδικασίες- να προσλάβουμε το ειδικό προσωπικό το οποίο χρειαζόμαστε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κύριε Πλακιωτάκη, έχετε το λόγο.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, ο κύριος σκοπός κατάθεσης της ερώτησής μου ήταν η ανάδειξη του προβλήματος που αυτήν τη στιγμή υπάρχει στο Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Λασιθίου και όπως πολύ σωστά αναφέρατε και εσείς, το ανθρώπινο δυναμικό που αυτήν τη στιγμή προσφέρει τις υπηρεσίες του στο ίδρυμα ανέρχεται στα εβδομήντα ένα άτομα.

Από αυτό το δυναμικό, όπως πολύ σωστά είπατε και εσείς, μόνο τέσσερα άτομα είναι επιστημονικό προσωπικό, δηλαδή περίπου το 5%, ενώ η πλειοψηφία -περίπου το 30%- απασχολούνται στα μαγειρεία ως τραπεζοκόμοι και θαλαμηπόλοι. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι με αυτήν τη διάρθρωση το συγκεκριμένο θεραπευτήριο δεν μπορεί να προχωρήσει.

Βεβαίως, κύριε Υπουργέ, άκουσα την απάντησή σας και προφανώς η κατανόμη έχει γίνει σύμφωνα με το γράμμα του νόμου. Όμως, σε καμία περίπτωση δεν συνάδει με το πνεύμα του και πιστεύω ότι αποτελεί άμεση και επιτακτική ανάγκη να υιοθετηθεί η πρόταση της διοίκησης, ώστε να καλυφθεί με συγκεκριμένες ειδικότητες ο ισχύον οργανισμός. Για παράδειγμα, θέση ιατρού παθολόγου, θέση φυσιοθεραπευτή, θέση ιατρού φυσικής αποκατάστασης, νοσηλευτών και κάποιες άλλες ειδικότητες που αναφέρονται στα υπομνήματα.

Το οξύμωρο όμως, κύριε Υπουργέ, της υπόθεσης είναι ότι παρά την έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού, το κόστος ανά περιθαλπόμενο ανέρχεται περίπου στα 79,9 ευρώ. Είναι αρκετά υψηλό, αφού όπως καταλαβαίνετε μ' αυτά τα χρήματα και αν μας ενδιέφερε μονάχα η παραμονή τους ή η διατροφή τους στο συγκεκριμένο ίδρυμα, θα μπορούσαμε κάλλιστα να τους φιλοξενήσουμε σε ξενοδοχείο πολλών αστέρων. Η δουλειά, όμως, που γίνεται στο Θεραπευτήριο είναι πολύ πιο σύνθετη και πολύ πιο σημαντική.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Υπουργέ, πρέπει να πούμε ότι το έργο που επιτελείται στο Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Λασιθίου είναι ζωτικής σημασίας για τους ενενήντα ασθενείς οι οποίοι περιθάλπονται στο συγκεκριμένο ίδρυμα και που σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία, δυστυχώς πρόκειται να αυξηθούν.

Το προσωπικό -και η διοίκηση, σίγουρα- καταβάλλει υπεράνθρωπες προσπάθειες, ξεπερνώντας τις δυνάμεις και τα όρια που και πραγματικά είναι άξιοι συγχαρητηρίων. Όμως, δεν φθάνει μόνο αυτό.

Κύριε Υπουργέ, έχει μείνει στο μυαλό μου μία δική σας πρόταση, όταν επισκεφθήκατε το ίδρυμα στο Νομό Λασιθίου: «Κανείς δεν έχει κάνει συμβόλαιο με το Θεό ότι θα είναι υγιής». Όμως, εμείς έχουμε κάνει συμβόλαιο με τους ανθρώπους και τις οικογένειές τους ότι θα τους προσφέρουμε καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και αποκατάστασης. Είναι το κοινωνικό πρόσωπο της νέας διακυβέρνησης, είναι η κατεύθυνση του Υπουργείου σας και ξέρω ότι αποτελεί δική σας προτεραιότητα και γι' αυτό είμαι σίγουρος ότι θα επιδείξετε την ανάλογη ευαισθησία. Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης):** Κύριε συνάδελφε, πρέπει να βελτιώσουμε και θα βελτιώσουμε με οποιοδήποτε κόστος τους ποιοτικούς δείκτες στο συγκεκριμένο ίδρυμα, άσχετα από την κατάσταση που παραλάβαμε.

Το κόστος το οποίο αναφέρετε το παίρνουμε επάνω μας, αλλά όταν δίνουμε 30.000 ευρώ το χρόνο ανά περιθαλπόμενο, πρέπει να έχουμε και ορισμένες απαιτήσεις για τις υπηρεσίες οι οποίες παρέχονται εκεί μέσα. Και σίγουρα δεν είμαστε υπερήφανοι για τις υπηρεσίες φύλαξης και διατροφής που παρέχουμε σήμερα.

Αυτά τα ιδρύματα δεν είναι αποθήκες, όπου μπορούμε να στοιβάσουμε τους ανθρώπους μας με νοητική στέρηση και πολλαπλές αναπηρίες. Γιατί μόνο για αποθήκη πρόκειται, όταν δεν υπάρχουν ειδικοί θεραπευτές, όταν δεν υπάρχουν παιδαγωγοί, όταν δεν υπάρχουν φυσιοθεραπευτές και όταν και αυτούς τους λίγους που έχουμε, τους έχουμε αποσπάσει, είτε στη νομαρχιακή αυτοδιοίκηση είτε σε νοσοκομεία είτε σε «θέσεις πολυτελείας», όπως λέγονται. Και αυτοί θα γυρίσουν πίσω -να είστε σίγουροι γι' αυτό- αλλά και οι θέσεις οι οποίες θα προκηρύσσονται πλέον θα είναι θέσεις υψηλού επιστημονικού επιπέδου, θέσεις τις οποίες χρειάζεται το συγκεκριμένο ίδρυμα, θα είναι με διαδικασίες Α.Σ.Ε.Π. και θα είναι με διαδικασίες διαφανείς.

Φυσικά, δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα με όλους αυτούς οι οποίοι εργάζονται εκεί. Σίγουρα και αυτοί έχουν το δικό τους Γολγοθά. Σίγουρα και αυτοί εντάχθηκαν σε ένα σύστημα για να το υπηρετήσουν και να προσφέρουν τις όποιες υπηρεσίες μπορούν, αλλά δεν μας αρκεί αυτό. Δεν πρόκειται να διώξουμε κανέναν.

Παραλάβαμε μια κατάσταση και θα την υπομείνουμε, αλλά το Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων Λασιθίου αποτελεί ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Μόνο τύποις είναι θεραπευτήριο, γιατί στην ουσία είναι κάτι άλλο, όπως σας είπα προηγουμένως. Αυτό είναι ο καθρέφτης όλου του προνοιακού συστήματος στη χώρα.

Αντίστοιχα προνοιακά ιδρύματα υπάρχουν σ' όλη τη χώρα στα ίδια πραγματικά χάλια, όπου άσχετοι άνθρωποι έχουν προσληφθεί με αδιαφανείς διαδικασίες, με προσόντα δημοτικού για να υπηρετήσουν με ανθρώπους με νοητική στέρηση και πολλα-

πλές αναπηρίες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Σήμερα, καλούμεθα εμείς να καλύψουμε τις ανύπαρκτες οργανικές θέσεις, να βρούμε ανθρώπους για να υπηρετήσουν, χωρίς να διώξουμε και αυτούς που υπάρχουν εκεί και που στην πλειοψηφία τους δεν μας χρειάζονται.

Αυτή είναι η ουσία της απάντησης. Όσον αφορά τα χρήματα που μας εμπιστεύθηκε ο ελληνικός λαός -γιατί δίνουμε πολλά χρήματα για κοινωνικές δαπάνες- πρέπει να τα στοχεύσουμε καλά. Όταν δίνουμε 30.000 ευρώ ανά περιθαλπόμενο και προκειμένου αυτές οι κοινωνικές δαπάνες να πιάσουν τόπο, πρέπει να πληρώσουμε ανθρώπους τους οποίους χρειαζόμαστε.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Σας ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η με αριθμό 314/13-12-2005 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Νικολάου Σαλαγιάννη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με τον υπολογισμό των δικαιωμάτων των τευτοπαραγωγών, σύμφωνα με την εφαρμογή της νέας Κ.Α.Π. κ.λπ. διαγράφεται λόγω κωλύματος του κυρίου Υπουργού.

Τώρα, θα συζητήσουμε την με αριθμό 321/13-12-2005 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κυρίας Ελπίδας Παντελάκη προς τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, σχετικά με την καταβολή του επιδόματος της ανεργίας σε όλους τους δικαιούχους εργαζομένους στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη κ.λπ..

Το ειδικότερο περιεχόμενο της επίκαιρης ερώτησης της κ. Παντελάκη έχει ως εξής:

«Σύμφωνα με την καταγγελία των σωματείων της Ναυπηγοεπισκευαστικής Ζώνης με απόφαση του διοικητή του Ο.Α.Ε.Δ. δεν καταβάλλεται το επίδομα ανεργίας στους εργαζόμενους της Ναυπηγοεπισκευαστικής Ζώνης που γεννήθηκαν στη Θράκη και είναι Πομάκοι στην καταγωγή, παρ' ότι έχει καταβληθεί σε άλλους εργαζόμενους που απασχολήθηκαν στις ίδιες επιχειρήσεις, στους ίδιους χώρους δουλειάς και έχουν τα ίδια ένσημα με τους εργαζόμενους Πομάκους.

Η απαράδεκτη αυτή ενέργεια έχει προκαλέσει τη δικαιολογημένη αντίδραση των εργαζομένων στην Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη και των συνδικαλιστικών τους οργανώσεων.

Οι εργαζόμενοι αυτοί στη συντριπτική τους πλειοψηφία είναι αμμοβολιστές-καθαριστές, βαφείς και για τα τελευταία δεκαέξι χρόνια έπαιρναν και αυτοί, όπως όλοι οι εργαζόμενοι στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη το ειδικό εποχικό επίδομα που προβλέπεται από το ν. 1836/89, καθώς και όλα τα έκτακτα επιδόματα που κατά καιρούς έπαιρναν οι εργαζόμενοι στη Ζώνη.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός τι μέτρα προτίθεται να πάρει η Κυβέρνηση, ώστε να σταματήσει αυτή η κατάφορη αδικία σε βάρος των συγκεκριμένων εργαζομένων και να καταβληθεί το επίδομα σε όλους τους δικαιούχους εργαζομένους του κλάδου των ναυπηγοεπισκευαστικών εργασιών, είτε είναι από τη Θράκη είτε είναι ακόμη και αλλοδαποί, εφόσον έχουν απασχοληθεί νόμιμα και έχουν τα ένσημα που απαιτούνται, χωρίς καμιά διάκριση.»

Την ερώτηση της κ. Παντελάκη θα την απαντήσει ο Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας κ. Γιακουμάτος.

Ορίστε, κύριε Γιακουμάτο. Έχετε το λόγο.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας):** Κύριε Πρόεδρε, η συνάδελφος μάλλον έχει κάνει λάθος. Δεν αφορά το επίδομα ανεργίας που καταβάλλεται και μάλιστα για πρώτη φορά μετά από τόσα πολλά χρόνια από τις 5 Δεκεμβρίου, δηλαδή πολύ νωρίτερα, αλλά αφορά το εποχικό επίδομα στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη.

Θα πρέπει να ξέρετε ότι η ευαισθησία αυτής της Κυβέρνησης και η προσφορά της στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη είναι πάρα πολύ μεγάλη. Πέρα από το επίδομα ανεργίας έχει πάρει, κύριε Πρόεδρε, μέχρι τώρα τρία επιδόματα και αυτά μόνο και

μόνο για την ευαισθησία που δείχνουμε σε αυτήν την ταλαιπωρημένη ζώνη, όπου πρέπει πολλά να γίνουν, για να αναπτυχθεί και να υπάρχουν θέσεις δουλειάς για όλους.

Γιατί το λέω αυτό; Δώσαμε πέρα από τα 1000 ευρώ έκτακτο επίδομα στη Ζώνη, 746 ευρώ εποχικό επίδομα και την Τρίτη, κυρία Παντελάκη, περνάει και έκτακτο επίδομα ακόμη για τη Ζώνη για όσους είναι άρρωστοι, είχαν πρόβλημα και δεν έχουν κανένα ένσημο. Είναι η πρώτη φορά που γίνεται αυτό. Άρα, είναι μια ευαισθησία που αποδεικνύεται εν τοις πράγμασι.

Το δεύτερο, κυρία Παντελάκη, είναι το εξής: Δεν πιστεύω να θέλατε να παραπλανήσετε το Κοινοβούλιο. Λέτε να δίνεται το εποχικό επίδομα σε όλους τους δικαιούχους εργαζόμενους. Πού εργαζονται, κυρία Παντελάκη; Στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή; Στην Ελλάδα ή στο Καμερούν; Ο ν. 1836/89, κυρία Παντελάκη, που ψηφίστηκε επί ΠΑ.ΣΟ.Κ., να συγκεκριμένα το άρθρο 22 είναι σαφέστατο. Λέει ότι δικαιούνται εποχικό επίδομα όσοι δουλεύουν στην Ελλάδα.

Τρίτον, κυρία Παντελάκη, ξέρετε ότι για το επίδομα αυτό έχει προθεσμία να υποβάλει αίτηση μέχρι τις 20 Δεκεμβρίου; Αν είστε με το Νέο Ημερολόγιο, έχουμε σήμερα 16 Δεκεμβρίου. Άρα, πώς ξέρετε ότι κάτι θα απορριφθεί, όταν μέχρι τώρα, κύριε Πρόεδρε, από τις 4 χιλιάδες αιτήσεις που έχουν κατατεθεί οι 2,5 χιλιάδες έχουν ελεγχθεί και δεν έχει απορριφθεί ούτε μία. Το τονίζω: Ούτε μία!

Εδώ γίνεται μια μεγάλη προβοκάτσια όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά εκτίθεται η χώρα και στο εξωτερικό. Έχουμε, κύριε Πρόεδρε, το Λ.Α.Ο.Σ., το Λαϊκό Ορθόδοξο Συναγερμό που κατέθεσε στο Ευρωκοινοβούλιο ερώτηση ότι εμείς κάνουμε επιλεκτική και ρατσιστική αντιμετώπιση, ότι γίνεται ρατσισμός στην πράξη από τη νέα διακυβέρνηση. Τι λέει αυτό; Ότι δεν παίρνουν οι μουσουλμάνοι επίδομα.

Κύριε Πρόεδρε, καταθέτω για τα Πρακτικά το σχετικό πίνακα. Ενδεικτικά μόνο αναφέρω, κυρία Παντελάκη, ότι ο Μαχμούτ Μοχεντίν δεν είναι Κεφαλλονίτης, ο Osama Bako δεν είναι από τον Πειραιά, ο Vadim Gritsenko το ίδιο.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός κ. Γεράσιμος Γιακουμάτος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Είναι πάρα πολλοί! Για εμάς είτε είναι μουσουλμάνος στο θρήσκευμα είτε χριστιανός ορθόδοξος είναι ένα και το αυτό. Δεν δέχομαι καμία μα καμία τέτοια διάκριση!

Τι θέλετε, όμως, εσείς, κυρία Παντελάκη, και προκαταβάλετε το αποτέλεσμα του ελέγχου; Θέλετε να δίνουμε το εποχιακό επίδομα σε αυτούς που δεν δουλεύουν στην Ελλάδα. Θέλετε πραγματικά χωρίς συνοδευτικά έγγραφα να παρανομήσουμε. Πείτε το ευθέως!

Σας λέω, λοιπόν, το εξής: Ούτε ένας που έχει και δικαιούται δεν θα το πάρει. Εάν εσείς τώρα θέλετε χωρίς έλεγχο να καταθέτει το Σωματείο της Ζώνης τα δικαιολογητικά -5 ή 7 χιλιάδες- χωρίς να έρθει ο καθένας στον τόπο που ανήκει να καταθέσει τα χαρτιά του, δηλαδή χωρίς έλεγχο, αυτό ανήκει σε άλλη εποχή. Η εποχή όπου οι νόμοι θα εφαρμοστούν και εφαρμόζονται είναι σήμερα, με τη σημερινή διακυβέρνηση. Αν είχατε μάθει αλλιώς, είναι διαφορετικά. Σας λέω, όμως, ότι είναι αμαρτία από το Θεό να παρανομούμε και να στερούμε από τον πραγματικό άνεργο, τον πραγματικό δικαιούχο, να παίρνει το επίδομα αυτό που δικαιούται, για να το παίρνουν με συνδρομές σωματείων 70 ευρώ το άτομο 5 χιλιάδες εργαζόμενοι. Είναι 350 χιλιάδες τη φορά. Αν δώσουμε τρία επιδόματα, είναι 1.000.000 ευρώ το Σωματείο. Αυτό ανεξέλεγκτα δεν μπορεί να γίνεται από εδω και πέρα, κυρία Παντελάκη. Πάρτε το μήνυμα!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Ορίστε, κυρία Παντελάκη. Έχετε το λόγο.

**ΕΛΠΙΔΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δυστυχώς υπάρχουν, κύριε Υπουργέ. Ή υπάρχει εξαίρεση απέναντι στους μουσουλμάνους εργάτες και θα ήταν ύποπτη αυτή ή υπάρχει η παρεξήγηση και η παρερμηνεία. Περισσότερο κλίνω στο δεύτερο, για να είμαι ειλικρινής. Νομίζω, όμως, ότι σήμερα πραγματικά μπορεί να διευκρινιστεί. Εγώ συμφωνώ με

την τοποθέτηση που κάνατε ότι οι δικαιούχοι και μόνο πρέπει να πάρουν το εποχιακό επίδομα. Συμφωνώ απολύτως.

Κάνω μια παρένθεση πρώτα απ' όλα για τον κόσμο που μας ακούει, για τους μουσουλμάνους εργάτες και ζητώ συγγνώμη γιατί είναι αδόκιμος ο όρος «Πομάκοι». Μου παραπονέθηκαν. Είναι ένας όρος που είναι βοηθητικός, αλλά είναι προσβλητικός γι' αυτούς. Δεν το κάνουμε γι' αυτό το λόγο. Ίσα-ίσα είναι γνωστό ότι άλλη είναι η θέση του Κομμουνιστικού Κόμματος απέναντι στους εργαζόμενους. Ταξικό είναι πάντα το κριτήριο και δεν έχει σχέση με το θρήσκευμα κ.λπ.. Αντιθέτως, λέμε ότι δεν πρέπει να υπάρχουν εξαιρέσεις και ότι πρέπει να αντιμετωπίζονται ενιαία όλοι.

Έρχομαι, λοιπόν, στο θέμα μας. Ποιο είναι το πρόβλημα; Αυτό το πρόβλημα, κύριε Υπουργέ, είχε ξαναπαρουσιαστεί το 1994. Ήταν ένα τέτοιας μορφής πρόβλημα. Μάλιστα, υπήρχαν διευκρινίσεις που αφορούν το ειδικό βοήθημα της Ναυπηγοεπισκευαστικής Ζώνης από τον Ο.Α.Ε.Δ.. Έχω το κείμενο μαζί μου και θα σας το δώσω.

Ποιο είναι, λοιπόν, το θέμα μας; Εμείς τι λέμε; Αυτοί οι άνθρωποι, όπως γνωρίζετε, είναι πολύ ταλαιπωρημένοι. Φεύγουν από την Ξάνθη, από τη μόνιμη κατοικία τους και κατεβαίνουν στο Πέραμα, για να πάρουν με έδρα το Πέραμα από εργολάβο τη δουλειά. Έχουν, λοιπόν, προσληφθεί στο Πέραμα από εργολάβους. Μιλάμε γι' αυτές τις περιπτώσεις και μόνο. Θέλω να το σημειώσετε καλά. Έχουν ένσημα με κωδικό ΚΑΔ 3521, ΚΑΔ 3522 και απασχολούνται αποκλειστικά με το αντικείμενό τους: αμμοβολή, καθαρισμό, κλπ. Μιλάμε γι' αυτούς τους δικαιούχους.

Έχουμε, λοιπόν, αυτό το κείμενο από τον Ο.Α.Ε.Δ.. Τι πρόβλημα υπήρξε πριν από έντεκα χρόνια που είχε διευκρινιστεί; Εποχιακό επίδομα έπαιρναν άνθρωποι που δούλευαν στα Ναυπηγεία Αυλίδος και ο Ο.Α.Ε.Δ. τους το έκοψε, γιατί δεν ήταν δικαιούχοι. Το σχετικό έγγραφο είναι από τις 2.12.1994. Προσπαθεί να κάνει διευκρίνιση του νόμου. Μετά το διάστημα αυτό δεν είχαμε άλλο πρόβλημα.

Έλεγε, λοιπόν, τα εξής: Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται από εργολάβους με έδρα την Αθήνα ή άλλη πόλη και αναλαμβάνουν εργασίες των Ναυπηγείων Αυλίδος δικαιούνται το βοήθημα του κλάδου.

Οι ειδικότητες των εργαζομένων της ναυπηγοεπισκευαστικής ζώνης είναι π.χ. αμμοβολιστές, ηλεκτροσυγκολλητές, ηλεκτρολόγοι κλπ. και όχι ναυπηγοί, μηχανολόγοι, χημικοί μηχανικοί κλπ. Επιπλέον είναι γνωστό ότι η βασική διαφορά του δικαιούχου του εποχιακού επιδόματος από μη δικαιούχο φαίνεται και από τη σφραγίδα που υπάρχει στα ένσημα και αναφέρεται συνήθως η ένδειξη «επισκευές πλοίων» και όχι «ναυπηγεία» και από τον τρόπο αμοιβής.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Ελπίδα Παντελάκη καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Καταλαβαίνετε κύριε Πρόεδρε, πόσο σημαντικό θέμα είναι. Γι' αυτό σας ανέφερα αυτό τον κωδικό. Μιλάμε γι' αυτές και μόνο τις περιπτώσεις. Υπάρχει κόσμος απ' αυτές τις περιπτώσεις που έχει βγει εκτός Ελλάδος; Ναι. Έχουν πάει στη Γερμανία, δούλεψαν είκοσι μέρες και ξαναγύρισαν. Κάνετε, λοιπόν, ερμηνευτική, ότι αυτοί που είναι με έδρα τη Ζώνη και βγαίνουν εκτός Ελλάδος δεν θα τα παίρνουν. Κάντε το, αλλά να ισχύσει από εδω και πέρα. Θα είναι μεγάλη αδικία σε βάρος αυτού του κόσμου που Χριστουγεννιάτικα περιμένουν μια απάντηση. Εγώ πιστεύω ότι έχετε τη βούληση να δώσετε εντολή.

Θέλω να σας πω κύριε Υπουργέ, ότι ο κ. Ερίτ Κόσογλου -ο οποίος καταλαβαίνετε ότι όντως δεν είναι και αυτός από την Κεφαλλονιά- Γραμματέας της Πανελλήνιας Ένωσης Αμμοβολιστών έχει τα στοιχεία πως για την ίδια εργασία στον ίδιο εργοδότη στη Γερμανία πήρε το επίδομα. Δεν λέω ότι είχατε πρόθεση. Έγινε λάθος. Υπάρχουν, όμως, αυτά τα στοιχεία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Ευχαριστούμε, κυρία Παντελάκη.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ. Έχετε το λόγο.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ (Υφυπουργός Απασχόλησης**

**και Κοινωνικής Προστασίας):** Κύριε Πρόεδρε, δεν δίνουμε το δικαίωμα σε κανέναν και πάνω απ' όλα στο Κ.Κ.Ε. να κάνει πλειοδοσία στην ευαισθησία για την πατρίδα και ειδικότερα για τους Έλληνες συμπολίτες μας μουσουλμάνους στο θρήσκευμα. Κάνουμε μάχη, παλεύουμε για τα δίκαια αιτήματά τους, για καλύτερη ποιότητα ζωής.

Σας λέω, κυρία Παντελάκη, ότι στις 5/10/2005 ο υποφαινόμενος Υφυπουργός επισκέφθηκε την ορεινή Ξάνθη, τη μαγευτική αυτή τοποθεσία και το 2006, σε συνεργασία με όλους εκεί, θα ανακοινώσουμε σχετικά με τις εργατικές κατοικίες που να μπορούν να έχουν και τη στέγαση και όλα τα άλλα που δικαιούνται. Εμείς δεν ερχόμαστε να στερήσουμε, αλλά να πλειοδοτήσουμε σε δικαιώματα και σε παροχή ποιότητας ζωής για όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα από το θρήσκευμα.

Θέλω να σας πω –και το δηλώνω κατηγορηματικά, κυρία Παντελάκη– ότι όσοι δουλεύουν στο Πέραμα παίρνουν το επίδομα. Δεν υπάρχει ούτε ένας από τους δύο χιλιάδες πεντακόσιους που έχουν κάνει αιτήσεις, που να έχει απορριφθεί. Θα πρέπει να καταλάβετε ότι όσοι δουλεύουν στην Ελλάδα –αν δουλεύει στο Αννόβερο ή στο Καμερούν– δεν μπορεί να παίρνει εποχιακό επίδομα– παίρνουν επίδομα. Μήπως κάνω λάθος, κυρία Παντελάκη, και η Ξάνθη έχει ναυπηγεία; Είναι ορεινή, δεν έχει θάλασσα.

**ΕΛΠΙΔΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ:** Έρχονται εδώ, κύριε Υφυπουργέ....

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας):** Διότι πάτε να με πείσετε ότι η ορεινή Ξάνθη έχει αμμοβολιστές και έχει και τεχνίτες.

**ΕΛΠΙΔΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ:** Έρχονται εδώ. Γιατί λέτε αυτά τα πράγματα, ενώ το γνωρίζετε;

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας):** Σας λέω, λοιπόν, ότι όσοι δουλεύουν στο Πέραμα, όσοι ασχολούνται με ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη παίρνουν το επίδομα. Αν υπάρξει έστω και ένας που δεν το έχει πάρει, δεσμεύομαι στο Εθνικό Κοινοβούλιο ότι θα το αναγνωρίσουμε ως λάθος και θα το πάρει. Δεν υπάρχει ούτε ένας που να μην το έχει πάρει.

**ΕΛΠΙΔΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ:** Ξεσπιδώνονται και έρχονται να δουλέψουν εδώ.

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας):** Αυτό που με ανησυχεί είναι ότι θέλετε να εκμεταλλευτείτε μία κατηγορία πολιτών η οποία είναι ευαίσθητη –και σ' αυτά τα θέματα είναι περισσότερο ευαίσθητοποιημένη από τον καθένα– για να πείτε ότι κάνουμε ρατσιστική αντιμετώπιση. Είναι λάθος.

**ΕΛΠΙΔΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ:** Μα, τι λέτε, κύριε Υφυπουργέ; Άλλα λόγια να αγαπιόμαστε;

**ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ (Υφυπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας):** Είναι λάθος και ντροπή –όχι για σας– γι' αυτούς που το έφεραν στο Ευρωκοινοβούλιο, γι' αυτούς που εκθέτουν τη χώρα εν' όψει κομματικού συμφέροντος. Η Κυβέρνηση το αντιμετωπίζει με μεγαλύτερη ευαισθησία, απ' όση διαθέτει ο καθένας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Ευχαριστούμε τον κύριο Υφυπουργό.

Θα συζητηθεί η τέταρτη και τελευταία με αριθμό 317/13-12-2005 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αθανασίου Λεβέντη προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με την πληροφορική υποδομή στα νοσοκομεία κ.λπ.

Το ειδικό περιεχόμενο της επίκαιρης ερώτησης του κ. Λεβέντη έχει ως εξής:

«Σύμφωνα με έρευνες που έχουν δημοσιευτεί σε ελληνικά περιοδικά, στο χώρο της υγείας ελάχιστα δημόσια νοσοκομεία στην Ελλάδα διαθέτουν ολοκληρωμένο πληροφορικό σύστημα, από δε τα 190 Κέντρα Υγείας της χώρας, μόνο τα 10 διαθέτουν στοιχειώδη πληροφορική υποδομή. Συγκεκριμένα το 82% των νοσοκομείων έχει κάποιο είδος διοικητικό πληροφορικό σύστημα, το 44% κάποιο κλινικό σύστημα και περίπου το 30% διαθέτει μηχανογράφηση στα εργαστήρια. Ολοκληρωμένο πληροφορικό σύστημα ελάχιστα όμως από αυτά διαθέτουν.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

στα πλαίσια του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης διατέθηκαν 4,04 εκατομμύρια ευρώ για τη δημιουργία διαδικτυακών υποδομών σε είκοσι τέσσερα νοσοκομεία. Στο πλαίσιο του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Κοινωνία των πληροφοριών» στην Ελλάδα διαθέτει προϋπολογισμό για έργα στον τομέα υγείας και της κοινωνικής ασφάλισης 107,4 εκατομμυρίων ευρώ, από τα οποία τα 77,2 εκατομμύρια ευρώ προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Τα προγράμματα της πληροφορικής αφορούν δεκαεπτά περιφερειακές υγειονομικές αρχές και ειδικότερα εκατόν τέσσερα νοσοκομεία, με στόχο την ανάπτυξη παροχής υπηρεσιών στον πολίτη, ιστότοπο της περιφερειακής υγειονομικής αρχής στο διαδίκτυο, παροχής υπηρεσιών μέσω συστημάτων πληροφορικής, υπηρεσίες διαχείρισης βιοϊατρικής τεχνολογίας και εγκαταστάσεων, κατάρτιση προσωπικού, υποσύστημα πληροφορικών επιχειρηματικού χαρακτήρα, ιατρικό υποσύστημα, υποσύστημα για τη διαχείριση ασθενών και κέντρα παροχής δεδομένων και υπηρεσιών στον τομέα της πληροφορικής για όλα τα επίπεδα της υγειονομικής φροντίδας.

Δεδομένων των παραπάνω, ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Γιατί μέχρι σήμερα καθυστερεί η ανάπτυξη και η εφαρμογή ολοκληρωμένων συστημάτων τεχνολογίας των πληροφοριών στην πλειοψηφία των δημόσιων νοσοκομείων και Κέντρων Υγείας;

Γνωρίζει αν τα ποσά που διατέθηκαν από το Β' και το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης για συγκεκριμένα έργα χρησιμοποιήθηκαν; Αν ναι, ποια έργα έχουν ολοκληρωθεί και λειτουργούν και σε ποια νοσοκομεία; Πόσα από αυτά βρίσκονται σε φάση υλοποίησής και με ποιο χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσής τους; Το δίκτυο ανάπτυξης τηλεϊατρικής και τηλευπηρεσιών στους πολίτες σε ποιο στάδιο βρίσκεται;

Στην ερώτηση θα απαντήσει ο Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Κωνσταντόπουλος.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης):** Κύριε συνάδελφε, ευχαριστώ για την ερώτησή σας.

Γνωρίζετε πολύ καλά σε ποια κατάσταση βρίσκεται η πληροφορική σε όλη τη χώρα και ειδικότερα στο Ε.Σ.Υ., ότι παραλάβαμε κυριολεκτικά νησίδες πληροφορικής σ' αυτό το χώρο, ότι ενώ από το Α' και Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης δαπανήθηκαν –και σε πολλές περιπτώσεις κατασπαταλήθηκαν– τεράστια ποσά, δυστυχώς σήμερα ελάχιστα συστήματα πληροφορικής δουλεύουν. Ένα από αυτά, το μοναδικό ίσως, είναι το «TAXIS». Τα υπόλοιπα –το γνωρίζετε, κύριε συνάδελφε– δεν λειτουργούν ή υπολειτουργούν, όπως και το περιβόητο σύστημα τηλεϊατρικής, το οποίο ενώ στοίχισε στο βόρειο Αιγαίο 1.200.000 ευρώ, δεν λειτουργεί –παραλάβαμε ένα πεθαμένο σύστημα τηλεϊατρικής στο συγκεκριμένο χώρο– γιατί ούτε και το θεσμικό πλαίσιο έγινε ποτέ, κανένας δεν έδωσε μια σαφή απάντηση ποιος θα έχει την ευθύνη σε περίπτωση ιατρικού λάθους. Αυτός ο οποίος βρίσκεται στο κεντρικό συντονιστικό όργανο στην Αθήνα, ή σε νοσοκομείο της Αθήνας, ή αυτός που βρίσκεται σε ένα μικρό νησί στην Ικαρία ή οπουδήποτε αλλού; Επίσης, δεν έγινε σωστή εκπαίδευση των τελικών χρηστών. Εμείς τη συνεχίσαμε, την τελειώσαμε και υπάρχουν επιμέρους ζητήματα, τα οποία πρέπει να λυθούν.

Επίσης, όπως γνωρίζετε, και στο συγκεκριμένο θέμα της τηλεϊατρικής έχει επέλθει –τουλάχιστον 700.000-800.000 από το συγκεκριμένο πρόγραμμα τηλεϊατρικής δαπανήθηκαν για το λογισμικό του νοσοκομείου της Σάμου– εισαγγελίας. Είναι θέματα, των οποίων έχουν επιληφθεί το Σώμα Επιθεωρητών Υγείας Πρόνοιας και οι εισαγγελικές αρχές. Αυτά είναι γεγονότα που δεν επιδέχονται καμία αμφισβήτηση.

Υπάρχουν, όμως, και ουσιαστικοί λόγοι καθυστέρησης για την εισαγωγή και εφαρμογή ολοκληρωμένων πληροφορικών συστημάτων υγείας στις υγειονομικές περιφέρειες της χώρας. Και αυτοί είναι ότι η νέα διακυβέρνηση διαπίστωσε την ανάγκη ανασχεδιασμού των προς υλοποίηση συστημάτων, ώστε να καλύπτουν όλες τις απαιτούμενες προδιαγραφές και να εξάγουν σωστούς και ομογενοποιημένους δείκτες προς την πολιτική ηγεσία για τη βελτιστοποίηση της λήψης αποφάσεων.

Οι διαδικασίες ένταξης και προκήρυξης ενός διαγωνισμού είναι συγκεκριμένες και ορισμένες από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα χρονοδιαγράμματα πρέπει να τηρούνται κατά γράμμα και αυτό είναι επίσης σχετικά χρονοβόρο. Από τη στιγμή που θα προκηρυχθεί ένα έργο έως τη στιγμή που αυτό θα συμβασιοποιηθεί χάνεται αρκετός χρόνος, λόγω της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών –και στις περισσότερες φορές είναι εκατοντάδες σελίδες- από περισσότερους υποψήφιους αναδόχους.

Επίσης, υπάρχουν προσφυγές που, μερικές φορές, καταλήγουν ακόμα και σε ασφαλιστικά μέτρα, ή ακόμα και σε τακτικές δικάσιμες. Έπειτα υπάρχει και η αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών, που και αυτές είναι δυνατόν να καταλήξουν σε ένδικα μέσα, όπως γίνεται αυτή τη στιγμή σε όλη τη χώρα. Αφού κατοχυρωθεί το έργο σε κάποιον ανάδοχο, πρέπει να πάρει την έγκριση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που και αυτή αποτελεί σοβαρό παράγοντα καθυστέρησης.

Στη δευτερολογία μου θα σας αναφέρω τα επιμέρους χρονοδιαγράμματα σε κάθε υγειονομική περιφέρεια της χώρας, όπως επίσης και τις συμβάσεις που έχουν γίνει με την «Κοινωνία της Πληροφορίας» και τους αναδόχους σε αυτόν τον τομέα.

Επαναλαμβάνω, όμως: όταν η νέα διακυβέρνηση έχει παραλάβει κυριολεκτικά νησίδες πληροφορικής σε όλη τη χώρα, γνωρίζετε πού βρίσκομαστε σήμερα και ποιοι και γιατί ευθύνονται.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Ο κ. Λεβέντης έχει το λόγο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, δεν θα διαφωνήσουμε στο ότι το υγειονομικό μας σύστημα νοσεί και ειδικότερα όσον αφορά την εφαρμογή της σύγχρονης τεχνολογίας και μάλιστα της τεχνολογίας της πληροφορικής. Και αυτό είναι εις βάρος και της ποιότητας και της ταχύτητας των προσφερομένων υπηρεσιών. Στα νοσοκομεία μεγάλα, όπως ο «Ευαγγελισμός», ο «Γεννηματάς» και άλλα νοσοκομεία, που έχουν μία υποτυπώδη πληροφορική συγκρότηση, γίνονται προσπάθειες.

Δεν θα διαφωνήσουμε καθόλου ότι υπάρχουν ευθύνες, που δεν προχωρήσαμε όλα αυτά τα χρόνια, από τις προηγούμενες κυβερνήσεις. Είστε όμως, δύο χρόνια Κυβέρνηση και το ερώτημα είναι τι κάνατε. Υπάρχουν κονδύλια από το Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης, τα οποία δεν απορροφώνται. Αυτό είναι εις βάρος τελικά του συνόλου της ποιότητας των προσφερομένων υπηρεσιών υγείας.

Από αυτή την άποψη, εμείς θα θέλαμε να έχουν γίνει πολύ περισσότερα πράγματα και να έχουν γίνει με πολύ γρηγορότερο ρυθμό. Δεν βλέπουμε ούτε τη δική σας προσπάθεια να έχει αποτέλεσμα. Γιατί θεωρητικά εξαγγέλλονται διάφορα πράγματα, όμως δεν βλέπουμε αποτελέσματα.

Δεν μπορούμε να συμβιβαστούμε με την ιδέα ότι ακόμα θα εξακολουθήσουν να μεταφέρει το αίμα κάποια υπάλληλος, παραδείγματος χάρι, στα εργαστήρια, μετά να καθίσουν να βγάλουν τα αποτελέσματα, να τα γράψουν με το χέρι σε χαρτιά, να τρέχει ο γιατρός να μαζέψει αυτά τα χαρτιά τη στιγμή που εφημερεύει, που πρέπει να τρέξει στα επείγοντα εξωτερικά ιατρεία κ.λπ. Αυτά δεν μπορούν να συνεχίσουν να γίνονται.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ** )

Η τηλειατρική που την έχει ανάγκη ειδικότερα η Ελλάδα –γιατί είναι τέτοια η γεωγραφική κατανομή, τα νησιά κ.λπ.- θα έπρεπε ήδη να λειτουργεί σε όλα τα νησιά για να νιώθει και ο πολίτης και στο πιο απομακρυσμένο νησί ότι ανά πάσα στιγμή μπορούν να του προσφερθούν υπεύθυνα και γρήγορα οι ιατρικές πληροφορίες και οδηγίες. Αυτό δεν γίνεται και ανησυχούμε.

Θα θέλαμε συγκεκριμένα να μας πείτε ποια μέτρα θα πάρετε. Είπατε ότι θα το πείτε στην δευτερολογία σας. Πότε υπολογίζετε ότι θα ολοκληρωθεί αυτό το δίκτυο, τουλάχιστον στα μεγάλα νοσοκομεία; Επίσης, να μας πείτε τι γίνεται με τα Κέντρα Υγείας, τα οποία δεν τα υπολογίζουμε καθόλου.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και**

**Κοινωνικής Αλληλεγγύης):** Κύριε συνάδελφε, σας είπα ότι είναι πολύ καλός ο τομέας της Πληροφορικής. Πρέπει να επεκταθεί, αρκεί αυτό να μην γίνεται όχημα για να γίνονται άλλα έργα. Σας ανέφερα χαρακτηριστικά το παράδειγμα της Σάμου, όπου έχουν επέλθει οι δικαστικές αρχές.

Εμείς έχουμε δεσμευτεί και το έχουμε πει και με αφορμή από άλλη ερώτηση εδώ στη Βουλή, ότι ο χρονικός ορίζοντας όλων των έργων πληροφορικής του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εντάσσονται στο Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης, είναι το πρώτο εξάμηνο του 2008. Έχουμε υπογράψει τις σχετικές συμβάσεις.

Τελικός δικαιούχος για τα έργα μας στις δεκαπέντε από τις δεκαεπτά υγειονομικές περιφέρειες της επικράτειας είναι η «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.», ενώ των υπόλοιπων δύο, της Ηπείρου και Α' και Β' Αττικής είναι οι αντίστοιχες διοικητικές υγειονομικές περιφέρειες.

Όσον αφορά στα έργα για τα οποία τελικός δικαιούχος είναι η «ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε.», οι υπογεγραμμένες συμβάσεις που αφορούν την υλοποίηση των ολοκληρωμένων πληροφορικών συστημάτων του ΔΥΠΕ είναι επτά, καθώς και τέσσερις συμβάσεις συμβούλου τεχνικής υποστήριξης.

Θα σας αναφέρω ότι έχουμε τελειώσει ήδη τις συμβάσεις στο πληροφορικό σύστημα υγείας του Α' Πε.Σ.Υ.Π. Κεντρικής Μακεδονίας, το πληροφορικό σύστημα του Β' Δ.Υ.Π.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας, στις Κυκλάδες όπου υπάρχουν εδώ συγκεκριμένοι ανάδοχοι –θα σας καταθέσω στα Πρακτικά όλες τις συγκεκριμένες συμβάσεις- επίσης η σύμβαση Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, η σύμβαση των Ιονίων Νήσων, η σύμβαση του Γ' Πε.Σ.Υ.Π. Αττικής, οι συμβάσεις με το πληροφορικό σύστημα υγείας της Δ.Υ.Π.Ε. Στερεάς Ελλάδος. Επίσης, έχει μπει ο σύμβουλος τεχνικής υποστήριξης για τα ολοκληρωμένα πληροφορικά συστήματα υγείας και υπηρεσίες στο Α' και Β' Δ.Υ.Π.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας και στα υπόλοιπα.

Είμαστε σε πάρα πολύ καλό δρόμο. Σας επαναλαμβάνω και πάλι ότι στο τέλος του 2008, στο Β' εξάμηνο, θα έχουμε τελειώσει όπως σας είπα και με αυτά τα έργα. Εφαρμογές τηλειατρικής υπάρχουν μόνο στα πλαίσια του έργου της Β' ΔΥΠΕ Κεντρικής Μακεδονίας, δυστυχώς.

(Στο σημείο αυτό χτυπά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Κύριε συνάδελφε, το μεγάλο ζητούμενο είναι σίγουρα και η πληροφορική η οποία θα τελειώσει, έστω και με αυτές τις ουσιαστικές δυσκολίες οι οποίες υπάρχουν. Είμαστε σε πολύ καλό δρόμο. Γνωρίζετε ότι και το «ΙΑΣΙΣ» προχωράει επίσης πάρα πολύ καλά. Είναι μία δέσμη μέτρων την οποία ανακοινώσαμε στο αντίστοιχο τμήμα...

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ:** Τι ποσοστό απορρόφησης έχουμε; **ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Ολοκληρώστε, κύριε Υφυπουργέ.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης):** Το ποσοστό απορρόφησης είναι χαμηλό αυτή τη στιγμή. Τώρα έγιναν οι διαγωνισμοί, τώρα μπήκαν οι ανάδοχοι μέσα, κύριε συνάδελφε. Και γνωρίζετε πολύ καλά ότι τώρα θα αρχίσουν οι υψηλοί ρυθμοί απορρόφησης. Σε προτεραιότητά μας είναι και ο κεντρικός σχεδιασμός και το κεντρικό συντονιστικό όργανο της τηλειατρικής, το θεσμικό πλαίσιο το οποίο απαιτείται για την τηλειατρική.

Κύριε συνάδελφε...

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Κύριε Υφυπουργέ, ο χρόνος σας ολοκληρώθηκε. Τελειώστε, σας παρακαλώ.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης):** Είμαι πάντως στη διάθεσή σας να τα συζητήσουμε όλα αυτά και να σας πείσω ότι τα έργα αυτά προχωρούν με άλλους ρυθμούς πλέον, αλλά και ότι δυστυχώς όλα αυτά τα έργα έγιναν όχημα για να γίνουν άλλα πράγματα στη χώρα μας.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικείμενων ερωτήσεων.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

#### ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συζήτηση και ψήφιση ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης: «Απελευθέρωση Αγοράς Φυσικού Αερίου», σύμφωνα με τα άρθρα 72, παράγραφος 4 του Συντάγματος και 108 παράγραφος 7 του Κανονισμού της Βουλής.

Το νομοσχέδιο συζητήθηκε και ψηφίστηκε στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή, σε εφαρμογή του προαναφερθέντος άρθρου του Συντάγματος. Γι' αυτό το λόγο θα συζητηθεί σε μία ενιαία συνεδρίαση, όπως ορίζουν το Σύνταγμα και ο Κανονισμός.

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε να διατεθεί συνολικός χρόνος έξι ωρών, δηλαδή τεσσάρων ωρών για τις αγορεύσεις των εισηγητών, των ειδικών αγορητών και των εγγεγραμμένων στον κατάλογο ομιλητών και δύο ωρών για τις αγορεύσεις του Υπουργού και των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων.

Η εγγραφή των Βουλευτών στον κατάλογο των ομιλητών θα είναι ελεύθερη και θα γίνει σύμφωνα με το άρθρο 96 του Κανονισμού, δηλαδή από την έναρξη της συζήτησης ως το τέλος της ομιλίας των εισηγητών. Για την διάρκεια των αγορεύσεων και τη σειρά των ομιλητών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 97 και 64 του Κανονισμού.

Στη συζήτηση αυτή έχουν οριστεί από τα κόμματα ως Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. η Βουλευτής κυρία Άννα Διαμαντοπούλου και ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος ο κύριος Σταύρος Σκοπελίτης.

Κύριε Υπουργέ, έχετε κάποιες παρατηρήσεις να κάνετε;

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Μάλιστα, κυρία Πρόεδρε.

Μετά από τη συζήτηση που έγινε διεξοδικά στη Διαρκή Επιτροπή και έπειτα από τις παρατηρήσεις των ομιλητών της Αντιπολίτευσης αλλά και της Συμπολίτευσης, έχουμε ορισμένες νομοτεχνικές βελτιώσεις, τις οποίες μπορώ να αναγνώσω και στη συνέχεια να τις καταθέσω στα Πρακτικά για να διανεμηθούν στους συναδέλφους.

Πρώτη νομοτεχνική βελτίωση: Στο δεύτερο στίχο της παραγράφου 2 του άρθρου 3, η λέξη «ελέγχει» αντικαθίσταται από τη λέξη «εποπτεύει». Για να βοηθήσω τους συναδέλφους αυτό βρίσκεται στη σελίδα 3 του νομοσχεδίου.

Δεύτερον, στον πρώτο στίχο της περίπτωσης ια' της παραγράφου 2 του άρθρου 3, λέξη «ελέγχει» αντικαθίσταται από τη λέξη «εποπτεύει».

Τρίτον, στον πρώτο στίχο της περίπτωσης ιβ' της παραγράφου 2 του άρθρου 3, λέξη «ελέγχει» αντικαθίσταται από τη λέξη «εποπτεύει».

Τέταρτον, στο δέκατο όγδοο στίχο της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 6, μετά τη φράση «σημείο εισόδου» προστίθεται η φράση «του μετρητικού σταθμού».

Πέμπτον, στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 7 προστίθεται νέο εδάφιο, ως εξής: «Στο διοικητικό συμβούλιο του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., ένα μέλος αυτού εκπροσωπεί τους εργαζόμενους, όπως ορίζεται στο καταστατικό της εταιρείας που καταρτίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2.»

Έκτον, στον δωδέκατο στίχο της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 8, η φράση «μεταφορικής ικανότητας» αντικαθίσταται από τη λέξη «δυναμικότητας».

Έβδομον, μετά το τρίτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 8, προστίθεται νέο εδάφιο ως εξής: «Άρνηση πρόσβασης επιτρέπεται, εφόσον έχει τηρηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 27 της οδηγίας 2003/55/EK και στην περίπτωση κατά την οποία συντρέχουν σοβαρές οικονομικές και χρηματοοικονομικές δυσχέρειες, λόγω συμβάσεων που περιέχουν ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής.».

Όγδοη και τελευταία βελτίωση: Στον όγδοο στίχο της παραγράφου 4 του άρθρου 26 η λέξη «εταιρειών» αντικαθίσταται από τη λέξη «προμηθευτών».

Αυτές ήταν οι νομοτεχνικές βελτιώσεις. Τις καταθέτω για τα Πρακτικά και παρακαλώ να διανεμηθούν στους συναδέλφους.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Γεώργιος Σαλαγκούδης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:



**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα):** Ευχαριστούμε πολύ, κύριε Υπουργέ.

Το λόγο έχει ο εισηγητής της Πλειοψηφίας, κ. Νικόλαος Δένδιας.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ:** Κυρία Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι είναι απολύτως συνολοποιημένες οι παράμετροι που αφορούν στο θέμα της ενέργειας.

Καταρχήν, είναι η αύξηση της τιμής του πετρελαίου και η ανάγκη περιορισμού της εξάρτησης της χώρας μας από το πετρέλαιο. Λίγο-πολύ αυτή τη στιγμή η Ελλάδα δαπανά άνω του 3,5% -ίσως άνω και του 3,6%- του Α.Ε.Π. για την αγορά πετρελαίου.

Δεύτερη παράμετρος είναι η ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος. Η Ελλάδα είναι πρώτη χώρα στην Ευρώπη σε εκπομπές διοξειδίου του άνθρακος. Και μετά το Κιότο, αυτό είναι όχι μόνο μια παράμετρος περιβαλλοντική, αλλά είναι και μια παράμετρος οικονομική.

Υπάρχει προφανής ανάγκη εισαγωγής νέων τεχνολογιών αυξημένης ενεργειακής απόδοσης. Και τέλος, βεβαίως, υπάρχει η ανάγκη εναρμόνισης της χώρας μας με την οδηγία 2003/55 της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σ' αυτό το περιβάλλον η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει διαμορφώσει σαφείς άξονες ενεργειακής πολιτικής.

Συγκεκριμένα: Την προώθηση της απελευθέρωσης των αγορών της ενέργειας.

Τον σταδιακό περιορισμό της εξάρτησης της χώρας μας από το πετρέλαιο, με την προώθηση του φυσικού αερίου και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μας ισοζύγιο.

Την ένταξη της χώρας μας στα μεγάλα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρισμού, πετρελαίου και φυσικού αερίου και συνακόλουθα, την αναβάθμιση του γεωστρατηγικού ρόλου της.

Τον ασφαλή εφοδιασμό της αγοράς με ηλεκτρισμό, πετρέλαιο και φυσικό αέριο.

Την ενίσχυση του ρόλου της χώρας μας στους μεγάλους διεθνείς ενεργειακούς οργανισμούς και τη συγκρότηση μακροπρόθεσμου ενεργειακού σχεδιασμού.

Οι άξονες αυτοί δεν είναι θεωρητικοί άξονες πολιτικής τοποθέτησης. Είναι άξονες, για την εξυπηρέτηση των οποίων στους είκοσι μήνες έχουν παρθεί συγκεκριμένα μέτρα:

Καταρχήν, τα νομοθετήματα για τα βιοκαύσιμα, την ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό αέριο, που συζητάμε σήμερα.

Η υλοποίηση από τη Δ.Ε.Π.Α. επενδύσεων συνολικού ύψους 1.000.000.000 ευρώ.

Η προώθηση της κατασκευής νέων μονάδων στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής, που θα χρησιμοποιούν ως καύσιμο το φυσικό αέριο.

Τα εγκαίνια του ελληνοτουρκικού αγωγού φυσικού αερίου από τους Πρωθυπουργούς της Ελλάδας και της Τουρκίας στους Κήπους του Έβρου.

Η υπογραφή από τον κ. Σιούφα και τον ομόλογό του Ιταλό Υπουργό κ. Σκαγιόλα, της διακρατικής συμφωνίας για την κατασκευή του ελληνοϊταλικού αγωγού φυσικού αερίου.

Η ίδρυση με πρωτοβουλία του Υπουργού κ. Σιούφα, τον Οκτώβριο, της Ενεργειακής Κοινότητας Νοτιοανατολικής Ευρώπης, η οποία έχει μια τεράστια σημασία διότι προωθεί τον ελεύθερο ανταγωνισμό και τη δημιουργία σταθερού ρυθμιστικού πλαισίου για το φυσικό αέριο και εφαρμόζει το κοινοτικό κεκτημένο σ' όλα τα μέλη της Ενεργειακής Κοινότητας, είτε είναι είτε δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η δημιουργία Συμβουλίου Εθνικής Ενεργειακής Στρατηγικής.

Η απόφαση για τη σύνδεση με φυσικό αέριο όλων των κτιρίων του Δημοσίου στις περιοχές που υπάρχει δίκτυο, μέχρι τον Απρίλιο του 2006.

Και η υπογραφή από το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Ανάπτυξης της άδειας εγκατάστασης του μεγάλου έργου αναβάθμισης του θερματικού σταθμού υδροποιημένου φυσικού αερίου στη Ρεβυθούσα, προϋπολογισμού λίγο λιγότερο από 50.000.000 ευρώ.

Θα σας πω λίγα λόγια για το φυσικό αέριο. Πρόδρομος του φυσικού αερίου στην Ελλάδα ήταν το φωταέριο, το οποίο δια-

τέθηκε για πρώτη φορά το 1857 από τη γαλλική εταιρία φωταερίου, η οποία το 1939, λίγο δηλαδή πριν από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, περιήλθε στο Δήμο Αθηναίων. Η Δημοτική Επιχείρηση Φωταερίου πια, η ΔΕΦΑ, συνέχισε να προμηθεύει τους καταναλωτές με φωταέριο μέχρι το 1984.

Το 1983 καταρτίζεται η πρώτη προμελέτη για το φυσικό αέριο στην Ελλάδα.

Το 1987 υπογράφεται η πρώτη διακρατική συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και Ρωσίας για την προμήθεια φυσικού αερίου.

Το Σεπτέμβριο του 1988 ιδρύεται η Δημόσια Επιχείρηση Αερίου, ως θυγατρική εταιρία της Δημόσιας Επιχείρησης Πετρελαίου, που κατέχει το 35% των μετοχών της Δ.Ε.Π.Α.. Το υπόλοιπο 65% έχει περιέλθει στο Δημόσιο και υπάρχει η γνωστή option της Δ.Ε.Π.Α. για το 30%.

Η Δ.Ε.Π.Α. έχει ιδρύσει τρεις θυγατρικές εταιρίες: την Ε.Π.Α. Αττικής, την Ε.Π.Α. Θεσσαλίας και την Ε.Π.Α. Θεσσαλονίκης.

Προμηθευτές της Δ.Ε.Π.Α. είναι η ρωσική εταιρία «GAS EXPORT», θυγατρική εταιρία της γνωστής «GAS PROM», με 75% και η αλγερινή SONATRACH με 25%. Τα συμβόλαια είναι, αντίστοιχα, διάρκειας μέχρι το 2016 και το 2020 κι έχουν υπογραφεί το 1988.

Το σύστημα μεταφοράς αερίου αποτελείται από τα εξής βασικά σημεία: Από τον κεντρικό αγωγό μεταφοράς αερίου υψηλής πίεσης εβδομήντα bar, από τα ελληνοβουλγαρικά σύνορα μέχρι την Αττική, με συνολικό μήκος πεντακόσια δώδεκα χιλιόμετρα. Από τους κλάδους μεταφοράς υψηλής πίεσης αφενός προς την Ανατολική Μακεδονία και τη Θράκη, τη Θεσσαλονίκη, το Βόλο και την Αττική, συνολικού μήκους τετρακοσίων σαράντα χιλιομέτρων. Από μετρητικούς και ρυθμιστικούς σταθμούς για τη μέτρηση της παροχής αερίου, από το συνοριακό σταθμό εισόδου, από το σύστημα τηλεχειρισμού, ελέγχου λειτουργίας και τηλεπικοινωνιών, από τα κέντρα λειτουργίας και συντήρησης σε Αττική, Θεσσαλονίκη, Θεσσαλία και Ξάνθη και από το σύστημα διανομής, που αποτελείται από τα δίκτυα μέσης πίεσης δεκαεννέα bar δηλαδή, σε Αττική, Θεσσαλονίκη, Λάρισα, Βόλο, Οινόφυτα, Πλατύ Ημαθίας, Σέρρες, Ξάνθη, Καβάλα, και ΒΙΠΕ Κομοτηνής και από τα δίκτυα χαμηλής πίεσης τέσσερα bar, σε Αττική, Θεσσαλονίκη, Λάρισα, Βόλο και Κομοτηνή.

Όσον αφορά την αγορά φυσικού αερίου σήμερα οι μεγαλύτεροι καταναλωτές φυσικού αερίου διεθνώς, από το 2000 και μετά είναι οι περιοχές της Βόρειας Αμερικής, των χωρών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και τρίτη η Δυτική Ευρώπη. Τα αντίστοιχα μερίδια είναι: 30%, 23% και 16,4%.

Οι μεγαλύτεροι παραγωγοί φυσικού αερίου μετά το 1985 είναι οι χώρες της πρώην Ανατολικής Ευρώπης, η περιοχή της Βόρειας Αμερικής και η Δυτική Ευρώπη, με αντίστοιχα μερίδια: 34%, 31% και 11%.

Το διάστημα 1997-2002 η μέση αύξηση της ζήτησης του φυσικού αερίου ήταν 64%. Τώρα, όσον αφορά την Ελλάδα, η κατανάλωση φυσικού αερίου στην Ελλάδα το 2003 ήταν 2,3 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα. Το 2004 ανεβαίνουμε στα 2,5 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα και οι προβλέψεις της Δ.Ε.Π.Α. για το 2005 είναι ότι θα πάμε στα 2,5 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις και του Ο.Ο.Σ.Α. και της Ρ.Α.Ε., της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, το φυσικό αέριο αναμένεται στην Ελλάδα να διευρύνει εντυπωσιακά το μερίδιο συμμετοχής του στο πρωτογενές ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας από 6,1% το 2000 σε 17,4% το 2010, επίπεδο όμως που έστω και αν ακούγεται εντυπωσιακό, -συνιστά περίπου τριπλασιασμό- είναι αισθητά χαμηλότερο από τον ενεργειακό μέσο όρο στην Ευρώπη.

Στην Ελλάδα οι μεγαλύτεροι καταναλωτές φυσικού αερίου υπήρξαν ο τομέας μετατροπής με 75% και οι τελικοί καταναλωτές με 22%. Το υπόλοιπο πάει στον πρωτογενή τομέα. Όπως είναι γνωστό, ο κλάδος λειτουργεί σαν καθεστώς ρυθμιζομένου μονοπωλίου και οικονομική πίεση δέχεται μόνο από τα υποκατάστατα προϊόντα.

Έρχομαι λίγο στα οικονομικά στοιχεία, για να έχουμε μια εικόνα. Την περίοδο Ιανουαρίου- Οκτωβρίου του 2005 οι νέες

συνδέσεις αυξήθηκαν κατά 62% στην Αθήνα, κατά 93% στη Θεσσαλονίκη και κατά 78% στη Θεσσαλία, σε σχέση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2004. Από το 2000 και μετά έχουν υπογραφεί ογδόντα χιλιάδες συνδέσεις στην Αθήνα, τριάντα τρεις χιλιάδες οκτακόσιες δεκατρείς στη Θεσσαλονίκη και δώδεκα χιλιάδες στη Θεσσαλία. Αυτά αφορούν κτίρια, που σημαίνει ότι αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα, κατά περίπου ακριβείς υπολογισμούς, το σύνολο των νοικοκυριών που είναι συνδεδεμένα είναι πεντακόσιες χιλιάδες και πάνω. Το φυσικό αέριο είναι 20% φθηνότερο από το πετρέλαιο. Δηλαδή, αν κάνουμε ένα χοντρό υπολογισμό, ενώ χρειαζόμαστε 4.200 ευρώ για μια πολυκατοικία δώδεκα διαμερισμάτων, το αντίστοιχο ποσό σε φυσικό αέριο είναι 3.500 ευρώ. Και, αν επίσης υπολογίσουμε το κόστος για την ίδια πολυκατοικία για την εγκατάσταση του φυσικού αερίου, –επαναλαμβάνω μια πολυκατοικία της τάξης των 12 διαμερισμάτων– κινούμεθα λίγο πάνω από τα 2.500 ευρώ.

Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο έρχεται προς ψήφιση το συγκεκριμένο νομοθέτημα που συζητάμε σήμερα και συζητήθηκε και στις τρεις συνεδριάσεις της επιτροπής. Μ' αυτό ξεκινάει η απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου καταρχήν προς όφελος των μεγάλων καταναλωτών, κυρίως των βιομηχανικών και εμπορικών επιχειρήσεων και από το 2007 και μετά και των οικιακών καταναλωτών.

Με την απελευθέρωση των αγορών του φυσικού αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας που προηγήθηκε είναι προφανές ότι γίνεται ένα σημαντικό αναπτυξιακό βήμα. Καταρχήν αναμένεται να δημιουργηθούν με «χοντρούς» πάλι υπολογισμούς άνω των επτακοσίων θέσεων εργασίας σε εξειδικευμένο προσωπικό.

Επίσης, αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τόσο τα θέματα ανάπτυξης ανταγωνισμού στην αγορά, όσο και το τεράστιο θέμα της ασφάλειας εφοδιασμού και της παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας γενικότερα. Έχουμε φθηνότερο ενεργειακό κόστος για τη βιομηχανία, οπότε συνακόλουθα βελτιώνεται η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μας. Επίσης, προβλέπεται ότι οι νέες μονάδες που θα κατασκευαστούν τα προσεχή χρόνια στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής θα χρησιμοποιούν ως κύριο καύσιμο το φυσικό αέριο.

Οι γενικές αρχές του συγκεκριμένου νομοθετήματος για την αγορά φυσικού αερίου είναι οι εξής: Το σταδιακό άνοιγμα της αγοράς, η ανάθεση στη ΡΑΕ, δηλαδή στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, της παρακολούθησης της ασφάλειας εφοδιασμού της χώρας σε φυσικό αέριο με τη συνακόλουθη υποχρέωση δημοσίευσης της σχετικής έκθεσης, η διαίρεση της σημερινής Δ.Ε.Π.Α. σε δύο κομμάτια, στη Δ.Ε.Π.Α. εμπορίας και την εταιρεία Δ.Ε.Σ.Φ.Α. (Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου) η οποία είναι 100% θυγατρική της Δ.Ε.Π.Α. και μεταβιβάζεται σ' αυτήν χωρίς δικαίωμα περαιτέρω μεταβίβασης η κυριότητα του εθνικού συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου, του Ε.Σ.Φ.Α.. Όλο αυτό το νομοθέτημα είναι γεμάτο από αρχικά και είναι καλό να εξοικειωθεί κανείς μ' αυτά. Στη Δ.Ε.Σ.Φ.Α. παραχωρούνται όλα τα δικαιώματα εκμετάλλευσης, ανάπτυξης και συντήρησης της λειτουργίας του εθνικού συστήματος φυσικού αερίου.

Προβλέπεται επίσης κάτι για τα δέκα μέλη. Νομίζω ότι με μία από τις διορθώσεις που δέχθηκε τώρα ο κ. Υπουργός είναι τα εννιά, το ένα θα προέρχεται από τους εργαζομένους. Για δέκα έτσι λοιπόν όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου θα διορίζονται ή θα ανακαλούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης. Έτσι διατηρείται ο σημαντικός για τη λειτουργία του συστήματος κρατικός έλεγχος πάνω στο εθνικό σύστημα φυσικού αερίου.

Επίσης, θεσπίζεται κώδικας διαχείρισης του εθνικού συστήματος φυσικού αερίου και προβλέπεται η εκπόνηση ανά τακτά διαστήματα μελέτης ανάπτυξης του εθνικού συστήματος φυσικού αερίου. Προβλέπεται η χορήγηση αδειών για την κατασκευή, την κυριότητα, τη λειτουργία και την εκμετάλλευση των Α.Σ.Φ.Α., των Ανεξάρτητων Συστημάτων Φυσικού Αερίου. Προβλέπεται η πρόσβαση των χρηστών στο εθνικό σύστημα φυσικού αερίου χωρίς διακρίσεις κατά τρόπο απολύτως διαφανή, ώστε να προάγεται η υγιής ανταγωνισμός στην αγορά φυσικού

αερίου. Προβλέπεται ο τρόπος χορήγησης αδειών διανομής και προμήθειας φυσικού αερίου στις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Εύβοιας, κεντρικής και ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Προβλέπεται η ρύθμιση θεμάτων σχετικά μ' αυτό που ο νόμος ονομάζει «δηλούμενη διαμετακόμιση» που είναι η μεταφορά ποσότητας φυσικού αερίου η οποία δεν παράγεται, δεν αποθηκεύεται και δεν καταναλώνεται στην Ελλάδα.

Προβλέπεται η χορήγηση άδειας προμήθειας φυσικού αερίου, η εξουσιοδότηση στον Υπουργό για τη θέσπιση του κώδικα προμήθειας φυσικού αερίου, η δυνατότητα επιβολής ειδικών υποχρεώσεων σε προμηθευτές οι οποίοι κατέχουν δεσπόζουσα θέση στην αγορά, ο ορισμός των επιλεγέντων πελατών, δηλαδή των πελατών που αποκτούν το δικαίωμα επιλογής του τρόπου προμήθειας φυσικού αερίου. Προβλέπεται η σύσταση ενιαίας αγοράς φυσικού αερίου που έχει ως αντικείμενο τις συναλλαγές φυσικού αερίου με φυσική παράδοση, ώστε να προάγεται ο ελεύθερος ανταγωνισμός και η προστασία των καταναλωτών.

Επίσης, προβλέπεται, όπως προβλέπει και η κοινοτική οδηγία, ο λογιστικός διαχωρισμός για τις δραστηριότητες προμήθειας σε επιλέγοντες και μη επιλέγοντες πελάτες, όπως επίσης η υποχρέωση τήρησης χωριστών λογαριασμών από επιχειρήσεις που ασκούν περισσότερες από μία δραστηριότητες φυσικού αερίου για κάθε μία από τις δραστηριότητες αυτές, ώστε να αποφεύγονται οι σταυροειδείς επιδοτήσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απ' ό,τι βλέπω τελειώνει ο χρόνος μου και θα μιλήσω συμπερασματικά για το νομοθέτημα. Νομοτεχνικά είναι ένα καλό και άρτιο νομοθέτημα που είναι εύκολα κατανοητό, ένα νομοθέτημα που νομίζω ότι μας βάζει σε μία νέα πραγματικότητα.

Από και και πέρα, γενικότερα για την ενεργειακή πολιτική της Κυβέρνησης είναι εύκολο κανείς να είναι μίζερος, είναι εύκολο να είναι γκρινιάρης, είναι εύκολο να αντιπολιτεύεται, όμως στο θέμα της ενέργειας έχει δημιουργηθεί στην Ελλάδα τους τελευταίους είκοσι μήνες μία προφανής νέα πραγματικότητα και νομίζω ότι αυτό οφείλουν και μπορούν να το αναγνωρίσουν όλες οι πτέρυγες της Βουλής ανεξαρτήτως του κόμματος στο οποίο ανήκουν.

Καταρχήν, υπάρχουν τα τρία σημαντικά νομοθετήματα, το νομοθέτημα για τα βιοκαύσιμα, το νομοθέτημα για την ηλεκτρική ενέργεια και το νομοθέτημα για το φυσικό αέριο. Υπάρχουν τα εγκαίνια του ελληνοτουρκικού αγωγού φυσικού αερίου. Υπάρχει η διακρατική συμφωνία για την κατασκευή του ελληνοϊταλικού αγωγού φυσικού αερίου ο οποίος αποτελεί συνέχεια του προηγούμενου. Υπάρχει η δημιουργία του Συμβουλίου Εθνικής Ενεργειακής Στρατηγικής. Υπάρχει –και αυτό είναι σημαντικότατο– η ίδρυση της Ενεργειακής Κοινότητας νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι προφανές ότι όλα αυτά όχι μόνο οδηγούν την ίδια τη χώρα σε μία νέα ενεργειακή πραγματικότητα, αλλά ότι αναβαθμίζουν το γεωστρατηγικό της ρόλο, αφού η Ελλάδα γίνεται χώρα διαμετακόμισης ενέργειας και μέσα από την Ελλάδα τροφοδοτείται με φυσικό αέριο η ευρωπαϊκή αγορά. Ξαναλέω ότι όλοι οφείλουμε να αναγνωρίσουμε το τεράστιο έργο που έχει γίνει στον τομέα της ενέργειας από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας σ' αυτούς τους είκοσι μήνες και να ψηφίσουμε το παρόν νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από το Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς ορίζεται ως Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος για το νομοσχέδιο αυτό η κ. Ξηροτύρη-Αικατερινάρη.

Το λόγο έχει ο εισηγητής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Μωραϊτης.

**ΘΑΝΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ:** Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η απελευθέρωση της αγοράς του φυσικού αερίου διαφημίστηκε κι αυτή σαν μία από τις μεταρρυθμίσεις της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας. Αρκετές φορές από τις αρχές του καλοκαιριού ανακοινώθηκε μέσω δημοσιευμάτων, αλλά και επισήμων δηλώσεων, το παρόν νομοσχέδιο, το οποίο όμως ήλθε με μεγάλη καθυστέρηση στη Βουλή και μέσα από μεγάλες κουβέντες –θα έλεγα– του κ. Σιούφα ότι μαζί με τα άλλα δύο

νομοσχέδια θα αλλάξει το ενεργειακό τοπίο στη χώρα.

Το νομοσχέδιο ήλθε στο τέλος του χρόνου και δυστυχώς για τη χώρα συνολικά διέψευσε τις μεγαλεπήβολες προσδοκίες που είχαν καλλιεργηθεί. Πολύ φοβάμαι ότι το παρόν νομοσχέδιο μαζί με την αγορά του φυσικού αερίου θα απελευθερώσει και περιέργες δυναμικές και καταστάσεις στο χώρο της ενέργειας οι οποίες σε καμία περίπτωση δε θα ωφελήσουν το ενεργειακό συμφέρον της χώρας μας.

Κύριε Υπουργέ, θεωρώ ότι σε πολλά σημεία της κριτικής μας θα μπορούσατε να μας ακούσετε και να αναθεωρήσετε εκείνα τα σημεία που πραγματικά θα προκαλέσουν αυτές τις δυσλειτουργίες, αλλά και στρεβλώσεις στην πορεία προς μία ομαλή και σταδιακή απελευθέρωση της αγοράς.

Εσείς ο ίδιος, κύριε Υπουργέ, είπατε στην επιτροπή ότι θα αξιολογήσετε τις προτάσεις μας, όμως δεν ακούσαμε καμία επί της ουσίας απάντηση πλην των πολύ μικρών διορθώσεων που κάνατε σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η μεγιστοποίηση της χρήσης του φυσικού αερίου σε όλες τις κατηγορίες κατανάλωσης είναι άκρως αναγκαία για την ελληνική οικονομία προκειμένου να μειωθεί η εξάρτηση και οι συνακόλουθες αρνητικές επιπτώσεις από το πετρέλαιο που όλοι μας βεβαίως βιώνουμε το τελευταίο χρονικό διάστημα.

Οι κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. προς αυτήν την κατεύθυνση δημιούργησαν μία πολύ σοβαρή παρακαταθήκη για την περαιτέρω διεύθυνση του φυσικού αερίου στη χώρα. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν αυτό που πήρε την ιστορική απόφαση για την εισαγωγή του φυσικού αερίου στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας μας. Το 1996 έθεσε το έργο σε λειτουργία, ενώ με συστηματικότητα και σοβαρό σχεδιασμό ανέπτυξε τα επόμενα χρόνια με κύριο μοχλό τη Δ.Ε.Π.Α. τις πρώτες και κρίσιμες φάσεις της ανάπτυξης του δικτύου και της αγοράς και βέβαια προώθησε ενεργά τη συνεργασία με τις χώρες των Βαλκανίων και την Τουρκία στον τομέα του φυσικού αερίου με στόχο τη δημιουργία της περιφερειακής αγοράς αερίου, αλλά και την αναβάθμιση του ρόλου της Ελλάδας στο ενεργειακό γίγνεσθαι της περιοχής στα πλαίσια μιας μεσομακροπρόθεσμης στρατηγικής η οποία είχε τρεις βασικούς στόχους, τη διαφοροποίηση πηγών προμήθειας φυσικού αερίου, την ανάδειξη της Ελλάδας ως κόμβου διαμετακόμισης φυσικού αερίου από την ευρύτερη περιοχή της Κασπίας προς τα Βαλκάνια και τη δημιουργία προϋποθέσεων για ενίσχυση του ρόλου της Ελλάδας στα πλαίσια μιας περιφερειακής αγοράς ενέργειας στα Βαλκάνια και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Όπως όλοι αντιλαμβανόμαστε, η απελευθέρωση της αγοράς θα παίξει καταλυτικό ρόλο στην πορεία διεύθυνσης του φυσικού αερίου στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας μας. Ωστόσο, ο νόμος για την απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου έρχεται προς ψήφιση μόλις τώρα, με αρκετή καθυστέρηση, όπως ήδη ανέφερα, και αφού είχαν προηγηθεί τέσσερα προσχέδια νόμου. Πολύ φοβάμαι, όμως, ότι η καθυστέρηση δεν έχει αναφορά μόνο στο νομοσχέδιο αυτό, αλλά συνολικότερα στην πολιτική της Κυβέρνησης για το φυσικό αέριο.

Δυστυχώς, υπήρξαν παρόμοια φαινόμενα και σ' αυτόν τον τομέα με αυτά που χαρακτηρίζουν γενικότερα την έως σήμερα διακυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Έχουμε αδικαιολόγητη αδράνεια, έλλειψη σχεδιασμού και μακρόπνοης στρατηγικής, αποσπασματικότητα, εγκληματικές καθυστερήσεις. Πιο συγκεκριμένα, η διεύθυνση του φυσικού αερίου στην αστική κατανάλωση σήμερα έχει κολλήσει στο 15% του συνολικού δυναμικού της αγοράς των αντιστοίχων Ε.Π.Α.. Οι εξαγγελίες για επέκταση του φυσικού αερίου έμειναν απλές εξαγγελίες, κύριε Υπουργέ, ενώ η ίδρυση των νέων Ε.Π.Α. σε άλλες περιοχές σήμερα βρίσκεται κυριολεκτικά στον αέρα. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν αυτό που είχε ξεκινήσει όλες τις προδιαδικασίες για την ένταξή τους στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, αλλά όλες οι περαιτέρω ενέργειες οι οποίες απαιτούνταν έχουν σταματήσει.

Όσον αφορά στο μεγάλο έργο του ελληνοτουρκικού αγωγού, το οποίο κατ' επανάληψη διαφημίζετε –και δεν σταματάτε μάλιστα– θέλω να πω ότι μπορεί να έγιναν οι διπλωματικές φιέστες, αλλά η ουσία σήμερα είναι ότι το τμήμα Κομοτηνή-Αλεξαν-

δρούπολη δεν έχει ανατεθεί καν σε αντίθεση με το τμήμα Αλεξανδρούπολη-Κήποι, το οποίο ολοκληρώνεται. Είναι μια εξέλιξη, η οποία κινδυνεύει να εκθέσει τη χώρα μας. Παρά τα επικοινωνιακά πυροτεχνήματα του τελευταίου χρονικού διαστήματος, μεγάλη καθυστέρηση υπάρχει και στο μεγάλο έργο και στρατηγικό στόχο, που έχουμε θέσει ως χώρα, στο έργο του ελληνοϊταλικού αγωγού. Η Κυβέρνηση απλά επαναπαύεται στην τηλεοπτική της ευτυχία, καπηλευόμενη τις διακρατικές συμφωνίες, αλλά και τους σχεδιασμούς των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Στο έργο του αγωγού προς Κόρινθο δεν έχει εγκατασταθεί καν εργολάβος, ενώ καθυστερήσεις υπάρχουν και στο έργο της Ρεβυθούσας. Γενικότερα η πολιτική της Κυβέρνησης έχει υπονομεύσει την προοπτική και το όραμα να καταστεί η χώρα κέντρο διαμετακόμισης αερίου προς τις αγορές της Ευρώπης και των Βαλκανίων. Δυστυχώς και σε αυτόν τον κρίσιμο τομέα η Κυβέρνηση υποθηκεύει με την ολιγωρία της και την έλλειψη οράματος και σχεδιασμού το μέλλον της χώρας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το μόνο που ενδιέφερε την Κυβέρνηση ήταν να παρουσιάσει τα τρία πρόσφατα ενεργειακά νομοσχέδια που εφαρμόζουν ουσιαστικά κοινοτικές οδηγίες ως μεγάλες μεταρρυθμιστικές τομές. Πολύ φοβάμαι, όμως, ότι τελικά ούτε μεταρρυθμίσεις είναι, αλλά ούτε καν αποτελεσματικές ρυθμίσεις. Αυτό που παρατηρούμε και με το σημερινό νομοσχέδιο είναι ότι επικρατεί μια αποσπασματική προσέγγιση του θέματος, μια προχειρότητα η οποία σε αρκετές περιπτώσεις μπορεί να δημιουργήσει έναν πραγματικό τραγέλαφο στην αγορά, δημιουργώντας παραδείγματος χάρι καταναλωτές πολλών ταχυτήτων και δικαιωμάτων.

Είναι ολοφάνερο ότι προωθείτε ένα αναποτελεσματικό μοντέλο λειτουργίας και διαχείρισης της αγοράς. Κατ' αρχάς, πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που, κατά την προσφιλή τακτική, η Κυβέρνηση το φέρνει προς ψήφιση χωρίς τη συνοδεία των απαραίτητων πράξεων κανονιστικού και ρυθμιστικού χαρακτήρα –προεδρικά διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις, κώδικες, κανονισμοί– οι οποίες ουσιαστικά θα εξειδικεύσουν και θα αποσαφηνίσουν τους όρους του παιχνιδιού. Μοναδική εξαίρεση αποτελεί το σχέδιο υπουργικής απόφασης για τα τιμολόγια χρήσης του Ε.Σ.Φ.Α., το οποίο έχει δοθεί προς δημόσια διαβούλευση, αλλά έκτοτε η τύχη του αγνοείται. Η Κυβέρνηση σε καμία περίπτωση δεν έδωσε απαντήσεις γι' αυτό το σημαντικό έλλειμμα. Υποκρύπτει, άραγε σκοπιμότητες ή απλά προχειρότητα; Ό,τι και να συμβαίνει, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από τα δυο το θέμα είναι ότι η απουσία των απαραίτητων αυτών πράξεων καθιστά απρόβλεπτη και αβέβαιη την εξέλιξη της αγοράς.

Στο παρόν νομοσχέδιο –όπως και σε αυτό που αφορούσε την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας– βλέπουμε να εκχωρούνται υπερεξουσίες στη Ρ.Α.Ε., πέραν εκείνων που προβλέπονται από τη σχετική οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, η Ρ.Α.Ε., αναλαμβάνει πρωτεύοντα ρόλο στην ανάπτυξη του συστήματος και στην ασφάλεια εφοδιασμού της χώρας. Ουσιαστικά αυτό, το οποίο βλέπουμε, είναι να εκχωρούνται πολιτικές αρμοδιότητες του Υπουργείου Ανάπτυξης. Για πολύ σημαντικές αποφάσεις θα απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της Ρ.Α.Ε.. Επιβεβαιώνεται η απόφαση της Κυβέρνησης σε αυτό το σημείο να καταστήσει τη Ρ.Α.Ε. τον απόλυτο κυρίαρχο του ενεργειακού τοπίου στη χώρα μας.

Έχουμε ακούσει, βέβαια, τις αιτιάσεις της Κυβέρνησης περί αυτορρυθμισμού της αγοράς και σίγουρα δεν έρχεται σε αντίθεση αυτή η απόφαση με την ιδεολογική της νεοφιλελεύθερη ταυτότητα. Η δική μας άποψη, όμως, είναι αντίθετη. Πιστεύουμε ότι το Υπουργείο έχει σημαντικές πολιτικές ευθύνες που δεν μπορεί, αλλά και δεν δικαιούται να απεμπολεί. Δεν μπορεί η Ρ.Α.Ε. να μετατρέπεται περίπου σ' ένα μίνι Υπουργείο Ενέργειας. Η άποψή μας είναι ότι η Ρ.Α.Ε. θα πρέπει να έχει ένα γνωμοδοτικό χαρακτήρα.

Η πιο σημαντική, όμως, αλλαγή που εισάγει αυτό το νομοσχέδιο είναι ο διαχωρισμός της Δ.Ε.Π.Α. Σας είπαμε και στην επιτροπή ότι παρά τον δεκαετή έλεγχο του ΥΠ.ΑΝ. δεν υπάρχουν τίποτα που να διασφαλίζει ότι το δημόσιο θα διατηρήσει τον έλεγχο της πλειοψηφίας των μετοχών του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Το αντίθε-

το μάλιστα. Αυτό σημαίνει ότι πάει περίπατο η διασφάλιση της ανάπτυξης και επέκτασης του φυσικού αερίου με άξονες την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και της περιφερειακής ανάπτυξης, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος.

Σας θέσαμε, κύριε Υπουργέ, επιτακτικά το εξής ερώτημα: Πώς διασφαλίζετε ότι ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. θα μείνει για πάντα υπό κρατικό έλεγχο στην υπηρεσία του δημοσίου συμφέροντος; Σε αυτό δεν πήραμε ουσιαστική απάντηση. Η ξεκάθαρη πρόταση, που εμείς σαν ΠΑ.ΣΟ.Κ. καταθέτουμε, είναι να μείνει ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. 100% στο δημόσιο, στην υπηρεσία του δημοσίου συμφέροντος μ' έναν επιτελικό αναπτυξιακό, αλλά και διαχειριστικό ρόλο, χωρίς βέβαια τα πάγια τα οποία θα διαχειρίζονται από τη Δ.Ε.Π.Α., μια Δ.Ε.Π.Α. η οποία πρέπει σ' αυτήν τη νέα εποχή να έχει έναν πρωταγωνιστικό ρόλο.

Δυστυχώς, όμως, με τις ρυθμίσεις αυτού του νομοσχεδίου το μόνο, το οποίο διαφαίνεται στον ορίζοντα, είναι ο περιορισμός του επιχειρηματικού τους βεληνεκού. Οι προβλέψεις για τις υφιστάμενες συμβάσεις, η ρύθμιση για τους προμηθευτές με το υψηλό μερίδιο αγοράς είναι χαρακτηριστικά παραδείγματα, ενώ κυριολεκτικά καταστρεπτική για τη Δ.Ε.Π.Α. μπορεί να είναι η πρόβλεψη του νομοσχεδίου ότι στο μερίδιο αγοράς της θα προσμετρώνται και οι ποσότητες των Ε.Π.Α.. Πρόκειται πραγματικά για μια νάρκη στην επιχειρηματική της δράση στο μέλλον.

Σε όλα αυτά, βέβαια, έρχεται να προστεθεί και η τοποθέτηση του κ. Μανιατάκη κατά την ακρόαση των φορέων στην επιτροπή. Τι μας είπε ο κ. Μανιατάκης; Ο κ. Μανιατάκης άφησε ανοιχτό το ενδεχόμενο να επιλέξει η Δ.Ε.Η. άλλον προμηθευτή φυσικού αερίου. Πιστεύω ότι καταλαβαίνουμε όλοι τι σημαίνει αυτό για τη Δ.Ε.Π.Α., δηλαδή το να χάσει η Δ.Ε.Π.Α. σήμερα το μεγαλύτερο πελάτη της.

Δεύτερον, άφησε επίσης ανοικτό το ενδεχόμενο της option. Τι σημαίνει αυτό; Μας το είπε ξεκάθαρα ο κ. Μανιατάκης. Αν η Δ.Ε.Η. βρει άλλον προμηθευτή ή κάνει μόνη της εισαγωγή αερίου, ποιος ο λόγος χρήσης του δικαιώματος; Πιστεύω ότι έρχεται, έστω και την τελευταία στιγμή, να ξεκαθαρίσει το τοπίο, ένα τοπίο το οποίο όχι μόνο δεν έχει κάποιον προγραμματισμό, κάποιο στρατηγικό σχεδιασμό, αλλά είδαμε ότι κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην επιτροπή έβγαιναν πράγματα στην επιφάνεια τα οποία ανατρέπουν όχι μόνο τη δική σας φιλοσοφία, αλλά και ένα στρατηγικό όραμα και σχέδιο που έπρεπε να έχει η χώρα μας στο χώρο της ενέργειας. Όλα αυτά λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, διαμορφώνουν ένα αβέβαιο και ασταθές επιχειρηματικό περιβάλλον για τη Δ.Ε.Π.Α.

Κύριε Υπουργέ, στην αρχή αναφέρθηκα στην άρνηση του Υπουργείου να δει με δημιουργική ματιά κάποιες από τις παρατηρήσεις μας. Θα επιμείνω σε αυτό, γιατί δεν μπορώ να αντιληφθώ πως μπορείτε να μην αντιλαμβάνεστε τα κενά, αλλά και τις παρερμηνείες που μπορεί να προκαλέσουν αρκετά σημεία του νομοσχεδίου. Παραδείγματος χάρη, προβλέπεται ότι στο μητρώο χρηστών του Ε.Σ.Φ.Α. θα εγγραφούν εκτός από προμηθευτές και επιλέγοντες πελάτες και πρόσωπα που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις οικονομικής φερεγγυότητας και τεχνικής επάρκειας.

Την ίδια ύποπτη ασάφεια συναντάμε και στα κριτήρια για χορήγηση άδειας Α.Σ.Φ.Α. όπου προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αιτούντος. Είναι ολοφάνερο ότι έχουμε να κάνουμε αν μη τι άλλο με αφελείς διατυπώσεις, αν δεν μιλούμε σε άλλες σκέψεις περί σκοπιμοτήτων.

Ο φόβος πλέον να μπουν αεριτζήδες και κερδοσκόποι στην αγορά γίνεται κυριολεκτικά ορθάνοιχτο παράθυρο μέσω των προβλέψεων του νομοσχεδίου. Απορρυθμιστικά φαινόμενα μπορεί να παρατηρηθούν και με τις ασαφείς προβλέψεις για την ασφάλεια του εφοδιασμού. Το ίδιο ισχύει και για τις προβλέψεις περί ευθύνης εξισορρόπησης του φορτίου. Υπάρχει κίνδυνος να ανοίξει η πόρτα σε αεριτζήδες οι οποίοι δεν θα δίνουν λόγο σε κανέναν, δημιουργώντας κυριολεκτικά μαύρη τρύπα στην αγορά.

Ένα ακόμα σημαντικό σημείο στο νομοσχέδιο έχει σχέση με την ανάπτυξη των δικτύων Α.Σ.Φ.Α. Τα δίκτυα αυτά θα μεταφέρουν το αέριο με ευθύνη και χρηματοδότηση των ιδιωτών σε

περιοχές που σήμερα δεν περιλαμβάνονται στον Ε.Σ.Φ.Α. Βέβαια είναι ένα θετικό βήμα που μπορεί να λειτουργήσει συμπληρωματικά στην ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου εθνικού δικτύου. Όμως η ανάπτυξη των Α.Σ.Φ.Α. άνευ ορίων και άνευ όρων θα αφαιρέσει από το σύστημα κάθε κερδοφόρο ανάπτυξη σκορπίζοντας στη χώρα αποσπασματικές και αντιαναπτυξιακές επενδύσεις μονοπωλιακού χαρακτήρα, κάτι που θα είναι εις βάρος της προσπάθειας για ανάπτυξη του εθνικού δικτύου.

Κύριοι συνάδελφοι, συνολικά πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που σίγουρα δεν έρχεται σε καμιά περίπτωση να μεταρρυθμίσει, αλλά ούτε και να ρυθμίσει αποτελεσματικά την αγορά.

Είναι σαφές ότι υπήρξε αποσπασματικότητα και προχειρότητα στη σύνταξη του, ενώ δυστυχώς δεν δόθηκαν απαντήσεις σε αρκετές παρατηρήσεις οι οποίες καλοπροαίρετα έγιναν από τη δική μας πλευρά. Φωτογραφίζει ένα πλαίσιο ανταγωνισμού όπου η Δ.Ε.Π.Α. θα έχει σαφώς περιορισμένη επιχειρηματική λειτουργία, υπονομεύει την ανάπτυξη του Ε.Σ.Φ.Α. και δεν εξασφαλίζει ότι το φυσικό αέριο θα φθάσει σ' όλη την ελληνική επικράτεια. Δημιουργεί ουσιαστικά έναν Δούρειο Ίππο για την άλωση από ιδιώτες του συστήματος μεταφοράς αερίου. Ο κύριος Υπουργός δεν μας εξήγησε για ποιο λόγο δεν δηλώνεται ρητά ότι ο Ε.Σ.Φ.Α. θα παραμείνει υπό κρατικό έλεγχο.

Κύριοι συνάδελφοι, η πολιτική του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ανέβασε τη χώρα στο τρένο της νέας ενεργειακής πολιτικής. Δυστυχώς, αυτό το οποίο βλέπουμε σήμερα είναι ότι η Κυβέρνηση κάνει ό,τι μπορεί για να την κατεβάσει. Αυτό βέβαια είναι το πιο μετριοπαθές που θα μπορούσε να πει κάποιος που παρακολουθούσε όσα διαδραματίστηκαν το τελευταίο χρονικό διάστημα στη Βουλή, βλέπουμε ότι έρχονται εξελίξεις και στη Δ.Ε.Π.Α., αλλά και την προχειρότητα των τριών νομοσχεδίων που αφορούν την ενέργεια που υποτίθεται ότι σύμφωνα με την Κυβέρνηση θα άλλαζαν το ενεργειακό τοπίο. Θα το αλλάξουν αλλά προς το χειρότερο.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. βεβαίως τάσσεται υπέρ της απελευθέρωσης της αγοράς φυσικού αερίου και γι' αυτό ψηφίζουμε επί της αρχής το νομοσχέδιο. Είχαμε σοβαρότατες διαφωνίες και επιφυλάξεις για τουλάχιστον είκοσι άρθρα, τα οποία καταψηφίσαμε γιατί πιστεύουμε ότι θα προωθήσουν μια στρεβλή απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου.

Η Κυβέρνηση για ακόμα μια φορά, για ένα ακόμα νομοσχέδιο, για μια ακόμα πολιτική της κίνηση δίνει το λάθος μήνυμα στην αγορά. Ένα ακόμα βήμα της θα καταγραφεί ως μεγάλο σφάλμα της.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη - Ψαρούδα):** Κύριοι συνάδελφοι, από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση με θέμα: «30 Χρόνια από το Σύνταγμα του 1975» καθώς και στους λοιπούς χώρους του Μεγάρου της Βουλής, είκοσι οκτώ μαθητές και μαθήτριες και τρεις συνοδοί -καθηγητές από το Λύκειο Ακράτας. Τους καλωσορίζουμε

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Σκοπελίτης έχει το λόγο.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ:** Αρχίζοντας την τοποθέτησή μου δεν μπορώ παρά να επισημάνω ότι όλο και περισσότερο και αυτό με ευθύνη και των δύο κομμάτων, η χώρα μας κυβερνάται πλέον με οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οδηγίες βέβαια που δεν παίρνονται ερήμην των κυβερνήσεων, αλλά με τη σύμφωνη γνώμη τους.

Αυτό γίνεται και με το νομοσχέδιο που αφορά το φυσικό αέριο, αφού ενσωματώνεται στο Ελληνικό Δίκαιο μια ακόμα οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης την υπ' αριθμόν 55/03.

Ένα δεύτερο στοιχείο που θα ήθελα να τονίσω είναι ότι η κοινή συνισταμένη όλων των νομοσχεδίων που συζητήσαμε τώρα τελευταία και που αναφέρονται στον τομέα της ενέργειας, είναι η απελευθέρωση της αγοράς και η παράδοσή τους στο ιδιωτικό για μας κεφάλαιο.

Σ' αυτήν την κατεύθυνση επίσης, κινείται και το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Το τι σημαίνει απελευθέρωση της αγοράς και τι επιπτώσεις θα έχει αυτή στο καταναλωτικό κοινό έχουμε μιλή-

σει πολλές φορές το τελευταίο διάστημα. Εκείνο όμως, που δε θα σημάνει είναι αυτό που ισχυρίζονται οι κάθε λογής και απόχρωσης θιασώτες της απελευθέρωσης, ότι αυτή θα έχει σαν αποτέλεσμα την παροχή καλύτερων και φθηνότερων υπηρεσιών στον λαϊκό καταναλωτή.

Ο ισχυρισμός αυτός για μας μόνο σ' ένα θέατρο του παραλόγου μπορεί να βρει θέση. Γιατί σ' αυτή τη χώρα εκείνο που δεσπόζει και που τελικά κυριαρχεί σ' αυτή την απελευθερωμένη αγορά της, είναι το κέρδος. Γιατί τα συμφέροντα των λαϊκών μαζών όχι μόνο δεν εξυπηρετούνται αλλά και σφαγιάζονται. Αυτό μας λέει η εμπειρία που έρχεται από κάθε τομέα που προχωρά η απελευθέρωση αγοράς.

Εμείς οι νησιώτες έχουμε αποκτήσει τη δική μας εμπειρία με την απελευθέρωση των ακτοπολικών συγκοινωνιών, η οποία εμπειρία είναι πολύ σκληρή γιατί είχε σαν αποτέλεσμα να ενταχθούν παραπέρα τα προβλήματα που υπήρχαν, προβλήματα που αναφέρονται στην απομόνωση των νησιών από την ηπειρωτική χώρα και μεταξύ τους, όπως επίσης είχε σαν αποτέλεσμα να αυξηθούν τα προβλήματα που έχουν σχέση με τα δικαιώματα των εργαζομένων και με εκείνα που αναφέρονται στην προστασία της ζωής στη θάλασσα.

Τελικά, η εμπειρία αυτή μας λέει ότι το καπιταλιστικό κέρδος και τα λαϊκά συμφέροντα είναι μεγέθη αντιστρόφως ανάλογα. Όσο διευρύνονται τα πρώτα τόσο περιστέλλονται τα δεύτερα.

Θα ήθελα ακόμα να τονίσω ότι στα πλαίσια αυτής της πολιτικής που προωθεί την απελευθέρωση της αγοράς στον τομέα της ενέργειας και την ιδιωτικοποίηση βασικών τομέων της οικονομίας μας, πρέπει να εντάξει κανείς και τα πρόσφατα γεγονότα που εξελίχθηκαν στο χώρο της Δ.Ε.Η. του Ο.Ε.Κ. κ.λπ.. Διότι στα πλαίσια αυτής της πολιτικής οι μονοπωλιακοί όμιλοι και οι εκπρόσωποί τους στον κρατικό μηχανισμό ανταγωνίζονται σκληρά για τη διανομή της μεγάλης πράγματι πίτας στο χώρο της ενέργειας. Μιλάμε για πολλά δισεκατομμύρια ευρώ. Ο ανταγωνισμός αυτός έχει και τα αποτελέσματα που γνωρίσαμε τις προηγούμενες μέρες. Αυτά βέβαια δεν θα είναι τα τελευταία, αφού τέτοια φαινόμενα και τέτοιες πρακτικές είναι σύμφυτες με την πολιτική που προωθείτε, δηλαδή απελευθερωμένης αγοράς.

Θα ήθελα ακόμα να επισημάνω ότι η πολιτική αυτή δεν είναι ένα πρόβλημα που αφορά τα πρόσωπα που τη διαχειρίζονται. Είναι κύρια υπόθεση ταξικών επιλογών που καθορίζονται από το μεγάλο κεφάλαιο. Γι' αυτό και δεν αλλάζει με το να αλλάζουν οι διαχειριστές της. Για να αλλάξει πρέπει να ανατραπεί το κοινωνικό πολιτικό σύστημα που την παράγει και την αξιοποιεί. Δηλαδή να ανατραπεί ο καπιταλισμός και να παραχωρήσει τη θέση του στον σοσιαλισμό.

Τώρα σε σχέση με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Ακούστηκαν κατά τη συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή, αλλά και σήμερα πολλά για το ρόλο που μπορεί και πρέπει να παίξει το φυσικό αέριο στον ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας μας και σίγουρα κανένας και πρώτα και κύρια το Κ.Κ.Ε., δεν θα είχε αντίρρηση γι' αυτό, αφού εμείς, δηλαδή το Κ.Κ.Ε., χρόνια τώρα μιλάμε για την ανάγκη να υπάρξει ένας τέτοιος ενεργειακός σχεδιασμός ο οποίος και θα αξιοποιεί το κάθε ενεργειακό προϊόν.

Το ερώτημα όμως είναι τούτο. Έρχεται το υπό συζήτηση νομοσχέδιο να υπηρετήσει έναν τέτοιο στόχο ή τα όσα ακούστηκαν ή τα όσα αναγράφονται στην εισηγητική έκθεση εκείνο που υπηρετούν είναι ο αποπροσανατολισμός της κοινής γνώμης, όπως γίνεται σε κάθε παρόμοια περίπτωση που με νομοθετήματα υποθηκεύονται τα λαϊκά συμφέροντα;

Βέβαια, κάποιος μπορεί να αντλήσει απάντηση σ' αυτό το ερώτημα παίρνοντας υπ' όψιν τη μέχρι σήμερα νομοθετική πρακτική της Κυβέρνησης. Όμως δεν θα το χρειαστεί. Αυτό το νομοσχέδιο που συζητάμε τη δίνει από μόνο του και η απάντηση αυτή λέει ότι η Κυβέρνηση μ' αυτό το νομοσχέδιο, που ενσωματώνει, επαναλαμβάνουμε, μια ακόμη οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο ελληνικό Δίκαιο και προτάσσοντας τους ίδιους ισχυρισμούς που είχε αναπτύξει και με τα άλλα δύο νομοσχέδια, ανοίγει το δρόμο της απελευθέρωσης της αγοράς και βέβαια της εμπορευματοποίησης σ' ένα ακόμα ενεργειακό προϊόν, δηλαδή το φυσικό αέριο, ικανοποιώντας μ' αυτό τον

τρόπο όχι βέβαια τις απαιτήσεις που έχουν σχέση με τον ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας μας ούτε βέβαια με τις λαϊκές απαιτήσεις, αλλά εκείνες του μεγάλου κεφαλαίου, ντόπιου και ξένου που θέλει να ελέγξει την αγορά του ενεργειακού τομέα και να κερδοσκοπήσει σε βάρος του ελληνικού λαού. Αυτή, λοιπόν, την απαίτηση για μας ικανοποιεί η Κυβέρνηση μετατρέποντας ένα ακόμη αγαθό σε εμπορεύμα με την απελευθέρωση και την εμπορευματοποίηση της αγοράς.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ** )

Το σύνολο των άρθρων, που περιέχονται στο νομοσχέδιο, αυτό το στόχο υπηρετούν και αυτό το στόχο προωθούν. Ιδιαίτερα αυτό γίνεται καθαρό με τα άρθρα 7 και 15. Και αυτό γιατί; Με το άρθρο 7 διαχωρίζεται το Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (Ε.Σ.Φ.Α.), δηλαδή το σύστημα μεταφοράς και εγκατάστασης-αποθήκευσης από τη Δ.Ε.Π.Α. και τίθεται υπό κρατική διοίκηση για δέκα χρόνια. Και είναι καθαρό γιατί γίνεται αυτό. Γίνεται γιατί αφ ενός υπηρετεί την επιτάχυνση της ιδιωτικοποίησης της ΔΕΠΑ και αφ ετέρου γιατί έτσι προωθείται η ισότιμη πρόσβαση των ανταγωνιζόμενων ομίλων στο δίκτυο μεταφοράς που ήταν βέβαια και απαίτησή τους.

Τώρα το πόσο ισότιμη μπορεί να γίνει αυτή η πρόσβαση, αυτό αποτελεί ένα ερώτημα που η απάντηση κάθε άλλο παρά σε βάρος των επιχειρηματικών ομίλων είναι.

Ταυτόχρονα βέβαια η συγκεκριμένη ρύθμιση επιτρέπει την είσοδο του ιδιωτικού κεφαλαίου, εγχώριου και ξένου και στον έλεγχο του εθνικού συστήματος μεταφοράς για δέκα χρόνια. Και είναι να μη βάλουν πόδι σ' έναν τομέα οι ιδιώτες, οι επιχειρηματίες. Αν βάλουν πόδι, πολύ δύσκολα το βγάζουν από κει.

Με το άρθρο 15, που αναφέρεται στα Ανεξάρτητα Συστήματα Φυσικού Αερίου, όχι μόνο διασφαλίζεται η δράση του ιδιωτικού κεφαλαίου, αλλά και η κρατική επιδότησή του. Αυτό γίνεται με την παράγραφο 7β που μιλάει για την υποχρέωση καταβολής ανταλλάγματος από το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. στον κύριο του Α.Σ.Φ.Α. για τη συμβολή του στην αποτελεσματικότητα του Ε.Σ.Φ.Α..

Ακόμα πρέπει να τονίσω ότι αυτή η απελευθέρωση θα οδηγήσει: Πρώτον, στην αύξηση της ενεργειακής εξάρτησης της χώρας. Και αυτό γιατί; Με γνώμονα πάντα τα συμφέροντα των ιδιωτών επενδυτών, αναγορεύεται σε στρατηγικό καύσιμο ηλεκτροπαραγωγής το ακριβότερο εισαγόμενο φυσικό αέριο, αντί του φθηνότερου εγχώριου λιγνίτη. Είναι γνωστό ότι οι ιδιώτες επενδυτές στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας προτιμούν το φυσικό αέριο κι αυτό γιατί ο χρόνος απόσβεσης της επένδυσης είναι μικρότερος.

Δεύτερον, στην σπατάλη και όχι την εξοικονόμηση ενέργειας αφού το φυσικό αέριο θα χρησιμοποιηθεί κυρίως στην ηλεκτροπαραγωγή, αντί για την οικιακή χρήση στην οποία θα είχε διπλάσια απόδοση.

Και τρίτον, στην αύξηση της επικινδυνότητας για τους κατοίκους και τους εργαζόμενους. Και αυτό γιατί; Αρμοδιότητα για τη δημόσια ασφάλεια αποκτά η εταιρεία αερίου, δηλαδή ένας ιδιωτικός φορέας και δεν υπάρχει θεσμοθετημένη διαδικασία συνολικής εκτίμησης της επικινδυνότητας για ολόκληρη την περιοχή μεταφοράς και διανομής του φυσικού αερίου.

Η εταιρεία αερίου είναι ταυτόχρονα και ελεγκτής και ελεγχόμενος, ενώ τα πολεοδομικά γραφεία παίζουν καθαρά διακοσμητικό ρόλο. Καταλαβαίνει εύκολα ο καθένας μας τι σόι έλεγχος θα γίνεται στην εφαρμογή εκείνων των μέτρων που θα προστατεύουν την ανθρώπινη ζωή.

Αυτή, λοιπόν, η κατάσταση θα δημιουργηθεί με την ενσωμάτωση της οδηγίας στο ελληνικό Δίκαιο. Γι' αυτό και χρειάζεται να τοποθετηθούμε με σαφήνεια όλοι μας. Είμαστε ή δεν είμαστε υπέρ της πλήρους απελευθέρωσης της αγοράς του φυσικού αερίου; Οι πύθιοι χρησμοί δεν χωράν στη συγκεκριμένη περίπτωση, ούτε βέβαια η ανάδειξη επιμέρους διαφωνιών για καθαρά και μόνο αντιπολιτευτικούς λόγους.

Μπορεί να είναι σωστό αυτό που λένε οι κύριοι συνάδελφοι της αξιωματικής αντιπολίτευσης, ότι η Κυβέρνηση φορτώνει στη Ρ.Α.Ε. τις ευθύνες που ανήκουν στην ίδια με το να εκχωρούνται αρμοδιότητες σ' αυτήν την αρχή οι οποίες όμως πρέπει να ανήκουν στην Κυβέρνηση ή με το ότι πάρα πολλά ζητήματα

θα λυθούν με προεδρικά διατάγματα. Όμως, επαναλαμβάνω, ότι το κύριο είναι ότι ένα ακόμη αγαθό ξεπουλιέται στο ιδιωτικό κεφάλαιο και σ' αυτό πρέπει να τοποθετηθούμε όλοι μας. Πρέπει να ξέρει, επαναλαμβάνω, ο ελληνικός λαός τι θέση παίρνει το κάθε κόμμα πάνω σ' αυτό κι όχι να προσπαθούμε να κρύψουμε τη συνεννοχή μας με επιμέρους διαφωνίες, που κι αν ακόμα γίνουν δεκτές από την Κυβέρνηση, δεν πρόκειται να αλλάξουν την αντιλαϊκότητα αυτού του νομοθετήματος.

Όσον αφορά δε, τον ισχυρισμό που ακούστηκε κατά τη συζήτηση στην επιτροπή, που ούτε λίγο ούτε πολύ λέει ότι μπορεί να συνδυαστεί η απελευθέρωση της αγοράς με τα λαϊκά συμφέροντα, ούτε καν σαν ουτοπία μπορεί να λογιστεί παρά μόνο σαν προσπάθεια και μάλιστα συνειδητή αποπροσανατολισμού των εργαζομένων και των λαϊκών μαζών από την καταδίκη αυτής της πολιτικής και το αντιπάλωμά της.

Σ' αυτήν τη ζούγκλα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που κατ' ευφημισμό λέγεται ελεύθερη αγορά, όπου το ένα θεριό κατασπαράσσει το άλλο, εννοώ τη μία εταιρεία ή την άλλη, το δημόσιο συμφέρον είναι το μεγάλο θύμα, πολύ περισσότερο βέβαια, το λαϊκό συμφέρον. Κανένας κεφαλαιοκράτης, κανένας επιχειρηματίας δεν πρόκειται να βάλει ούτε ένα ευρώ σε επιχειρήσεις με στόχο να υπηρετήσει το λαϊκό συμφέρον, αλλά μόνο για να το λεηλατήσει και να αυξήσει ακόμα περισσότερο τα κέρδη. Και ούτε κανένας απ' αυτούς δεν θα νοιαστεί αν η χώρα μας θα έχει ενεργειακό σχεδιασμό που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις. Τα παραμύθια, λοιπόν, περί συνδυασμού απελευθερωμένης αγοράς και δημόσιου λαϊκού συμφέροντος καλά θα κάνουν όλοι όσοι τα προτάσσουν, να τα κρατήσουν για τον εαυτό τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς το Κ.Κ.Ε. απορρίπτουμε επί της αρχής το νομοσχέδιο και καταψηφίζουμε το σύνολο των άρθρων. Και το απορρίπτουμε γιατί το αξιολογούμε όπως αξιολογούμε βέβαια και κάθε σχέδιο νόμου που αφορά την ενέργεια με γνώμονα τη συμβολή του στη συνδυασμένη ικανοποίηση του συνόλου των λαϊκών αναγκών. Δηλαδή, την επίδρασή του στην επιβάρυνση ή όχι της λαϊκής κατανάλωσης, στην ασφάλεια των εργαζομένων και των κατοίκων, στην προστασία του περιβάλλοντος, στη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της χώρας, στην κατάσταση των εργαζομένων στον κλάδο εννοούμε εργασιακά προβλήματα, σχέσεις κ.λπ. δουλειάς και τέλος στην κατοχύρωση της ενέργειας σαν κοινωνικό αγαθό και όχι σαν εμπόρευμα.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι οι εργαζόμενοι και τα πλατιά λαϊκά στρώματα πρέπει να βγάλουν τα δικά τους συμπεράσματα και όχι μονάχα αυτό, αλλά να εγκαταλείψουν τα κόμματα που από κοινού αναπαράγουν τα προβλήματα, που ξεπουλάνε λαϊκό πλούτο, τη λαϊκή περιουσία στο μεγάλο κεφάλαιο, λες και πρόκειται για δικό τους βιλαέτι. Να εγκαταλείψουν, λοιπόν, όχι μόνο τα κόμματα, αλλά και να οργανώσουν την αντίθεσή τους για μια άλλη πολιτική και για ένα κρατικό φορέα ενέργειας που θα αποτελεί λαϊκή περιουσία και θα υπηρετεί τις λαϊκές ανάγκες. Καταψηφίζουμε, όπως είπα προηγούμενα, το νομοσχέδιο στο σύνολό του.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Κύριοι συνάδελφοι έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι:

1. Η Διαρκής Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων καταθέτει την Έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών «Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών».

2. Η Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει την Έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργού Επικρατείας «Σύσταση «Εθνικού Οπτικοακουστικού Αρχείου»-Ρύθμιση θεμάτων Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας, Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και άλλες διατάξεις.»

Τον λόγο τώρα έχει εκ μέρους του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, η συνάδελφος κ. Ξηροτύρη.

**ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο εισάγει στη χώρα μας το κοινοτικό δίκαιο ως προς την απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου στο πλαίσιο των οδηγιών 98/30 και κυρίως 2000/355. Ο Συνασπισμός έχει αποσαφηνίσει τη θέση

του σχετικά με την συγκρότηση της ενιαίας εσωτερικής αγοράς ενέργειας, ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι ελλείψεις που παρουσιάστηκαν μετά την καθιέρωση της ενεργειακής αγοράς και οι προσπάθειες των Βρυξελλών με τις τελευταίες αναθεωρήσεις των οδηγιών να βελτιώσουν την λειτουργία της, ώστε να διασφαλίζονται στοιχειωδώς τα δικαιώματα των ευάλωτων καταναλωτών και να αντιμετωπίζονται οι στρεβλώσεις της αγοράς, δικαιώνουν την αντίθεση του Συνασπισμού και τις σφοδρές του επιφυλάξεις για την επιλογή των πιο νεοφιλελεύθερων ρυθμίσεων που χρησιμοποιήθηκαν για την συγκρότηση της αγοράς ενέργειας στη χώρα μας.

Η νέα διακυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας όχι μόνο δεν έλαβε υπ' όψιν της τη μέχρι σήμερα πραγματικότητα της ενιαίας αγοράς, αλλά αντίθετα επιμένει στις ίδιες αποτυχημένες πολιτικές επιλογές που εφάρμοσε το Π.Α.Σ.Ο.Κ., οι οποίες δημιούργησαν στρεβλώσεις στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, προκάλεσαν κινδύνους στην ασφάλεια του εφοδιασμού και μεγάλες ελλείψεις στην επάρκεια ισχύος. Γι' αυτό διαφωνούμε με τη φιλοσοφία που διέπει και αυτό το νομοσχέδιο για το φυσικό αέριο.

Οι ρυθμίσεις που επιβάλλει βρίσκονται στα όρια των όσων ορίζει η οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2000/355. Όπως επισημάναμε και κατά την συζήτηση του νομοσχεδίου για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η πείρα που αποκτήθηκε από την καθιέρωση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μεν σημαντική, αλλά πολλές φορές όχι ευχάριστη.

Πέρα από τα διαφημιζόμενα οφέλη της ελεύθερης αγοράς εμφανίστηκαν ελλείψεις και αδυναμία στην λειτουργία της, ανισότιμοι όροι στην παραγωγή, ενίσχυση των κινδύνων για δημιουργία δεσπόζουσας θέσης και επιθετική συμπεριφορά στην αγορά, διακρίσεις στα τιμολόγια μεταφοράς και διανομής μέσω της παροχής πρόσβασης στα δίκτυα, μειωμένη προστασία των δικαιωμάτων των ευάλωτων καταναλωτών, κινδύνος στην ασφαλεία εφοδιασμού και στην επάρκεια των ενεργειακών συστημάτων. Ιδιαίτερα στην αγορά φυσικού αερίου εμφανίστηκαν σημαντικά εμπόδια που σχετίζονται με τα προβλήματα στην πρόσβαση στο δίκτυο, στην πρόσβαση στην αποθήκευση, στην τιμολόγηση των υπηρεσιών του δικτύου, στη διαλειτουργικότητα των συστημάτων και στη δημιουργία ανισοτήτων μεταξύ των κρατών – μελών στην προώθηση και στην προσαρμογή της αγοράς φυσικού αερίου.

Σημαντικό ρόλο στη λειτουργία της αγοράς του φυσικού αερίου παίζει τώρα και θα παίξει και στο μέλλον η ύπαρξη αξιόπιστων και ανεξάρτητων ρυθμιστικών καθεστώτων ως εγγύηση των διακρίσεων πρόσβασης, προστασίας των τελικών καταναλωτών και τήρησης των προδιαγραφών περί των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. Πρέπει να προσδιοριστούν με σαφήνεια οι αρμοδιότητές τους και ο ρόλος τους στην υλοποίηση μίας ενιαίας εσωτερικής αγοράς, που δίπλα στον έλεγχο της εύρυθμης λειτουργίας της θα προστατεύει τους τελικούς καταναλωτές από τη γραφειοκρατία και την αυθαιρεσία των μηχανισμών της αγοράς. Επιβάλλεται επίσης και η συγκρότηση ενός ευρωπαϊκού κέντρου, ενός ρυθμιστικού ομίλου παραδείγματος χάριν, ως γνωμοδοτικού και συντονιστικού οργανισμού των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, ώστε να διατηρηθεί ένα επίπεδο παροχής δημόσιας υπηρεσίας σε όλα τα κράτη-μέλη της Κοινότητας. Οι καταναλωτές πρέπει να απολαμβάνουν πλήρη ενημέρωση σχετικά με τα δικαιώματά τους, να προμηθεύονται φυσικό αέριο συγκεκριμένης ποσότητας σε λογικές τιμές, να διασφαλίζεται σταθερή μέριμνα για την προστασία των νοικοκυριών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Θεμελιώδης απαίτηση για την προστασία των καταναλωτών είναι η τήρηση των προδιαγραφών περί υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και ο καθορισμός των απαραίτητων και όχι των ελαχίστων προτύπων που έχουν ανάγκη τα κράτη-μέλη για την προστασία των καταναλωτών, την ασφάλεια του εφοδιασμού και την προστασία του περιβάλλοντος. Οι απαιτήσεις περί υπηρεσιών κοινής ωφέλειας θα πρέπει να ερμηνεύονται με σαφήνεια, ακρίβεια, πληρότητα και διαφάνεια.

Σημαντικό ρόλο θα παίξει και η εφαρμογή των τεχνικών κανό-

νων ασφάλειας που θα καθορίζουν τις ελάχιστες προδιαγραφές σχεδιασμού, λειτουργίας, κατασκευής και αδειοδότησης των εγκαταστάσεων φυσικού αερίου. Το σύστημα χορήγησης αδειών πρέπει να είναι καθορισμένο αντικειμενικά και να μην εισάγονται διακρίσεις. Τα κριτήρια θα πρέπει να εφαρμόζονται με διαφάνεια και αντικειμενικότητα στις επιχειρήσεις που ζητούν άδεια κατασκευής ή εκμετάλλευσης ή φυσικού αερίου.

Τα παραπάνω κανονιστικά πλαίσια, οι τεχνικοί κανόνες και οι προδιαγραφές δεν εισάγονται με το παρόν νομοσχέδιο και παραπέμπονται αόριστα στο μέλλον. Η παρακολούθηση της ασφάλειας του εφοδιασμού θα πρέπει να είναι πρωταρχική μέριμνα των κρατών-μελών.

Επειδή η ζήτηση σε ενέργεια αναμένεται να αυξηθεί σε παγκόσμια κλίμακα και ιδιαίτερα οι εισαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου θα αυξηθούν, οι υπάρχουσες πηγές παραγωγής και διύλισης δεν επαρκούν για να καλύψουν τις ανάγκες. Θα προκληθούν επομένως συνθήκες ακόμη μεγαλύτερης εξάρτησης των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα από τους μεγάλους εισαγωγείς. Επιβάλλεται γι' αυτό η δημιουργία κοινής ενεργειακής πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε να αποκτήσει υψηλό διαπραγματευτικό κύρος, να πιέζει για τις νέες επενδύσεις στους τομείς της εξόρυξης και της διύλισης πετρελαίου και φυσικού αερίου και να εξασφαλίζει με τους καλύτερους όρους την ασφάλεια του εφοδιασμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα όσον αφορά στην χώρα μας, η διείσδυση του φυσικού αερίου στην ελληνική αγορά πραγματοποιήθηκε μόλις στις αρχές του 1997 κατά στρεβλό τρόπο, με χρήση κατ' εξοχήν στον τομέα της ηλεκτροπαραγωγής, όπως ομολογείται και από τις κυβερνητικές ανακοινώσεις. Το γεγονός αυτό συμβάλει στην διαιώνιση της παραδοσιακής σπατάλης που επικρατεί στον ενεργειακό τομέα.

Η χώρα μας καταναλώνει τα περισσότερα υγρά καύσιμα απ' όλες τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ξεπερνάει και την Σουηδία. Θερμαίνει τις κατοικίες της με ηλεκτρικό ρεύμα, το οποίο, για να παραχθεί, χρειάζεται τριπλάσια ποσότητα συμβατικών καυσίμων. Εμφανίζει την υψηλότερη κατά κεφαλήν κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη. Επιπλέον, η Ελλάδα προχώρησε αναγκαστικά για λόγους κυρίως ασφάλειας του εφοδιασμού στην εισαγωγή του φυσικού αερίου χωρίς να λάβει μέτρα για την άμεση διοχέτευσή του στα νοικοκυριά και την βιομηχανία για άμεση κατανάλωση. Δεν διαθέτει ούτε στοιχειώδη παραγωγική υποδομή για την κατασκευή συσκευών φυσικού αερίου και συσκευών ειδών μαγειρικής κ.λπ., για να προωθήσει την άμεση κατανάλωσή του. Αναγκάζεται γι' αυτό κάτω από την υποχρέωση της μιας και μοναδικής σύμβασης φυσικού αερίου με τον μοναδικό αντιπρόσωπο της ρωσικής «GASPRON» να σπαταλά κυριολεκτικά το φυσικό αέριο που κοστίζει εξίσου ακριβά με το πετρέλαιο, είναι σπάταλο στον μετασχηματισμό του σε ηλεκτρισμό, ενώ το 50% της θερμότητας του σχεδόν παραμένει αχρησιμοποίητο.

Από την άλλη πλευρά, δεν υποτιμά καθόλου τις υποχρεώσεις της χώρας μας απέναντι στις ρυθμίσεις του πρωτοκόλλου του Κιότο σύμφωνα με τις οποίες μέχρι το 2010 το 20% της παραγόμενης ενέργειας θα πρέπει να προέρχεται από την χρήση του φυσικού αερίου.

Η αναδυόμενη, λοιπόν, και απομονωμένη αγορά φυσικού αερίου στη χώρα μας πρέπει να μελετηθεί σταδιακά και προσεκτικά, γεγονός που διαπιστώνει και η κοινοτική οδηγία επιτρέποντας παρεκκλίσεις για την Ελλάδα στο άρθρο 28, για να μην αντιμετωπίσει η χώρα κινδύνους για την ασφάλεια του εφοδιασμού, για να μπορέσει να δημιουργήσει ένα σύστημα που θα εγγυάται την ορθολογική διαχείριση του φυσικού αερίου, την διαχείριση και την τιμολόγησή του, όπως και την διασφάλιση των μικρών και ευάλωτων καταναλωτών.

Πιο αναλυτικά επί των άρθρων του νομοσχεδίου. Πιο αναλυτικά, όπως και η διοίκηση της Δ.Ε.Π.Α. επισημαίνει προς την Ρ.Α.Ε., με το νομοσχέδιο προτείνεται ένα προωθημένο και σύνθετο μοντέλο της αγοράς στα νέα δεδομένα, πληθώρα υποχρεώσεων τόσο στο νέο διαχειριστή του συστήματος των Ε.Σ.Φ.Α. όσο και στους ενδιαφερόμενους χρήστες, σημαντικό αριθμό

υπουργικών αποφάσεων και κανονιστικών κειμένων που παραπέμπονται στο μέλλον, όπως και σημαντικών παρεμβάσεων –εγκρίσεων της Ρ.Α.Ε. σε όλο το φάσμα και παροχής υπηρεσιών.

Κατ' αρχήν, η επιχειρούμενη διάσπαση της Δ.Ε.Π.Α. δεν δικαιολογείται. Η κοινοτική οδηγία επιτρέπει την ύπαρξη ανεξάρτητου διαχειριστή μεταφοράς εντός μιας καθετοποιημένης επιχείρησης. Δεν είναι αντιληπτό σε μία ασήμαντη αγορά να επιχειρείται διάσπαση μιας καθετοποιημένης μικρής δημόσιας επιχείρησης, που στην παρούσα φάση της ανάπτυξης της αγοράς φυσικού αερίου θα έπαιζε ένα σημαντικό ρόλο εξισορρόπησης και ρύθμισης. Η Ελλάδα είναι ίσως η μοναδική ευρωπαϊκή χώρα που διασπά ολοκληρωμένες δημόσιες επιχειρήσεις, χωρίς ουσιαστικό λόγο, για να υλοποιήσει τις κοινοτικές οδηγίες. Αποτελεί περίπτωση να πραγματοποιείται, μετά από διάσπαση των δημόσιων επιχειρήσεων, αποκλεισμός αυτών των επιχειρήσεων από τις όποιες προοπτικές ανάπτυξης τους κατά την παράβαση των κοινοτικών κανόνων που προβλέπουν με αυστηρούς όρους τη μη επιβολή διακρίσεων: Άρθρο 3, παράγραφος 1, της κοινοτικής οδηγίας 2003/55.

Επίσης, μοναδικότητα αποτελεί από τη σκοπιά της αποτελεσματικότητας και της λειτουργικότητας ενός συστήματος διαχείρισης ενέργειας ο διαχωρισμός μεταξύ διαχειριστή και ιδιοκτήτη του δικτύου, έτσι ώστε άλλος να είναι ο ιδιοκτήτης, άλλος να είναι ο υπεύθυνος για την ανάπτυξη, τη λειτουργία και τη συντήρηση του δικτύου.

Κατά το νομοσχέδιο, λοιπόν, προβλέπεται η απόσχιση από τη Δ.Ε.Π.Α. του δικτύου μεταφοράς του φυσικού αερίου, ιδρύεται η θυγατρική ανώνυμη εταιρεία, όπου μεταβιβάζονται τα πάγια και παραχωρούνται στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. τα δικαιώματα λειτουργίας, διαχείρισης, εκμετάλλευσης και ανάπτυξης του. Με το νομοσχέδιο επιλέγεται ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. να είναι ως 100% θυγατρική εταιρεία της Δ.Ε.Π.Α.. Αλλά και 100% δημόσιο χαρακτήρα η εταιρεία; Ας δούμε πώς διασφαλίζεται αυτός ο δημόσιος χαρακτήρας της εταιρείας και μέχρι ποιο ποσοστό.

Όπως ξέρουμε, το 35% της Δ.Ε.Π.Α. κατέχουν τα ΕΛ.ΠΕ., για τα οποία προχωρά γοργά η ιδιωτικοποίηση και το management σε λίγο θα δοθεί σε ιδιώτη, το οποίο θα διαμορφώνει με τις προτάσεις του τη σχέση ΕΛ.ΠΕ. και Δ.Ε.Σ.Φ.Α..

Όπως μας διευκρινίσατε, κύριε Υπουργέ, και στην επιτροπή, η μετοχική σύνθεση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. δεν μπορεί να είναι τίποτε άλλο παρά ταυτόσημη με τη μετοχική σύνθεση της Δ.Ε.Π.Α.. Το ότι βέβαια οι λεπτομέρειες για την ίδρυση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α., για ό,τι θα αφορά το Δ.Ε.Σ.Φ.Α., παραπέμπονται σε προεδρικό διάταγμα και δεν τις αναγνωρίζουμε μέσα σ' αυτό το νομοσχέδιο, είναι τεράστιο πρόβλημα. Οποιαδήποτε, λοιπόν, μεταβολή γίνεται στη Δ.Ε.Π.Α., αλλά και στα ΕΛ.ΠΕ., θα μεταφέρει ευθέως ανάλογα στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α., ενώ το option της Δ.Ε.Η. δεν φαίνεται να αξιοποιείται υπέρ της Δ.Ε.Π.Α.. Από το γενικό της διευθυντή πήραμε ασαφείς απαντήσεις. Από το γενικό διευθυντή των ΕΛ.ΠΕ. πήραμε την πρωταρχική απάντηση ότι όλα αυτά –δημόσιες επιχειρήσεις– βρίσκονται σε ανταγωνισμό. Και από κει και πέρα θα κανονίσουν –και η Δ.Ε.Η. και τα ΕΛ.ΠΕ., κ.λπ.– με βάση τις αρχές του ανταγωνισμού τι τους συμφέρει το καθένα να πράξει. Για εμάς αυτό είναι παραλογισμός πραγματικά.

Είναι σαφέστατος λοιπόν ο κίνδυνος, κύριε Υπουργέ, για το Δ.Ε.Σ.Φ.Α., στον οποίο μεταφέρονται τα πάγια της Δ.Ε.Π.Α., δηλαδή η δημόσια κτήση και η περιουσία του ελληνικού λαού και ότι με συνεχείς ιδιωτικοποιήσεις των ΕΛ.ΠΕ. και της Δ.Ε.Π.Α. –άλλωστε ζούμε σε μια περίοδο καταιγίδας– να απωλέσει ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. το δημόσιο χαρακτήρα του, ακόμα να απωλέσει και το 51% των μετοχών του. Εμείς βέβαια θεωρούμε αδιανόητο να απωλέσει ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. ακόμη και το 1% από τα περιουσιακά του στοιχεία.

Η ίδρυση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α., λοιπόν, μέσω προεδρικού διατάγματος μεταφέρει τις ανησυχίες όλων μας στο μέλλον. Τίποτα δεν είναι σαφές και τίποτα δεν διασφαλίζεται για το δημόσιο χαρακτήρα, αλλά και για τη δημόσια περιουσία του Δ.Ε.Σ.Φ.Α.. Τυχόν λοιπόν ιδιωτικοποίηση της Δ.Ε.Π.Α., εκτός της απώλειας των περιουσιακών στοιχείων, θα συμπαρασύρει και τον έλεγχο

του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. και θα δημιουργήσει έτσι προβλήματα στη διαχείριση και στην επέκταση του δικτύου, ιδιαίτερα στις μη προνομιούχες περιοχές, για την αγορά του φυσικού αερίου. Γιατί οι κανόνες βέβαια της ιδιωτικής οικονομίας κάτι τέτοιο θα το θεωρούσαν ασύμφορο. Το κυρίαρχο λοιπόν ερώτημα είναι, αν το δημόσιο και πώς θα διατηρήσει μόνιμα τον έλεγχο του Δ.Ε.Σ.Φ.Α.. Για μας και το έργο του φυσικού αερίου πρέπει να αντιμετωπιστεί ως ένα δημόσιο ενεργειακό αγαθό...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτή)

Δύο λεπτά ακόμη, κύριε Πρόεδρε.

...η πρόσβαση στο οποίο πρέπει να καταστεί δυνατή από το σύνολο των περιοχών της χώρας –όπως της Κρήτης, της Πελοποννήσου, της Ηπείρου– πράγμα που δεν προβλέπεται. Δεν υπάρχουν προοπτικές, δεν διασφαλίζεται κάτι από το παρόν νομοσχέδιο.

Επιπλέον, στο νομοσχέδιο εισάγεται και μία ακόμη καινοτομία για μια μικρή και απομονωμένη αγορά. Πέρα από το εθνικό σύστημα φυσικού αερίου θεσμοθετούνται και τα ανεξάρτητα συστήματα φυσικού αερίου, τα οποία δεν προβλέπονται από την οδηγία, ώστε να διευκολυνθούν υπό κρατική υποστήριξη τελικά και να αναπτυχθούν ιδιώτες προμηθευτές και διανομείς φυσικού αερίου πέραν του εθνικού συστήματος σε μία ασημαντή, επαναλαμβανόμενη, αγορά μερικών δεκάδων δισεκατομμυρίων κυβικών μέτρων κατανάλωσης φυσικού αερίου.

Στο νομοσχέδιο, όπως άλλωστε έγινε και στο προηγούμενο για την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, δεν αποτυπώνονται με πληρότητα και σαφήνεια οι διατάξεις του άρθρου 3 της οδηγίας σχετικά με τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και προστασίας των καταναλωτών. Σύμφωνα με την οδηγία, οι υποχρεώσεις αυτές πρέπει να ορίζονται σαφώς, να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες. Από το νομοσχέδιο όμως αγνοούνται αυτές οι διατάξεις. Στο νομοσχέδιο δεν λαμβάνεται καμία μέριμνα, ώστε οι νέοι ιδιώτες-προμηθευτές να προωθούν την ορθολογική χρήση του φυσικού αερίου με τη διείσδυση σε καταναλώσεις άμεσης καύσης στη βιομηχανία και στα νοικοκυριά και όχι τη σπάταλη από πλευράς εξοικονόμησης ενέργεια για την παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος.

Επίσης, οι διατάξεις του έκτου κεφαλαίου του νομοσχεδίου, που αφορούν στην προμήθεια φυσικού αερίου, μας βρίσκουν εντελώς αντίθετους. Είναι ακατανόητο να καθιερώνονται δίπλα στις εταιρείες διανομής φυσικού αερίου και μεταπράτες αεριτζήδες πωλητές φυσικού αερίου σε μία αγορά σοβαρή από πλευράς της δημόσιας ασφάλειας.

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνοντας ήθελα να πω ότι πέρα από την επιτακτική ανάγκη να υπάρξει εθνικός ενεργειακός σχεδιασμός στη χώρα, πρέπει να αναλογιστούμε όλοι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη διαφύλαξη του δημόσιου χαρακτήρα και της Δ.Ε.Π.Α. και των άλλων δημόσιων επιχειρήσεων. Δεν μπορούμε με νομοσχέδια αυτήν την εποχή να βάλουμε εναντίον τους, να διασύρονται και να εξωθούνται οι εργαζόμενοι, για να τις οδηγήσουμε έτσι στο εύκολο ξεπούλημά τους. Ο δρόμος του γυρισμού δεν θα είναι εύκολος, ενώ τα προβλήματα στην ενεργειακή επάρκεια, στους καταναλωτές, στις τιμές, στην οικονομία της χώρας μας, θα είναι πολλά.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης):** Ευχαριστώ, κυρία Ξηροτύρη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στον κατάλογο των ομιλητών.

Πρώτος ομιλητής είναι ο κ. Σαμπαζιώτης.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΜΠΑΖΙΩΤΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρισκόμαστε, όπως όλοι γνωρίζουμε, στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, σε ένα διεθνές περιβάλλον που είναι άκρως ανταγωνιστικό και όπου καθημερινά γίνεται ολοένα πιο πιεστικό, πιο απαιτητικό και πιο προκλητικό. Για το λόγο αυτόν από τις πρώτες ημέρες της νέας διακυβέρνησης δίνεται έμφαση στην προώθηση μέτρων και πολιτικών που ενεργοποιούν ολόκληρο το οικονομικό δυναμικό της χώρας και βελτιώνουν, ενθαρρύνουν και στηρίζουν την ανταγω-

νιστικότητα και την επιχειρηματικότητα, προσελκύουν επενδύσεις και επιταχύνουν την αύξηση της απασχόλησης.

Ενώ σήμερα, στις αρχές του 21ου αιώνα, λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα μέτρα και τίθενται τα αναγκαία θεμέλια, ώστε ο αιώνας αυτός να είναι ο αιώνας της πράσινης ενέργειας, δηλαδή της προώθησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η δεκαετία του 1970 ήταν η απαρχή της προσπάθειας των ευρωπαϊκών χωρών να μειώσουν την εξάρτησή τους από το πετρέλαιο και να προστατεύσουν τις οικονομίες τους από τυχόν επανάληψη μιας νέας πετρελαϊκής κρίσης όμοιας με αυτή του 1973 και του 1979. Στα πλαίσια αυτά υπήρξε τότε μία μαζική στροφή της Ευρώπης προς το φυσικό αέριο, καθώς το καύσιμο αυτό αποτελούσε μία αξιόπιστη εναλλακτική πρόταση για τη βελτίωση του ενεργειακού μοντέλου και την προσαρμογή του ενεργειακού σχεδιασμού μιας χώρας στις ανάγκες της εποχής.

Αποτέλεσμα της στρατηγικής αυτής, κύριοι συνάδελφοι, σε συνδυασμό με τα πλεονεκτήματα –κυρίως περιβαλλοντικά– που παρουσίαζε το φυσικό αέριο σε σύγκριση με το πετρέλαιο και τον άνθρακα, ήταν η θεαματική αύξηση της ζήτησης του φυσικού αερίου στη Δυτική Ευρώπη κατά την περίοδο του 1970 έως το 2000, όπου υπερτετραπλασιάζεται η κατανάλωση.

Σε αντίθεση με όλα όσα ανέφερα, στην Ελλάδα μόλις περί το τέλος του έτους 1996 πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά η εισαγωγή φυσικού αερίου. Έκτοτε, υπήρξαν σημαντικές εξελίξεις, αναπτύχθηκε η βασική υποδομή εισαγωγής και διανομής του φυσικού αερίου και η ζήτηση αυτού κατέγραψε θεαματικούς ρυθμούς αύξησης, παρουσιάζοντας μέσο όρο αύξησης της τάξης του 64% την περίοδο 1997 – 2000.

Το έτος 2003 τα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμφώνησαν στη θέσπιση ενός νομικού πλαισίου για τη δημιουργία ανταγωνιστικών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, δίνοντας έμφαση στη θέσπιση αποτελεσματικού ρυθμιστικού πλαισίου, στο διαχωρισμό των δικτύων και στη διασφάλιση υψηλού βαθμού προστασίας των καταναλωτών. Με βάση τις αποφάσεις αυτές εκδόθηκε και η οδηγία 55/2003 της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τους κανόνες που οφείλουν να υιοθετούν τα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις εσωτερικές τους αγορές φυσικού αερίου.

Η νέα διακυβέρνηση, εκτελώντας το κυβερνητικό της πρόγραμμα, για το οποίο την εξέλεξε ο ελληνικός λαός, καταθέτει το παρόν νομοσχέδιο για την απελευθέρωση της αγοράς του φυσικού αερίου, που είναι το τελευταίο από τα τρία νομοσχέδια με τα οποία προωθείται και ολοκληρώνεται το θεσμικό πλαίσιο για την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας. Προχωρά έτσι στην επίλυση ενός από τα σημαντικότερα προβλήματα της αγοράς έως σήμερα, δηλαδή, της έλλειψης μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού, θέτοντας σαφείς στόχους, στρατηγικές και πολιτικές.

Με τον τρόπο αυτόν αντιμετωπίζονται θέματα, όπως η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού μιας χώρας, η προστασία του περιβάλλοντος στα πλαίσια των διεθνών υποχρεώσεων, η ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη, η προσέλκυση επενδύσεων για την επέκταση των υφιστάμενων υποδομών και επιτυγχάνεται τελικά η αύξηση της ανταγωνιστικότητας αλλά και η ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας.

Βασική παράμετρος, κύριοι συνάδελφοι, της ενεργειακής πολιτικής της Κυβέρνησης αποτελεί η ένταξη της Ελλάδος στα μεγάλα ενεργειακά δίκτυα φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού. Η χώρα μας μετά την υπογραφή της Συμφωνίας για την ενεργειακή κοινότητα στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, αναλαμβάνει ρυθμιστικό ρόλο στον ενεργειακό χάρτη των Βαλκανίων. Παράλληλα με την προώθηση μιας σειράς έργων τεράστιας σημασίας επιδιώκεται η αναβάθμιση του ρόλου της χώρας μας στον παγκόσμιο ενεργειακό χάρτη, με απώτερο όραμα να καταστεί η χώρα μας ενεργειακός κόμβος ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση. Τέτοια έργα είναι η κατασκευή του ελληνοτουρκικού αγωγού μεταφοράς φυσικού αερίου, που σε συνδυασμό με την υφιστάμενη τροφοδότηση της χώρας μας με φυσικό αέριο από τη Ρωσία και την Αλγερία θα συμβάλει στην περαιτέρω διεύρυνση της αγοράς του φυσικού αερίου στην ελληνική αγορά.

Ακόμα, η προώθηση του επενδυτικού προγράμματος στις

Δ.Ε.Π.Α. για την κατασκευή του ελληνοϊταλικού αγωγού φυσικού αερίου αποτελεί έργο πολύ μεγάλης σημασίας οικονομικής και γεωστρατηγικής.

Εδώ, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να αναφερθώ ως Βουλευτής της Μεσσηνίας και ευρύτερα της Περιφέρειας Πελοποννήσου, σε ένα αίτημα, που αποτελεί αίτημα ολόκληρης της Πελοποννήσου. Έχω τη γνώμη ότι η σταδιακή απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας μέχρι το 2006 είναι απαραίτητο να συνοδεύεται από συνδυασμένες πολιτικές αποφάσεις, που υπαγορεύονται από τη συνταγματική υποχρέωση για ίση αντιμετώπιση όλων των γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας, ώστε οι δραστηριοποιούμενοι σε αυτές να μπορούν να αναπτύξουν στο μέγιστο τις φυσικές τους ικανότητες και τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες.

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου και οι πέντε νομοί της με άνοιγμα των βορείων συνόρων και με τη διαμόρφωση δικτύων με την Ιταλία και την Τουρκία έχει βρεθεί εκτός των κεντρικών κρατικών επιλογών για τη διαμόρφωση δημόσιων υποδομών, τουλάχιστον την τελευταία δεκαετία.

Για τους λόγους αυτούς η ατομική πρωτοβουλία αναπτύσσεται με δυσχέρειες και οι νομοί, ιδιαίτερα της νότιας Πελοποννήσου, όπως είναι η Μεσσηνία, από την οποία κατάγομαι, η Λακωνία αλλά και η Ηλεία, αποτελούν πλέον ένα είδος παραμεθόριων περιοχών, λόγω της μετατόπισης προς τα βόρεια του κέντρου βάρους των βιομηχανικών αλλά και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Παρ' όλα αυτά, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου υπάρχουν έστω και λίγες μικρές βιομηχανίες, που μπορούν να αποτελέσουν τους πρωτεργάτες των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, αρκεί βέβαια να εκδηλωθούν οι απαραίτητες πρωτοβουλίες και να διαμορφωθούν οι αντίστοιχες πολιτικές.

Με τον όρο αυτόν εννοώ, κύριε Υπουργέ, επιλογές για κοινοτική χρηματοδότηση των δικτύων μεταφοράς και διανομής του φυσικού αερίου στις πόλεις της Πελοποννήσου. Αυτό μπορεί να γίνει, είτε με χρηματοδότηση για επέκταση προς την Πελοπόννησο του αγωγού που σταματά στα Μέγαρα είτε με την ίδρυση νέου σταθμού υποδοχής και μετατροπής υγροποιημένου αερίου στη νότια Πελοπόννησο, αφού προμηθευόμαστε αυτό το αέριο από το 2002 σε μορφή υγροποιημένη από την Αλγερία διά θαλάσσης.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΑΓΑΚΗΣ** )

Ο σχεδιασμός της επέκτασης των δικτύων του φυσικού αερίου μέχρι τη νότια Πελοπόννησο εξάλλου υπαγορεύεται και από έναν πρόσθετο λόγο: Η ρημαγμένη Περιφέρεια Πελοποννήσου, έτσι όπως έχει αφεθεί από τις προηγούμενες διακυβερνήσεις να καταρρέει αναπτυξιακά, φιγουράρει σήμερα την προτελευταία θέση των πιο φτωχών περιφερειών στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Η δε Μεσσηνία, εγκαταλειμμένη παντελώς τα τελευταία χρόνια, έχει καταρακλήσει στην τεσσαρακοστή ένατη θέση. Θέλω να πω ότι τόσο η Περιφέρεια Πελοποννήσου όσο και οι νομοί του νότου αποτελούσαν τα γερά πόδια αυτής της πατρίδας, που πάτησε πάνω τους για να αναπτυχθεί.

Αυτά τα γερά πόδια, όμως, δυστυχώς, κύριε Υπουργέ, τώρα τελευταία έχουν εξασθενήσει και τείνουν να θρυμματιστούν. Τότε θα τσακίσει όλη η Ελλάδα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Το έχετε το ένα λεπτό, γιατί είναι ενδιαφέροντα αυτά που λέτε για την Πελοπόννησο.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΜΠΑΖΙΩΤΗΣ:** Θα θυμίσω στους αγαπητούς συναδέλφους ότι τόσα χρόνια η Πελοπόννησος, αλλά και ο νομός μου απλόχερα στα πλαίσια της εθνικής στρατηγικής, που στόχο είχε την προάσπιση των εθνικών μας συμφερόντων, αποδέχονταν να οδεύουν κονδύλια, που ήταν να έρθουν προς την Πελοπόννησο και προς το νομό μου, προς τη βόρεια Ελλάδα και τις παραμεθόριες περιοχές. Οι παραμεθόριες περιοχές σωστά ήθελαν στήριξη, όμως, με την επιμονή τόσων ετών, καταφέραμε να κάνουμε ένα υδροκέφαλο κορμί Ελλάδος με γυάλινα και αδύναμα πόδια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, σας θερμοπαρακαλώ.

Κύριε Υπουργέ, οι συνθήκες άλλαξαν. Οι άλλοτε παραμεθόριες περιοχές είναι σήμερα οι πύλες της Ευρώπης των δεκαπέντε στην Ευρώπη των είκοσι πέντε. Βιώνουν συνθήκες ανάπτυξης. Πραγματικά παραμεθόριες περιοχές είναι η Μεσσηνία, είναι η Λακωνία, είναι η Ηλεία. Ζητούμε σ' αυτό βοήθεια.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Και η Αρκαδία.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΜΠΑΖΙΩΤΗΣ:** Ναι, και η Αρκαδία.

Οι συμπατριώτες μου, οι Πελοποννήσιοι και ειδικά οι Μεσσηνιοί, θα νιώσουν ιδιαίτερα παραπονεμένοι και αγανακτισμένοι, εάν διαπιστώσουν ότι ο παραγκωνισμός των περιοχών μας συνεχίζεται και με τις αποφάσεις της δικής μας Κυβέρνησης.

Ως νέος Βουλευτής με σταθερό και έντονο το ενδιαφέρον για τη Μεσσηνία και για την Πελοπόννησο, είμαι στη διάθεσή σας για παροχή όποιων στοιχείων ζητήσετε αλλά και για περαιτέρω επεξεργασία αυτής της πολιτικής πρότασης, που αφορά στην επέκταση των δικτύων του φυσικού αερίου προς τη Μεσσηνία. Θα ήθελα να παρακαλέσω για τη θετική σας στάση ως προς αυτό.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, και ευχαριστώ για την ανοχή σας, θέλω να πω στους κυρίους συναδέλφους ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας με τις νομοθετικές τις πρωτοβουλίες, τις διεθνείς της δράσεις και επαφές και την υπογραφή διακρατικών συμφωνιών, δημιουργεί ένα νέο τοπίο στο χώρο της ενέργειας. Αναβαθμίζει τη θέση της χώρας μας και την οδηγεί στο δρόμο του εκσυγχρονισμού, της ανάπτυξης και της ευημερίας.

Θεωρώ ότι αυτό το νομοσχέδιο συμβάλλει σημαντικά στην επίτευξη αυτών των στόχων και το ψηφίζω ανεπιφύλακτα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

(Χειροκροτήματα)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Επειδή με θερμοπαρακαλέσατε, έδειξα μία ανοχή, γιατί από εδώ και πέρα το οκτάλεπτο θα είναι απαρέγκλιτο.

Ο συνάδελφος κ. Βερελής έχει το λόγο.

**ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήταν ευτυχές το γεγονός εάν στην Αίθουσα αυτή σήμερα βρισκόταν ο Αναστάσης Πεπονής, ο άνθρωπος ο οποίος, με την καθοριστική παρέμβασή του στις δύο περιόδους που διετέλεσε Υπουργός Βιομηχανίας, έκανε πράξη την εισαγωγή του φυσικού αερίου στη χώρα μας, μια εξαιρετικά δύσκολη διαδικασία, ένα εξαιρετικά επίπονο εγχείρημα την εποχή εκείνη.

Σήμερα, μετά από σειρά ετών, θα μου επιτρέψετε να πω μερικά λόγια για την κατάσταση, η οποία επικρατεί. Το πρώτο το οποίο παρατηρούμε είναι ότι υπάρχει ένας εξαιρετικά χαμηλός ρυθμός ικανοποίησης αιτημάτων σύνδεσης με το φυσικό αέριο.

Αυτό δηλαδή, το οποίο ήταν και ο λόγος εισαγωγής της νέας αυτής ενεργειακής πηγής στη χώρα, δεν βρίσκεται σήμερα τη δικαίωσή του, διότι προγραμματίζονται τα έργα και ενεργούνται έργα μονάδων φυσικού αερίου για ηλεκτροπαραγωγή, ενώ θα έπρεπε να υπάρξει άμεσα ένας φραγμός στο ποσοστό των συμβολαιοποιημένων ποσοτήτων που θα κατευθύνονται στην ηλεκτροπαραγωγή, διότι είναι μια σπατάλη μοναδική να πηγαίνουν περισσότερες ποσότητες απ' όσες σήμερα έχουν προγραμματιστεί στο μέλλον για ηλεκτροπαραγωγή.

Όπως καταλαβαίνετε, το να μη δίδεται στην οικιακή κατανάλωση φυσικό αέριο, που είναι τόσο αναγκαίο, δημιουργεί μια σειρά προβλήματα. Το πρώτο είναι ότι αναγκάζονται τα νοικοκυριά και πληρώνουν 20% έως 30% επιπλέον ποσά για τις ενεργειακές τους ανάγκες. Το δεύτερο είναι ότι η εθνική οικονομία δεσμεύεται να εισάγει περισσότερο πετρέλαιο απ' όσο θα είχε κανονικά ανάγκη. Ο λόγος, κατά την άποψή μου, είναι ότι υπάρχει ατυχής διοίκηση των εταιρειών που ασχολούνται με την προώθηση και τη διείσδυση του φυσικού αερίου.

Θα έλθω σε αυτό λίγο πιο αναλυτικά και θα σας πω για παράδειγμα ότι σήμερα μου κάνει εντύπωση, κύριε Υπουργέ, γιατί δεν σταματάει αυτό αμέσως, ότι στη διοίκηση της Δ.Ε.Π.Α. βρίσκεται ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Ανάπτυξης. Είναι δυνατόν αυτός ο οποίος πρέπει να ελέγχει να είναι και ελεγχόμενος; Είναι κορυφαίο παράδειγμα αλαλούμ αυτή η τοποθέτη-

ση.

**ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ:** Πώς λέγεται;

**ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ:** Ο κ. Στεφάνου.

Το δεύτερο είναι ότι ο πρόεδρος της Ε.Δ.Α. Αττικής είναι ένα στέλεχος του Υπουργείου. Δεν ξέρω. Μου λένε -και εδώ είστε να το διαψεύσετε- ότι είναι διευθυντής του πολιτικού γραφείου σας ο οποίος, ενώ είναι Πρόεδρος της Ε.Δ.Α. Αττικής είναι και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Π.Α. Αττικής. Πώς θα γίνει δουλειά με όλο αυτό το μπέρδεμα το οποίο υπάρχει; Ενώ η Ε.Δ.Α. Αττικής, λοιπόν, κατέχει το 50%...

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):**

Είναι ο πρόεδρος της Ε.Δ.Α. Αττικής;

**ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ:** Ναι, ο κ. Παπαγιάννης. Είναι ή δεν είναι;

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Του δικού μου; Όχι.

**ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Θα διαψευστεί, αν δεν είναι ακριβές.

**ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ:** Δεν είναι του δικού σας. Εντάξει. Μου φτάνει αυτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Δεν είναι ανάγκη η πληροφορία να είναι ακριβής.

**ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Θα διαψευστεί, αν δεν είναι ακριβές.

**ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ:** Βεβαίως. Της Ε.Δ.Α. Αττικής και ο οποίος είναι διευθυντής πολιτικού γραφείου. Δεν είναι του δικού σας, άρα είναι του κ. Σιούφα, υποθέτω, εκτός και αν είναι του κ. Στεφάνου, οπότε το πράγμα είναι απολύτως μπερδεμένο από εκεί και πέρα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Γράψτε το για να απαιτήσετε, κύριε Υπουργέ.

**ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ:** Ελπίζω να μου δώσετε χρόνο, κύριε Πρόεδρε, και να κάνουμε όση συζήτηση θέλετε, γιατί έχω να πω αρκετά.

Ήθελα να πω λίγα λόγια για τις καθυστερήσεις που υπάρχουν και οι οποίες είναι εξαιρετικά επικίνδυνες. Υπογράφηκε ο ελληνοτουρκικός και ο ελληνοϊταλικός αγωγός. Το συμφωνητικό, λοιπόν, μεταξύ Δ.Ε.Π.Α. και «ΜΠΟΤΑΣ» είχε ολοκληρωθεί επί κυβερνήσεως ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Τι έγινε από τότε; Δεν υπήρχε τίποτα. Τι πρέπει να γίνει για να προωθηθεί; Πρέπει να γίνει το πολύ απλό, να υπάρχουν συμβάσεις προμήθειας. Δημιουργήσατε προϋποθέσεις για να υπάρξουν συμβάσεις προμήθειας ποσοτήτων αερίου; Διότι χωρίς αυτές είναι απολύτως θεωρητικό και πανηγυρτζίδικο να έχουμε υπογραφές τέτοιου είδους διακρατικών συμφωνιών ή τέτοιου είδους συμφωνιών.

Υπεγράφη, κατά την άποψή μου, ένα ατυχές μνημόνιο με την ιταλική «EDISON», που προβλέπει συμμετοχή πενήντα - πενήντα για το κόστος κατασκευής, αλλά στην ουσία η εκμετάλλευσή θα είναι κατά 80% για την ιταλική πλευρά και μόνο κατά 20% για την ελληνική πλευρά. Είναι, λοιπόν, λογικό να συμβεί αυτό; Υποθέτω ότι δεν έχει υπογραφεί ακόμα το πρωτόκολλο αυτό και πιστεύω να κάνετε κάποια διόρθωση.

Είχε ξεκινήσει η ίδρυση των τριών νέων Ε.Π.Α., ανατολική Μακεδονία, Θράκη και δυτική Μακεδονία και Στερεά Ελλάδα. Έγινε κάτι γι' αυτό; Επί δύο χρόνια σχεδόν τίποτα. Υπάρχει όμως μια ανυπαρξία στοιχειώδους λογικής και η μόνη λογική που μπορώ να καταλάβω είναι ότι γίνονται έργα για να γίνονται έργα. Έτσι, η Δ.Ε.Π.Α. προχωρεί σε εντατικές επενδύσεις σε δίκτυα κατανόμης και διανομής για την τροφοδοσία μικρών βιομηχανικών μονάδων, οι οποίες θα εκχωρηθούν στις τοπικές Ε.Π.Α.. Ποιος θα πληρώσει τελικά το μάρμαρο; Θα πληρώσει η Δ.Ε.Π.Α., προκειμένου να επωφεληθούν οι Ε.Π.Α. που είναι σε ιδιώτες ή θα κοστολογηθούν αυτές από τη Δ.Ε.Π.Α., προκειμένου να γίνει; Και ποιος ιδιώτης θα δεχθεί να πληρώσει τις συμφωνίες που έχει κάνει κάποιος άλλος;

Υπάρχει μια πλήρης αδυναμία παρακολούθησης και στρατηγικής καθοδήγησης του επιχειρηματικού ελέγχου των Ε.Π.Α.. Τριάντα χιλιάδες συμβάσεις υπάρχουν στην Αττική, όταν εν δυνάμει η αγορά είναι πεντακόσιες χιλιάδες. Αυτό σημαίνει, κύριε Υπουργέ, ένα ποσοστό 6% με 7% και ο αριθμός είναι εξαιρετικά χαμηλός. Πού οφείλεται αυτό; Οφείλεται στο ότι δεν υπάρχουν κεφάλαια. Γιατί δεν υπάρχουν κεφάλαια; Διότι φοβά-

μαι ότι κατασπαταλήθηκαν πολύ σημαντικά κεφάλαια, προκειμένου να γίνουν πράγματα τα οποία δεν έπρεπε να γίνουν και έχω κάνει μια σχετική ερώτηση, όπου η απάντηση δυστυχώς πρέπει να πω ότι ήταν απολύτως ανεπαρκής. Δυστυχώς εσείς απλώς μου διαβιβάσατε τις απόψεις της Δ.Ε.Π.Α.. Είναι μια κακή συνήθεια των Υπουργών, ιδιαίτερα αυτής της Κυβέρνησης.

Σήμερα το Υπουργείο Ανάπτυξης αδυνατεί να επιχορηγήσει την Ε.Π.Α. Αττικής με 17.000.000 ευρώ από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Θα δοθούν τα χρήματα αυτά ή θα χαθούν; Τι έχει να μας πει σήμερα ο κύριος Υπουργός; Υπουργείο Ανάπτυξης, Ρ.Α.Ε. και Δ.Ε.Π.Α. αποδέχθηκαν αυξήσεις 20% επί του τιμολογίου πώλησης των ΕΠΑ Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας προς τους πελάτες τους, χωρίς να υπάρχει άλλη αιτία από την αύξηση των εσόδων της «ITALGAS».

Υπάρχει μια απόφαση, η οποία είναι πραγματικά εντυπωσιακή. Θα κάνετε επέκταση του κλάδου υψηλής πίεσης, του μεγάλου κλάδου δηλαδή, προς Καρδίτσα και Τρίκαλα. Η εκπαίδευση αυτή με την ισχύουσα νομοθεσία έπρεπε να πραγματοποιηθεί αποκλειστικά από την Ε.Π.Α. Θεσσαλίας, διότι είναι κλάδος μέσης πίεσης και θα είχε και σημαντικά χαμηλότερο κόστος. Τι βοηθάει στο να γίνει με υψηλή πίεση αυτό; Είτε βοηθάει ενδεχομένως τους ιδιοκτήτες της Ε.Π.Α., οι οποίοι -όπως ξέρετε- είναι και ιδιώτες είτε γίνεται για να υπάρξει ενθousιασμός στην Καρδίτσα που δεν υπάρχει στη Μεσσηνία. Αλλιώς δεν μπορώ να το καταλάβω.

Να σας πω δυο λόγια ακόμα, αν μου επιτρέπετε.

**ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ:** ... (Δεν ακούστηκε)

**ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ:** Αυτό θα μας το πει ο κ. Παπαγιάννης -υποθέτω- της Ε.Δ.Α. Αττικής.

Το νομοσχέδιο αυτό, κύριε Υπουργέ, φοβάμαι ότι δεν απελευθερώνει την αγορά, αλλά νομιμοποιεί μια μακροχρόνια ομηρία μέχρι το 2029 των καταναλωτών του Λεκανοπεδίου. Το μεν λοιπόν 50% του ελληνικού πληθυσμού παραμένει κολλημένο σε έναν προμηθευτή για όλα τα χρόνια, το δε υπόλοιπο 50% που δεν έχει αέριο, δεν πρόκειται να πάρει αέριο τα χρόνια αυτά.

Ένα πράγμα, λοιπόν, το οποίο πρέπει να γίνει άμεσα και νομίζω ότι θα πρέπει να προχωρήσετε σε αυτό είναι να υπάρξει διαγωνισμός για όλη την υπόλοιπη Ελλάδα που να περιλαμβάνει και τη δυνατότητα πρωτογενούς πηγής προμηθείας αερίου, να υπάρχει δηλαδή και η προμήθεια του αερίου. Διότι, αν δεν το κάνετε αυτό, ποια είναι η εξέλιξη της διεισδυσης του φυσικού αερίου στη χώρα; Θα είναι μία εξέλιξη, η οποία θα είναι εξαιρετικά καρκινοβατούσα, όπως δυστυχώς γίνεται σήμερα.

Το δεύτερο το οποίο έχω να σας πω, κύριε Πρόεδρε, και νομίζω ότι ένα λεπτό δεν θα ενοχλήσει, εκτός αν ενοχλούν αυτά τα οποία λέω.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Καθόλου.

**ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ:** ...και δεν ενοχλούσαν αυτά τα οποία έλεγε ο προηγούμενος συνάδελφος. Θα τελειώσω, λοιπόν. Βλέπετε ότι γενικώς δεν αργώ στο να διατυπώσω τις σκέψεις μου.

**ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Πείτε κάτι για την Αιτωλοακαρνανία.

**ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ:** Δεν χρειάζεται να πω για την Αιτωλοακαρνανία. Είπα στο προηγούμενο, απ' ό,τι καταλάβατε, χωρίς να χρησιμοποιήσω τη λέξη Αιτωλοακαρνανία, αλλά ήταν σαφές ότι η δυτική Ελλάδα έτσι δεν πρόκειται να πάρει αέριο και δεν θα πάρει μαζί με αυτήν και το υπόλοιπο 50% των Ελλήνων. Θα παραμείνουν ή με τη Δ.Ε.Η. ή με μπαταρίες. Αυτό θα συμβεί για τα επόμενα χρόνια.

Το δεύτερο το οποίο θέλω να σας πω είναι ότι τελικά το νομοσχέδιο αυτό δημιουργεί βεβαίως ένα ακόμη διοικητικό συμβούλιο, αυτό του Δ.Ε.Σ.Φ.Α., και τελικά η Δ.Ε.Π.Α. δεν πρόκειται να πουληθεί, αν αυτό είναι το σχέδιό σας. Θα παραμείνει ως έχει και δεν θα καταφέρει να εξασφαλίσει μέσω της θυγατρικής της Δ.Ε.Π.Α. μια πραγματικά ανεξάρτητη λειτουργία του δικτύου μεταφοράς.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε.

Θα ήθελα να ανακοινώσω προς το Σώμα ότι οι Υπουργοί Υγεί-

ας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Τουριστικής Ανάπτυξης, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Δημόσιας Τάξης, Εμπορικής Ναυτιλίας και Ανάπτυξης και η Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Ενίσχυση της οικογένειας και λοιπές διατάξεις».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Μάνος.

**ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ:** Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η κατά τον Κανονισμό συζήτηση ενός εξαιρετικά σύνθετου νομοσχεδίου σε μία μόνο συνεδρίαση, δεν επιτρέπει την εξειδικευμένη συζήτηση των διαφόρων σημείων, που κατά τη γνώμη μου πρέπει να ανατραπούν.

Είμαι συνεπώς υποχρεωμένος να καταψηφίσω επί της αρχής το σχέδιο νόμου, επειδή μολοντί περιλαμβάνει πλήθος θετικών ρυθμίσεων, περιλαμβάνει επίσης ένα σημαντικό αριθμό ανεξήγητων ρυθμίσεων, που ακυρώνουν τις θετικές και θα προκαλέσουν πολύ μεγάλη ζημιά στο δημόσιο συμφέρον.

Για ποιο λόγο μαζί με τις θετικές ρυθμίσεις πέρασαν κι εκείνες που τις ακυρώνουν, δεν το γνωρίζω. Η πιο αθώα εξήγηση είναι η αμφιθυμία της Κυβέρνησης απέναντι στην ιδιωτική επιχείρηση, που αφήνεται να λειτουργήσει χωρίς πολιτικοκομματικές παρεμβάσεις.

Μερικές από τις αρνητικές συνέπειες που θα προκαλέσουν οι λίγες μεν αλλά καταστρεπτικές ρυθμίσεις του νομοσχεδίου είναι οι ακόλουθες:

1. Θα γίνει η Δ.Ε.Π.Α. προβληματική επιχείρηση.
2. Το φυσικό αέριο δεν θα είναι όσο ανταγωνιστικό θα μπορούσε να είναι.
3. Θα κάνουν πάρτι οι εργολάβοι.
4. Η Δ.Ε.Π.Α. δεν θα μπορέσει να ιδιωτικοποιηθεί.
5. Η Δ.Ε.Η. δεν θα αισθανθεί το ζωγόνο ανταγωνισμό του φυσικού αερίου.
6. Η περιουσία της Ελληνικής Εταιρείας Πετρελαίου θα μειωθεί.

Στον ελάχιστο χρόνο που διαθέτω, θα προσπαθήσω να τεκμηριώσω τις πιο πάνω αρνητικές προβλέψεις.

Στο άρθρο 31 παράγραφος 2β' ορίζεται ότι για την τιμολόγηση του αερίου λαμβάνεται υπ' όψιν η εύλογη απόδοση των απασχολούμενων από το διαχειριστή του συστήματος φυσικού αερίου κεφαλαίων. Σύμφωνα με το άρθρο 7 ο διαχειριστής είναι ανώνυμη εταιρεία που θα αποσπαστεί από τη Δ.Ε.Π.Α. και θα ανήκει εξ ολοκλήρου στη Δ.Ε.Π.Α.. Ο διαχειριστής είναι περίπου το 80% της αξίας της Δ.Ε.Π.Α..

Πρόθεση της Κυβέρνησης αλλά και της προηγούμενης –βλέπω εδώ τον κ. Χριστοδουλάκη– ήταν να ιδιωτικοποιηθεί η Δ.Ε.Π.Α.. Στην παράγραφο 5 όμως του άρθρου 7 προβλέπεται ότι για δέκα χρόνια και ανεξάρτητα από τη μετοχική σύνθεση της Δ.Ε.Π.Α., με άλλα λόγια ανεξάρτητα από το αν θα έχει ή όχι ιδιωτικοποιηθεί, τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του Δ.Ε.Σ.Φ.Α., του διαχειριστή, ο πρόεδρος και ο διευθύνων σύμβουλος διορίζονται από τους Υπουργούς Οικονομίας και Ανάπτυξης. Το ερώτημα, λοιπόν είναι: Θα αγοράζατε μετοχές μιας εταιρείας στην οποία δεν έχετε λέγουν για το 80% της περιουσίας της; Ερωτώ: Υπάρχει λογικός άνθρωπος που θα αγόραζε τέτοιες μετοχές; Η απάντηση είναι, ασφαλώς όχι.

Ξεχάστε, λοιπόν, την ιδιωτικοποίηση γι' αυτά τα δέκα χρόνια τουλάχιστον. Και ό,τι θα έχει μείνει μετά βέβαια, ούτε εκείνο θα ιδιωτικοποιηθεί. Χωρίς ιδιωτικοποίηση δεν έχουν αξία οι μετοχές της Δ.Ε.Π.Α., διότι κανείς δεν τις θέλει. Το 35% όμως των μετοχών της Δ.Ε.Π.Α. τις κατέχουν τα ΕΛ.ΠΕ.. Και έτσι θα υποστεί σοβαρότατο πλήγμα και η αξία της μετοχής των ΕΛ.ΠΕ., μια που οι μετοχές που έχει, που δεν είναι λίγες, είναι το 35% της Δ.Ε.Π.Α., δεν έχει αξία. Και θα πληγούν βάνουσα και οι χιλιάδες μικρομέτοχοι των ΕΛ.ΠΕ..

Στο άρθρο 10, παράγραφος 1, προβλέπεται ότι ο διαχειριστής εκπονεί μελέτη ανάπτυξης για τα επόμενα δέκα χρόνια, λαμβάνοντας υπ' όψιν προβλέψεις μελλοντικής ζήτησης φυσικού αερίου, αλλά και τυχόν ανάγκες επεκτάσεως του δικτύου. Έτσι όπως είναι διατυπωμένο το νομοσχέδιο οι ανάγκες επεκτάσεως είναι ανεξάρτητες από τις προβλέψεις μελλοντικής

ζήτησης. Οι ανάγκες επεκτάσεως μπορεί δηλαδή να προκύπτουν ανεξαρτήτως ζήτησης, για παράδειγμα όπου θεωρείται πολιτικά σκόπιμο να προσφέρεται φυσικό αέριο.

Από τη μέχρι τώρα συζήτηση στη Βουλή θα καταλάβετε ότι σε πολλές περιοχές θα θεωρηθεί πολιτικά σκόπιμο να πάει το φυσικό αέριο. Για παράδειγμα άκουσα πριν τον κ. Βερελή που έλεγε ότι ο κ. Σιούφας αποφάσισε να πάει το αέριο στην Καρδίτσα. Πριν από δύο μήνες άκουσα τον κ. Σιούφα να εξαγγέλλει ότι την Λίμνη Πλαστήρα, πάνω από την Καρδίτσα, θα ιδρύσει πανελλήνιο εκπαιδευτικό κέντρο φυσικού αερίου. Βλέπετε πως εξελισσόμαστε;

Τι προβλέπει το νομοσχέδιο;

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ:** Θα τη γεμίσουμε και με φυσικό αέριο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Έχετε όλοι κάτι με την Καρδίτσα; Δεν το κατάλαβα.

**ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ:** Όχι, απλώς χαιρόμαστε απορώντας γι' αυτές τις εξελίξεις.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Το κέντρο της Ελλάδος είναι, καλώς το κάνει.

**ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ:** Στη μελέτη ανάπτυξης περιλαμβάνεται πρόγραμμα ανάπτυξης του δικτύου –προσέξτε σας παρακαλώ– που εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε. και εκτελείται στη συνέχεια υποχρεωτικά αυτό που ενέκρινε ο Υπουργός Ανάπτυξης, από το διαχειριστή.

Τώρα ο ιδιοκτήτης του διαχειριστή, η Δ.Ε.Π.Α., που θα αναλάβει τις επενδύσεις, δεν αναφέρεται πουθενά. Θα κάνεις υποχρεωτικά αυτό το πρόγραμμα ανάπτυξης, λέει στη Δ.Ε.Π.Α. και η Δ.Ε.Π.Α. δεν ερωτάται καν. Και ξαναερωτώ: Θα αγοράζατε μετοχές της Δ.Ε.Π.Α. κάτω από τέτοιες συνθήκες; Όχι βέβαια.

Στην παράγραφο 4γ' του άρθρου 10 διευκρινίζεται ότι στο πρόγραμμα ανάπτυξης λαμβάνεται ιδίως υπ' όψιν η τροφοδοσία νέων περιοχών με φυσικό αέριο. Άκουσα τον κ. Σαλαγκούδη να δηλώνει ότι στόχος της Κυβέρνησης είναι να φτάσει το αέριο μέχρι το τελευταίο χωριό της Ελλάδας. Διαφεύγει νομίζω του κ. Σαλαγκούδη ότι το δίκτυο διανομής του φυσικού αερίου δεν είναι όπως το δίκτυο του Ο.Τ.Ε. ή της Δ.Ε.Η., ένα καλώδιο κρεμασμένο από κάτι στύλους αλλά είναι ένα πανάκριβο δίκτυο υπογείων σωληνώσεων.

Το φυσικό αέριο δεν μπορεί και δεν πρέπει να πάει όπου οι πολιτικές σκοπιμότητες το επιβάλλουν, αλλά όπου υπάρχει ικανή ζήτηση, που να δικαιολογεί την επένδυση. Εάν το φυσικό αέριο πάει όπου οι πολιτικές σκοπιμότητες το επιβάλλουν, θα αυξηθεί δυσανάλογα το επενδεδυμένο κεφάλαιο. Κατά συνέπεια με την εφαρμογή του κανόνα του άρθρου 31 παράγραφος 2 θα αυξηθεί δυσανάλογα η τιμή του αερίου, με αποτέλεσμα το αέριο να πάψει να είναι ανταγωνιστικό απ' ενός και η Δ.Ε.Η., βέβαια, να μην αισθάνεται την πίεση του ανταγωνισμού απ' ετέρου.

Είναι, λοιπόν, ανάγκη κάθε πρόγραμμα επέκτασης του δικτύου να συνοδεύεται από εκτίμηση των επιπτώσεων στο επενδεδυμένο κεφάλαιο και τις συνέπειες που θα έχει αυτό στην τιμολογιακή πολιτική και συνεπώς τελικά, στη ζήτηση.

Η τελική απόφαση για τις επεκτάσεις του δικτύου πρέπει να στηρίζεται σε ψυχρή τεchnοοικονομική εκτίμηση, με βασικό κριτήριο τη μη αύξηση του ενεργειακού κόστους των χρηστών και τη μη επιβάρυνση του προϋπολογισμού.

Από τις δηλώσεις της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, αλλά και από τις επιπτώσεις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου είναι ορατός ο κίνδυνος να γίνουν μη οικονομικά δικαιολογημένες επεκτάσεις, που θα χαροποιήσουν βέβαια τους εργολάβους αλλά θα καταστήσουν συν τω χρόνω προβληματική τη Δ.Ε.Π.Α., καθώς η τιμή του φυσικού αερίου θα γίνει μη ανταγωνιστική.

Επισημαίνω, κύριοι συνάδελφοι, ότι ήδη οι εργολάβοι έχουν απολαύσει σημαντικά κέρδη, πολλαπλάσια του λογικού, από τη μέχρι σήμερα κατασκευή αγωγών, με αποτέλεσμα να κοστίζει το φυσικό αέριο τώρα που μιλούμε περισσότερο απ' ό,τι θα ήταν επιτρεπτό, με αυστηρή και χρηστή διαχείριση. Οι εργολάβοι αυτοί είναι εκείνοι που έχουν ιδιαίτερο συμφέρον να μην ιδιωτικοποιηθεί η Δ.Ε.Π.Α.. Τώρα αρχίστε να σκέφτεστε γιατί μήκαν

αυτές οι ρυθμίσεις, ποιους ευνοούν, ποιους ωφελούν. Διότι καταλαβαίνουν αυτοί οι εργολάβοι ότι εάν μπει ιδιώτης στη Δ.Ε.Π.Α., θα τελειώσει το πάρτυ.

Όπως σημείωσα, οι παρατηρήσεις μου στα άρθρα είναι μεν περιορισμένες αλλά είναι ικανές να ανατρέψουν όλα όσα δηλώνει η Κυβέρνηση ότι επιδιώκει. Γι' αυτό καταψηφίζω το νομοσχέδιο επί της αρχής.

Θα ήθελα όμως, κύριε Πρόεδρε, εάν έχω ενός λεπτού ανοχή, να πω δύο ακόμα παρατηρήσεις.

Χθες, κύριοι συνάδελφοι, ψηφίσαμε το νομοσχέδιο για τις Δ.Ε.Κ.Ο., μέσα στο οποίο προβλέπαμε πώς θα διοικούνται οι Δ.Ε.Κ.Ο..

Χθες το βράδυ, παρατήρησα ότι δημιουργείται μία ιδιότυπη βαρυνία. Οι Δ.Ε.Κ.Ο. που εποπτεύονται από τον κ. Σουφλιά δεν υπάγονται στο νόμο. Έχουν άλλο καθεστώς.

Σήμερα σας επισημαίνω ότι μ' αυτό το νομοσχέδιο δημιουργούμε δεύτερο ιδιότυπο αυτοτελές καθεστώς, αυτό του κ. Σιούφα, διότι για παράδειγμα ο ίδιος ο κύριος Υφυπουργός πριν, έφερε μια τροπολογία που λέει ότι στο συμβούλιο θα υπάρχει ένας εκπρόσωπος εργαζομένων. Μα, μόλις χθες ψηφίσαμε ότι σ' όλες τις Δ.Ε.Κ.Ο. θα υπάρχουν δύο εκπρόσωποι εργαζομένων. Τώρα δηλαδή, την επομένη της ψηφίσεως του νομοσχεδίου των Δ.Ε.Κ.Ο., φέρνεται νέο σύστημα; Μα, τι Κυβέρνηση είστε εσείς; Δηλαδή, είναι συνάθροισμα φέουδων, βαρόνων; Δεν μπορούμε να έχουμε ένα νόμο για όλους;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Σας ευχαριστώ πολύ κ. Μάνο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση με θέμα: «30 Χρόνια από το Σύνταγμα του 1975» καθώς και στους λοιπούς χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, είκοσι πέντε μαθητές και μαθήτριες και δύο συνοδοί-καθηγητές από το Γυμνάσιο Κρύας Βρύσης Κορινθίας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Κοντογιάννης.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα νέο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον οικοδομείται γύρω από τον τομέα της ενέργειας. Η ανάγκη για φθηνότερη αλλά και πιο φιλική στο περιβάλλον ενέργεια στρέφει το ενδιαφέρον όλων σε μη παραδοσιακές πηγές.

Πρωτεύουσα θέση σ' αυτόν τον τομέα έχει το φυσικό αέριο, του οποίου η χρήση στη χώρα μας μπορεί να είναι κάτι καινούργιο, αλλά στις χώρες του ευρωπαϊκού βορά είναι επιλογή ετών που διαρκώς επεκτείνεται.

Το παρόν νομοσχέδιο συνεισφέρει καθοριστικά στην εφαρμογή του κυβερνητικού προγράμματος της Νέας Δημοκρατίας για την απελευθέρωση των αγορών ενέργειας.

Το κακό, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι τα προηγούμενα χρόνια δεν έγινε η προεργασία που έπρεπε σε σχέση με τη σπουδαιότητα του έργου για να είναι έτοιμη η χώρα μας στη νέα αρκετά ακριβή, θα έλεγα, εποχή που διαμορφώνεται στον τομέα της ενέργειας.

Μπορεί να υπήρξαν και να έγιναν κάποια βήματα, αλλά είναι δεδομένο ότι υπήρξαν θεσμικές ελλείψεις. Επίσης, δεν έγινε η απαραίτητη προβολή των πλεονεκτημάτων χρήσης φυσικού αερίου, ενώ αυτό σε συνδυασμό με την έλλειψη οικολογικής συνείδησης, οδήγησε σε ορισμένες περιπτώσεις ακόμα και σε τοπικές αντιδράσεις.

Το παρόν νομοσχέδιο με σεβασμό στις προεκλογικές δεσμεύσεις της Νέας Δημοκρατίας έρχεται να θέσει ένα ξεκάθαρο και εφικτό πλαίσιο δράσης για τη χρήση φυσικού αερίου.

Συγκεκριμένα, ενισχύεται η ενεργειακή απεξάρτηση της χώρας από ορυκτά καύσιμα, συντελεί στην προστασία και αναβάθμιση του περιβάλλοντος, προωθεί την περιφερειακή ανάπτυξη και αναζωογόνηση της υπαίθρου, θεσπίζει το κατάλληλο κανονιστικό και ρυθμιστικό πλαίσιο της αγοράς φυσικού αερίου σε αρμονία με τις ρυθμίσεις και τις αρχές του ισχύοντος κοινοτικού δικαίου, αντιμετωπίζοντας αποτελεσματικά τόσο τα θέματα σχετικά με την ανάπτυξη ανταγωνισμού στην αγορά όσο και

θέματα σχετικά με την ασφάλεια ανεφοδιασμού και την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφελείας γενικότερα.

Κύριε Πρόεδρε, σήμερα οι προοπτικές περαιτέρω διεύρυνσης και χρήσης του φυσικού αερίου και οι επεκτάσεις του δικτύου σε νέες περιοχές της χώρας είναι ιδιαίτερα ευοίωνες και προβλέπεται να διπλασιάσουν την εγχώρια κατανάλωση φυσικού αερίου στο άμεσο μέλλον.

Με την κατασκευή του αγωγού υψηλής πίεσης προς την Κόρινθο άνοιξε ο δρόμος για την τροφοδότηση στη συνέχεια περιοχών της Πελοποννήσου. Ωστόσο, ως βασική προϋπόθεση για την επέκταση του αγωγού έως την Πάτρα και κατόπιν στην υπόλοιπη δυτική Πελοπόννησο τίθεται η κατασκευή εργοστασίου της Δ.Ε.Η.. Ο κ. Σαμπαζιώτης προηγουμένως ανέφερε και ορισμένες άλλες εναλλακτικές λύσεις, όπως το υδροποιημένο αέριο από την Αλγερία που θα μπορούσαν να βοηθήσουν προς την κατεύθυνση αυτή.

Σ' ένα βαθμό βέβαια αυτά είναι κατανοητά, αφού τα οικονομικά στοιχεία είναι εκείνα που καθορίζουν αυτού του είδους τις επενδύσεις. Στην παρούσα περίπτωση όμως δεν έχουμε να κάνουμε με μια απλή επένδυση. Πρόκειται για ένα έργο με προοπτική, ένα έργο που έχει κοινωνικό χαρακτήρα, ένα έργο που ως υποδομή μπορεί να αποτελέσει από μόνο του στοιχείο που θα προσελκύσει επενδύσεις, γιατί κάποιος επενδυτής που θέλει να κάνει χρήση ακόμα και του αναπτυσσόμενου νόμου αν γνωρίζει ότι υπάρχει προοπτική χρήσης φυσικού αερίου στην περιοχή, θα κάνει διαφορετικούς υπολογισμούς για την επένδυσή του, αλλά και η ίδια η επένδυση θα γίνει πιο ελκυστική.

Σαφώς, κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε τίποτα με την Καρδίτσα! Σωστά προωθείται προς εκείνη την περιοχή η επέκταση του αγωγού. Όμως εκφράζουμε και τη δική μας αγωνία από το βήμα αυτό, διότι η Πελοπόννησος και ειδικά η δυτική Ελλάδα επί των ημερών των προηγούμενων κυβερνήσεων, κυριολεκτικά ξεχάστηκε. Ακόμα και τα χρήματα για την περιβόητη Ιόνια Οδό μεταφέρθηκαν σ' άλλες περιοχές. Πού είναι λοιπόν η ανάπτυξη που όλοι θέλαμε για κάποιες περιοχές, όπως για την εκλογική μου περιφέρεια, το Νομό Ηλείας, που θεωρητικά είναι από τις τέσσερις πιο πλούσιες σε πόρους περιοχές, αλλά βρίσκεται στην πεντηκοστή θέση ανάπτυξης με 48% μέσο όρο του Α.Ε.Π. της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Καταλαβαίνετε λοιπόν ότι οποιαδήποτε επέκταση δεν πρέπει να γίνεται με στενά οικονομικά κριτήρια, αλλά θα πρέπει να βλέπουμε και λίγο πάρα πέρα, λίγο προς το μέλλον, για την επόμενη δεκαετία.

Όσον αφορά την Πελοπόννησο και όπως σας ανέφερα για την εκλογική μου περιφέρεια, την Ηλεία, το φυσικό αέριο μπορεί να αποτελέσει σωτηρία στον ενεργειακό τομέα και στην παροχή φθηνής ενέργειας, τόσο στη γεωργία όσο και τον τουρισμό, δύο τομείς που αποτελούν τους βασικούς πυλώνες για την ανάπτυξη της περιοχής μου.

Το φυσικό αέριο στην Ηλεία μπορεί να προσφέρει λύσεις στον αστικό πληθυσμό, να χρησιμοποιηθεί στον αγροτικό τομέα για να συνδυαστεί με νέες σύγχρονες θερμοκηπιακές μονάδες ελαχιστοποιώντας το κόστος καλλιέργειας, να χρησιμοποιηθεί από εκσυγχρονισμένες κτηνοτροφικές μονάδες περιορίζοντας το κόστος παραγωγής, να τροφοδοτεί τις ξενοδοχειακές μονάδες, το κόστος λειτουργίας των οποίων μπορεί να περιορίσει.

Θα ήθελα όμως, κύριε Πρόεδρε, να επιμείνω σ' ένα ακόμα σημείο. Στη δυτική Πελοπόννησο θα περάσει το νότιο τμήμα της Ιονίας Οδού, ο λεγόμενος δυτικός άξονας. Το έργο θα ξεκινήσει σύντομα. Θα ήταν καλό, και οικονομικά γιατί θα ελαχιστοποιήσει το κόστος και πολιτικά γιατί θα φανεί επιτέλους ότι υπάρχει μια συνεννόηση μεταξύ των Υπουργείων, μαζί με τις απαλλοτριώσεις για την κατασκευή της Ιονίας Οδού να υπάρξει πρόβλεψη προκειμένου να υπάρξει παράλληλα της οδού αυτής και ο αγωγός φυσικού αερίου.

Κύριε Πρόεδρε, η απελευθέρωση των αγορών ενέργειας σε συνδυασμό με τις διεθνείς πρωτοβουλίες στον τομέα της ενέργειας δημιουργούν ένα νέο τοπίο. Θα υπενθυμίσω τα εξής: Υπογραφή αγωγού Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη, ανακήρυξη των διασυνδέσεων φυσικού αερίου Ελλάδας - Τουρκίας και Ελλάδας-Ιταλίας ως έργα πρώτης προτεραιότητας και χρηματοδό-

τησή τους από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ένταξη στα έργα ευρωπαϊκής προτεραιότητας του αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδας - Σλοβενίας - Αυστρίας μέσω δυτικών Βαλκανίων, ανάλογη προτεραιότητα για τον θερματικό σταθμό υδροποιημένου αερίου στην Κρήτη, δεύτερος θερματικός σταθμός φυσικού αερίου στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Αυτή τη στιγμή κατασκευάζονται σ' όλη την Ελλάδα έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που αντιστοιχούν σε επενδύσεις 185.000.000 ευρώ. Οι επενδύσεις που αναμένεται να προσελκύσουν οι νομοθετικές πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης και οι διεθνείς συμφωνίες που έχει επιτύχει, καθώς και η ίδρυση της ενεργειακής κοινότητας στη νοτιοανατολική Ευρώπη, εκτιμάται ότι θα ξεπεράσουν τα 20.000.000.000 ευρώ.

Είναι σαφές ότι διεκδικούμε με σχέδιο και στρατηγική πρωταγωνιστικό ρόλο στην ευρύτερη περιοχή. Στόχος μας είναι η αναβάθμιση της γεωστρατηγικής θέσης της χώρας μας, η προσέλκυση μεγάλης κλίμακας επενδύσεων, η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και φυσικά, ένα καλύτερο περιβάλλον για τις επόμενες γενιές.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε.

Το λόγο έχει ο κ. Πιπεργιάς.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι έχουμε τη δυνατότητα να κάνουμε χρήση και του μικροφώνου που υπάρχει στις θέσεις μας και να μην ανεβαίνουμε στο Βήμα, διότι και ο χρόνος είναι λιγότερος των δέκα λεπτών, όπως λέει ο Κανονισμός, αλλά και γιατί η θέση είναι καλύτερη εδώ, δεδομένου ότι μπορούμε να έχουμε μια οπτική εικόνα της Κυβέρνησης προς την οποία απευθυνόμαστε και στην οποία κάνουμε και κριτική σαν Αντιπολίτευση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Εδώ όμως παραβιάσατε τον Κανονισμό, διότι όταν μιλάτε από τη θέση σας απευθύνεστε στο Προεδρείο, στον Πρόεδρο, ενώ όταν μιλάτε από το Βήμα απευθύνεστε στους συναδέλφους σας.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ:** Πρέπει να ξέρετε όμως, κύριε Πρόεδρε, ότι πέραν του γεγονότος ότι απευθυνόμαστε σε σας, απευθυνόμαστε και προς την Κυβέρνηση, η οποία είχε τη νομοθετική πρωτοβουλία και βέβαια, από το Βήματος είναι λίγο δύσκολο να απευθυνόμαστε προς την Κυβέρνηση και να έχουμε ταυτόχρονα τη δυνατότητα να βλέπουμε τις αντιδράσεις της.

Σαφώς και απευθυνόμαστε προς το Σώμα διά μέσου του Προεδρείου. Πιστεύω ότι δεν υποτιμάμε το Προεδρείο ούτε το Σώμα. Αλίμονο!

Θα ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι η Κυβέρνηση, στην αγωνία της να εμφανίσει μεταρρυθμιστικό έργο, έφερε μια σειρά από νομοσχέδια. Μέσα σε αυτή την αγωνία της ενέταξε και τα ενεργειακά νομοσχέδια, τα οποία παρουσίασε ως πανάκεια. Υποστήριξε ότι με αυτά τα νομοσχέδια λύνονται σημαντικά προβλήματα και ότι θα υπάρξει πακτωλός επενδύσεων.

Βέβαια η Κυβέρνηση στην επιμέλειά της ξέχασε τις προεκλογικές της διακηρύξεις, ότι δεν πρόκειται να γίνει απελευθέρωση, εάν δεν συνταχθεί ο μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός. Στο προεκλογικό πρόγραμμα της Νέας Δημοκρατίας η θέση αυτή επαναλαμβανόταν σε πολλά σημεία του προγράμματός της. Σ' αυτό υποστήριξε ότι ένας από τους λόγους –ο σημαντικότερος- που γίνονται επενδύσεις στον ενεργειακό τομέα είναι ότι δεν υπάρχει μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός.

Πέρασαν είκοσι ένας μήνες από τότε που πήρε την εντολή από τον ελληνικό λαό η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και δεν βλέπουμε το μακροχρόνιο ενεργειακό σχεδιασμό. Παρ' όλα αυτά έχουμε νομοσχέδια που εναποθέτουν αρμοδιότητες ενεργειακού σχεδιασμού σε άλλα όργανα που δεν έχουν την ευθύνη. Παραδείγματος χάριν φορτώνονται με υπερβολικές αρμοδιότητες και ο Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε. στην αγορά ηλεκτρισμού και ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. εδώ, αλλά και παραπέρα η Ρ.Α.Ε., ενώ η Κυβέρνηση προσπαθεί να αποποιηθεί τις βασικές της ευθύνες. Τονίζω και πάλι πως εάν δεν υπάρχει ένας μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός, δεν θα μπορέσουμε να έχουμε ούτε ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού, ούτε καθορισμό του μείγματος των καυσίμων, που θα βελτιώσει την αποδοτικότητα και θα βοηθήσει την οικονομική ανάπτυξη, αλλά ούτε και εξοικονόμηση, που είναι ίσως η σημαντικότερη επένδυση που μπορούμε να έχουμε στον ενεργειακό τομέα.

Πράγματι, το φυσικό αέριο μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην κατεύθυνση της εξοικονόμησης ενέργειας, εάν βέβαια φτάσει στους τελικούς καταναλωτές. Ο συνάδελφος Χρίστος Βερελής πολύ σωστά είπε ότι πρέπει να τεθεί φραγμός, ένα όριο στη χρήση του φυσικού αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή. Δεν μπορούμε να λέμε ότι θα αναλώσουμε όλη τη δυναμικότητα του συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου με το να καίμε φυσικό αέριο στις μονάδες ηλεκτροπαραγωγής γιατί μ' αυτόν τον τρόπο δεν έχουμε ενεργειακή αποδοτικότητα του συστήματος. Διότι ο βαθμός απόδοσης, εάν ένα νοικοκυριό χρησιμοποιεί την ηλεκτρική ενέργεια για να καλύψει θερμαντικές ανάγκες, είναι το πολύ 30%-33%. Εάν χρησιμοποιούσε φυσικό αέριο, ο βαθμός ενεργειακής απόδοσης θα ανέβαινε και θα ξεπερνούσε το 90%.

Άρα, για λόγους ενεργειακής απόδοσης εξοικονόμησης πόρων, αλλά και για λόγους εξοικονόμησης ρύπων, μια και υπάρχουν περιορισμοί, που όλοι έχουμε δεχθεί από τη Συμφωνία του Κυότο, επιβάλλεται η κατάρτιση και του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού, αλλά και η προώθηση του φυσικού αερίου το συντομότερο δυνατό στην τελική κατανάλωση.

Πλην, όμως, βλέπουμε ότι η διείσδυση του φυσικού αερίου προς την τελική κατανάλωση καθυστερεί αδικαιολόγητα. Αν κρίνει κάποιος από την τακτική της Ε.Π.Α. Αττικής, θα διαπιστώσει ότι μάλλον δεν ενδιαφέρεται να αποκτήσει καινούργιους πελάτες και αυτό προκύπτει και από την τιμολογιακή πολιτική που ακολουθεί, αλλά και από τη γενικότερη κατάσταση που επικρατεί στα έργα, όσον αφορά την επέκταση των δικτύων μέσης και χαμηλής πίεσης προς νέες περιοχές. Εξαιρείται, βέβαια, η Θεσσαλία, όπου δεν επεκτείνεται το δίκτυο μέσης πίεσης, όπως ακούστηκε, αλλά το δίκτυο υψηλής πίεσης.

Εδώ, όμως, υπάρχει και κάτι άλλο τραγικό, το οποίο μας οπισθοδρομεί περισσότερο και από το ν. 3175, που με πολύ σωστό τρόπο έφερε η κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και ψηφίστηκε το 2003. Εξηγούμε, κύριε Υπουργέ. Όσο δεν προχωράει η διείσδυση του φυσικού αερίου πρωτογενώς στην κατανάλωση, τόσο δεν θα καλύπτεται αυτοδυνάμως και από άλλες χρήσεις το όριο του «take or pay» και τόσο θα ισχύει το σημείο 7 των νομοτεχνικών διορθώσεων, που εσείς μας φέρατε. Έτσι δεν θα επιτρέπεται η πρόσβαση στο δίκτυο, για να ανοίξει, επιτέλους, η αγορά.

Ουσιαστικά δηλαδή με την προσθήκη που φέρνετε, σε συνδυασμό με την τροποποίηση της παραγράφου 2 του άρθρου 8, ακυρώνετε και τα βήματα που είχαν γίνει στην πράξη με το ν. 3175, καθιερώνοντας ταυτόχρονα, σε ό,τι αφορά την ηλεκτρική ενέργεια, παραγωγούς δύο ταχυτήτων ή διαφορετικών δυνατοτήτων. Γιατί, ναι, μεν στους νέους παραγωγούς δίνετε τη δυνατότητα να υπάρχει ελεύθερη διαπραγμάτευση, άρα να πετύχουν ευνοϊκότερες τιμές φυσικού αερίου, ενώ τους παλιούς καταναλωτές τους δεσμεύετε να καταναλώνουν φυσικό αέριο που αγοράζουμε με τις δεσμεύσεις του «take or pay», αλλά και των προηγηθεισών συμβάσεων, που εν τω μεταξύ έχουν υπογραφεί.

Κύριε Υπουργέ, υπάρχουν επιπρόσθετα προβλήματα με την επιτάχυνση των έργων που θα καταστήσουν το σύστημα του φυσικού αερίου ασφαλές, όσον αφορά τις πηγές εφοδιασμού. Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι στην ουσία έχουμε μια πηγή εφοδιασμού: Την πηγή από την Ρωσία. Ο κόμβος που εσείς ευαγγελίζεστε θα αργήσει να έρθει. Ουσιαστικά η διακρατική συμφωνία με την «ΜΠΟΤΑΣ» είναι στον αέρα, στο μέτρο που δεν αναπτύσσεται το έργο της κατασκευής του αγωγού από την Κομοτηνή προς την Αλεξανδρούπολη. Επίσης, τα έργα της Ρεβυθούσας καρκινοβατούν.

Όμως και το νομοσχέδιό σας, κύριε Υπουργέ, έχει προβλήματα. Δεν εγγυάται τη σωστή διαχείριση του συστήματος. Έτσι όπως προβλέπετε εσείς τη δημιουργία του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. δεν πρόκειται να λυθούν τα ζητήματα.

Βέβαια, κατανοούμε πολύ καλά το λόγο για τον οποίο προτείνεται αυτή η διάταξη. Διαφωνούμε με τον κ. Μάνο. Ο κ. Μάνος έχει διαφορετική αντίληψη. Λέει ότι επειδή ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. θα έχει διοικητικό συμβούλιο οριζόμενο από την Κυβέρνηση για δέκα χρόνια, δεν θα ιδιωτικοποιηθεί η Δ.Ε.Π.Α.. Διαφωνούμε. Ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. θα αποκτήσει ισχύ, άρα και η Δ.Ε.Π.Α. θα αποκτήσει ανάλογη ισχύ -άρα και αξία- από τη στιγμή που θα ολοκληρωθεί η δικτύωση και το δίκτυο θα είναι πλέον κόμβος διαμετακόμισης φυσικού αερίου από ανατολή προς δύση, όταν δηλαδή θα ολοκληρωθεί και το έργο της διασύνδεσης προς την Ιταλία, και το έργο της διασύνδεσης προς την Ευρώπη διά μέσου των δυτικών Βαλκανίων κ.λπ..

Μα, για να γίνουν όλα αυτά τα έργα, κύριε Υπουργέ, ήδη θα έχει παρέλθει σχεδόν η δεκαετία που ελέγχει η Κυβέρνηση το Δ.Ε.Σ.Φ.Α.. Τότε τι θα σημειωθεί; Ο διαχειριστής του συστήματος -δεν θα είναι τότε πλέον το κράτος- θα είναι ουσιαστικά ο ίδιος με τον ιδιοκτήτη της Δ.Ε.Π.Α.. Ουσιαστικά η προτεινόμενη διάταξη είναι για να διευκολυνθεί η ιδιωτικοποίηση της Δ.Ε.Π.Α.. Προκρίζετε τη Δ.Ε.Π.Α. και με το Δ.Ε.Σ.Φ.Α..

Εμείς δεν είμαστε σύμφωνοι μ' αυτήν τη ρύθμιση. Θεωρούμε ότι, έτσι όπως γίνεται, έτσι όπως μεταφέρονται στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. τα πάγια, έτσι όπως προβλέπεται να είναι θυγατρική επιχείρηση της Δ.Ε.Π.Α. κατά 100%, δεν εξασφαλίζεται η ελευθερία πρόσβασης. Αυτό επιβεβαιώνεται και με τις ρήτρες που εσείς μόλις προηγούμενα μας φέρατε σαν βελτίωση και μας εισηγηθήκατε εδώ.

Πέραν του γεγονότος ότι υπάρχουν διατάξεις του νομοσχεδίου για τα ανεξάρτητα συστήματα φυσικού αερίου, που δείχνουν ότι παραιτούμε από την οποιαδήποτε πρόθεση ανάπτυξης του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου πέραν των σημερινών του ορίων. Εδώ θα παρουσιαστεί και το φαινόμενο να έχουμε και πολλούς διαχειριστές.

Το σωστό είναι να έχουμε ένα και μοναδικό διαχειριστή για όλο το σύστημα φυσικού αερίου και για το εθνικό σύστημα φυσικού αερίου και για τα Α.Σ.Φ.Α., εάν και όταν δημιουργηθούν. Ένας θα μπορούσε να είναι ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α., και αυτός υπό δημόσιο έλεγχο και όχι θυγατρική επιχείρηση της Δ.Ε.Π.Α.. Ένας φορέας που θα προσομοιάζει με τα χαρακτηριστικά που έχει στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας ο Δ.Ε.Σ.Μ.Η.Ε..

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι τα νομοσχέδια που έφερε η Κυβέρνηση, κάθε άλλο παρά επιταχύνουν την απελευθέρωση, μάλλον οδηγούν προς την αντίθετη κατεύθυνση, στην κατεύθυνση της επιβράδυνσης.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Ευχαριστούμε τον κ. Πιπεργιά. Πάντως, παρ' όλα αυτά, ψηφίζετε το νομοσχέδιο, έτσι δεν είναι;

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ:** Τα είπε ο εισηγητής μας αυτά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Επομένως, το ψηφίζετε.

Ο κ. Μπεκίρης έχει το λόγο.

**ΜΙΧΑΗΛ ΜΠΕΚΙΡΗΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο για την απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο για τη νέα ενεργειακή πολιτική, που έχει σχεδιάσει και πραγματοποιεί η νέα διακυβέρνηση. Υλοποιείται, κατ' αυτόν τον τρόπο, ένα θαρραλέο αναπτυξιακό βήμα, που θα βελτιώσει αισθητά την ελκυστικότητα της οικονομίας μας έναντι των ξένων επενδύσεων, ενώ με τη σταδιακή εξάπλωση του φυσικού αερίου, θα ελαφρυνθούν και οι πολίτες, αφού το κόστος για τη θέρμανση θα είναι χαμηλότερο, τουλάχιστον κατά 20%.

Οι λόγοι που επιβάλλουν τη συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης είναι πολλοί:

Κατ' αρχάς, η χώρα μας είναι υπερβολικά εξαρτημένη από το πετρέλαιο.

Η κατανάλωση ενέργειας στην Ελλάδα, σε σύγκριση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, περιγράφεται από τα ακόλουθα ποσοστά:

Το 57,1% προέρχεται από το πετρέλαιο στην Ελλάδα, ενώ αντίστοιχα στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι 41,42%. Στην Ελλάδα το 31,4% προέρχεται από τα στερεά καύσιμα, με αιχμή το λιγνί-

τη, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι 14,89%, με αιχμή τον άνθρακα. Το 6,06% είναι από το φυσικό αέριο στη χώρα μας, ενώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι 21,56% και από ανανεώσιμες πηγές 4,69%, ενώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι 5,59%. Είναι φανερό, λοιπόν, ότι υπάρχουν τεράστια περιθώρια βελτίωσης, αρκεί να κινηθούμε γρήγορα και μεθοδικά.

Ένας δεύτερος λόγος, που καθιστά αναγκαία την εξάπλωση του φυσικού αερίου, είναι η ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος. Η Ελλάδα, δυστυχώς, είναι πρώτη σε εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα. Με άλλα λόγια, είμαστε πρωταθλητές σε ρύπους μόλυνσης του περιβάλλοντος. Η χρήση του φυσικού αερίου, μιας καθαρής πηγής ενέργειας, θα μας βοηθήσει στη μεγαλύτερη και αποτελεσματικότερη προστασία του περιβάλλοντος.

Τέλος, η ανάγκη εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με την οδηγία 55/2003, είναι ακόμα ένας πρόσθετος λόγος που επιβάλλει την απελευθέρωση της αγοράς του φυσικού αερίου.

Προτού αναφερθώ στα θετικά σημεία του νομοσχεδίου, θα ήθελα να τονίσω τη σπουδαιότητα, που έχει για τη χώρα μας η χρήση της ενεργειακής διπλωματίας. Αποδεικνύεται χρόνο με το χρόνο ότι η διαχείριση των διεθνών ενεργειακών ζητημάτων είναι ίσως το πιο σημαντικό κεφάλαιο της σύγχρονης οικονομικής διπλωματίας, κάτι για το οποίο άλλωστε έχει εργαστεί και ο ίδιος ο πρωθυπουργός, αλλά και η ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης μεθοδικά και αποτελεσματικά.

Η νέα διακυβέρνηση, συναισθανόμενη τις σύγχρονες απαιτήσεις και λειτουργώντας με πρόγραμμα και σχεδιασμό, κατάφερε τους τελευταίους είκοσι μήνες να αναβαθμίσει το ρόλο της πατρίδας μας στη διεθνή ενεργειακή σκηνή.

Πιο συγκεκριμένα: Οι τρεις μεγάλες συμφωνίες, που πετύχαμε τους τελευταίους μήνες, καθιστούν την Ελλάδα ενεργειακό κόμβο της ευρύτερης περιοχής.

Το μνημόνιο συνεργασίας, που υπογράψαμε τον Απρίλιο, με τη Ρωσία και τη Βουλγαρία για την κατασκευή του πετρελαιοαγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη, αποτελεί ένα κορυφαίο πολιτικό και οικονομικό γεγονός.

Παράλληλα, η συμφωνία με την ιταλική κυβέρνηση για την κατασκευή υποθαλάσσιου αγωγού φυσικού αερίου, που θα συνδέει την Ελλάδα με την Ιταλία, είναι ακόμα ένα σημαντικό βήμα.

Τέλος, η κατασκευή του ελληνοτουρκικού αγωγού, που θα μεταφέρει φυσικό αέριο από την Κασπία, τον Καύκασο και τη Μέση Ανατολή, μέσω της Τουρκίας, στην Ελλάδα είναι η τρίτη μεγάλη επιτυχία στην ενεργειακή πολιτική. Ο αγωγός αυτός θα συνδεθεί με τον υποθαλάσσιο αγωγό από την Ελλάδα προς την Ιταλία και θα δημιουργηθεί έτσι ένας δακτύλιος αγωγών, που πρόκειται να τροφοδοτεί με φυσικό αέριο την ευρωπαϊκή αγορά. Με την εξέλιξη αυτή, η Ελλάδα γίνεται χώρα διαμετακόμισης ενέργειας.

Αν προσθέσουμε στις τρεις αυτές σημαντικές συμφωνίες τη μεγάλη συμβολή, που είχε η χώρα μας στην προώθηση της Συνθήκης για την ενεργειακή κοινότητα των χωρών της νοτιανατολικής Ευρώπης, καθώς και την πετυχημένη διοργάνωση της Συνόδου των Υπουργών Ενέργειας των Παρευξείνιων χωρών στην Αλεξανδρούπολη, βλέπουμε ότι η Ελλάδα αποτελεί πλέον ένα σημαντικό εταίρο στα θέματα ενέργειας στην ευρύτερη περιοχή. Αυτό, με απλά λόγια, σημαίνει ότι αναβαθμίζεται ο γεωστρατηγικός μας ρόλος, δημιουργούνται αμοιβαία αναπτυξιακά και οικονομικά οφέλη με τις χώρες που συνεργαζόμαστε, ενισχύουμε τις διμερείς σχέσεις.

Η χρήση, συνεπώς, της ενεργειακής διπλωματίας μπορεί και πρέπει να αποτελέσει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για την Ελλάδα, αρκεί βέβαια να συνεχιστεί με ακόμη μεγαλύτερη ένταση η προσπάθεια, που ήδη έχει ξεκινήσει, προκειμένου να υπάρχει συνεχής αναβάθμιση της Ελλάδας στην αγορά ενέργειας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τη νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης ολοκληρώνεται το θεσμικό πλαίσιο για την απελευθερωμένη αγορά φυσικού αερίου.

Η δημιουργία κατάλληλου κανονιστικού και ρυθμιστικού πλαι-

οίου αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τόσο τα θέματα τα σχετικά με την ανάπτυξη του ανταγωνισμού στην αγορά όσο και τα ζητήματα που αφορούν στην ασφάλεια εφοδιασμού και την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.

Ειδικότερα, μέσω του διαρθρωτικού αυτού νομοθετήματος, επιτυγχάνεται το σταδιακό άνοιγμα της αγοράς του φυσικού αερίου με τον ορισμό νέων επιλεγόντων πελατών, πέραν εκείνων που προέβλεπε ο ν.3175/2003.

Επιπλέον, επιτρέπεται η δραστηριοποίηση στην ελληνική επικράτεια και άλλων προμηθευτών πέραν της Δ.Ε.Π.Α., ύστερα βέβαια από τη λήψη της σχετικής άδειας.

Η θέσπιση κώδικα προμήθειας, που ρυθμίζει τον τρόπο άσκησης της δραστηριότητας προμήθειας φυσικού αερίου σε επιλεγμένους πελάτες, διασφαλίζει την πλήρη προστασία του καταναλωτή, καθώς και την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.

Τρίτον, προβλέπεται η ίδρυση ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε.», η οποία θα είναι 100% θυγατρική της Δ.Ε.Π.Α. και στην οποία μεταβιβάζεται, χωρίς δικαίωμα περαιτέρω μεταβίβασης, η κυριότητα του εθνικού συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου, καθώς και όλα τα δικαιώματα εκμετάλλευσης, ανάπτυξης, συντήρησης, και λειτουργίας του.

Υπάρχουν βέβαια και άλλες σημαντικές διατάξεις στο παρόν νομοσχέδιο.

Σ' αυτό που θα ήθελα να σταθώ, απευθυνόμενος στην Κυβέρνηση, είναι το ζήτημα της επέκτασης του φυσικού αερίου στη δυτική Ελλάδα. Θεωρούμε επιτακτική ανάγκη την έλευση του φυσικού αερίου στο Νομό Αχαΐας, όπως και θεωρούμε βεβαία τη στήριξη του Υπουργείου σ' αυτό μας το αίτημα.

Ως Αχαιοί διεκδικούμε με πείσμα, επιμονή και υπομονή την ανάπτυξη και την πρόοδο του τόπου μας. Είμαστε σίγουροι ότι στην προσπάθεια αυτή, ισόρροπης ανάπτυξης, που καταβάλλουμε, το φυσικό αέριο θα έχει με την έλευσή του θετικές επιπτώσεις στην τοπική οικονομία, στην οικονομία συγκεκριμένα της δυτικής Ελλάδας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου είναι ένας ακόμα κρίκος στην αλυσίδα των πρωτοβουλιών της Κυβέρνησης στην ενεργειακή πολιτική. Έχει προηγηθεί η απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ προχωρούμε άμεσα στη σύσταση συμβουλίου εθνικής στρατηγικής για την ενέργεια, υλοποιώντας με αυτόν τον τρόπο το κυβερνητικό μας πρόγραμμα.

Οι δράσεις αυτές, σε συνδυασμό με τις μεγάλες διεθνείς ενεργειακές πρωτοβουλίες, που έχουμε αναλάβει, δημιουργούν στην Ελλάδα ένα νέο τοπίο για την ενέργεια, ένα τοπίο ικανό να προσελκύσει νέες επενδύσεις, να ενισχύσει την επιχειρηματικότητα, να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Μπεκίρη.

Ο κ. Δερμεντζόπουλος έχει το λόγο.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΕΡΜΕΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Με τη συζήτηση του παρόντος νομοσχεδίου ολοκληρώνεται η νομοθετική υλοποίηση της ενεργειακής πολιτικής, που είχε εξαγγείλει και δεσμευτεί η Κυβέρνηση. Συνεπείς στις δηλώσεις μας, με σύνεση και προγραμματισμό, αποφεύγοντας τις αυθαίρετες και τις σκόρπιες κινήσεις, θεσπίσαμε τους νόμους για την εισαγωγή των βιοκαυσίμων στην ελληνική αγορά, για την απελευθέρωση της ηλεκτρικής ενέργειας και προχωρούμε τώρα στο νομοσχέδιο για την απελευθέρωση της αγοράς του φυσικού αερίου.

Κατ' αρχάς, βασικές παράμετροι της στρατηγικής μας, οι οποίες λαμβάνονται και υπόψη, είναι οι οδηγίες 30 του 1998 και 55 του 2003 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που στοχεύουν στην ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς ενέργειας.

Ζήτημα ζωτικό για τη χώρα μας αποτελεί η ισότιμη συμμετοχή στην εσωτερική αγορά, σ' ένα χώρο χωρίς εσωτερικά σύνορα, μέσω στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, των προσώπων, των υπηρεσιών, παρέχοντας σε όλους τους καταναλωτές τη δυνατότητα να επιλέγουν

ελεύθερα τους προμηθευτές τους και σε όλους τους προμηθευτές την ελευθερία να προμηθεύουν τους πελάτες τους.

Στα κράτη που ήδη υπάρχει ανάλογη εμπειρία καταδεικνύονται τα σημαντικά οφέλη, που είναι δυνατόν να προκύψουν από την εσωτερική αγορά αερίου, όσον αφορά τα κέρδη σε απόδοση, τη μείωση των τιμών, τα υψηλότερα επίπεδα υπηρεσιών και την αυξημένη ανταγωνιστικότητα.

Μελετώντας τη διεθνή πρακτική και εκτιμώντας τα πλεονεκτήματα και τις ελλείψεις, το Υπουργείο Ανάπτυξης παρουσιάζει ένα σύγχρονο πλαίσιο το οποίο, εκτός από τις βασικές προβλέψεις, φροντίζει και για τη διασφάλιση ισότιμων όρων παραγωγής και τη μείωση των κινδύνων δημιουργίας δεσπόζουσας θέσης στην οικονομία και επιθετικής συμπεριφοράς, διασφαλίζοντας τιμολόγια μεταφοράς και διανομής, χωρίς την επιβολή διακρίσεων. Ακόμα προνοεί και για την προστασία των δικαιωμάτων των μικρών και ευάλωτων καταναλωτών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εισαγωγή του φυσικού αερίου στο ενεργειακό ισοζύγιο της Ελλάδας αναμένεται να επηρεάσει σημαντικούς κλάδους της οικονομικής και κοινωνικής ζωής της χώρας μας, μιας και εξασφαλίζεται η διαφοροποίηση των ενεργειακών πηγών και μάλιστα μ' ένα καύσιμο υψηλής ποιότητας, που μπορεί να διεισδύσει σε όλους τους κλάδους, βιομηχανία, ηλεκτροπαραγωγή, συμπαραγωγή, υπηρεσίες, οικιακό τομέα, μεταφορές.

Αναλυτικότερα το φυσικό αέριο είναι η καθαρότερη πηγή πρωτογενούς ενέργειας, μετά τις ανανεώσιμες μορφές της. Τα μεγέθη των εκπεμπόμενων ρύπων είναι σαφώς μικρότερα σε σχέση με τα συμβατικά καύσιμα, ενώ η βελτίωση του βαθμού απόδοσης μειώνει τη συνολική κατανάλωση του καυσίμου και συνεπώς περιορίζει την ατμοσφαιρική ρύπανση.

Η χρήση του φυσικού αερίου θα έχει σημαντικές επιδράσεις στη δομή του ενεργειακού ισοζυγίου της χώρας, μιας και μειώνεται η εξάρτησή μας από το πετρέλαιο. Περαιτέρω η διεύρυνση της χρήσης του φυσικού αερίου στον οικιακό, εμπορικό και βιομηχανικό τομέα συμβάλλει αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση της ανεργίας, με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και ειδικότητων στην αγορά εργασίας.

Στη βιομηχανία η χρήση του φυσικού αερίου εξασφαλίζει την απρόσκοπτη λειτουργία με τη συνεχή παροχή καυσίμων, το μειωμένο λειτουργικό κόστος διαχείρισης και συντήρησης, την αυξημένη ενεργειακή απόδοση και οικονομία, τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων, την ευχέρεια χειρισμού και ελέγχου.

Δίνουμε ώθηση και δυνατότητες, εναλλακτικές λύσεις στις βιομηχανικές μονάδες της χώρας μας να γίνουν πιο ανταγωνιστικές, πιο ελκυστικές, λειτουργικές και βιώσιμες. Η δική τους ευημερία θα σηματοδοτήσει βελτίωση και της συνολικότερης οικονομίας της χώρας μας.

Η χρήση του φυσικού αερίου έχει άμεσο αντίκτυπο και στην καθημερινή πραγματικότητα που αντιμετωπίζουν οι πολίτες μας. Αυτή η μορφή ενέργειας κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εξασφαλίζει αυτονομία, αμεσότητα και ταχύτητα, σταθερή και μόνιμη παροχή, χωρίς εξαρτήσεις και πάνω από όλα οικονομία, καθώς το φυσικό αέριο είναι οικονομικότερο από το πετρέλαιο και αρκετά φθηνότερο από τον ηλεκτρισμό. Τα οφέλη αυτά αντανakλώνται άμεσα τόσο στις οικιακές όσο και στις επαγγελματικές δραστηριότητες των πολιτών, με το φυσικό αέριο να αποτελεί τη συμφερότερη λύση στις καθημερινές ανάγκες.

Η εισαγωγή του φυσικού αερίου στη χώρα μας είναι απαραίτητη. Το ρυθμιστικό, όμως, πλαίσιο που επιλέγεται είναι εξίσου σημαντικό. Η Κυβέρνηση με το νομοσχέδιο αυτό καταδεικνύει ότι ανταποκρίνεται άμεσα και με επιτυχία στις ανάγκες και τις επιταγές της εποχής, με σωφροσύνη, όμως, και με υπευθυνότητα.

Τα κυριότερα εμπόδια για την επίτευξη μιας απόλυτα λειτουργικής και ανταγωνιστικής εσωτερικής αγοράς, σχετίζονται μεταξύ άλλων με θέματα πρόσβασης στο δίκτυο, πρόσβασης, στην αποθήκευση στην τιμολόγηση των υπηρεσιών του δικτύου, στη διαλειτουργικότητα των συστημάτων και τους διαφορετικούς βαθμούς ανοίγματος της αγοράς μεταξύ των κρατών-μελών.

Με βάση αυτά τα δεδομένα στις διατάξεις του νομοσχεδίου

καθορίζονται σαφώς οι αρμοδιότητες της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, οριοθετείται η παρακολούθηση της ασφάλειας εφοδιασμού και οι υποχρεώσεις των επιχειρήσεων φυσικού αερίου.

Στο δεύτερο κεφάλαιο θεσπίζεται το Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου, η διαχείρισή του από ανώνυμη εταιρεία, ορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις και συντάσσεται κώδικας διαχείρισης. Στο Γ' κεφάλαιο δίνεται η δυνατότητα δημιουργίας Ανεξάρτητων Συστημάτων Φυσικού Αερίου, περιγράφεται ο διαγωνιστικός τρόπος χορήγησης αδειών και ο τρόπος διαχείρισης.

Με τα υπόλοιπα κεφάλαια του νομοσχεδίου καθορίζεται ο τρόπος διανομής του φυσικού αερίου, οι εταιρείες παροχής και οι άδειες τους, οι προμήθειες, τα τιμολόγια και τέλος οι ποινικές και διοικητικές κυρώσεις των παραβατών.

Η Κυβέρνηση αυτή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωράει βήμα-βήμα στην υλοποίηση των στόχων της και εν προκειμένω της ενεργειακής πολιτικής, που έχει σχεδιάσει. Πέρα από τα νομοσχέδια, στο επίπεδο το εθνικό, αλλά και του νομού που εκλέγομαι, του Νομού Έβρου τον περασμένο Απρίλιο υπογράφηκε το πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ Ρωσίας-Ελλάδας-Βουλγαρίας στη Σόφια για την κατασκευή του πετρελαιοαγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολης. Τον Ιούλιο ξεκίνησε η κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου Ελλάδας-Τουρκίας στους Κήπους του Έβρου.

Όλα αυτά έγιναν μετά από δεκατρία χρόνια ατέρμονων και άγονων συζητήσεων από τις προηγούμενες κυβερνήσεις. Μάλιστα σήμερα ακούσαμε από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. να ομιλεί για βραδύπορία και για επανάπαυση. Κατανοώ, όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι από αντιπολιτευτική πρακτική έπρεπε κάπου να εστιαστεί η άρνηση. Αφού δεν μπορείς επί της ουσίας να αναιρέσεις το νομοσχέδιο, ψάχνεις μάταια αλλού να βρεις λόγους, ρόλους και ερείσματα.

Μια και μίηκαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην πολιτική γεωγραφία, έτσι, για λόγους ισορροπίας, προκαλούμαι και εγώ να πω ότι θα πρέπει ο αγωγός να επεκταθεί σ' όλο το βόρειο τμήμα του Νομού Έβρου, σε όλη τη Θράκη. Οι λόγοι για τους οποίους αυτή η Βουλή, εδώ και χρόνια, όπως και όλες οι κυβερνήσεις, θεώρησαν ότι η βόρεια Ελλάδα και ιδίως η Θράκη χρήζουν στήριξης, δεν έχουν εξαλειφθεί ακόμα.

Χρέος, λοιπόν, είναι μέσα από αυτήν τη σημαντική πρωτοβουλία της αγοράς του φυσικού αερίου να έχουμε μία πλήρη κάλυψη και στο βόρειο άξονα, από Αλεξανδρούπολη μέχρι Ορμένιο, προκειμένου να είναι δυνατή η κάλυψη του συνόλου του νομού. Γιατί πέρα από την εξάλειψη των περιφερειακών ανισοτήτων είναι εξίσου σημαντική και η εξάλειψη των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε μπροστά με σύγχρονες μεθόδους, με εναλλακτικούς τρόπους διαχείρισης της καθημερινότητας, με καινοτόμες πρωτοβουλίες, πάντα όμως με φροντίδα, με πρόνοια και με ευθύνη για τον πολίτη, για τη χώρα. Για όλους αυτούς τους λόγους και στηρίζω και υπερψηφίζω το παρόν νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Όλοι για τις περιφέρειές σας μιλάτε. Μιλήστε λίγο και για τη Β' Πειραιώς, για το Προεδρείο.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο για δεκαπέντε λεπτά.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):**

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να πω ότι η απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας αποτελεί τη μεγαλύτερη μεταρρύθμιση όχι μόνο για τη χώρα μας, αλλά για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αυτήν τη στιγμή με τα δύο νομοσχέδια, το ένα που ψηφίσαμε την προηγούμενη εβδομάδα για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και το δεύτερο που ψηφίζει σήμερα η Εθνική Αντιπροσωπεία, απελευθερώνεται η αγορά ενέργειας και στην πατρίδα μας.

Είναι γεγονός ότι θα έπρεπε να είχαν γίνει πάρα πολλά βήματα πολύ πιο νωρίς. Αλλά δεν μπορεί να έρχεται και να μας κατηγορεί αυτήν τη στιγμή η Αξιωματική Αντιπολιτεύση για καθυ-

στερήσεις.

Το παρόν νομοσχέδιο είχε καταρτιστεί πράγματι αρκετά πιο έγκαιρα, αλλά έπρεπε να γίνουν πάρα πολλές συζητήσεις. Υπήρχαν πάρα πολλές διαφορετικές απόψεις, έπρεπε να συγκεραστούν όλες αυτές, να γίνει ευρύτατος διάλογος μεταξύ όλων των φορέων, να τεθεί σε δημόσια διαβούλευση -έτσι λειτουργεί η νέα διακυβέρνηση, η Κυβέρνηση του Κώστα Καραμανλή,- για να φτάσει τελικά ένα αρτιότερο νομοσχέδιο σήμερα στην Εθνική Αντιπροσωπεία, όπως ακριβώς ήταν και το νομοσχέδιο για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Από πού φαίνεται αυτό; Όχι από την κριτική, -κριτική από την Αντιπολιτεύση πάντα θα υπάρχει- αλλά από το γεγονός ότι και ο εισηγητής -που δεν τον βλέπω αυτήν τη στιγμή εδώ- είπε ότι μας έκαναν προτάσεις και δεν δεχθήκαμε τις προτάσεις τους. Περίμενα να ακούσω τις προτάσεις να επαναλαμβάνονται σήμερα ή να τις δω στην επιτροπή. Πέρα από ένα εθνικό σχέδιο, πέρα από αυτό που επαναλαμβάνεται συνεχώς για το μακροχρόνιο ενεργειακό σχεδιασμό, τη στρατηγική δηλαδή της ενέργειας για τη χώρα μας, δεν άκουσα τίποτα άλλο. Εξήγησα επανειλημμένα ότι πρέπει να δημιουργηθεί πρώτα το θεσμικό όργανο που θα κάνει αυτόν τον ενεργειακό σχεδιασμό. Και τους είπαμε ότι είναι έτοιμο το νομοσχέδιο, γίνονται οι τελευταίες ρυθμίσεις, και ίσως την επόμενη εβδομάδα, τη μεθεπόμενη ή αμέσως μετά τις γιορτές να κατατεθεί το νομοσχέδιο για το Εθνικό Συμβούλιο Χάραξης Ενεργειακής Στρατηγικής και από εκεί και πέρα πλέον θα ξεκινήσει η διαδικασία και πιστεύω ότι μέχρι το τέλος του 2006 θα έχουμε και τον μακροχρόνιο ενεργειακό σχεδιασμό. Από εκεί και πέρα, δεν υπήρξαν άλλες προτάσεις.

Όσον αφορά την πρώτη κριτική που έγινε, την κριτική για τις καθυστερήσεις. Ξέρετε, κύριοι συνάδελφοι, ότι το φυσικό αέριο ήρθε στη χώρα μας στο τέλος του 1996, με καθυστέρηση βέβαια, κατασκευαστικές καθυστερήσεις, που έγιναν στο προηγούμενο χρονικό διάστημα. Αλλά από το 1996, που ήρθε το φυσικό αέριο, ο πρώτος οικιακός καταναλωτής που πήρε φυσικό αέριο ήταν το 2003, δηλαδή επτά χρόνια μετά την έλευση του φυσικού αερίου. Το 2003 η Ε.Π.Α. Αττικής είχε χίλιες επτακόσιες συνδέσεις.

Το 2004, με τη δική μας διακυβέρνηση δώσαμε προτεραιότητα και ασκήσαμε μια επιθετική πολιτική στον τομέα των εναλλακτικών και των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, με σημαντικές επιτυχίες. Εμείς δεν θέλουμε να συγκρινόμαστε με το παρελθόν. Το παρελθόν το καταδίκασε ο ελληνικός λαός και είναι γεγονός ότι ήταν ένα αποτυχημένο παρελθόν για τη χώρα μας. Δεν κάναμε εκείνα τα βήματα, που έπρεπε να κάνουμε. Συγκρινόμαστε, όμως, με τον καλύτερο εαυτό μας και πραγματικά θα θάλαμε να είχε προχωρήσει ακόμη πιο πολύ η διείσδυση του φυσικού αερίου. Προσπαθήσαμε να λύσουμε προβλήματα της Ε.Π.Α. Αττικής, που ήταν προβλήματα εκ του παρελθόντος και όσον αφορά τη σπατάλη που είχε γίνει και όσον αφορά το πώς γίνονταν μέχρι το 2003 τα δίκτυα και οι συνδέσεις αυτές που ήταν, όπως σας είπα, μόνον χίλιες επτακόσιες.

Να πούμε πόσες έγιναν το 2004; Έγιναν επτά χιλιάδες. Πόσες είναι σήμερα; Είναι δεκαοκτώ χιλιάδες. Για συνδέσεις μιλάω, όχι για οικιακούς καταναλωτές. Θα σας αναφέρω πόσα ήταν και τα αντίστοιχα νούμερα για το 2003 στη Θεσσαλονίκη και στη Θεσσαλία, στις τρεις αυτές Ε.Π.Α.. Στη Θεσσαλονίκη ήταν γύρω στις έξι χιλιάδες. Έγιναν δεκατρείς χιλιάδες το 2004 και σήμερα έγιναν τριάντα χιλιάδες οι νέες συνδέσεις, το 2005, δηλαδή.

Όσον αφορά την Ε.Π.Α. Θεσσαλίας, ήταν δυόμισι χιλιάδες το 2003. Έγιναν πεντέμισι χιλιάδες το 2004 και σήμερα, για το 2005, έφθασαν τις δώδεκα χιλιάδες συνδέσεις, μέχρι στιγμής. Δεν λέμε ότι μας ικανοποιεί πλήρως. Θα έπρεπε να είναι ακόμα μεγαλύτερη η διείσδυση, αλλά αυτό που χρειάστηκε να ξεπεράσουμε ήταν οι αγκυλώσεις, που είχαν οι Ε.Π.Α. από τα προηγούμενα χρόνια της σύστασής τους. Προς Θεού, όμως, μη μας λέτε για τους είκοσι ένα μήνες, τι κάναμε για τη διείσδυση στους οικιακούς καταναλωτές, όταν χρειάστηκαν επτά χρόνια από τότε που ήρθε το φυσικό αέριο στην πατρίδα μας, για να μπορέσει να πάρει φυσικό αέριο ο πρώτος οικιακός καταναλω-

τής. Τι χρειαζόταν; Απλώς, θεσμικό πλαίσιο και ένας διαγωνισμός για τις Ε.Π.Α., δεν χρειαζόταν τίποτα άλλο.

Τώρα να πω για τις υπόλοιπες πόλεις, τις έντεκα συν δύο, δεκατρείς, δηλαδή τις πόλεις που έχει φθάσει το φυσικό αέριο. Όταν αναλάβαμε, δεν είχαν γίνει από τη Δ.Ε.Π.Α., από την προηγούμενη διοίκηση δηλαδή, όλες αυτές οι απαραίτητες μελέτες που χρειαζόντουσαν, παρ' ότι είχαν εξαγγελθεί από πολλά χρόνια πριν και παρ' ότι ένα νομοσχέδιο προέβλεπε ότι σ' αυτές τις πόλεις και στους νομούς έπρεπε να υπάρχει στην πολεοδομική άδεια και η άδεια της εγκατάστασης φυσικού αερίου, η οποία φυσικά όταν περάσουν ένα-δύο χρόνια είναι άχρηστη ουσιαστικά. Και, όμως, αυτό έχει γίνει. Επιβαρύνθηκαν με γραφειοκρατικές διαδικασίες, τελικώς όμως εμείς καταφέραμε και τώρα έχουν φτάσει τα δίκτυα της Δ.Ε.Π.Α. έξω από τις πόλεις. Μέσα στο 2006 θα γίνουν οι τρεις διαγωνισμοί για τις τρεις νέες Ε.Π.Α. και φυσικά σ' έντεκα συν δύο, δεκατρείς ακόμη πόλεις της Ελλάδας μας θα έχουν τη δυνατότητα οι οικιακοί καταναλωτές, αλλά και οι βιομηχανίες που βρίσκονται εκεί κοντά, μικρής ή μεγάλης κατανάλωσης, να παίρνουν και αυτοί φυσικό αέριο.

Θα έρθω τώρα σ' αυτό που είπε ο κ. Μάνος, ότι μόνον εκεί όπου υπάρχει η βιωσιμότητα θα πηγαίνει το φυσικό αέριο. Με κάκισε μάλιστα, γιατί είπα: Επιδίωξη της Κυβέρνησής μας –και το είπα έτσι ακριβώς, και της προηγούμενης και της σημερινής και της αυριανής κυβέρνησης– και επιθυμία της είναι να φθάσει σε καλή τιμή το φυσικό αέριο και στην πιο απομακρυσμένη περιοχή και στον τελευταίο Έλληνα καταναλωτή. Είναι επιθυμία μας. Τρόποι υπάρχουν. Δεν είναι μόνον αυτός που λέει ο κ. Μάνος. Όταν υπάρχει στο φιλελευθερισμό και η αντίστοιχη κοινωνική ευαισθησία, βρίσκονται οι τρόποι. Και μέσα από το νομοσχέδιο υπάρχουν τρόποι. Διά της μεθόδου των Α.Σ.Φ.Α. μπορούν να γίνουν κάλλιστα και επεκτάσεις των δικτύων, όταν η οικονομία μας θα φθάσει σε τέτοια επίπεδα και θα μπορέσει να επιδοτεί τις πανάκριβες κατασκευές, ούτως ώστε τα χρήματα που χρειάζονται να είναι λιγότερα και επομένως να φθάνει στον καταναλωτή με την ίδια τιμή το φυσικό αέριο και προς αυτήν την κατεύθυνση στρεφόμαστε.

Κι επειδή τώρα θυμάμαι και την αγωνιώδη ομιλία του κ. Σαμπαζιώτη, όσο και του κ. Κοντογιάννη και του κ. Μπεκίρη και φυσικά, φαντάζομαι, και των υπολοίπων συναδέλφων εκ Πελοποννήσου, θα ήθελα να πω ότι είναι γεγονός –και δεν έχει σημασία που είμαι από τη βόρεια Ελλάδα, είμαι εκπρόσωπος του ελληνικού λαού για όλη την Ελλάδα– ότι πράγματι, για την Πελοπόννησο έχουμε κάνει σημαντικές προσπάθειες μαζί, όταν περάσαμε την προτεραιότητα χρηματοδότησης του αγωγού Τουρκία-Ελλάδα-Ιταλία, περάσαμε σε προτεραιότητα χρηματοδότησης ταυτόχρονα και τον αγωγό Κόρινθος-Πάτρα και επίσης και έναν ακόμη, πέραν της Κρήτης, σταθμό υδροποιημένου φυσικού αερίου οπουδήποτε στη χερσαία Ελλάδα. Έχουμε αυτές τις δύο εναλλακτικές λύσεις, συν το γεγονός ότι το φυσικό αέριο για την Αρκαδία προβλέπεται να συμβαδίσει ταυτόχρονα με το πρόγραμμα της ΔΕΗ για την κατασκευή της μονάδος στη Μεγαλόπολη.

Επομένως έχουμε επέκταση προς την Αρκαδία, που αναφέρθηκε προηγουμένως, και προσπαθούμε να βρούμε τους τρόπους –έχουμε κάνει ήδη δύο μελέτες, μια πρώτη, αλλά και μια δεύτερη οικονομικότερη– ούτως ώστε να πάει και προς την Πάτρα και αν είναι δυνατόν να φθάσει σ' όλη την Πελοπόννησο. Και σας είπα τον τρόπο που μπορεί να φθάσει.

Με τις ρυθμίσεις για τα Α.Σ.Φ.Α., τα Ανεξάρτητα Συστήματα Φυσικού Αερίου, βάζουμε τους ιδιώτες στην αγορά, ούτως ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν και διαφορετικά συστήματα που υπάρχουν, ώστε το φυσικό αέριο να πάει και σε απομακρυσμένες περιοχές από το Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου και από εκεί όπου υπάρχουν οι αγωγοί.

Επειδή ετέθησαν διάφορα θέματα, νομίζω ότι είναι καλύτερα να εκμεταλλευθώ τον υπόλοιπο χρόνο μου, για να απαντήσω σε ορισμένες από τις αιτιάσεις τις οποίες έχετε θέσει.

Κομοτηνή - Αλεξανδρούπολη: Έχει λυθεί το θέμα και η σύμβαση πρόκειται να υπογραφεί εντός των ημερών. Υπήρχε μια διαφωνία σχετικά με τις τιμές, όπως καθορίζονταν παλιά. Έγι-

ναν πάρα πολλές διαβουλεύσεις όλο αυτό το χρονικό διάστημα και η ρωσική πλευρά αιτιότα τις παλιές συμφωνίες. Με βάση αυτές τις παλιές συμφωνίες, ήταν πολύ μεγαλύτερο το τίμημα. Κάναμε διαπραγμάτευση και μειώθηκε αρκετά η διαφορά. Τελικώς, βάλαμε έναν ανεξάρτητο διεθνή εκτιμητή, ο οποίος έβγαλε μια τιμή, την οποία τελικώς απεδέχθη και θα υπογραφεί η αντίστοιχη σύμβαση, ενδεχομένως με την επιφύλαξη να προσφύγει σε κάποια διαιτησία στη συνέχεια. Και αυτό, όμως, λόγω του κακού παρελθόντος, το οποίο πρέπει κάποια στιγμή να το διευθετήσουμε. Διότι υπάρχει και συνέχεια προς αυτήν την κατεύθυνση, για την εφαρμογή δηλαδή της αντίστοιχης συμφωνίας, τις οποίες συμφωνίες οπωσδήποτε, ανεξάρτητα με το ποιες κυβερνήσεις τις υπογράφουν, πρέπει να τις σεβόμαστε, εκτός εάν κατάφωρα ζημιώνουν το ελληνικό δημόσιο, όπως έγινε με τη συμφωνία που υπεγράφη μεταξύ του Έλληνα Υπουργού Ενέργειας, του προκατόχου μου, και του αντίστοιχου της Βουλγαρίας για τον Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη.

Αυτή «ενταφίασε» κυριολεκτικά τον αγωγό, που βγάζει η Αλεξανδρούπολη και έπρεπε να την καταργήσουμε. Σας λέω ότι μετά από συνεννόηση με τον Πρωθυπουργό και με δυσκολίες –όχι άνετα– καταργήσαμε αυτήν τη συμφωνία, προχωρήσαμε και τελικώς υπεγράφη στις 12 Απριλίου η οριστική πολιτική συμφωνία για τον αγωγό Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολης.

Για τον αγωγό Τουρκίας -Ελλάδας -Ιταλίας: Κατ' αρχάς, επειδή ετέθη θέμα συμβάσεων μετά τη συμφωνία της «ΜΠΟΤΑΣ» με τη Δ.Ε.Π.Α. που πράγματι έγινε επί των ημερών σας, επακολούθησε σύμβαση μεταξύ της «ΜΠΟΤΑΣ» και της Δ.Ε.Π.Α., η οποία προβλέπει την τροφοδοσία επτακοσίων εκατομμυρίων κυβικών από την «ΜΠΟΤΑΣ» προς τη Δ.Ε.Π.Α.. Οι Τούρκοι θέλουν μεγαλύτερη ποσότητα, εμείς όμως αυτήν κρίναμε για «συμβολαιοποίηση» για το πρώτο χρονικό διάστημα και από κει και πέρα βλέπουμε στην πορεία πώς μπορούμε και αν χρειαζόμαστε μεγαλύτερες ποσότητες να «συμβολαιοποιήσουμε».

Άρα, λοιπόν, δεν είναι τίποτα αφημένο «στον αέρα». Υπάρχει σύμβαση, υπάρχει συγκεκριμένη ποσότητα φυσικού αερίου και μόλις συνδεθεί ο τουρκικός με τον ελληνικό αγωγό θα μπορούμε να προμηθευόμαστε φυσικό αέριο από μία ακόμη εναλλακτική πηγή, η οποία απ' ενός συμβάλλει στην ασφάλεια τροφοδοσίας και απ' ετέρου στην ένταση του ανταγωνισμού, ούτως ώστε να μπορούμε να έχουμε και φθηνότερες τιμές φυσικού αερίου απ' αυτές που έχουμε σήμερα.

Σχετικά με τα έργα στη Ρεβυθούσα, ποια είναι η καθυστέρηση των έργων στη Ρεβυθούσα; Έχει ανατεθεί η αναβάθμιση της εξάερωσης του συστήματος του LN2 και αυτήν τη στιγμή εκτελείται και λειτουργούν.

Σε ποια άλλα έργα στη Ρεβυθούσα έχουμε καθυστερήσεις αυτό το χρονικό διάστημα; Δεν θα αναφερθώ σε άλλα έργα, ούτε θα αναφερθώ στο τίμημα αυτών των έργων, ούτε θα αναφερθώ στη σειρά των ερωτήσεων που είχα κάνει προς την προηγούμενη κυβέρνηση σχετικά με το τι γινόταν με τα έργα της Ρεβυθούσας.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ:** Αναφερθείτε αν θέλετε, μη μας απειλείτε. Δεν έχουμε να κρύψουμε τίποτα.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Τα έχω γράψει, κύριε Πρωτόπαπα. Να ανασύρω τις ερωτήσεις που είχα κάνει;

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ:** Τώρα δεν χρειάζεται, έχετε όλο το αρχείο, Υπουργός είστε.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Αυτό λέω.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Σας παρακαλώ, μη διακόπτετε. Ο κύριος Υφυπουργός έκανε μία αναφορά στη Ρεβυθούσα. Τι έγινε;

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Κύριε Πιπεργιά, ξέρω πολύ καλά ότι έχετε κι εσείς αρχείο και των δικών μου ερωτήσεων.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Η Ρεβυθούσα είναι και στην περιφέρειά μου. Προσέξτε!

Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Ο εισηγητής αναφέρθηκε επίσης στα προεδρικά διατάγματα και

στις κανονιστικές διατάξεις.

Κύριε εισηγητά, για να γίνουν τα προεδρικά διατάγματα και οι κανονιστικές διατάξεις, θα έπρεπε να υπάρχουν και οι αντίστοιχες εξουσιοδοτήσεις από το νόμο. Ο νόμος, λοιπόν, δίνει τις εξουσιοδοτήσεις και στη συνέχεια θα έλθουν και οι κανονιστικές πράξεις και τα προεδρικά διατάγματα.

«Δίνονται υπερεξουσίες στη Ρ.Α.Ε.». Μία υπερεξουσία την οποία εν πάση περιπτώσει την έχετε σηματοδοτήσει και την έχετε σημειώσει μας την είπατε και την αλλάξαμε. Είπαμε «ελέγχει», είπατε ότι δεν μπορεί να ελέγχει και το αποδεχθήκαμε, διότι είναι το monitoring, είναι μία έκφραση με την οποία εκφράζεται και έλεγχος, εκφράζεται και εποπτεία. Βρήκαμε ότι είναι «απαλότερο» το «εποπτεύει» και βάλαμε το «εποπτεύει».

Επομένως θα έπρεπε να σας πω –σας το είπα και στη Διαρκή Επιτροπή όπου συζητούσαμε το νομοσχέδιο- ότι οι υπερεξουσίες της Ρ.Α.Ε. επιβάλλονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία θέλει ανεξάρτητους και με αποφασιστικές αρμοδιότητες τους ρυθμιστές.

Σας είπα ακόμα ότι στην ενεργειακή κοινότητα έχουμε πάρει το Συμβούλιο των ρυθμιστών με έδρα στη χώρα μας, στην Αθήνα. Από τον Ιανουάριο ξεκινούν οι διαπραγματεύσεις για να το στελεχώσουμε, να διαμορφώσουμε όλα τα οικονομικά δεδομένα και το πώς θα λειτουργήσει το Ρυθμιστικό Συμβούλιο.

Δεν μπορεί εμείς τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας να την έχουμε μ' έναν απλό γνωμοδοτικό ρόλο, χωρίς να παίζει κάποιο σημαντικότερο ρόλο στη ρύθμιση της απελευθερωμένης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, γενικά της αγοράς ενέργειας, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση το επιθυμεί.

Για το αν «προικίζουμε» και αν δίνουμε τη Δ.Ε.Σ.Φ.Α., δυστυχώς, δεν πρόλαβα να μιλήσω. Έχω και πολλά άλλα σημειωμένα. Εκείνο, όμως, που βλέπω σημειωμένο και που πρέπει να αναφέρω είναι βεβαίως ο ερχομός του φυσικού αερίου και το ότι σήμερα έχουμε τη δυνατότητα αυτής της εναλλακτικής μορφής.

Θα πρέπει να αναφέρουμε οπωσδήποτε τον Ανδρέα Παπανδρέου, οπωσδήποτε τον Κωνσταντίνο Μητσotάκη, οπωσδήποτε τον Κώστα Σημίτη και οπωσδήποτε τον κ. Πεπονίη που κατήρτισε το πρώτο νομοσχέδιο για το φυσικό αέριο εδώ, στην πατρίδα μας. Είναι γεγονός ότι εμείς θέλουμε να τιμάμε όλους αυτούς που συνέβαλαν στα πολύ καλά έργα που γίνονται για τον τόπο μας.

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης):** Η κ. Διαμαντοπούλου έχει το λόγο.

**ANNA ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, ο κύριος Υπουργός ίσως να είχε πολύ περισσότερο χρόνο να απαντήσει και σ' όλα αυτά που δεν μπόρεσε αν δεν αφιέρωνε και πάλι το χρόνο του για το τι έγινε κατά τη διάρκεια διακυβέρνησης του Π.Α.Σ.Ο.Κ.. Για μας είναι θετικό, γιατί και η απελευθέρωση και όλες οι μεγάλες επιλογές που αφορούν το χώρο της ενέργειας έγιναν εκείνη την περίοδο.

Κύριε Υπουργέ, θα ξεκινήσω με μία σημείωση στην αναφορά που κάνατε για το θέμα του αγωγού σε Κομοτηνή-Αλεξανδρούπολη και μετά θα συνεχίσω με όλα τα επιμέρους σημεία.

Μιλήσατε για καθυστερήσεις και είπατε ότι δεν μπορούμε να σας κάνουμε κριτική για το θέμα των καθυστερήσεων. Εδώ και δύο σχεδόν χρόνια που έχετε αναλάβει τη διακυβέρνηση της χώρας δεν είχατε μπορέσει να λύσετε το θέμα της ανάθεσης τμήματος του αγωγού που συνδέει την Κομοτηνή με την Αλεξανδρούπολη και μας είπατε σήμερα ότι αυτή η συμφωνία έχει επιτευχθεί.

Οι δικές μας πληροφορίες είναι ότι η συμφωνία αυτή επιτεύχθηκε έναντι κόστους 373.800 ευρώ ανά χιλιόμετρο, όταν για το προηγούμενο κομμάτι του αγωγού η συμφωνία ήταν 220.000 ευρώ το χιλιόμετρο. Η διαφορά είναι σημαντική. Φαντάζομαι ότι θα σας δοθεί η δυνατότητα να μας εξηγήσετε και πού οφείλεται, γιατί δεν είναι μόνο η μεγάλη καθυστέρηση για την οποία δε δικαιούμαστε να ομιλούμε, όπως είπατε εσείς και πολλοί Βουλευτές σας, αλλά είναι και η μεγάλη απόκλιση στο θέμα των τιμών.

Κύριε Υπουργέ, φέρατε ένα νομοσχέδιο το οποίο κατά την

προσφιλή σας έκφραση αποτελεί το απαύγασμα των μεταρρυθμίσεων με ριζικές αλλαγές στο τοπίο.

Σας έχω πει και άλλη φορά πως ο τίτλος γι' αυτήν την Κυβέρνηση είναι ότι είναι μία «καλομαθημένη» κυβέρνηση. Βρήκε πάρα πολλά πράγματα έτοιμα από τους Ολυμπιακούς Αγώνες και τα δεκάδες εγκαίνια, από ένα Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης όπου βρήκατε 25.000.000.000 ευρώ και ένα έτοιμο θεσμικό πλαίσιο, το οποίο δεν μπορέσατε να αξιοποιήσετε και από μία ενεργειακή αγορά στην οποία είχε γίνει πάρα πολύ μεγάλη προετοιμασία και βεβαίως όχι μόνο από ελληνικής πλευράς, αλλά και από ευρωπαϊκής νομοθεσίας, η οποία είχε εξελιχθεί. Με σοβαρή, λοιπόν, καθυστέρηση –εσείς εκτιμάτε ότι δεν είναι έτσι- φέρατε ένα νομοσχέδιο που αφορά την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας.

Εμείς ασκούμε ένα πολύ συγκεκριμένο είδος αντιπολίτευσης, το οποίο ουδέποτε ασκήσατε ως Νέα Δημοκρατία. Θα σας έλεγα ότι εμείς ασκούμε μία δομική αντιπολίτευση. Δομική αντιπολίτευση σημαίνει ότι πρέπει να ξέρεis πότε πρέπει να λες «ναι» και γιατί και πότε πρέπει να λες «όχι» και γιατί.

Εμείς ψηφίζουμε το νομοσχέδιο επί της αρχής και το ψηφίζουμε για πολύ συγκεκριμένους πολιτικούς λόγους, γιατί αυτό το νομοσχέδιο έρχεται σε μία συγκεκριμένη περίοδο, όπου έχουμε ένα νέο περιβάλλον, σε παγκόσμιο επίπεδο, για την ενέργεια, γιατί έχουμε τρομακτικές αυξήσεις στο πετρέλαιο που δεν φαίνεται ότι μπορούν να μειωθούν, έχουμε πολύ σοβαρά προβλήματα στις κλιματικές συνθήκες και παγκόσμιες συμφωνίες, οι οποίες υπαγορεύουν νέες μορφές πολιτικών.

Λόγω των γεωπολιτικών εξελίξεων υπάρχει ασαφής ισορροπία στην κάλυψη της παγκόσμιας ζήτησης. Υπάρχουν νέες προσπάθειες στις οποίες συμμετέχει και η Ευρωπαϊκή Ένωση για νέες έρευνες, που αφορούν το χώρο του υδρογόνου και ένα νέο θεσμικό πλαίσιο και μία νέα αγορά σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Πιστεύουμε, λοιπόν, ότι γι' αυτούς τους λόγους η χώρα μας –και βεβαίως το κόμμα μας που μιλάει αυτήν τη στιγμή- οφείλει να δώσει ένα σαφές μήνυμα ότι εμείς είμαστε μέρος της συνολικής ευρωπαϊκής «οικογένειας», της συνολικής απελευθερωμένης αγοράς ενέργειας με τους όρους που αυτή καθορίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτοί είναι οι λόγοι για τους οποίους το ψηφίζουμε επί της αρχής.

Επίσης, να σας πω ότι δομική αντιπολίτευση σημαίνει επίσης συμμετοχή και δημιουργική παρουσία και αυτό έκανε ο εισηγητής μας.

Είπατε ότι δεν κάναμε προτάσεις. Αυτό σημαίνει ότι δεν ακούσατε καθόλου τον εισηγητή μας. Σε περισσότερα από είκοσι άρθρα και δουλεύοντας σε βάθος εδώ και αρκετό καιρό σας έκανε προτάσεις. Κάποιες τις δεχθήκατε, κάποιες όχι. Όμως, αυτό θα έλεγα ότι είναι το μοντέλο μιας δημιουργικής αντιπολίτευσης.

Πού διαφωνούμε και γιατί καταψηφίζουμε πάρα πολλά άρθρα; Κύριε Υπουργέ, διαφωνούμε γιατί υπάρχει βασικότερη πολιτική διαφορά ανάμεσα στο πώς αντιλαμβανόμαστε τη σχέση ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και τη συνεργασία στη χώρα μας.

Υπάρχει μία διαχωριστική γραμμή για το πώς βλέπουμε και εδώ το θέμα της ενέργειας και το θέμα του φυσικού αερίου, ως ένα ενεργειακό αγαθό. Έχουμε διαφορετική αντίληψη για το πώς αυτό το ενεργειακό αγαθό θα πρέπει να παραχθεί, να διανεμηθεί, να φθάσει στο κόστος και στο χρόνο που πρέπει, εκεί που πρέπει και για το πώς γίνονται αυτές οι επιλογές. Έχουμε διαφορετική αντίληψη για το πώς πρέπει να εξασφαλίσουμε την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, την ανταγωνιστικότητα, τα θέματα του περιβάλλοντος. Αυτά αποτυπώνονται μέσα από άρθρα, με τα οποία φαίνεται η αντίληψη που έχετε για το πώς, πότε και με ποιο τρόπο λειτουργεί το κράτος.

Υπάρχουν δύο κορυφαία σημεία, στα οποία διαφωνούμε. Τα ανέπτυξαν οι ομιλητές μας και φυσικά ο εισηγητής μας. Το πρώτο είναι το θέμα της ΡΑΕ. Μας κάνατε πάλι ένα μικρό μάθημα για το ρόλο των ρυθμιστικών αρχών και για το τι ζητά η Ευρωπαϊκή Ένωση. Τις ρυθμιστικές αρχές και τη λογική τους, τις φέραμε την προηγούμενη οκταετία και τις συζητήσαμε σε βάθος σ' αυτήν τη χώρα. Δηλαδή, δεν είναι έτσι απλά τα πράγ-

ματα, επειδή το ζητά η Ευρωπαϊκή Ένωση. Όμως η Ρ.Α.Ε., ως ρυθμιστική αρχή δεν μπορεί να έχει πολιτικές ευθύνες, δεν μπορεί να παρεμβαίνει σε θέματα, που αφορούν την ασφάλεια του εφοδιασμού ή την ανάπτυξη των συστημάτων φυσικού αερίου. Ο ρόλος της πρέπει να είναι πολύ πιο περιορισμένος.

Βεβαίως, κύριε Υπουργέ, στις ρυθμιστικές αρχές καλά θα κάνετε να ασκήσετε μία συνολική αυτοκριτική, γιατί πολλούς τομείς, όπως είναι οι τηλεπικοινωνίες, τους έχετε μετατρέψει πάλι σε αρχές ελεγχόμενες από την Κυβέρνηση.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ)

Το δεύτερο βασικό στοιχείο είναι το θέμα της σχέσης Δ.Ε.Π.Α. και Δ.Ε.Σ.Φ.Α.. Και εδώ επικρατεί ξανά η απόλυτα συγκεχυμένη αντίληψη που έχει η παράταξή σας για τη λειτουργία της Κυβέρνησης και της αγοράς. Ουσιαστικά κάνετε μία θυγατρική επιχείρηση 100% της Δ.Ε.Π.Α., στην οποία Δ.Ε.Π.Α. συμμετέχουν τα ΕΛ.ΠΕ. με 25% -όπου εκεί συμμετέχουν πάρα πολλοί μικρομέτοχοι- η οποία συμμετέχει στο Χρηματιστήριο και έχει option η Δ.Ε.Η. 30% για να συμμετάσχει. Υπάρχει μία προφανής αβεβαιότητα για το μέλλον του Δ.Ε.Σ.Φ.Α., αλλά, ακόμα και αν δεν υπάρχει αβεβαιότητα, τουλάχιστον για τη δεκαετία, υπάρχει μία πλήρης σύγχυση για το ποια συμφέροντα είναι με ποια. Δηλαδή, στα ΕΛ.ΠΕ. που ανήκουν στη Δ.Ε.Π.Α. και η Δ.Ε.Π.Α. έχει θυγατρική το Δ.Ε.Σ.Φ.Α., θα πρέπει ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. να καθορίζει συνολικά την αγορά και τα ΕΛ.ΠΕ. να είναι μέρος αυτής της συμφωνίας, ενώ είναι μέτοχοι. Φαντάζομαι ότι και εσείς κατανοείτε ότι δεν μπορεί να υπάρξει λογική ανάμεσα στο πώς λειτουργεί ο δημόσιος και ο ιδιωτικός τομέας.

Και εδώ θέλω να σας υπενθυμίσω ότι έχουμε σαφείς θέσεις και συγκεκριμένες προτάσεις. Η πρότασή μας είναι σαφής. Πρέπει να ανοίξει η αγορά, αλλά να υπάρχει διασφάλιση για το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. ότι θα είναι στο δημόσιο, για να ξέρουμε πρώτον, τι θα γίνει με την εθνική περιουσία της χώρας και δεύτερον, για να υπάρχει αντικειμενικός τρόπος διαχείρισης του συνόλου των παικτών της αγοράς και να μην υπάρχουν εμπλοκές, οι οποίες θα οδηγήσουν σε διαστρέβλωσή της.

Κύριε Υπουργέ, επειδή αναφερόμαστε πάλι στο τι έχει γίνει μέσα σ' αυτό το μικρό διάστημα, είναι σαφές ότι αυτό το νομοσχέδιο βεβαίως προχωρά στην ενσωμάτωση μίας ευρωπαϊκής οδηγίας, αλλά η χώρα μας έχει ιδιαιτερότητες. Βεβαίως, πρέπει να παραδεχθούμε ότι η Ελλάδα είναι μία ανώριμη αγορά και -θα έλεγα- μία αναδυόμενη αγορά στο χώρο της ενέργειας και του φυσικού αερίου, με μεγάλες διαφορές από την ευρωπαϊκή αγορά. Στις περισσότερες χώρες υπάρχουν πολύ μεγάλες επενδύσεις, οι οποίες έχουν αποσβεστεί κιόλας. Υπάρχει πολύ μεγάλη, κρίσιμη μάζα χρηστών, που αλλάζουν το τοπίο και πολλές φορές δεν είναι τα δεδομένα συγκρίσιμα. Εδώ χρειάζεται ένας σχεδιασμός και δεν αρκεί ένα νομοσχέδιο, το οποίο έχει τα χαρακτηριστικά της αποσπασματικής παρέμβασης, όταν ο σχεδιασμός δεν είναι συνολικός, δηλαδή αυτό που αναφέρθηκε πολλές φορές για την έλλειψη μακροχρόνιου σχεδιασμού που αφορά όλες τις πηγές, αλλά και την ουσιαστική καταγραφή των αναγκών και της ζήτησης στη χώρα μας.

Κάθε φορά που σας λέμε για το μακροχρόνιο σχεδιασμό, μας δίνετε μία έτοιμη απάντηση: Έχουμε ένα έτοιμο νομοσχέδιο, το οποίο θα φέρουμε. Πολύ καλά θα κάνετε, αλλά αυτό που λέμε, είναι ότι υπάρχει απόλυτη σύγχυση. Φέρντε πρώτα τα νομοσχέδια και μετά φέρντε το μακροχρόνιο σχεδιασμό. Άρα, δεν έχετε λάβει υπόψη σας το σχεδιασμό και στην πολιτική σας, τις συνολικές ανάγκες της χώρας και το τοπίο που υπάρχει.

Βεβαίως, ο σχεδιασμός έχει να κάνει σε μεγάλο βαθμό και με την πολιτική άποψη, αλλά και με τις δυνατότητες. Αναφερόμαστε, κύριε Υφυπουργέ, σε θέματα δράσης της Κυβέρνησής σας όλο αυτό το διάστημα. Μέσα από το Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας χρηματοδοτούνται τρεις Ε.Π.Α., της Θεσσαλίας, της Θεσσαλονίκης και της Αττικής. Κανονικά χρηματοδοτούνται, σύμφωνα με την πρόβλεψη και το πρόγραμμα το οποίο βρήκατε, κατά το 45% με κοινοτική χρηματοδότηση και κατά το 55% από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Από το δεύτερο εξάμηνο του 2004 δεν υπάρχει εκταμίευση πιστοποιημένων δαπανών. Το πιο σημαντικό είναι ότι υπάρχει έλλειψη σχεδια-

σμού για την ένταξη και άλλων εταιρειών. Με δεδομένο ότι το κόστος της κατασκευής των δικτύων είναι πάρα πολύ υψηλό, καμία εταιρία δεν μπορεί να ιδρυθεί στο μέλλον χωρίς την εξασφάλιση επιχορήγησης είτε από τα κοινοτικά προγράμματα είτε από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Μέχρι τις εκλογές του 2004 είχε προγραμματιστεί να δημιουργηθούν άλλες τρεις εταιρίες στην Ανατολική Μακεδονία, στη Θράκη και στη Στερεά Ελλάδα. Είχαν γίνει τα τεύχη δημοπράτησης, είχαν σταλεί στις Βρυξέλλες, είχαν ενταχθεί στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και από τότε δεν κινήθηκε καμία διαδικασία. Πραγματικά θα θέλαμε να μας πείτε τι έχετε κάνει όσον αφορά το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και τις τρεις εταιρίες, οι οποίες ήταν έτοιμες και για τις οποίες υπήρχαν χρηματοδοτήσεις. Απλά σας λέμε ότι δεν υπάρχουν πλέον περιθώρια να χρηματοδοτηθούν από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, ότι έχετε χάσει αυτά τα κονδύλια, με τα οποία θα χρηματοδοτούνταν τόσο σημαντικές επενδύσεις, οι οποίες αφορούν αυτές τις περιοχές της χώρας.

Αντίθετα, τι έχει γίνει; Στην Ε.Π.Α. Θεσσαλίας, ενώ δεν συμπεριλαμβανόταν στο δίκτυο, αποφασίστηκε να υπάρξει επέκταση των δικτύων στα Τρίκαλα και στην Καρδίτσα. Λόγω υψηλού κόστους, η ίδια η Ε.Π.Α. δεν μπορούσε να το χρηματοδοτήσει και τα ανέλαβε η Δ.Ε.Π.Α.. Δηλαδή, θα χρηματοδοτηθούν με αποκλειστικά εθνική δαπάνη. Εδώ θέλω να σας ρωτήσω αυτό που αυτόματα γεννιέται ως ερώτημα: Δεν προχωρήσατε μέσα από χρήματα που ήδη υπήρχαν και με φοβερές καθυστερήσεις τις Ε.Π.Α., οι οποίες είχαν αποφασιστεί. Χάνετε ένα σημαντικό κονδύλι. Προσπαθείτε να κάνετε τη Δ.Ε.Π.Α. ανταγωνιστική και βάζετε τη Δ.Ε.Π.Α. να χρηματοδοτήσει εξαιρετικά κοστοβόρες διαδικασίες, τις οποίες δεν είχε αναλάβει η Ε.Π.Α., σε περιοχές οι οποίες έχουν χαρακτηριστικά πολιτικής γεωγραφίας, κύριε Υπουργέ.

Εκτιμώμε ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι ένα νομοσχέδιο που δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τους βασικούς στόχους που έχουν τεθεί, την ιστορία και τη σημαντική συνεισφορά του στον ανταγωνισμό, δηλαδή στη διαμόρφωση του τελικού κόστους, γιατί δεν διευκολύνεται ο ανταγωνισμός και υπάρχουν πολύ σοβαρά προβλήματα στην «πρόσκληση» μεγάλων επενδύσεων, όπως ήδη έχει αναπτυχθεί από τον εισηγητή μας. Δεν αντιμετωπίζεται το θέμα της αύξησης του ποσοστού συμμετοχής του φυσικού αερίου στο ενεργειακό ισοζύγιο. Ο κύριος Υπουργός πριν είχε αυτό ακριβώς που κάνει αυτή η Κυβέρνηση. Εξέφρασε τις επιθυμίες του. Επιθυμεί η Κυβέρνηση να κάνει διάφορα πράγματα. Μόνο που μέσα από το τι έχει γίνει όλο αυτό το διάστημα, φαίνεται ότι καμία επιθυμία δεν έχει στόχο, μέσα και συγκεκριμένο τελικό αποτέλεσμα.

Εδώ μπαίνω σ' ένα άλλο σοβαρό θέμα που έχει να κάνει με το πώς διαχειρίζεστε εσείς την ιστορία της Δ.Ε.Π.Α.. Σήμερα στις εφημερίδες αναφέρεται ότι παραιτείται από Διευθύνων Σύμβουλος ο κ. Μωυσής. Πιθανόν να είναι φήμες, πιθανόν να το διαψεύσετε. Εγώ θα ήθελα να σας κάνω μία ερώτηση και να ζητήσω από εσάς μία δέσμευση, κύριε Υπουργέ. Αυτό που φαίνεται σήμερα, είναι ότι ο Διευθύνων Σύμβουλος της Δ.Ε.Π.Α. είναι ακόμη ένας φίλος του κυρίου Πρωθυπουργού. Θέλω να ζητήσω τη δέσμευσή σας ότι ο καινούργιος διευθύνων σύμβουλος της Δ.Ε.Π.Α. θα επιλεγεί σύμφωνα με το νόμο που φέρατε χθες για τις Δ.Ε.Κ.Ο., όπου πρέπει να γίνουν προκηρύξεις και να επιλεγεί με τις απαιτούμενες και αποδεκτές από την πλειοψηφία διαδικασίες, που είναι η προκήρυξη. Αλλιώς, όσον αφορά το να παραιτηθεί τώρα ο κ. Μωυσής -όπου θα μπορούσε πάλι να υπάρξει μία ολόκληρη φημολογία, γιατί παραιτείται τώρα και ειδικά ο κ. Μωυσής- θα μπορούσε η πλέον καλόπιστη προσέγγιση να είναι ότι παραιτείται τώρα, ώστε να προλάβει πριν την εφαρμογή του νόμου να διοριστεί ο καινούργιος διευθύνων σύμβουλος για να αποφύγετε την προκήρυξη η οποία θα οδηγούσε σε επιλογή διευθυνόντος συμβούλου στη Δ.Ε.Π.Α. με αντικειμενικά κριτήρια.

Τελειώνοντας, ήθελα να σας πω το εξής: Εξήγησα τους λόγους για τους οποίους ψηφίζουμε επί της αρχής και πού διαφωνούμε απολύτως πολιτικά με την Κυβέρνηση. Κάναμε σημαντικές προτάσεις για τη διόρθωση, κατά την άποψή μας, συγκε-

κριμένων μέτρων.

Πιστεύουμε ότι αυτό το πολύ μεγάλο και κρίσιμης σημασίας θέμα, που είναι η απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, αφορά και απαιτεί θεσμικό πλαίσιο ικανοποιητικό, μηχανισμούς οι οποίοι λειτουργούν ξεκάθαρα και με συγκεκριμένες κατευθύνσεις και πολιτική βούληση να λειτουργήσει η χώρα σε μια νέα αντίληψη.

Αυτό που βλέπουμε, κύριε Υπουργέ, είναι ότι έχετε γυρίσει στην κλασική συντηρητική δεξιά αντίληψη, «η επιλογή του χωριού μου και η επιλογή του κολλητού μου». Και μ' αυτόν τον τρόπο δεν μπορεί να υπάρξει ούτε εκσυγχρονισμός ούτε ουσιαστική απελευθέρωση.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ευρισκόμενος στη Θεσσαλονίκη, δεν μπορούσα να είμαι από το πρωί εδώ, αλλά νομίζω ότι ο κ. Σαλαγκούδης, σε όλη τη διάρκεια της μέχρι στιγμής συζήτησης, χειρίστηκε τα θέματα και ανέδειξε το πόσο σημαντικό είναι το νομοσχέδιο που ψηφίζουμε σήμερα, ολοκληρώνοντας το άνοιγμα των αγορών στο χώρο της ενέργειας. Και απόδειξη εκτός των άλλων ότι είναι σημαντικό το νομοσχέδιο, είναι ότι η Αξιωματική Αντιπολίτευση το ψηφίζει επί της αρχής.

Απελευθερώνονται οι αγορές ενέργειας, δίνοντας μια νέα πνοή και ξεκινώντας μια νέα εποχή στα ενεργειακά ζητήματα της πατρίδας μας μαζί με όλη την άλλη προσπάθεια, η οποία έγινε αυτούς τους είκοσι μήνες σε ό,τι αφορά τα ζητήματα των δικτύων. Και αναφερόμαι στον ελληνoturκικό αγωγό, στον ελληνοϊταλικό αγωγό, στην υπογραφή της συνθήκης για την ενεργειακή κοινότητα της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και βεβαίως, στην επέκταση του φυσικού αερίου σε δεκατρείς νομούς, που είναι ακόμα μια μεγάλη κατάκτηση, ένα μεγάλο βήμα για τη μεγαλύτερη δυνατή εισαγωγή στο ενεργειακό μας ισοζύγιο του φυσικού αερίου και την απεξάρτηση, μαζί με το άλλο πρόγραμμα που έχει η Κυβέρνηση της χώρας μας, από τα καύσιμα, σε μια περιοχή που τα τελευταία τουλάχιστον δώδεκα – δεκατρία χρόνια που κυβερνούσατε, συμπεριφερόσασταν ως η χώρα να είναι πετρελαιοπαραγωγός, καλύτερης βεβαίως απόδοσης σε πετρέλαια απ' ό,τι πραγματικά πετρελαιοπαραγωγές χώρες.

Αλλά αυτό το πράγμα, κύριοι συνάδελφοι, δεν σας ανησυχούσε, γιατί την περίοδο εκείνη είχατε τιμές ανά βαρέλι από 12 έως 31 δολάρια, ενώ αυτούς τους είκοσι μήνες η μέση τιμή του βαρελιού σε δολάρια κυμαίνεται γύρω στα 50 και έχει φθάσει και τα 72 το βαρέλι και, βεβαίως, το τελευταίο χρονικό διάστημα κινείται σταθερά γύρω στα 60 δολάρια το βαρέλι.

Αλλά από τη φόρα την αντιπολιτευτική, την οποία έχετε πάρει, θέλετε να γίνεσθε τιμητές και κατήγοροι όλων. Και εξηγώ, γιατί το λέω αυτό:

Πρώτον, διότι δεν έχετε αντιληφθεί μια μεγάλη διαφορά, τη σύγκριση των είκοσι μηνών με τα είκοσι χρόνια, που όσο και αν το προσπαθήσετε, δεν μπορεί να υπάρξει ισοζύγιο.

Δεύτερον, διότι δεν λαμβάνετε υπ' όψιν μια βασική διαφορά μας, ότι εμείς χτίζουμε πάνω σε ό,τι καλό βρήκαμε, το αναδεικνύουμε, το επικροτούμε. Ενώ εσείς δυστυχώς με την πολιτική, η οποία σας διακρίνει, τα βλέπετε όλα μαύρα, τα βλέπετε όλα γκρίζα και είστε μ' ένα μόνιμο «όχι» απέναντι σε ό,τι κάνει αυτή η Κυβέρνηση. Θα μας κρίνει όμως και τους δύο ο ελληνικός λαός.

Απαντώντας στην κ. Διαμαντοπούλου, που παρακολούθησα την ομιλία της...

**ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Μερικώς.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Έχασα μόνο τρία λεπτά. Ενημερώνόμουν, όμως. Αλλά έχω τη δυνατότητα, όχι λόγω αναστήματος, να μιμούμαι το Μέγα Ναπολέοντα και να παρακολουθώ και τα δύο. Έπρεπε να ενημερωθώ.

Παρακολούθησα, λοιπόν, την κ. Διαμαντοπούλου σε αρκετές αποστροφές της ομιλίας της, μεταξύ των οποίων μίλησε και για πολιτική γεωγραφία σε ό,τι αφορά τη διασύνδεση των Νομών Τρικάλων και Καρδίτσας με το φυσικό αέριο. Αλλά επειδή δεν

θέλω να καταναλώσω το χρόνο μου, θα πω μόνο ότι οι Τρικαλινοί και οι Καρδιτσιώτες που είναι δίπλα στον αγωγό φυσικού αερίου, είχαν μόνιμη επιδίωξη να υπάρξει αυτή η σύνδεση. Είναι δίπλα, περνά ο κεντρικός αγωγός από τα Φάρσαλα. Και σας ακούω να λέτε ότι αυτό είναι αποτέλεσμα της καταγωγής μου.

Είμαι υπερήφανος, κυρία Διαμαντοπούλου, γιατί κατάγομαι από την Καρδίτσα. Την πολιτική δύναμη μου τη δίνουν οι Καρδιτσιώτες. Και αν μπορώ, μέσα στα πλαίσια της διαφάνειας και της νομιμότητας, να είμαι χρήσιμος για την περιοχή μου, το κάνω, όπως το κάνω για όλη την Ελλάδα. Αυτή είναι η πολιτική γεωγραφία, όπως την αντιλαμβανόμαστε εμείς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αλλά, κυρία συνάδελφε, είπατε και πολλά άλλα. Είπατε ότι αυτό αποτελεί κλασική δεξιά συνταγή, το να κάνουμε για τις περιοχές μας κάτι ιδιαίτερο. Ελπίζω να μην είναι αυτός ο αέρας που φέρατε από την Ευρώπη. Και οι συνάδελφοί σας οι οποίοι βρίσκονται μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα, να ξέρουν ότι οι πολιτικοί, είτε βρίσκονται στην Αντιπολίτευση είτε στην Κυβέρνηση, πρέπει να νοιάζονται για τις περιοχές τους.

**ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Εσείς είστε πάντως Υπουργός της Κυβέρνησης της Ελλάδας.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Της Κυβέρνησης όλων των Ελλήνων και προσπαθώ να το κάνω με τον καλύτερο τρόπο, κυρία Διαμαντοπούλου και είμαι υπερήφανος για την κατηγορία, την οποία μου αποδώσατε πριν από λίγο.

Έρχομαι τώρα και σε κάτι άλλο, που ανέδειξε κάποιος από τους συναδέλφους, ότι το χθεσινό νομοσχέδιο για τις Δ.Ε.Κ.Ο. που ψηφίσαμε, έρχεται σε αντίθεση μ' αυτό το οποίο έρχεται σήμερα προς ψήφιση και αφορά τη συμμετοχή των αντιπροσώπων των εργαζομένων.

Μάλλον δεν θα παρακολουθήσατε καλά το νομοσχέδιο αυτό. Ξέρουμε ότι σας ενόχλησε, γιατί πρόκειται για τη σημαντικότερη θεσμική και διαρθρωτική παρέμβαση που έγινε τα τελευταία χρόνια. Θα μου επιτρέψετε να σας διαβάσω το άρθρο 3, το οποίο λέει ότι στο διοικητικό συμβούλιο συμμετέχουν έως δύο εκπρόσωποι των εργαζομένων. Πού βρίσκετε, λοιπόν, εσείς την αντινομία μεταξύ του τι ψηφίσαμε χθες και τι ψηφίζουμε σήμερα;

Μιλήσατε επίσης και για την αλλαγή, η οποία γίνεται σήμερα στη ΔΕΠΑ. Πράγματι, ο Ραφαήλ Μωυσής, ένα διακεκριμένο στέλεχος του δημόσιου βίου, είχε ζητήσει την παραίτησή του μετά το θάνατο της συζύγου του το Σεπτέμβριο για να απαλλαγεί από τα διπλά καθήκοντα του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου. Με νεότερη δε επιστολή στις 24 Νοεμβρίου επανέλαβε το ίδιο και η Κυβέρνηση προχώρησε από χθες στην επιλογή νέου Διευθύνοντα Συμβούλου, του κ. Ασημάκη Παπαγεωργίου.

**ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Γιατί δεν περιμένετε το Γενάρη να κάνετε διαγωνισμό;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Παρακαλώ, κυρία Διαμαντοπούλου, μη διακόπτετε.

**ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Το λέει ο νόμος που ψηφίσατε, κύριε Υπουργέ.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Το τι θα κάνουμε εμείς, είναι θέμα δικό μας.

Θέλετε να σας θυμίσω, κύριοι συνάδελφοι, ότι τους προέδρους και τους διευθύνοντες συμβούλους και στη Δ.Ε.Π.Α. και στα ΕΛ.Π.Ε. τους αλλάζατε ανά δύο μήνες και έρχεστε τώρα και μιλάτε για τον τρόπο με τον οποίο θα επιλέγονται οι διευθύνοντες σύμβουλοι;

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Κύριοι συνάδελφοι, ξέρω ότι οι απαντήσεις σας ενοχλούν, αλλά δεν πειράζει.

Έρχομαι στο συγκεκριμένο θέμα. Αυτήν την περίοδο είναι σε μια κρίσιμη φάση πολύ μεγάλα ζητήματα στο χώρο του φυσικού αερίου, μεταξύ των οποίων και η υπογραφή της συμφωνίας, στη βάση της διακρατικής συμφωνίας με τους Ρώσους, όπου και αυτή επετεύχθη. Αν θελήσετε οποιαδήποτε λεπτομέρεια γι' αυτό το ζήτημα, είμαστε στη διάθεσή σας -γιατί άκουσα ορισμένα νούμερα στα οποία αναφερθήκατε- να σας απαντήσουμε εφ' όλης της ύλης γι' αυτά τα θέματα. Δεν έπρεπε να μείνει μία

μέρα δίχως διευθύνοντα σύμβουλο η Δ.Ε.Π.Α.. Είναι κι αυτός ένα διακεκριμένο στέλεχος. Μέχρι χθες ήταν διευθύνων σύμβουλος στον «Προασιακό». Και όλα τα άλλα περί φιλιών με τον Πρωθυπουργό ή οτιδήποτε άλλο, μην τα χρησιμοποιείτε μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα. Λέω μόνο αυτό, προς το παρόν.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ:** Γιατί, κύριε Υπουργέ;

**ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Μας απειλείτε;

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ:** Πείτε τα όλα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Σας παρακαλώ, κύριε Πιπεργιά.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ:** Μας προκαλεί, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Εσείς προκαλείτε το Προεδρείο τώρα.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ:** Να τα πει όλα, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Κύριε Πιπεργιά, σας παρακαλώ, συγκρατηθείτε λίγο επιτέλους. Δεν πρέπει ο κύριος Υπουργός να πει τις απόψεις του. Δεν το θέλετε αυτό;

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ:** Να πει τις απόψεις του, αλλά όχι με υπονοούμενα. Να τα πει όλα.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Θέλω να σας κρατώ σε αγωνία, κύριε Πιπεργιά. Δεν μίλησα με υπονοούμενα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι. Δεν απείλησε κανένα ο κύριος Υπουργός. Τη γνώμη του εκφέρει.

Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Επανερχομαι. Έδωσα την απάντηση σε ό,τι αφορά τη Δ.Ε.Π.Α.. Ο κ. Μωυσής συνεχίζει να είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Π.Α.. Έχω ήδη ζητήσει από την Πρόεδρο της Βουλής την επιλογή του κ. Παπαγεωργίου και θα πάνε καλά εκεί τα πράγματα και θα αναγκαστείτε εκ των πραγμάτων να αναγνωρίσετε το έργο της Κυβέρνησης και σ' αυτόν τον τομέα, όπως αναγνωρίζουμε αυτά τα καλά, τα οποία βρήκαμε από σας...

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ:** Μόνο καλά βρήκατε.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Δεν πρόκειται να με παρασύρετε με τις διακοπές.

Δεν θέλω βεβαίως να παρακολουθήσω όλη αυτήν τη φιλολογία περί ιδιωτικοποιήσεων, περί μη ιδιωτικοποιήσεων, περί του ποιος θα είναι ο ρόλος της Δ.Ε.Π.Α. για το μέλλον κ.λπ.. Εκείνο που θέλω να διαβεβαιώσω την Εθνική Αντιπροσωπεία είναι ότι μπαίνουν οι βάσεις για πολλές δεκαετίες με όλον τον ενεργειακό σχεδιασμό που έχει κάνει η νέα διακυβέρνηση.

Τώρα σ' ό,τι αφορά τη συμμετοχή του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου στο Δ.Σ. της Δ.Ε.Π.Α. και του διευθυντού του πολιτικού μου γραφείου στην Ε.Δ.Α. Αττικής, θέλω να σας πω ότι η συμμετοχή αυτών των προσώπων -που δεν απαγορεύεται οφείλεται μόνο σ' ένα λόγο. Τα πρόσωπα που μπαίνουν στα διοικητικά συμβούλια, πρέπει να είναι της πλήρους εμπιστοσύνης της πολιτικής ηγεσίας. Κι αυτός είναι ένας κανόνας που ίσχυε και για σας, ισχύει...

**ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ:** Και η αξιοκρατία;

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ:** Ποια αξιοκρατία;

(Γέλωτες από την πλευρά του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Τώρα πρέπει να σας απαντήσω, κυρία Ζήση, γιατί μιλήσατε για αξιοκρατία.

Εμείς την αξιοκρατία την υπηρετούμε πραγματικά. Δείτε με ποιο τρόπο υπήρχε αυτή η αξιοκρατία την περίοδο τη δική σας, για να μπορείτε να κάνετε κριτική στη σημερινή Κυβέρνηση. Μίλησα για συμμετοχή σε διοικητικά συμβούλια στη βάση της εμπιστοσύνης και των ικανοτήτων της πολιτικής ηγεσίας. Και είναι απόλυτα σαφές αυτό το οποίο σας είπα.

**ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ:** Είναι υποκειμενική και πελατειακή.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Κύριε Πρόεδρε, κλείνοντας την παρέμβασή μου αυτή, θέλω να πω ότι ερχόμενος από το αεροδρόμιο, άκουγα μια αποστροφή για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί σήμερα το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ότι εκείνο ανεβαίνει από τις σκάλες, ενώ εμείς βρισκόμαστε στο ασανσέρ και ανεβαίνουμε με το ασανσέρ. Φαίνεται ότι επειδή ήσασταν συνηθισμένοι επί είκοσι χρόνια να είσαστε μόνιμα στο ασανσέρ

και πιστέψατε ότι θα είστε και μόνιμοι στη διακυβέρνηση του τόπου, τώρα που ανεβαίνετε με τις σκάλες, έχετε ιδρώσει και έχετε λαχανιάσει. Θα ανεβείτε πολλές σκάλες και για πολλές τετραετίες, για να μπορέσετε να ξαναμπείτε στο ασανσέρ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Το λόγο έχει η κ. Διαμαντοπούλου.

**ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Κύριε Υπουργέ, να σας ευχαριστήσω που παρακολουθείτε τις δηλώσεις μου, γιατί εγώ το είπα αυτό με το ασανσέρ, χθες. Μόνο που πρέπει να ξέρετε ότι εμείς ανεβαίνοντας, ανεβαίνουμε προς την ταράτσα. Ενώ εσείς κατεβαίνοντας, κατεβαίνετε προς το υπόγειο.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ:** Προσέξτε, όμως, μην πέσετε.

**ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Κύριε Υπουργέ, επειδή συνήθως σ' όλες τις ομιλίες σας αναφέρεστε στην ευρωπαϊκή μου εμπειρία κ.λπ., θέλω να πω ότι έχω μια ευρωπαϊκή εμπειρία, αλλά κατάγομαι, όπως ξέρετε, από το πραγματικό ενεργειακό κέντρο της χώρας, το οποίο προσπαθείτε με υπουργικές αποφάσεις να το μεταφέρετε προς τα κάτω, πράγμα το οποίο δεν γίνεται.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Στην Καρδίτσα δεν υπάρχει λιγνίτης.

**ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Γι' αυτό λέγω ότι με νόμους αυτό δεν γίνεται.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Το μόνο κοινό που υπάρχει είναι η Καρδιά της Κοζάνης και η Καρδίτσα.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Κύριε Πρόεδρε, πράγματι είναι πολύ ωραίο αυτό που είπατε.

**ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Κύριε Υπουργέ, θέλω να σας πω το εξής: Θα παρακαλούσα, εάν η ομιλία σας, που φαντάζομαι, όπως το κάνουν όλοι, παιχθεί και στην Καρδίτσα, να παιχθεί και το δικό μου κομμάτι.

Εμείς ως ΠΑ.ΣΟ.Κ. και χαιρετίζουμε και θεωρούμε πολύ θετικό το ότι κάνετε την επιλογή να πάει το φυσικό αέριο στα Τρίκαλα και στην Καρδίτσα. Αυτό, όμως, που θέλουμε να σας πούμε, είναι ότι όπως έγινε γι' αυτές τις δυο περιοχές, πρέπει να γίνει και για τη Μεσσηνία, για το Βουλευτή σας που ακούσατε πριν, πρέπει να γίνει για την Αργολίδα, να γίνει για την Αχαΐα, για την Αιτωλοακαρνανία, για την Ήπειρο. Εάν δεν μπορούν να γίνουν όλα μαζί, οι επιλογές θα πρέπει να γίνουν με αντικειμενικά κριτήρια και όχι με κριτήρια τα οποία θα μπορούσαν να παρεξηγηθούν. Μπορεί να μην τα παρεξηγείτε εσείς, όμως θα μπορούσαν να παρεξηγηθούν. Γιατί στην πολιτική πρέπει κάποτε να ξεφύγουμε από την λογική του «κολλητού» είτε είναι φίλος είτε είναι τόπος. Αυτό προσπάθησα να σας πω.

Το δεύτερο, στο οποίο δεν μας απαντήσατε: Εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα εάν θα παραιτηθεί ή όχι ο κ. Μωυσής. Βεβαίως, αν θέλει, να παραιτηθεί. Εγώ σας ρώτησα γιατί δεν περιμένετε μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2006, δεκατέσσερις μέρες δηλαδή, ώστε να κάνετε προκήρυξη και να προσλάβετε με αντικειμενικά κριτήρια διευθύνοντα σύμβουλο, ο οποίος θα έχει την εμπιστοσύνη όλων μας. Για δεκατέσσερις μέρες επιλέγετε να μην εφαρμόσετε το νόμο, κατά την παλαιά προσφιλή τακτική και να πάρετε αυτόν που θέλετε. Εγώ σας είπα τι λένε σήμερα οι εφημερίδες, ότι είναι φίλος του Πρωθυπουργού. Και δεν είναι κακό αυτό. Αλλά μόνοι σας και μέσα σε λίγες μέρες αποδεικνύετε ότι από το νόμο για τις Δ.Ε.Κ.Ο., ακόμα και τα θετικά του στοιχεία δεν θα εφαρμόσετε, γιατί, βεβαίως σας θυμίζω ότι σύμφωνα με το άρθρο 1 του νόμου για τις Δ.Ε.Κ.Ο., με υπουργικές αποφάσεις αποφασίζετε σε ποιες επιχειρήσεις θα τον εφαρμόσετε και σε ποιες όχι.

Και αρχίζετε να εφαρμόζετε αυτήν τη λογική, κύριε Υπουργέ, από σήμερα, για να αποδείξετε ότι η λογική της αξιοκρατίας και η με αντικειμενικούς όρους επιλογή στελεχών στο δημόσιο δεν έχει καμία σχέση με τη νέα διακυβέρνηση, δηλαδή με τη νέα Συντήρηση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Το λόγο έχει ο Υπουργός Ανάπτυξης κ. Σιούφας.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Κυρία Διαμαντοπούλου, θα πω δυο πράγματα, τα οποία θέλετε να τα αγνοείτε. Πρώτον, σας είπα για το από πού περνάει ο αγωγός

φυσικού αερίου. Και τώρα να μιλήσουμε για τη «γεωγραφία της γεωγραφίας». Τα Φάρσαλα που είναι δίπλα στην Καρδίτσα και στα Τρίκαλα, είναι το ίδιο πράγμα με τη Μεσσηνία και την Πάτρα;

**ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ:** Είναι με την Αργολίδα.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Παρακολουθήσατε, όμως, την τοποθέτησή μου και για την Πελοπόννησο, αλλά και για άλλες περιοχές της χώρας στη Διαρκή Επιτροπή. Για δείτε λίγο γιατί αφήσατε τον αγωγό του φυσικού αερίου μόνο στον Ασπρόπυργο και τι ακριβώς προετοιμασία έπρεπε να είχατε κάνει, όταν το φυσικό αέριο ήρθε στην Ελλάδα από έναν εμπνευσμένο πολιτικό σας, τον Αναστάση Πεπονή. Το ίδιο ισχύει και για τη Ρεθυμνούσα, στην οποία αναφερθήκατε πριν από λίγο, για να πείτε αυτά τα οποία είπατε, ότι η λογική της καταγωγής προέχει του δημόσιου συμφέροντος. Όχι, για τη νέα διακυβέρνηση, κυρία Διαμαντοπούλου!

Και έρχομαι τώρα στο διευθύνοντα σύμβουλο. Σας εξήγησα πριν ποια είναι η επιλογή μας και τι κρίσιμα ζητήματα διαχειρίζεται αυτήν την περίοδο η Δ.Ε.Π.Α.. Και έρχεστε και μου λέτε: «Δεν περιμένετε το νόμο μετά από δεκαπέντε μέρες. Δεν κάνετε προκήρυξη». Να είναι, δηλαδή, η Δ.Ε.Π.Α. άλλους έξι μήνες, για να έρχεστε εδώ να λέτε ότι αφήσαμε τη Δ.Ε.Π.Α., χωρίς διευθύνοντα σύμβουλο –γιατί αυτό θα λέγατε την επόμενη φορά, επίσης, για να λέτε ότι δεν κάνουμε αυτό που πρέπει να κάνουμε. Κάνουμε το σωστό. Κάνουμε αυτό το οποίο προστατεύει το δημόσιο συμφέρον, κυρία Διαμαντοπούλου.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας):** Το λόγο έχει η συνάδελφος κ. Ροδούλα Ζήση, η οποία νομίζω ότι θα θέσει και θέματα της Μαγνησίας, σαν συντονίστρια Βουλευτή που είναι. Θα πρέπει να τεθεί και θέμα Μαγνησίας, κυρία Ζήση.

**ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε –για να είμαι σωστή κατά τον Κανονισμό– θέλω να θυμίσω στον κύριο Υπουργό τα λόγια του νομιελίστα οικονομολόγου Τζων Νας, που μιλώντας για την αγορά και την αγορά της ενέργειας είπε ότι «Προκειμένου να λύσει κάποιος ένα συγκεκριμένο παίγνιο που αφορά στη συνεργασία ατόμων ή επιχειρήσεων, συνήθως αναλύεται η συγκεκριμένη διαπραγματευτική διαδικασία που ακολουθείται για την εκάστοτε περίπτωση. Αντ' αυτού, μπορεί να προσεγγίσει κανείς το πρόβλημα αξιωματικά, προσδιορίζοντας τις γενικές ιδιότητες που κάθε λογική λύση και πολιτική λύση του παιγνίου αυτού πρέπει να έχει.

Είναι σημαντικό, λοιπόν, ότι αυτή η εντελώς διαφορετική προσέγγιση καταλήγει στο ίδιο αποτέλεσμα. Η λύση που προκύπτει, όμως, κατ' αυτόν τον τρόπο, είναι κατάλληλη για μια ευρύτερη ποικιλία καταστάσεων, πέραν των ειδικών χαρακτηριστικών της συγκεκριμένης περίπτωσης και των υποθέσεων που απαιτούνται, προκειμένου να αναλυθεί η συγκεκριμένη διαπραγματευτική και προοπτική διαδικασία».

Αυτό ακουμπά καθαρά στο ερώτημα που βάζει το ΠΑ.ΣΟ.Κ. όλο αυτό το διάστημα για την απελευθέρωση της ενέργειας και για το έλλειμμα του ενεργειακού σχεδιασμού, γιατί χωρίς σχέδιο, χωρίς βάση, χωρίς πλαίσιο δεν μπορεί να περπατήσει αυτή η απελευθέρωση. Και βεβαίως απαντά επίσης σ' αυτό που βάζει το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ότι οι νέες τεχνολογίες παραγωγής ενέργειας, αλλά και η δραστηριότητα πώλησης και διανομής της ενέργειας, δεν διαφέρουν από τους άλλους κλάδους της οικονομίας ως προς τα στοιχεία απόδοσης κλίμακος. Η επίτευξη της αποτελεσματικότητας των επιχειρήσεων, των χαμηλών τιμών και της μεγιστοποίησης της κοινωνικής ευημερίας επιτάσσει την ανταγωνιστική οργάνωση των τομέων αυτών, βεβαίως με όρους, με κριτήρια, με αξιοκρατία, όπως είπαμε πριν.

Το φυσικό αέριο είναι αναμφισβήτητο το στρατηγικό καύσιμο του ενεργειακού συστήματος της χώρας σε μεσοπρόθεσμη προοπτική και η διείσδυσή του –το είπαμε όλοι– με ανταγωνιστικούς, πάντα, όρους, συνδέεται άρρηκτα με την επίτευξη των στόχων για την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, την εισαγωγή νέων τεχνολογιών, την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας, τον περιορισμό της εξάρτησης από το πετρέλαιο και, ιδίως, την ικανοποίηση των διεθνών δεσμεύσεων της Ελλάδας στο πλαίσιο του Πρωτοκόλλου του Κυότο και της βελτίω-

σης του περιβάλλοντος σε κάθε πόλη.

Η ολοκλήρωση και η θέση σε λειτουργία του συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου στο τέλος του φθινοπώρου του 1996, ανέδειξε την Ελλάδα σε μια χώρα ταχέως αναπτυσσόμενη, σε μια αγορά φυσικού αερίου ταχέως αναπτυσσόμενη, ενώ συγχρόνως προσελκύει πάρα πολλές ξένες επενδύσεις. Η κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. το 1996, κύριε Πρόεδρε, εγκαίνιασε στο Βόλο τότε –εδώ είναι ο κ. Χριστοδουλάκης– την εγκατάσταση του φυσικού αερίου στη Θεσσαλία, στο Βόλο και στη Λάρισα. Και βεβαίως η κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. –θυμάμαι ότι ήσασταν και εσείς στα εγκαίνια αυτά– δημιούργησε εκείνο το πλαίσιο της ενσωμάτωσής μας στις ευρωπαϊκές και διεθνείς δεσμεύσεις, στις υποχρεώσεις και οδηγίες, αλλά έβαλε και τον ενεργειακό σχεδιασμό και τη στόχευση που έπρεπε να βάλει, για να ξέρουμε πού πάμε.

Δεν αποτελεί, λοιπόν, μεταρρύθμιση αυτό το νομοσχέδιο που φέρνει ο κύριος Υπουργός. Σαφώς ο στηρίζουμε επί της αρχής. Ο προκάτοχός σας είπε ότι «Αφού το ψηφίζετε, γιατί διαφωνείτε?».

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Κυρία Ζήση, ευρωπαϊκή οδηγία ενσωματώνουμε ...

**ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ:** Μα, ακριβώς επειδή ενσωματώνουμε κοινοτική οδηγία, γι' αυτό ακριβώς δεν είναι μεταρρύθμιση, κύριε Υπουργέ. Είναι υποχρέωση, είναι χρέος, είναι δέσμευση. Και για να φτάσουμε να ενσωματώνουμε κοινοτική οδηγία, έχει γίνει προηγουμένως, κύριε Υπουργέ, μια ολόκληρη διαδικασία, μια ολόκληρη δουλειά την οποία εσείς είπατε ότι τιμάτε και ότι οικοδομείτε πάνω σ' αυτήν, αλλά συνεχώς, κύριε Υπουργέ, σε όλα τα νομοσχέδια για την απελευθέρωση της ενέργειας και εσείς και η Κυβέρνησή σας και οι συνάδελφοί σας μιλάτε για τα κακά είκοσι χρόνια του ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Τελικά αυτή η Κυβέρνηση πότε θα αποκτήσει οντότητα; Αυτό το Υπουργείο πότε θα έχει συγκροτημένη άποψη, που δεν θα κουτσαίνει δεξιά, αριστερά, ώστε τη μια να λέει «Βρήκαμε τα καλά από το ΠΑ.ΣΟ.Κ.» και την άλλη «Κάνουμε μεταρρυθμίσεις»;

Τι μεταρρυθμίσεις κάνετε, κύριε Υπουργέ; Μιλάτε σαν να ανακαλύψατε την Αμερική. Ξέρετε πόσο σας τιμώ. Όπως τιμάτε εσείς και τη Θεσσαλία και το χωριό σας και τη λίμνη Πλαστήρα και την Καρδίτσα, τιμώ και εγώ αυτήν την περιοχή. Ξέρετε, όμως, πολύ καλά ότι δεν περίμενα να μιλάτε με μια μεγάλη χαρά, σαν να ανακαλύψατε κάποια πράγματα.

Υπήρχε σχεδιασμός –και σας τον έδωσα, κύριε Υπουργέ– και υπήρχε για το φυσικό αέριο συγκεκριμένη στοχοθεσία που κατατέθηκε στη Βουλή. Κατατέθηκε παντού, στην κοινωνική διαβούλευση και αναφερόταν, πέρα από τα έργα που δεν θα καθίσω να σας τα αναφέρω –αυτά τα πήρατε, ήταν τελειωμένα το 2003– στην προώθηση ανάπτυξης υποδομών αερίου, με έμφαση στις διασυνδέσεις, στη γεωγραφική εξάπλωση του δικτύου και στην επέκταση των τεμαχικών σταθμών υπεριοιζόμενου φυσικού αερίου. Και εκεί, όπως είπαν οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, υπήρχε σχέδιο περαιτέρω ενίσχυσης της προοπτικής εισόδου φυσικού αερίου στην Κρήτη και στη Ρόδο και κατ' επέκταση και σε όλα τα μεγάλα νησιά. Αν κάνω λάθος, είναι εδώ ο κ. Χριστοδουλάκης. Υπήρχε, λοιπόν, σχέδιο για περαιτέρω απελευθέρωση της αγοράς του αερίου και των ιδιωτικών επενδύσεων, για προώθηση της υποκατάστασης του πετρελαίου από την περαιτέρω διείσδυση του φυσικού αερίου.

Και δεν είναι βεβαίως η περιοχή μόνο από την οποία προέρχεται η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΠΑ.ΣΟ.Κ., η κ. Διαμαντοπούλου, ένας χώρος τον οποίο έχετε εγκαταλείψει. Έχετε εγκαταλείψει και τους άλλους σχεδιασμούς για τις άλλες περιοχές. Γιατί ποτέ δεν καθίσατε, κύριε Υπουργέ, να δείτε τι παράγει αυτή η χώρα, ποια είναι η εγχώρια παραγωγή της, τι εισάγει και τι πρέπει να εισάγει, πού πρέπει να το προωθήσει, πώς πρέπει με τις νέες τεχνολογίες να αξιοποιήσει τα αποθέματα του λιγνίτη και άρα όλοι οι stakeholders, όπως ξέρετε πολύ καλά και όλοι οι εταίροι σ' αυτήν τη νέα διακυβέρνηση που επικαλείστε, να λάβουν μέρος με ίσες ευκαιρίες, με αντιπροσωπευτικότητα, με αξιοκρατία και με αποκέντρωση.

Εκεί, λοιπόν, στην αύξηση της χρήσης του φυσικού αερίου, που η κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε βάλει στο σχεδιασμό της,

με βελτίωση των συνθηκών και των όρων ανταγωνισμού της ενεργειακής αγοράς και της απασχόλησης, δηλαδή τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, εσείς η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας μετά από είκοσι δύο μήνες είπατε: «Έρχομαι και σας φέρνω μια μεγάλη μεταρρύθμιση, την ενσωμάτωση στην κοινοτική οδηγία». Να γιατί ψηφίζουμε, λοιπόν. Ψηφίζουμε την έναρξη, την πορεία, τη συνέχεια της πολιτικής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και έρχεστε εσείς σήμερα την απελευθέρωση της αγοράς να την ενσωματώσετε στην εθνική μας νομοθεσία.

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει κανένας λόγος μιας στείρας αντιπαράθεσης ούτε, αν θέλετε, ενός «μαλώματος» που κάνει κάθε φορά η Κυβέρνηση απ' αυτό το Βήμα στην Αξιωματική Αντιπολίτευση. Η βούληση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. για την απελευθέρωση της αγοράς της ενέργειας είναι καταγεγραμμένη. Η βούληση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι καταγεγραμμένη με έργα και δράσεις που, αν τα ανέφερα, δεν θα μπορούσε, ο κύριος Υπουργός, να μιλάει σήμερα εδώ ούτε για τη Ρεθυδούσα ούτε για τις άλλες περιοχές, όπου εγκρίθηκαν πόροι κι έγιναν σχεδιασμοί. Τώρα πού πάμε; Ξυπόλητοι στα αγάλια; Απελευθερώνουμε με ποιο ρυθμιστικό πλαίσιο; Ποια πολιτική καταγράφεται εδώ; Ποια θεσμική εγγύηση καταγράφεται, η οποία να δείχνει τελικά ότι ο ανταγωνισμός θα διαφυλαχθεί και ότι όλοι όσοι μπορούν εν πάση περιπτώσει να μπουν σ' αυτήν την απελευθερωμένη αγορά του φυσικού αερίου, θα μπαίνουν με ίσα μέτρα και ίδια σταθμά, θα μπαίνουν με τις ίδιες δυνατότητες και όχι με απαξίωση αυτών που δεν θέλουμε;

Θα απαντήσω πάλι με αυτό που είπα χθες για τις Δ.Ε.Κ.Ο.:

Φοβάμαι, κύριε Πρόεδρε, ότι πολλές φορές μ' αυτόν το μαζιμαλισμό, να δείξουμε ότι εμείς είμαστε οι πρώτοι και οι καλύτεροι –αυτό δηλαδή που κάνει τώρα η Κυβέρνηση– καταστρέφεται ο διακομματικός, θα έλεγα, κοινωνικός ιστός ασφαλείας, αλλά και η ίδια η ρύθμιση της αγοράς της εργασίας, της αγοράς της ενέργειας. Η Κυβέρνηση αποδεικνύει ότι έχει στο μυαλό της πώς θα πορευθεί με τους πολύ λίγους δικούς της και πώς τελικά θα κάνει εχθρούς, θα μισήσει και θα «μαλώσει» τους πολλούς του θεμιτού ανταγωνισμού, της αγοράς, της δημιουργίας, της εργασίας και γενικά τους πολίτες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Ευχαριστούμε την κ. Ροδούλα Ζήση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» με θέμα: «30 Χρόνια από το Σύνταγμα του 1975», καθώς και στους λοιπούς χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, τριάντα επτά μαθητές και μαθήτριες και τρεις συνοδοί-καθηγητές από το Γυμνάσιο Νεοχωρίου Αιτωλοακαρνανίας.

Η Βούλη τους καλωσορίζει και τους εύχεται καλές σπουδές.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Ιωάννης Πλακιωτάκης.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν νομοσχέδιο ολοκληρώνουμε μια πολύ σημαντική παρέμβαση της νέας διακυβέρνησης στον τομέα της ενέργειας. Προηγήθηκε το νομοσχέδιο για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και αυτό, για την εισαγωγή στην ελληνική αγορά των βιοκαυσίμων και άλλων αναλωσίμων καυσίμων.

Υπάρχουν τρεις σημαντικοί λόγοι που καθιστούν επιτακτική την ανάγκη της παρούσας νομοθετικής ρύθμισης: Πρώτα απ' όλα, είναι η μεγάλη άνοδος διεθνώς των τιμών του πετρελαίου. Όλο μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα αναγνωρίζουμε και ξέρουμε πάρα πολύ καλά το πόσο πολύ είναι εξαρτημένη η χώρα μας ενεργειακά από το «μαύρο χρυσό». Άκουσα ότι αυτή η Κυβέρνηση μέχρι σήμερα δεν έχει κάνει τίποτε. Μπορούν, όμως, να μας εξηγήσουν οι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ. πώς η χώρα μας εμφανίζει σχεδόν διπλάσιους ρυθμούς εξάρτησης πετρελαίου σε σχέση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες; Ποιος, λοιπόν, έχει καθυστερήσει όλα αυτά τα χρόνια και δεν έχει απελευθερώσει τις αγορές ενέργειας φυσικού αερίου;

Εμείς, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., εφαρμόζουμε κοινωνικές οδηγίες, προχωράμε στην απελευθέρωση των αγορών – ιδιαίτερα στην αγορά των ανανεώσιμων πηγών έχουν γίνει σημαντικές τομές τον τελευταίο καιρό– και για όλες τις μεταρρυθμίσεις που αναφέρετε, θα μας κρίνει ο ελληνικός λαός. Και απ' ό,τι φαίνεται, η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων πολιτών εγκρίνει τις μεταρρυθμίσεις μας.

Ο δεύτερος λόγος είναι η ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος. Δυστυχώς, κατέχουμε μία θλιβερή πρωτιά σε ό,τι αφορά τις εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το φυσικό αέριο εντάσσεται στις καθαρές πηγές ενέργειας και όλοι κατανοούμε την αναγκαιότητα διείσδυσής του στην αγορά. Τρίτον, υπάρχει η ανάγκη εναρμόνισης με την κοινοτική οδηγία του 2003.

Μ' αυτό, λοιπόν, το νομοσχέδιο ολοκληρώνουμε, όπως πολύ σωστά ανέλυσε ο εισηγητής μας, το θεσμικό πλαίσιο για τη δημιουργία μιας νέας, αλλά απελευθερωμένης αγοράς φυσικού αερίου. Δεν θα παραλείψω να πω ότι στον τομέα αυτό αναλάβει και λάβει μία σημαντική κληρονομιά από την προηγούμενη κυβέρνηση. Αυτό σημαίνει ότι η αναγκαιότητα να προχωρήσουμε με όσο το δυνατόν πιο γρήγορα βήματα, γίνεται –και είναι πιστεύω– κοινός στόχος όλων μας. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας από την πρώτη στιγμή το έθεσε ως προτεραιότητα, εξ ου και τα εγκαίνια από τους Πρωθυπουργούς της Ελλάδας και της Τουρκίας του ελληνοτουρκικού αγωγού φυσικού αερίου το καλοκαίρι που μας πέρασε, αλλά και η υπογραφή από τον Υπουργό Ανάπτυξης κ. Σιούφα και τον Ιταλό ομόλογό του διακρατικής συμφωνίας ελληνοϊταλικού αγωγού φυσικού αερίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η στροφή προς το φυσικό αέριο δεν αποτελεί μόνο ελληνική ανησυχία. Θα έλεγα ότι έχουμε καθυστερήσει αρκετά, αφού εδώ και μία δεκαετία έχει αρχίσει να εμφανίζεται σε πολλά κράτη ετήσια αύξηση ζήτησης φυσικού αερίου σε ποσοστό πάνω από 50%. Σε ό,τι αφορά τη χώρα μας, το 2003 η κατανάλωση στην Ελλάδα ήταν 2,3 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα και σύμφωνα με τις προβλέψεις της Δ.Ε.Π.Α. το 2010 θα είναι έξι δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα. Μέσα στη χρονιά που διανύουμε, οι συνδέσεις αυξήθηκαν κατά 78% στη Θεσσαλία, κατά 93% στη Θεσσαλονίκη και κατά 62% στο «κλεινόν άστυ». Δυο επίσης πολύ ενδιαφέροντα στοιχεία, τα οποία νομίζω ότι έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον απλό πολίτη, είναι ότι το φυσικό αέριο σε σημερινές τιμές είναι φθηνότερο κατά 20% του πετρελαίου και ότι, επίσης, το νομοσχέδιο ορίζει τις προϋποθέσεις για να γίνει ένα σημαντικό αναπτυξιακό βήμα, που θα δημιουργήσει εκατοντάδες θέσεις εξειδικευμένης εργασίας. Κι ενώ όλοι συμφωνούμε επί της ουσίας, η Αξιωματική Αντιπολίτευση επιχειρεί να καταλογίσει στη σημερινή Κυβέρνηση αδυναμία μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού.

Εδώ, κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, έχω δυο ενστάσεις: Υπάρχει ήδη έτοιμο νομοσχέδιο για τη δημιουργία Εθνικού Συμβουλίου Στρατηγικής για την ενέργεια. Το νομοσχέδιο αυτό, πιστεύω ότι θα κατατεθεί πολύ σύντομα και θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις εκείνες, για να θεσμοθετηθεί ένα όργανο, το οποίο μπορεί να παράγει υπεύθυνο έργο.

Εσείς, κύριοι της Αντιπολίτευσης, τι κάνατε όταν ήσασταν κυβέρνηση; Φέρατε μία μελέτη στη Βούλη το 2003 από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, της οποίας το αντικείμενο σε καμιά περίπτωση δεν ήταν ο μακροχρόνιος ενεργειακός σχεδιασμός. Θα έλεγα μάλιστα ότι σε πολλά σημεία ήταν ιδιαίτερα ατελής η προσπάθεια αυτή.

Ένα επίσης χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι αυτό της Κρήτης. Στην Κρήτη τα τελευταία χρόνια αντιμετωπίζουμε σημαντικό ενεργειακό πρόβλημα. Αυτό δημιούργησε μια επιτακτική ανάγκη για τη δημιουργία ενός μεγάλου ατμοηλεκτρικού σταθμού στη Μεγαλόνησο. Ο σταθμός αυτός, όχι αβρόχοις ποσί, έγινε στο Νομό Λασιθίου, στον Αθρινόλακκο. Τι έλεγε, λοιπόν, ο σχεδιασμός; Ότι με τα 195 MW παραγωγής θα καλύπταμε τις ανάγκες μας, έως ότου δημιουργηθεί το νέο εργοστάσιο στις Κορακίες, στα σύνορα Ρεθύμνου-Ηρακλείου. Με τη δαμόκλειο σπάθη ότι θα μείνουμε χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα μέσα στο καλο-

καίρι, στην καρδιά της τουριστικής κίνησης κι εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων, αναγκαστήκαμε -καλώς ή κακώς, αυτό είναι άλλο θέμα- να δεχθούμε τη δημιουργία του εργοστασίου. Και «πριν αλέκτορα φωνήσαι τρις...», απεδείχθη ότι ο σχεδιασμός δεν ήταν επαρκής και ότι χρειαζόμαστε επιπλέον 100 MW για να μη μείνει η Κρήτη χωρίς ρεύμα το μεθεπόμενο καλοκαίρι.

Αυτός ήταν ο σχεδιασμός, κύριοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Και το πιο αστείο ξέρετε ποιο είναι; Το δέλεαρ, το οποίο χρησιμοποίησαν για να μας πείσουν τότε, που ήταν: «Μην ανησυχείτε, σύντομα θα έρθει το φυσικό αέριο στην Κρήτη και θα λειτουργήσει έτσι ο Αθρινόλακκος». Ε, λοιπόν, η Ρ.Α.Ε. ήρθε λίγο μετά και παρουσίασε μία μελέτη για ενδεχόμενη χρήση φυσικού αερίου στους σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, έχοντας κάνει πρόβλεψη για το σταθμό που θα λειτουργούσε στις Κορακίες, αλλά όχι για το σταθμό που λειτουργεί ήδη στον Αθρινόλακκο. Και «το κερασάκι στην τούρτα» είναι ότι εκ των υστέρων ανακαλύφθηκε πως δεν είναι δυνατή η χρήση του υδροποιημένου φυσικού αερίου στον Αθρινόλακκο, λόγω της υψηλής δαπάνης και ότι θα πρέπει να περιμένουμε τη νέα τεχνολογία του SNG, του συμπιεσμένου φυσικού αερίου, εφόσον προχωρήσει κι εφόσον είναι ασφαλής, γιατί προς το παρόν είναι σε πιλοτικό στάδιο.

Αυτά ήταν τα έργα και οι ημέρες σας, κύριοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., σε ό,τι αφορά τον ενεργειακό σχεδιασμό, για τον οποίο διαμαρτύρεστε σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συγχωρείστε με εάν παρέκκλινα λίγο από την ουσία του νομοσχεδίου, αλλά νομίζω πως ορισμένα πράγματα πρέπει επιτέλους να μπαίνουν στη θέση τους. Τα τρία τελευταία νομοθέτημα, σε συνδυασμό με τις πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Βρισκόμαστε στο σταυροδρόμι μεγάλων διεθνών ενεργειακών δρόμων και γι' αυτό είχαμε την υποχρέωση να δημιουργήσουμε ένα πλαίσιο ελκυστικό για επενδύσεις, ασφαλές σε ό,τι αφορά τον ενεργειακό σχεδιασμό και ελπιδοφόρο για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Το νομοσχέδιο αυτό αποτελεί ένα βήμα προς την κατεύθυνση αυτή, βήμα συνέπειας και υπευθυνότητας.

Για όλους αυτούς τους λόγους προχωρώ στην ψήφιση του παρόντος νομοσχεδίου.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Ευχαριστούμε τον κ. Πλακιωτάκη.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Αλιβιζάτος.

**ΠΕΤΡΟΣ-ΠΑΥΛΟΣ ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ:** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι η χώρα μας δεν κατάφερε τα προηγούμενα χρόνια να χαράξει εγκαίρως μια ολοκληρωμένη ενεργειακή στρατηγική, η οποία θα αποτελούσε τη βάση για την εφαρμογή μιας συγχρηματοδοτούμενης πολιτικής με μακροπρόθεσμο, αλλά και μεσοπρόθεσμο σχεδιασμό.

Αποτέλεσμα αυτής της έλλειψης ενεργειακής στρατηγικής ήταν να έχει η χώρα μας τη μεγαλύτερη πετρελαϊκή εξάρτηση σε σχέση με τους Ευρωπαίους εταίρους μας. Σήμερα δε τα δεκαπέντε παλαιότερα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαθέτουν το 1,5% του Α.Ε.Π. τους για εισαγωγές πετρελαιοειδών, ενώ η Ελλάδα διαθέτει το 3,2% και 3,5% του Α.Ε.Π. της. Φέτος το ποσοστό αυτό θα προσεγγίσει το 4%.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να διαμορφώνεται σε βάρος της χώρας μια ιδιαίτερα δυσμενής κατάσταση, που επιδεινώθηκε από τις εξελίξεις στις τιμές του πετρελαίου. Η κατάσταση αυτή είναι εξαιρετικά κοστοβόρα και επηρεάζει αναμφίβολα τη συνολική ανταγωνιστικότητα της χώρας μας.

Η νέα διακυβέρνηση έθεσε τα ζητήματα της ενέργειας στην ατζέντα των κυβερνητικών της προτεραιοτήτων. Αναμφίβολα μέσα στους τελευταίους είκοσι μήνες καταφέραμε να καλύψουμε το χαμένο έδαφος που δημιούργησε η αδράνεια ετών.

Πριν λίγες μέρες συζητήσαμε και ψηφίσαμε εδώ στη Βουλή ένα σημαντικό νομοσχέδιο, που αφορά στην εισαγωγή των βιοκαυσίμων στο ενεργειακό μας ισοζύγιο. Έχουμε πλέον ένα νόμο που ενθαρρύνει και στηρίζει τόσο τον αγροτικό κόσμο στην καλλιέργεια βιοενεργειακών φυτών όσο και τις επενδύσεις

για την παραγωγή βιοενέργειας. Δημιουργείται ένα νέο πλαίσιο για την προώθηση επενδύσεων στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με έμφαση στην αιολική ενέργεια και τα φωτοβολταϊκά συστήματα.

Σύντομα ολοκληρώνεται η επεξεργασία του σχετικού νομοσχεδίου για την απλοποίηση της αδειοδοτικής διαδικασίας, ενώ ήδη έχει δρομολογηθεί από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. η κατάρτιση του ειδικού χωροταξικού σχεδίου για τις επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Ακολούθησε η ψήφιση του νομοσχεδίου για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στη χώρα μας.

Σήμερα συζητάμε ένα ακόμα σημαντικό νομοσχέδιο, αυτό που αφορά στην απελευθέρωση της αγοράς του φυσικού αερίου. Με το νομοσχέδιο αυτό δημιουργείται ένα σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο, που εναρμονίζει το εθνικό κανονιστικό και ρυθμιστικό πλαίσιο της αγοράς φυσικού αερίου με την κοινοτική οδηγία 55/2003, γεγονός καθοριστικής σημασίας, καθώς αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά τόσο το ζήτημα της ανάπτυξης του ανταγωνισμού στη συγκεκριμένη αγορά όσο και θέματα σχετικά με την ασφάλεια εφοδιασμού και την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας γενικότερα.

Η αύξηση της κρίσης και η περαιτέρω ανάπτυξη της αγοράς του φυσικού αερίου στην Ελλάδα είναι ένα ζήτημα μεγάλης στρατηγικής και οικονομικής σημασίας. Συνδέεται άμεσα με την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας μας και τη σταδιακή απεξάρτησή της από το πετρέλαιο. Ενισχύει το γεωστρατηγικό ρόλο της Ελλάδας, αφού λόγω της γεωγραφικής της θέσης μπορεί να καταστεί βασικός διαμετακομιστικός κόμβος της μεταφοράς φυσικού αερίου από τις χώρες της Κασπίας και της Κεντρικής Ασίας προς την Ευρώπη.

Συμβάλλει παράλληλα στην ενίσχυση του ρόλου της χώρας μας στους μεγάλους διεθνείς ενεργειακούς οργανισμούς. Εξασφαλίζει φθηνότερο ενεργειακό κόστος για τις ελληνικές επιχειρήσεις, γεγονός που θα βοηθήσει στη μείωση του κόστους παραγωγής τους και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων. Προσφέρει στους καταναλωτές τη δυνατότητα, εφόσον βεβαίως συνδεθούν με το δίκτυο του φυσικού αερίου, να το χρησιμοποιούν για μορφή ενέργειας, που είναι σε σημερινές τιμές 20% φθηνότερη από το πετρέλαιο. Προστατεύει το περιβάλλον, αφού το φυσικό αέριο είναι μια πιο καθαρή μορφή ενέργειας. Είναι μεγάλη η ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος, με δεδομένο ότι η Ελλάδα είναι πρώτη σε εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως τόνισαν και προηγούμενοι ομιλητές. Δρομολογεί την πραγματοποίηση πολύ σημαντικών επενδύσεων στο χώρο της ενέργειας, αφού όλες οι νέες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής που θα κατασκευαστούν τα επόμενα χρόνια, θα χρησιμοποιούν ως πρώτη ύλη το φυσικό αέριο.

Στην προσπάθεια που κάνουμε για να επεκτείνουμε τη χρήση του φυσικού αερίου, αλλά και για να ενισχύσουμε το γεωπολιτικό ρόλο της χώρας μας στην ενεργειακή σκακιέρα εντάσσεται η κατασκευή του ελληνοτουρκικού αγωγού φυσικού αερίου και του ελληνοϊταλικού υποθαλάσσιου αγωγού φυσικού αερίου, που θα αποτελεί ουσιαστικά συνέχεια του ελληνοτουρκικού αγωγού και θα τροφοδοτεί την Ιταλία και από εκεί την Κεντρική Ευρώπη με φυσικό αέριο προερχόμενο από τις περιοχές της Κασπίας και της Μέσης Ανατολής.

Έχουμε την επέκταση των δικτύων φυσικού αερίου σε δεκατρείς νομούς, την επέκταση των δικτύων διανομής φυσικού αερίου σε έντεκα νέες πόλεις, την ίδρυση τριών νέων εταιρειών παροχής αερίου ανατολικής Στερεάς-Ευβοίας, κεντρικής Μακεδονίας και ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, ο διαγωνισμός για την ίδρυση των οποίων θα διακηρυχθεί στα μέσα του 2006 και τη σύνδεση όλων των κτηρίων που στεγάζουν υπηρεσίες του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα έως τον Απρίλιο του 2006 με τα δίκτυα του φυσικού αερίου, όπου φυσικά υπάρχει η δυνατότητα σύνδεσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα ζητήματα της ενέργειας αντιμετωπίζονται από τη νέα διακυβέρνηση με ολοκληρωμένο σχέδιο. Η ενεργειακή πολιτική που εφαρμόζουμε, έχει ως στόχο να αποκτήσει η χώρα μας όλα αυτά τα πλεονεκτήματα που της

διασφαλίζει η ενεργειακή της αυτάρκεια. Το σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο που δημιουργούμε τόσο με το νομοσχέδιο για την απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου όσο και με τα νομοσχέδια για τα βιοκαύσιμα και την ηλεκτρική ενέργεια, σε συνδυασμό βέβαια με το νέο σύστημα αδειοδότησης στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τα μεγάλα ενεργειακά έργα που προωθούμε, καθιστούν τη χώρα μας ελκυστικό προορισμό για την προσέλκυση επενδύσεων στον τομέα της ενέργειας, επενδύσεις που θα δημιουργήσουν χιλιάδες νέες θέσεις εργασίας και θα προσφέρουν ταυτόχρονα περισσότερες επιλογές στους καταναλωτές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Ευχαριστούμε τον κ. Αλιβιζάτο.

Το λόγο έχει ο κ. Νικόλαος Χριστοδουλάκης.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή άκουσα τόσο τους Υπουργούς όσο και αρκετούς Βουλευτές της κυβερνητικής παράταξης να λένε ότι δεν υπήρχε ενεργειακός σχεδιασμός και έργο στον τομέα της ενέργειας τα προηγούμενα χρόνια, θέλω να σας πω ότι εάν η διαστρέβλωση της πραγματικότητας ήταν επάγγελμα, τότε η Νέα Δημοκρατία θα είχε μεγάλη πιθανότητα να λύσει το πρόβλημα της ανεργίας. Διότι δεν κάνετε τίποτε άλλο, για να καλύψετε την παντελή απουσία έργων και σοβαρότητας όλο αυτό το διάστημα, από το να πακετάρετε το ΠΑ.ΣΟ.Κ. σε μια δόθεν χαμένη και απαξιωτική εικοσαετία. Η πραγματικότητα και η μνήμη του ελληνικού λαού σας διαψεύδουν πανηγυρικά.

Θα αναφερθώ με μεγάλη συντομία σε ορισμένα μεγάλα βήματα, τα οποία έγιναν και στον τομέα του φυσικού αερίου, όπως και σε κάθε άλλο τομέα της ενέργειας τα προηγούμενα χρόνια.

Πρώτα απ' όλα, ο τομέας του φυσικού αερίου αποτέλεσε μία περιοχή μεγάλων επενδύσεων, ελληνικών και ξένων. Έγιναν μεγάλες ξένες επενδύσεις, άνω των 500.000.000 ευρώ μόνο τα έτη 2000-2001, στη διανομή του φυσικού αερίου στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, τη Λάρισα, το Βόλο και είχε ξεκινήσει και η διασύνδεση βιομηχανικών περιοχών.

Αντιμετωπίστηκε και λύθηκε οριστικά το θέμα της τιμολογιακής διαιτησίας που είχαμε με τη Ρωσία. Πετύχαμε να λύσουμε το θέμα της συμμετοχής της Δ.Ε.Η. κατά 30% στο μετοχικό κεφάλαιο της Δ.Ε.Π.Α., διαμορφώνοντας έτσι τις προϋποθέσεις για μία πλήρη και ουσιαστική αποκρατικοποίηση της Δ.Ε.Π.Α., έτσι ώστε να μπορεί να αναπτυχθεί ελεύθερα και με προοπτική στη διαδικασία της απελευθερωμένης αγοράς.

Έπειτα από διεθνή διαγωνισμό, είχαμε καταφέρει να έρθουμε σε συμφωνία με την πολύ σοβαρή ισπανική αντίστοιχη εταιρεία, την «GAS NATURAL», η οποία ήταν διατεθειμένη να αναλάβει το 35% της επιχείρησης, έτσι ώστε, έχοντας το 35% τα Ελληνικά Πετρέλαια και το 30% που θα έπαιρνε η Δ.Ε.Η., να είχαμε μία σύγχρονη, πλήρως αποκρατικοποιημένη, εξωστρεφή και με διεθνή παρουσία επιχείρηση. Αυτό θα διευκόλυνε και θα επιτάχυνε την απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου πριν το 2006, ενώ ταυτόχρονα η ανάπτυξη της αγοράς θα δημιουργούσε τις προϋποθέσεις, έτσι ώστε να υλοποιηθούν και οι αγωγοί Τουρκίας-Ελλάδας που είχε ξεκινήσει και θεμελιώσει το ΠΑ.ΣΟ.Κ., όπως επίσης αργότερα και του αγωγού Ιταλίας-Ελλάδας, όπου εξακολουθεί να παραμένει η εκκρεμότητα της συγχρηματοδότησης από ιταλικής πλευράς.

Αυτό το οποίο παρακολουθούμε εδώ και είκοσι μήνες, κυρίες και κύριοι, είναι μια αδράνεια και μια διαδικασία ακώρωσης αυτών των σημαντικών βημάτων που είχαν γίνει τα προηγούμενα χρόνια. Αναφέρω χαρακτηριστικά: Ακυρώθηκε όλη η διαδικασία αποκρατικοποίησης και με την απομάκρυνση της ισπανικής εταιρείας, της «GAS NATURAL», αλλά και με τα ματαιώση της συμμετοχής στη Δ.Ε.Η. στο 30% της επιχείρησης, πράγμα το οποίο επιβεβαιώνεται και σήμερα με τη διάσπαση της Δ.Ε.Π.Α., ενώ ταυτόχρονα αναβλήθηκε η απελευθέρωση, η οποία τώρα πια θα γίνει έτσι και αλλιώς το 2006 ή το 2007, όπως ούτως ή άλλως προέβλεπε και η προ δεκαετίας συμφωνία.

Εδώ συζητούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα νομοσχέδιο με το οποίο εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα να συμφωνήσω

επί της αρχής, διότι δηλώνει μια πρόθεση περαιτέρω απελευθέρωσης. Πλην όμως το νομοσχέδιο είναι γεμάτο από γραφειοκρατικές αντιξοότητες και προβλήματα τα οποία θα δυσκολέψουν και θα εμποδίσουν την ανάπτυξη της αγοράς του φυσικού αερίου στη χώρα μας.

Θα έλεγα ότι το νομοσχέδιο αυτό το οποίο έχουμε μπροστά μας είναι μια αποθέωση της γραφειοκρατικής αντίληψης στην οικονομία. Πιθανόν, επειδή μέχρι τώρα το μονοπώλιο του φυσικού αερίου προέρχεται από την τέως Σοβιετική Ένωση, να εμπνεύστηκαν οι συντάκτες του και να υιοθέτησαν εδώ το σοβιετικό μοντέλο του γραφειοκρατικού σχεδιασμού, για να μας το λανσάρουν ως πετυχημένη συνταγή λειτουργίας των δημοσίων επιχειρήσεων.

Αναφέρω χαρακτηριστικά: Κατ' αρχάς, κάνει παντοδύναμη αρχή τη Ρ.Α.Ε. και ουσιαστικά τη μετατρέπει σε ενεργειακό μονοπώλιο. Ακούστε να δείτε τι περιγράφει για τη Ρ.Α.Ε.. Παρακολουθεί και ελέγχει τη λειτουργία της αγοράς λες και είναι παντοδύναμος επόπτης. Επιβάλλει κυρώσεις σε όσους παραβαίνουν τους κανόνες της αγοράς. Στο άρθρο 29 δίνει τη δυνατότητα στη Ρ.Α.Ε. να επιβάλλει πλαφόν στις τιμές πώλησης φυσικού αερίου, καταργώντας κάθε έννοια ελεύθερης διακίνησης και ανταγωνισμού, ενώ στο άρθρο 30 της δίνει τη δυνατότητα να μετατρέπεται η ίδια σε Επιτροπή Ανταγωνισμού και να θεσπίζει ανώτατα περιθώρια κερδοφορίας των επιχειρήσεων.

Για να εφαρμοστεί το γραφειοκρατικό πλαίσιο το οποίο προτείνει το νομοσχέδιο χρειάζεται δεκάδες κανονιστικές πράξεις και ρυθμίσεις. Ακόμα και η Ο.Κ.Ε. σας το επισημαίνει, λέγοντας ότι είναι αδύνατον να εφαρμοστεί σε εύλογο χρονικό διάστημα, ενώ ταυτόχρονα φτιάχνει μια νέα εταιρεία, τη Δ.Ε.Σ.Φ.Α., η οποία θα έχει στην ιδιοκτησία της και θα διαχειρίζεται το δίκτυο διανομής.

Ας υποθέσουμε κατ' αρχάς, κυρίες και κύριοι, ότι πρέπει να είναι ανεξάρτητος διαχειριστής. Όταν συζητούσαμε το αντίστοιχο νομοσχέδιο για τη Δ.Ε.Η., όπου το δίκτυο διανομής είναι πολύ μεγαλύτερο, η Δ.Ε.Η. παραμένει κύριος και ιδιοκτήτης του δικτύου και θεσπίζει απλώς -και ορθά κατά την άποψή μου- μια χωριστή διαχειριστική λειτουργία. Εδώ το δίκτυο διανομής είναι πολύ μικρότερο και ουσιαστικά μιλάμε για μια μικρή εταιρεία σε μια νηπιακή αγορά. Κάνουμε χωριστό φορέα που είναι ταυτόχρονα και ιδιοκτήτης και διαχειριστής, έτσι ώστε να αποστέρησουμε από ουσιαστικά στοιχεία ιδιοκτησίας κεφαλαίου τη Δ.Ε.Π.Α..

Επισημαίνω, επίσης, ότι καμία κοινοτική οδηγία δεν προβλέπει τόσο γραφειοκρατικές εποπτικές διαδικασίες στην αγορά φυσικού αερίου. Απ' ό,τι ξέρω -και διαψεύστε με παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, αν κάνω λάθος- σε καμία άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υπάρχει εποπτική αρχή για το φυσικό αέριο. Υπάρχει για τον ηλεκτρισμό, αλλά δεν υπάρχει ούτε για το πετρέλαιο ούτε για το φυσικό αέριο, διότι είναι ένα ελεύθερα διακινούμενο καύσιμο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):**

Εσείς το βάλατε στο νομοσχέδιο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ:** Άλλο τώρα να εκφράζονται γνώμες και να γίνονται αναλύσεις, αλλά όχι να φτιάχνετε αυτό το γραφειοκρατικό κολοσσό της Ρ.Α.Ε., η οποία -να είστε βέβαιος- θα οδηγήσει σε ασφυξία όλη την αγορά φυσικού αερίου.

Θέλω να θέσω μερικά ερωτήματα. Πώς θα προχωρήσει η δρομολογημένη αποκρατικοποίηση της Δ.Ε.Π.Α.; Ή μήπως θα ακρωληθεί οριστικά; Τι θα γίνει με το δικαίωμα συμμετοχής της Δ.Ε.Η. κατά 30% στην επιχείρηση; Πού πλέον θα αναφέρεται αυτό; Στην παραμένουσα Δ.Ε.Π.Α. ή στη δημιουργούμενη Δ.Ε.Σ.Φ.Α.; Θα ήθελα να μας εξηγήσετε, διότι δεν ήταν επαρκή τα επιχειρήματα αυτά τα οποία είπε ο κύριος Υπουργός, πού οφείλεται η νέα διευθυντική αναστάτωση που γίνεται στη Δ.Ε.Π.Α..

Εάν είχε υποβάλει την παραίτησή του ο τότε πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος από το Σεπτέμβριο, οφείλατε να είχατε προκηρύξει τη θέση του διευθύνοντος συμβούλου από τότε, έτσι ώστε να έχετε τη δυνατότητα σήμερα να ακολουθήσετε ανοικτές διαδικασίες για να επιλέξετε ένα στέλεχος της αγοράς που γνωρίζει τα πράγματα της ενέργειας και να διευθύνει την

επιχείρηση αυτή και όχι να περιμένετε να περάσει τόσοσ χρόνος, να αποδυναμωθεί η διευθυντική λειτουργία στη Δ.Ε.Π.Α. και να μπορέσετε εσείς να διορίσετε πρόσωπο -όπως το διατυπώσατε ρητά και κυνικά- της απολύτου εμπιστοσύνης της πολιτικής ηγεσίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θέλω και εγώ ένα λεπτό, όπως έχουν πάρει και πάρα πολλοί άλλοι συνάδελφοι.

Αν δεν κάνω λάθος, κύριε Υπουργέ, με το χθεσινό νομοσχέδιο το οποίο ψηφίσαμε εισάγετε την αρχή της εταιρικής διακυβέρνησης στις Δ.Ε.Κ.Ο., αλλά εταιρική διακυβέρνηση σημαίνει να σεβόμαστε το κοινωνικό σύνολο και να επιλέγουμε στελέχη τα οποία είναι ικανά και όχι στελέχη τα οποία απλώς είναι έμπιστα της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ:** Αυτά είναι για να λέγονται μόνο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ:** Το μόνο το οποίο βγάζει και το χθεσινό αλλά και το σημερινό νομοσχέδιο είναι μια κρατική και γραφειοκρατική αντίληψη, η οποία σας διέπει, επιφορτισμένη επιπλέον -όπως είδαμε σήμερα- με τόση ελαφρότητα, με ένα αφόρητο λαϊκισμό, λέγοντας τάχα ότι θα δώσετε φυσικό αέριο σε όλες τις περιοχές της χώρας, ενώ ξέρετε ότι αυτό πρακτικά είναι αδύνατο στο προβλεπτό μέλλον, και ότι θα πρέπει επιτέλους να υπάρξουν αναπτυξιακές προτεραιότητες και να κατευθυνθεί η αγορά φυσικού αερίου εκεί που υπάρχει μεγάλη και σοβαρή ζήτηση, έτσι ώστε να μπορέσει ταυτόχρονα να απελευθερωθεί η αγορά, να εισαχθούν νέες επιχειρήσεις, να γίνουν εναλλακτικές προμήθειες του φυσικού αερίου και να πάψει το μονοπώλιο το οποίο χαρακτηρίζει τη νηπιακή αγορά φυσικού αερίου στη χώρα μας.

Αλλά έτσι όπως κάνετε με την πολιτική σας, έχετε μπλοκάρει την ανάπτυξη. Διώχνετε και καταπιέζετε την εξωστρέφεια των επιχειρήσεων, διώχνετε τις επενδύσεις. Δεν έχει γίνει ούτε μία ενεργειακή επένδυση τους είκοσι μήνες που είστε Κυβέρνηση και έτσι δεν θα μπορέσει να αναπτυχθεί ούτε η κατανάλωση ούτε η παραγωγή ενέργειας στη χώρα μας. Το μόνο το οποίο σας μένει για να λύσετε τις αυξημένες ανάγκες που έρχονται είναι να γεμίσετε τη λίμνη Πλαστήρα με φυσικό αέριο, διότι έτσι όπως πάτε ούτε επενδύσεις ούτε εναλλακτικές τροφοδοσίες θα γίνουν.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Ευχαριστούμε, κύριε Χριστοδουλάκη.

Το επιπλέον ένα λεπτό φαίνεται ότι έγινε κεκτημένο!

Το λόγο έχει ο κ. Πρωτόπαπας.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ:** Εμένα δεν με ενοχλούν τα κεκτημένα. Μπορώ και προσαρμόζομαι και μ' αυτά. Μάλιστα να κάνουμε και νέες κατακτήσεις είναι το ζητούμενο όχι να αρνούμαστε αυτές που έχουμε κάνει.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι αξίζει τον κόπο, γιατί μας ρώτησαν πολλές φορές από το Προεδρείο, να θυμίσουμε λίγο αυτό που είπε και η κ. Διαμαντοπούλου, η Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος πριν, το γιατί ψηφίζουμε επί της αρχής το νομοσχέδιο, παρά τις τόσες διαφωνίες μας. Διότι υπάρχουν μείζονα ζητήματα πολιτικής που δεν διαπραγματευόμαστε.

Τα μείζονα ζητήματα πολιτικής στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι το να έρθει το φυσικό αέριο στο κάθε σπίτι, το να έρθει το φυσικό αέριο στην κάθε βιομηχανία, το να απελευθερωθεί η αγορά, το να μπορούν να δημιουργηθούν φθηνότερες και καλύτερες υπηρεσίες για τον πολίτη και βεβαίως να εναρμονιστούμε με την οδηγία, κατά τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Αυτό δεν είναι για εμάς διαπραγματεύσιμο και δεν πάμε να λαϊκίσουμε, δεν πάμε να κάνουμε αντιπολίτευση του ποδαριού καταψιφίζοντας, όπως έκανε, κύριε Υπουργέ, η προηγούμενη αξιωματική αντιπολίτευση -η Νέα Δημοκρατία- για να δημιουργούμε εντυπώσεις.

Εμείς θέλουμε και επιμένουμε στην ευθύνη και στη συνέπεια λόγων και έργων και το δρόμο που χαράσσουμε από σήμερα

ως Αντιπολίτευση, θα τον συνεχίσουμε αύριο ως κυβέρνηση, όταν ο λαός μάς φέρει με την ψήφο του.

Όσον αφορά, βέβαια, αυτά που είπε ο κύριος Υπουργός πριν, θέλω να σημειώσω ότι βεβαίως και έχουμε πάρει φόρα και θα συνεχίσουμε να έχουμε φόρα. Αλίμονο εάν δεν έχουμε φόρα!

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ:** Και πού είσαι ακόμα!

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ:** Και αυτό δεν έχει να κάνει μόνο με το θεσμικό μας ρόλο, αλλά και με την ουσία, διότι την πολιτική σας δεν είναι και ιδιαίτερα δύσκολο να την πολιτευτεί κανείς.

Δεν έχουμε μια Κυβέρνηση αξιόπιστη, δεν έχουμε μια Κυβέρνηση που πατάει σταθερά στα πόδια της, δεν έχουμε μια Κυβέρνηση με την οποία συμφωνεί ο ελληνικός λαός! Ο ελληνικός λαός δυσφορεί! Δεν σας αντέχει, κύριε Υφυπουργέ, και αυτό φαίνεται πάρα πολύ καλά και στην τελευταία δημοσκοπήση. Ιδιαίτερα όσον αφορά την οικονομική πολιτική που αποτελεί την καρδιά της πολιτικής, την καρδιά της χώρας, οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι περίπου το 75% έως 77% του ελληνικού λαού δυσφορεί, διαφωνεί και δεν την αποδέχεται. Πού πάτε έτσι; Στον τοίχο!

Και ξέρετε ποιο είναι το δυστύχημα; Το δυστύχημα είναι ότι μαζί με εσάς θα πάει και η ελληνική κοινωνία. Θα αφήσετε ανεξίτηλα τα αρνητικά σημάδια αυτής της τετραετίας στη χώρα.

Αυτή τη στιγμή, είστε σε ελεύθερη πτώση, είστε σε πτώση χωρίς αλεξίπτωτο και εάν εμείς ανεβαίνουμε με τις σκάλες -οι οποίες είναι πολλές- θα τις ανέβουμε και θα είμαστε εκεί που πρέπει να είμαστε στην ώρα μας. Το θέμα είναι ότι εσείς δείχνετε να μην το καταλαβαίνετε κιόλας, γιατί ενώ ο λαός σας δείχνει τη δύση σας, εσείς κοιτάτε απλά το δάκτυλο. Δεν έχετε συνείδηση της κατάστασης, η οποία επικρατεί.

Αυτό γίνεται και στο χώρο του φυσικού αερίου για το οποίο συζητάμε. Ποια είναι αυτή η μεγάλη μεταρρύθμιση που κάνετε εδώ; Αντιγράφετε, συνεχίζετε την πορεία μας και μάλιστα, όχι και καλά και μάλιστα, με καθυστέρηση εφαρμόζετε τις οδηγίες. Καλώς κάνετε και τις εφαρμόζετε! Δεν ήθελε και ιδιαίτερη φιλοσοφία! Και ένα γενικό διευθυντή να βάζαμε, θα μπορούσε να συντάξει το σχετικό νομοσχέδιο και μάλιστα, ίσως να μπορούσε να το φέρει και πιο γρήγορα στη Βουλή, απ' ό,τι το φέρατε εσείς.

Έχετε να αξιοποιήσετε ένα πολύ καλό παρελθόν. Χάσατε, κύριε Υφυπουργέ, το μισό από το χρόνο σας -κυριολεκτικά το μισό από το χρόνο σας- για να αντιπολιτεύεστε την προηγούμενη κυβέρνηση. Μα, ό,τι έχετε κάνει και πάνω στο οποίο πατάτε, έχει γίνει από την προηγούμενη κυβέρνηση. Δεν έγιναν όλα, αλλά είναι τα σταθερά θεμέλια πάνω στα οποία μπορεί κανείς να χτίσει και αυτό δεν μπορείτε να το αρνηθείτε. Χτίστε, λοιπόν, και χτίστε σοβαρά! Όχι μ' αυτόν τον τρόπο! Εξάλλου, τότε έγινε η Δ.Ε.Π.Α., τότε δρομολογήθηκαν τα δίκτυα, τότε έγινε η βαλκανική πολιτική που αντιλαμβάνεται τελικά την αγορά ενέργειας με την περιφερειακή της διάσταση και όχι μόνο με την τοπική και τότε ανοίχτηκε ο δρόμος για τις συμφωνίες με την Τουρκία, μπήκε η ιδέα και προωθήθηκε η ιστορία της Ιταλίας. Έτσι πρέπει να βαδίζετε.

Στο σημείο αυτό, θα ήθελα να κάνω μερικές παρατηρήσεις όσον αφορά τη Δ.Ε.Σ.Φ.Α.. Τι είναι αυτή η κατάσταση, που από νομοσχέδιο σε νομοσχέδιο αλλάζετε γραμμή, κύριε Υπουργέ; Άλλος είναι ο διαχειριστής διανομής στη Δ.Ε.Η. και άλλος είναι ο διαχειριστής διανομής στη Δ.Ε.Π.Α., στο φυσικό αέριο. Τι γίνεται; Έχετε μια σταθερή γραμμή; Έχετε μια φιλοσοφία γύρω από το πώς γίνεται αυτή η διαχείριση και η διανομή; Στη μία περίπτωση είναι το κράτος και στην άλλη η Δ.Ε.Π.Α..

Βέβαια, εδώ θα μπορούσε να τεθεί το ερώτημα τού τι θα γίνει αν ιδιωτικοποιηθεί η Δ.Ε.Π.Α.. Θα μου πείτε ότι βάζετε διοικητή για δέκα χρόνια. Και αυτό είναι μια διαδικασία ελέγχου. Ωραία, βάζετε διοικητή για δέκα χρόνια, αλλά μετά; Τότε θα έχει ωριμάσει η μεγάλη αγορά του φυσικού αερίου. Τότε θα έχει γίνει η Ελλάδα ένας μεγάλος κόμβος στην περιοχή από τον οποίο μπορεί να εξαρτηθεί η ανάπτυξη.

Τότε, λοιπόν, που θα έχει ωριμάσει και θα μπορούμε να εκμεταλλευτούμε αυτά τα θετικά αποτελέσματα στον πιο κρίσιμο τομέα, στο διαχειριστή του δικτύου, θα μπορεί -μια και είναι

100% της Δ.Ε.Π.Α.- ένας ιδιώτης, ο οποίος έχει πάρει τη Δ.Ε.Π.Α.-εάν το επιτρέψει η πολιτική της όποιος κυβέρνησης θα υπάρξει μετά από δέκα χρόνια- να κάνει μια τέτοια κίνηση. Το θεωρώ απόλυτα λάθος, αλλά δεν είναι μόνο απόλυτα λάθος, αλλά είναι και ευκαιριακή πολιτική και όταν η πολιτική είναι ευκαιριακή, δεν είναι πολιτική, αλλά δουλειές του ποδαριού.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Εσείς τι προτείνετε; Να το κάνουμε τώρα;

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ:** Κράτος 100% χωρίς να έχει τα πάγια της επιχείρησης επιτελικό όργανο, μικρό όργανο που μπορεί να εγγυηθεί ότι το φυσικό αέριο θα φτάσει με ασφάλεια στον πολίτη και την επιχείρηση.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Μπορώ να σας διακόψω;

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ:** Μπορείτε, κύριε Υπουργέ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Υπάρχει και το Προεδρείο, όμως, κύριε Υπουργέ!

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε, αλλά εδώ κοντεύουμε να τρελαθούμε σήμερα!

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ:** Με την πολιτική που ακολουθείτε, θα το πάθουμε και αυτό, κύριε Υπουργέ!

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Πριν από λίγο, παρακολουθούσα τον κ. Πιπεργιά με τον κ. Μωραϊτή να συγκρούονται έχοντας διαφορετικές απόψεις για ένα καίριο ζήτημα του νομοσχεδίου.

Πριν από λίγο, άκουσα τον κ. Χριστοδουλάκη να λέει ότι είμαστε κρατιστές. Τώρα, ακούω τον κ. Πρωτόπαπα...

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ:** Στη διανομή να είστε. Αλλού να μην είστε! Στον έλεγχο του δημόσιου τομέα και στα ρουσφέτια να μην είστε!

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Τώρα, λοιπόν, ακούω τον κ. Πρωτόπαπα να λέει επίσης το ίδιο πράγμα και να μας καταγγέλλει. Ο κ. Μάνος μας κατηγορούσε πριν από λίγο ότι δεν είμαστε τόσο νεοφιλελεύθεροι όσο θα ήθελε εκείνος. Βέβαια, είναι απών και δεν θέλω να πω τίποτα παραπάνω, αλλά αυτός ήταν και ένας από τους λόγους για τους οποίους δεν βρίσκεται στις «γραμμές» μας και είναι στις «γραμμές» τις δικές σας.

Η ουσία είναι μία! Όλη αυτή η επιχειρηματολογία δείχνει ότι βρισκόμαστε στο σωστό δρόμο και ότι σ' αυτό το νομοσχέδιο δίνουμε το στίγμα -πέρα από την εφαρμογή της κοινοτικής οδηγίας- των δικών μας ιδεολογικών και πολιτικών απόψεων για την απελευθέρωση της αγοράς και για τη Ρ.Α.Ε.. Δεν ασπαζόμαστε τις δικές σας προτάσεις, τις οποίες εάν κάναμε δεκτές, θα μας οδηγούσαν σε λάθη για να έρθετε αύριο το πρωί και να πείτε ότι αυτά τα οποία κάνουμε είναι λανθασμένα.

Ευχαριστώ.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ:** Εγώ, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να σας επαναλάβω -και σας ευχαριστώ για την παρέμβασή σας- ότι τελικά αυτό που κάνετε, δηλαδή, το να μην απαντάτε στην ουσία -διότι έχετε κάνει άλλο διαχειριστή δικτύου στη Δ.Ε.Η. και άλλο στη Δ.Ε.Π.Α., δηλαδή, δουλειές του ποδαριού χωρίς συγκεκριμένη έμπνευση και στρατηγική- επιβεβαιώνει αυτό που είπα πριν, δηλαδή ότι ο λαός σας δείχνει τη δύση σας και εσείς απλά κοιτάτε το δάκτυλο. Δεν έχετε αντιληφθεί τι γίνεται αυτή τη στιγμή μέσα στην ελληνική παραγωγή και την ελληνική κοινωνία.

Από εκεί και πέρα, υπάρχει ένα ζήτημα και μια σειρά άλλων διατάξεων. Πριν, ο κ. Μωραϊτής ανέφερε το τι γίνεται μ' αυτή την ιστορία με τις Α.Σ.Φ.Α.- επενδύσεις άνευ όρων, επενδύσεις αντανάπτυξιακές- ενώ υπάρχουν και φωτογραφικές διατάξεις, οι οποίες αναφέρθηκαν από τον εισηγητή μας και ζητάμε συγκεκριμένες απαντήσεις και απαντήσεις δεν παίρνουμε.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):**

Ποιες είναι φωτογραφικές;

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ:** Οι συγκεκριμένες διατάξεις που αφορούν το Ε.Σ.Φ.Α..

Δεν μπορεί να μπαίνει κάποιος επιχειρηματίας «εάν εκτιμηθεί -λέει- ότι έχει τις απαραίτητες δυνατότητες και προσόντα». Με ποια κριτήρια;

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ:** Με την έγκριση της Ε.Σ.Φ.Α. πρέπει να γίνουν!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Κύριε Τσοχατζόπουλε, θα πάρετε του λόγο μετά.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ:** Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με δύο πράγματα.

Το ένα αφορά αυτό που ανέφερε η κ. Διαμαντοπούλου για τον κ. Παπαγεωργίου. Εμείς δεν αμφισβητήσαμε την εντιμότητα του κυρίου Υπουργού. Είπαμε, όμως, ότι η γυναίκα του Καίσαρος δεν φτάνει να είναι τίμια, αλλά πρέπει και να το δείχνει. Και όταν λένε οι εφημερίδες ότι φεύγει ο κ. Μωυσής για να έρθει «πρωθυπουργικός φίλος» -και διαβάζω συγκεκριμένο απόκομμα: «Υποστηρίζουν πολιτικοί αναλυτές ότι οι αλλαγές αυτές, όπως και άλλες που έρχονται, είναι ο προπομπός γενικότερων πολιτικών, επιχειρηματικών ανακατατάξεων στον τομέα της ενέργειας»- υποχρεούμαι ως Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. να ρωτήσω το εξής. Ποιες είναι οι πολιτικές και επιχειρηματικές ανακατατάξεις στο χώρο της ενέργειας, τις οποίες θα επιφέρει η τοποθέτηση του «πρωθυπουργικού φίλου» κ. Παπαγεωργίου, μετά την παραίτησή του κ. Μωυσή; Περιμένω απάντηση και εάν τη δώσει ο κύριος Υπουργός, τόσο το καλύτερο για όλους μας!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κλείνω, λέγοντας ότι δεν ξέρω εάν ο κύριος Υπουργός ταυτίζει τον εαυτό του με τον Ναπολέοντα, όπως είπε χαριτολογώντας -δεν αμφισβητούμε τις ικανότητές του- αλλά θέλουμε να του θυμίσουμε ότι εάν αισθάνεται ότι η κυβερνητική πολιτική είναι η πολιτική ή η πορεία του Ναπολέοντος, τότε θα πρέπει να συνειδητοποιήσει ότι δεν είναι μετά τη μάχη του Αούστερλιτς, αλλά βρίσκεται λίγο πριν τη μάχη του Βατερλό. Και αυτό ας το καταλάβετε καλά, γιατί ο αντίπαλός σας στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο οποίος θα δώσει και τη λύση, θα είναι ο ελληνικός λαός.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Ευχαριστούμε, κύριε Πρωτόπαπα.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):**

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο για δύο λεπτά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):**

Απορώ με την αντιπολιτευτική τακτική. Πρώτα-πρώτα, ακούω την κ. Διαμαντοπούλου να μας δίνει τον ορισμό της δομικής αντιπολίτευσης.

Κυρία Διαμαντοπούλου, ο Ιδρυτής του κόμματός σας μιλούσε για «δομική αντιπολίτευση» τη δεκαετία του 1970 και εννοούσε άλλο πράγμα. Εννοούσε ότι ό,τι κάνει η Δεξιά είναι κακό και το καταψηφίζουμε.

Αυτή ήταν η δομική αντιπολίτευση, κατά Ανδρέα Παπανδρέου. Τώρα, βέβαια, από τότε δεν ξέρω τι γίνεται. Αλλάξατε, μεταμορφωθήκατε, αλλάξατε ιδεολογία και από αριστεροί γίνατε κεντροαριστεροί ή σιδηήποτε άλλο. Εν πάση περιπτώσει, έχετε διαφοροποιήσει και τον όρο της δομικής αντιπολίτευσης. Κουρασθήκατε πολύ για να τον εξηγήσετε.

Όμως, μου κάνει εντύπωση που άκουσα τον κ. Πρωτόπαπα. Αυτή είναι η Αντιπολίτευση; Ανάποδα διαβάσετε τις δημοσκοπήσεις; Προηγούμαστε και είμαστε ακόμα στο δεύτερο χρόνο της Κυβέρνησης.

Βεβαίως, η κατάσταση που μας αφήσατε ήταν δραματική και προσπαθούμε να συνεφέρουμε μια πραγματικότητα που έζησε στο πετσί του ο ελληνικός λαός. Δημιουργήθηκαν προσδοκίες -φυσιολογικά, αφού κάθε αλλαγή δημιουργεί προσδοκίες- και φυσικά σιγά-σιγά προσπαθούμε να συνεφέρουμε τη χώρα από εκεί που πραγματικά την είχατε οδηγήσει.

Προηγουμένως, μίλησε και ο κύριος αίτιος της κατάστασης στην οποία βρίσκεται η οικονομία, ο κ. Χριστοδουλάκης. Λυπάμαι που έφυγε. Στο τέλος, όμως, μας είπε ότι δεν γίνονται στον ενεργειακό τομέα επενδύσεις. Στην εποχή τη δική του, το 2003, είχαμε άμεσες ξένες επενδύσεις 53.000.000 ευρώ. Το 2003

ήταν 42.000.000 ευρώ από όλη την Κυβέρνηση. Μόνο από τον τομέα της ενέργειας έχουμε 265.000.000 ευρώ άμεσες ξένες επενδύσεις σε είκοσι ένα μήνες. Και εξελίσσονται και άλλες ακόμη -περίπου πενήντα- μέχρι τους πρώτους μήνες του 2006. Δεν μιλώ για τις συνολικές επενδύσεις στον τομέα της ενέργειας, αλλά μόνο για τις άμεσες ξένες επενδύσεις, για να κάνετε μια σύγκριση. Λυπάμαι που ο κ. Χριστοδουλάκης δεν είναι εδώ για να απαντήσει.

Αυτή, λοιπόν, είναι η Κυβέρνηση. Προπάντων όταν μιλάτε για τον τομέα της ενέργειας, όπου πράγματι έχει γίνει μια κοσμογονία, δεν νομίζω ότι μπορείτε να μιλάτε με τόσο απαξιωτικό τρόπο, όπως σας άκουσα αυτό το χρονικό διάστημα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού πρώτα ξεναγήθηκαν στην έκθεση με θέμα: «30 Χρόνια από το Σύνταγμα του 1975», καθώς και στους λοιπούς χώρους του μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, σαράντα εννέα μαθητές και μαθήτριες και πέντε συνοδοί-καθηγητές από το Γυμνάσιο και το Λύκειο Ερμιανθίας Νομού Αχαΐας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει και τους εύχεται καλές σπουδές.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει η Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού, κ. Ασημίνα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη.

**ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έγινε πριν από λίγο συζήτηση -και με την παρέμβαση του κυρίου Υπουργού- για το βασικότερο θέμα που αποτέλεσε και προβληματισμό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, αλλά ήταν η ουσία και του δικού μας προβληματισμού: τι θα κάνουμε με τη Δ.Ε.Π.Α., με το Δ.Ε.Σ.Φ.Α., το διαχειριστή του δικτύου.

Ο Υπουργός είπε ότι θεωρητικολογούμε λίγο πάνω σε αυτό το θέμα. Δεν θεωρητικολογούμε. Η Κυβέρνηση πρέπει να είναι σαφής σ' αυτό και όχι να παραπέμψει όλη αυτήν τη διαδικασία στο προεδρικό διάταγμα, χωρίς να μας λείπει τις βασικές αρχές ή χωρίς να απαντά στα θέματα που θέτουμε εμείς.

Θα δείτε ότι από τη συζήτηση που έγινε μεταξύ Υπουργού και Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, δηλαδή της κ. Διαμαντοπούλου, δεν αναδείχθηκε η ουσιαστική διαφορά, γιατί τελικά δεν υπάρχει ουσιαστική διαφορά. Τι θα γίνει όχι μόνο με τα περιουσιακά στοιχεία της Δ.Ε.Π.Α., που μεταφέρονται στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α.; Τελικά δεν ξέρουμε μετά από μία δεκαετία, ενδεχομένως και πριν από τυχόν ιδιωτικοποίηση της μητρικής Δ.Ε.Π.Α., πόση ανάλογη ιδιωτικοποίηση θα φέρει και στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α..

Από την άλλη πλευρά, ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. θα χάσει τον έλεγχο του δικτύου. Θα χάσει τις δυνατότητες της παρέμβασης για τις επεκτάσεις του δικτύου. Στην ουσία θα χαθεί ο δημόσιος έλεγχος. Όλα αυτά που συζητάμε για το χωριό το δικό μου και το δικό σας, με συγχωρείτε, αλλά δεν είναι πολιτική συζήτηση. Πολιτική συζήτηση είναι αν ο δημόσιος Δ.Ε.Σ.Φ.Α. θα εξακολουθεί να είναι δημόσιος και να έχει, πρώτον και κύριον προοπτική και υποχρέωση απέναντι στον ελληνικό λαό, που είναι η διασφάλιση του εφοδισμού της χώρας και σε φυσικό αέριο. Επομένως, να κρίνει εκείνος και όχι τα οικονομικά συμφέροντα, που αργότερα με την ιδιωτικοποίηση θα υπεισέλθουν στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α., ποιες είναι οι περιοχές της χώρας, όπου πράγματι θα πρέπει να γίνουν οι επεκτάσεις των δικτύων.

Γιατί εδώ επί της ουσίας μεταξύ Καρδίτσας και Κοζάνης δεν ακούσαμε και από τους Βουλευτές της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης τι θα γίνει. Ούτε άκουσα τι θα γίνει με την Κρήτη, την Πελοπόννησο, την Ήπειρο. Ποιος θα διασφαλίσει αυτά τα πράγματα;

Έως εδώ και τα δύο κόμματα συμφωνήσατε σε μία άρνηση απελευθέρωσης μιας αγοράς που είναι αναδυόμενη, φτωχή και εξαρτημένη από έναν εισαγωγέα προς τον παρόν. Δηλαδή μεγαλύτερη εξάρτηση και μεγαλύτερο μονοπώλιο με τις κυβερνήσεις της εξής Δημοκρατίας και του ΠΑ.ΣΟ.Κ. που προηγήθηκαν δεν έχει ξαναγίνει! Όμως, μονοπώλιο προς τι; Όχι του κράτους, που ανησυχεί και ο κ. Χριστοδουλάκης.

Μονοπώλιο σε συγκεκριμένα ιδιωτικά συμφέροντα.

Από την άλλη πλευρά, τα Α.Σ.Φ.Α., τα ανεξάρτητα συστήματα, περιμένουν. Γιατί αυτήν την απάντηση δώσατε, κύριε Υπουργέ, στον κ. Μάνο στον άλλο προβληματισμό που είχε μη τυχόν και δεν ιδιωτικοποιηθεί πλήρως η αγορά, ότι δηλαδή, ο Α.Σ.Φ.Α. με κρατική επιχορήγηση, τα ιδιωτικά πλέον συστήματα -δεν ξέρω με ποιους κανόνες αρχών και διαφάνειας- θα φροντίσει γι' αυτές τις μη προνομιούχες ορεινές περιοχές της χώρας. Αυτός ο συλλογισμός αναπτύσσεται εδώ.

Επί της ουσίας, δηλαδή, για δύο-τρία θέματα που θέτουμε και εμείς ως Αριστερά σ' αυτό το δύσκολο απελευθερωμένο περιβάλλον δεν παίρνουμε απαντήσεις. Και δεν καταλαβαίνουμε και από τους Βουλευτές του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ποια είναι η δική τους προσοπτική για την επίλυση αυτών των σοβαρών θεμάτων της κοινής ωφέλειας. Από τον εισηγητή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. καταλαβαίνω πολλά πράγματα και συμφωνώ σε πολλά σημεία. Όμως, από το διάλογο που αναπτύσσεται παραμένουμε μόνο σε επικοινωνιακού χαρακτήρα αντιδικίες και όχι στην ουσία των πραγμάτων.

Τελειώνω με το εξής, που όλη αυτήν την εβδομάδα συζητάμε και αναδείχθηκε. Είπε ο κύριος Υπουργός ότι και η επιλογή του διευθύνοντος συμβούλου, που γίνεται αυτήν τη στιγμή με διορισμό δεκατέσσερις ημέρες πριν από τη δυνατότητα ενός ανοιχτού διαγωνισμού, είναι της απόλυτης εμπιστοσύνης της Κυβέρνησης κ.λπ.. Της απόλυτης εμπιστοσύνης των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν και οι περασμένες διοικήσεις, της απόλυτης εμπιστοσύνης και αυτές. Όμως, τι κάνατε με το νομοσχέδιο για τις Δ.Ε.Κ.Ο.;

Το ζημιογόνο αποτέλεσμα το φορτώνετε στους εργαζόμενους. Εμείς, όμως, σας είπαμε και εκεί και τώρα σας λέμε ότι, βεβαίως, οι Δ.Ε.Κ.Ο. χρειάζονται εκσυγχρονισμό. Και οι κυβερνήσεις και οι διοικήσεις που διορίζονται είναι υπεύθυνες για τις χασούρες και για οτιδήποτε άλλο έχουν οι Δ.Ε.Κ.Ο. μέχρι τώρα στη χώρα μας και δεν έπρεπε να έχουν. Διότι διαχειρίζονται δημόσιο χρήμα και επιτελούν θέματα δημοσίου συμφέροντος.

Επομένως, αφήστε αυτόν το διάλογο επί των τύπων και των επικοινωνιακών και αποφασίστε τελικά αν θα διορίζετε τις διοικήσεις με την απόλυτη ευθύνη. Τότε θα αναλαμβάνετε και την απόλυτη ευθύνη και για τις χασούρες των Δ.Ε.Κ.Ο. και για τη μη εξέλιξη και ανάπτυξη τους. Μην τα φορτώνετε τελικά στους εργαζόμενους. Επιτέλους, να είμαστε ειλικρινείς στην πολιτική που εφαρμόζετε εσείς και σ' αυτήν που θα ήθελε ο ελληνικός λαός.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Ευχαριστούμε, κυρία Ξηροτύρη.

Το λόγο έχει ο κ. Τσοχατζόπουλος.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απευθυνόμενος στην Κυβέρνηση θα ήθελα να τους κατηγορήσω ότι ένα χρόνο δεν έκαναν τίποτα για να προχωρήσουν την ενεργειακή αγορά, παρ' όλο που βρήκαν ένα θαυμάσιο πλούτο, μια κοσμογονία, όπως είπαν προηγουμένως.

Μόνο που αυτή η κοσμογονία πραγματοποιήθηκε τα τελευταία τρία-τέσσερα χρόνια, εκφράστηκε μέσα από τη συνεργασία των Ευρωπαίων Υπουργών Ενέργειας, διαμορφώθηκε μαζί με την κ. Παλάθιο -Επίτροπο για την ενέργεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης- ένα πολύ συγκεκριμένο ευρωπαϊκό σχέδιο διευρωπαϊκών δικτύων ενέργειας, εκφράστηκε στην περιοχή των Βαλκανίων με τη συγκρότηση περιφερειακής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και εν συνεχεία περιφερειακής αγοράς φυσικού αερίου.

Όλο αυτό το πακέτο εντάχθηκε σε ένα επενδυτικό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να καλυφθεί, να χρηματοδοτηθεί και να συγκροτηθεί σε ολοκληρωμένη βάση η ενιαία ευρωπαϊκή αγορά απελευθερωμένη, τόσο του ηλεκτρισμού όσο και του φυσικού αερίου.

Αυτό το σχέδιο, κύριε Υπουργέ, το βρήκατε σε πλήρη εξέλιξη -και επειδή εμένα μου αρέσει να κυριολεκτώ- με όλα τα έργα να έχουν προχωρήσει, να έχουν γίνει οι συμφωνίες με τις γειτονικές χώρες τόσο με την Τουρκία όσο με την Ιταλία για να μπορέσουν να πραγματοποιηθούν οι συμβάσεις και οι εμπορικές συμφωνίες, οι οποίες στην Τουρκία έγιναν, όπως ξέρετε, νωρίτερα και επομένως ακόμη και τα εγκαίνια που κάνατε στα σύνο-

ρα θα μπορούσαν να είχαν γίνει ένα χρόνο νωρίτερα, αντί να περιμένουμε μέχρι την τελευταία στιγμή να γράψει ο Επίτροπος επιστολή σε σας και να σας καταγγείλει ότι «προσέξτε, κάντε γρήγορα, γιατί περνούν τα όρια πλέον που επιτρέπεται να απελευθερώσετε την αγορά ενέργειας ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου». Και μη μου πείτε τι σχέση έχει η αγορά ηλεκτρισμού με το φυσικό αέριο, γιατί θα σας πω αμέσως ότι συναρτάται άμεσα.

Βγάλατε την τιμή για το φυσικό αέριο; Τότε γιατί συζητάτε για επενδύσεις αυτή τη στιγμή; Εμείς όμως σας τα παραδώσαμε.

Καταθέτω το μακροχρόνιο ενεργειακό σχεδιασμό της Ελλάδας, που κατατέθηκε στις 30.7.2003 στη Βουλή, όπου είναι πλήρως αναλυτικά καταγραμμένα όλα για το φυσικό αέριο, τι είχε συμβεί, ποιες συμβάσεις είχαν γίνει, γιατί ολοκληρώθηκαν οι προβλεπόμενες προμελέτες και οι συνεννοήσεις με τις χώρες της Βαλκανικής, για να υπάρξει προοπτική του αγωγού από Τουρκία και Ελλάδα μέσω Βαλκανίων προς την Αυστρία και την Κεντρική Ευρώπη επιπρόσθετα της υποθαλάσσιας διασύνδεσης με την Ιταλία, για την οποία βεβαίως υπογράψατε τη σύμβαση, αλλά είχαμε κάνει την προεργασία, είχαμε κάνει τις μελέτες, ώστε να μπορέσει να υπάρξει μία πραγματοποίηση αυτής της αγοράς. Και όλα αυτά γιατί; Διότι ήταν ενταγμένα στην Κοινή Ευρωπαϊκή Αγορά. Η Διευρωπαϊκή Αγορά Ενεργειακών Δικτύων πρόβλεπε όλη τη λειτουργία και την υλοποίηση όλων αυτών των έργων υποδομής.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Α. Τσοχατζόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα ενεργειακό σχεδιασμό, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κύριε Υπουργέ, σας κατηγορούμε γιατί ένα χρόνο δεν κάνατε τίποτα. Και τους κώδικες, ενώ τους είχατε έτοιμους για την απελευθέρωση της ηλεκτρικής ενέργειας, τους κρατήσατε, και ένα μήνα, μία εβδομάδα πριν από τη λήξη της προθεσμίας, τους φέρατε όπως ήταν, μας τους δώσατε, για να μπορέσει να ανοίξει ο διαγωνισμός για την παραγωγή ηλεκτρισμού από φυσικό αέριο. Έλα όμως που η σύγχρονη ευρωπαϊκή αγορά, κύριε Υπουργέ, δεν θέλει το φυσικό αέριο για την παραγωγή ηλεκτρισμού. Η σύγχρονη ευρωπαϊκή αγορά απαιτεί το φυσικό αέριο να αδειοδοτηθεί για την αστική, την κοινωνική, τη βιομηχανική κατανάλωση. Το φυσικό αέριο πρέπει να πάει σε όλη την Ελλάδα, κύριε Υπουργέ. Αυτή είναι η κατεύθυνση της πολιτικής μας. Το φυσικό αέριο πρέπει να πάει σε όλα τα σπίτια. Είναι μία συμπληρωματική, εναλλακτική πηγή ενέργειας, ανανεώσιμη, όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Εμείς είχαμε προνόμιο να υπολογίζουμε 25 δολάρια το βαρέλι, παρ' όλο που στην κρίση, στον πόλεμο του Ιράκ, έφτασε τα 35 και τα 40, όπως συνέβη και με εσάς τώρα. Υπολογίζατε 35-40 δολάρια το βαρέλι και πήγε 55. Αυτά συμβαίνουν, όταν υπάρχουν κρίσεις. Σημασία όμως έχει αυτές οι κρίσεις να μην παρεμποδίζουν την υποχρέωση να υλοποιούμε εμείς σταθερά μια συγκεκριμένη στρατηγική ενεργειακής ανάπτυξης της χώρας, την οποία έχουμε ανάγκη. Διότι -πιστέψτε με- κανένας άλλος τομέας της οικονομίας, στην κατάσταση που βρισκόμαστε, δεν μπορεί να προσφέρει τόσες πολλές επενδυτικές δραστηριότητες, ευκαιρίες, δυνατότητες με άμεση υψηλή απασχόληση και βέβαια επενδεδυμένα κεφάλαια, τα οποία σε τελική ανάλυση έχουμε ανάγκη.

Δεν ξέρω τι περιμένατε ενάμιση χρόνο και γιατί δεν προχωρήσατε να συνεννοηθείτε με την αγορά και με τους τραπεζίτες, για να μπορέσουν να πραγματοποιηθούν αυτές οι επενδύσεις.

Οι ευρωπαϊκές χώρες έχουν υποχρεώσεις. Πρέπει να ανταποκριθούμε στις υποχρεώσεις του Κυότο. Η υποχρέωση να ανταποκριθούμε στους περιορισμούς του Κυότο μας επιβάλλει να αξιοποιήσει πλέον κάθε κράτος μόνο του τις δικές του παραγωγικές δυνατότητες ενέργειας.

Δεν είναι τυχαίο ότι επανέρχεται ο Αμερικανός Πρόεδρος κ. Μπους και λέει, πριν από ένα μήνα, «κοιτάξτε, ήρθε ο καιρός να ξαναλειτούργησουν τα πυρηνικά εργοστάσια στις Η.Π.Α.», όταν από το 1970 σταμάτησαν να κτίζουν νέα πυρηνικά εργοστάσια. Τραγική εξέλιξη, αλλά είναι η πραγματικότητα.

Την ίδια στιγμή η συμφωνία στο Κυότο έδωσε μία νέα προοπτική, μας επιβάλλει νέες υποχρεώσεις και ευτυχώς συμφώνησαν και οι Η.Π.Α. και η Αυστραλία στη νέα κατεύθυνση. Επομένως, βλέπουμε οι Γερμανοί να στρέφονται ξανά στο λιγνίτη και συζητούν να ανοίξουν εργοστάσια στη Γερμανία, για να μπορέσουν να αξιοποιήσουν την παραγωγική τους δύναμη.

Άρα, λοιπόν, αποτελεσματική ενεργειακή πολιτική στη νέα εποχή είναι πρώτον -ή μία κατεύθυνση- η μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των εγχώριων ενεργειακών πηγών. Ο λιγνίτης θα παραμείνει σταθερά ως ένα μέσο, για να μπορέσουμε να στηρίξουμε πράγματι την κατανάλωση.

Σας ρωτώ: γιατί καθυστερήσατε με τη Δ.Ε.Η. να προχωρήσει στην ανανέωση των 1600 μεγαβάτ μονάδων, τις οποίες έχει αποκτήσει δικαίωμα με το νόμο που κάναμε το 2003, για να μπορέσει πράγματι η νέα ενεργειακή παραγωγή ηλεκτρισμού με φυσικό αέριο από τη Δ.Ε.Η. να δυναμώσει και να ανανεώσει την αποτελεσματικότητα του συστήματος; Όπως ξέρετε, το πρόβλημά μας δεν είναι να περικόψουμε την κατανάλωση, απεναντίας θέλουμε όσο το δυνατόν μεγαλύτερη κατανάλωση, αλλά θέλουμε να είναι παραγωγική, να είναι αποτελεσματική, να μην πάει χαμένη. Και οι παλιές μονάδες της Δ.Ε.Η. έχουν βαθμό συντελεστή αξιοποίησης 23%-24%. Οι νέες μονάδες φυσικού αερίου 54% συντελεστή εκμετάλλευσης.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ:** Λιγνίτη είπαμε.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ:** Φυσικό αέριο θα υπάρξει έτσι κι αλλιώς.

Η δεύτερη κατεύθυνση είναι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι οποίες περιλαμβάνουν το φυσικό αέριο, τα αιολικά πάρκα, τη βιομάζα, τη βιοενέργεια, τη γεωθερμία, τα πάντα. Είμαστε υποχρεωμένοι να τα αναπτύξουμε όλα. Θέλουμε μία πολυποικιλότητα στην προκειμένη κατάσταση, για να αντιμετωπίσουμε τις συνθήκες.

Η οδηγία την οποία νομοθετείτε -περί αυτού πρόκειται, το είπατε και σας, συμφωνώ κι εγώ, κανείς δεν έχει αντίρρηση- δημιουργεί προβλήματα, διότι ενώ έρχεστε καθυστερημένα, μετά από ένα χρόνο, δεν έχετε σαφή στρατηγική πώς θα αξιοποιήσουμε, ενισχύσουμε τις νέες προοπτικές στην ευρωπαϊκή αγορά της ελληνικής ενεργειακής αγοράς και αφήνεται σε εκκρεμότητα το θέμα της λειτουργίας της ίδιας εταιρείας.

Εγώ σας είχα κάνει μία ερώτηση, κύριε Υπουργέ, στην επιτροπή για το τι σκέπτεστε. Πρέπει να σκεφτείτε τι θα κάνετε. Δεν μπορείτε να πείτε «το κάνουμε κρατικό μαγαζί και τελείωσε η ιστορία». Η ενεργειακή αγορά της Ευρώπης είναι ενιαία, είναι ενταγμένη και η ελληνική αγορά.

Ξέρετε ότι ο ΡΟΥΡΓΑΣ, η ΕΟΝ και η ισπανική εταιρεία και άλλη μία πορτογαλική είχαν ενδιαφερθεί και θα ενδιαφερθούν και πάλι για τη Δ.Ε.Φ.Α., για το φυσικό αέριο; Είναι φυσιολογικό, γιατί είναι μία τεράστια αγορά. Εσείς τι θέση παίρνετε; Θα προχωρήσουμε, τη στιγμή μάλιστα που δεν βγάξετε το τιμολόγιο μεταφοράς, το οποίο επίσης σας είχαμε αφήσει έτοιμο, για να το βγάλετε από εκείνη την εποχή; Καταλαβαίνετε ότι δεν είμαστε σοβαροί, δεν μπορούμε να στείλουμε καμία απάντηση.

Εκείνο που δεν πρέπει να κάνετε είναι οι Α.Σ.Φ.Α., όπως είπε ο εισηγητής μας, να πραγματοποιούνται αυθαίρετα και ανεξάρτητα από τη Δ.Ε.Σ.Φ.Α.. Μόνο με έγκριση της Δ.Ε.Σ.Φ.Α. πρέπει να πραγματοποιούνται, για να μπορέσει να κρατηθεί, τουλάχιστον, ενιαίο το σύστημα -όσο καιρό εσείς επιμένετε ότι θα κρατηθεί ενιαία- για να μπορέσετε να ελέγξετε την κατάσταση, διότι η ευθύνη σας να δυναμώσουμε την αγορά ενέργειας είναι πολύ μεγάλη.

Η απελευθέρωση της Ε.Π.Α. από τη Δ.Ε.Π.Α. είναι και αυτό ένα μειονέκτημα, διότι δώσαμε μάχη στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τριάντα χρόνια και καταφέραμε οι υπάρχουσες εταιρείες φυσικού αερίου να παραμείνουν ως έχουν, να μην υποχρεωθούν να ανεξαρτητοποιηθούν, να παραμείνουν σε σχέση με τη Δ.Ε.Π.Α.. Αυτό γιατί το πετάτε; Είναι ένα μεγάλο πλεονέκτημα, το οποίο, πιστεύω, πρέπει να αξιοποιήσετε.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας):** Ο κ. Σγουριδής έχει το λόγο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ:** Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, το

άρθρο του Κανονισμού με το οποίο συζητούμε το νομοσχέδιο αυτό, από τη στιγμή που έγινε η επεξεργασία στην επιτροπή, μας δίνει τη δυνατότητα για κάποιες ευρύτερες συζητήσεις.

Θέλω να καταστήσω γνωστό εξαρχής ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ψηφίζει το νομοσχέδιο επί της αρχής και καταψηφίζει κάποια άρθρα του νομοσχεδίου, για το λόγο ότι πιστεύει στη στρατηγική τοποθέτηση του φυσικού αερίου στην ελληνική αγορά. Αυτός είναι ο λόγος που ψηφίζουμε το νομοσχέδιο επί της αρχής.

Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, μετά τη συζήτηση και ψήφιση των νόμων για τα βιοκαύσιμα, την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και το νομοσχέδιο που θα ψηφιστεί τώρα για την απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου, είναι εμφανές πλέον ότι υπάρχει η έλλειψη ενός ολοκληρωμένου μετρήσιμου ενεργειακού σχεδιασμού.

Επί είκοσι μήνες μένουμε σε αυτά που είχαν υποβληθεί από την κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και τα έργα τα οποία δημοπρατείτε ή τα έργα που συνεχίζετε, είναι έργα τα οποία είχαν προγραμματιστεί από την κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Ήταν μέσα στο σχεδιασμό. Ακόμα και σήμερα...

#### ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):

Είκοσι χρόνια κάνατε έργα που είχαν προγραμματιστεί από τη Νέα Δημοκρατία.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΑΔΗΣ:** Σας πληροφορώ ότι το θέμα της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας ξεκίνησε από το 1996. Ποια έργα λοιπόν εσείς έχετε κάνει; Πείτε μας ποια έργα είναι αυτά; Μην μου πείτε το φράγμα του Θησαυρού, γιατί θα σας πω ότι το φράγμα του Θησαυρού το σχεδίασε μεν ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, αλλά κατά βάση υλοποιήθηκε από το 1981 από τις κυβερνήσεις του Ανδρέα Παπανδρέου και μετέπειτα του Κώστα Σημίτη. Έτσι μπήκε η ενέργεια από τις υδατοπτώσεις στην περιοχή της Θράκης.

Επαναλαμβάνω ότι ακόμα και στους ειδικούς το όλο τοπίο είναι θολό. Πριν κάποιες μέρες είχα συζητήσεις με πρώην διευθυντικά στελέχη της Δ.Ε.Η. και διαπίστωσα ότι εμμένουν ακόμα στην άποψη της χρήσης του λιγνίτη για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, δηλαδή φθηνής πρώτης ύλης για φθινό ρεύμα στον Έλληνα καταναλωτή. Δηλαδή, να παραμείνουν τα λιγνιτικά εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Στο δικό μου ισχυρισμό ότι υπάρχει ρύπανση του περιβάλλοντος με διοξείδιο του άνθρακα και ότι πληρώνουμε πρόστιμο και πως αυτά πρέπει να μπουν σε ένα ισοζύγιο, μου αντέτειναν ότι υπάρχουν αντίστοιχα καθαρά ή λευκά εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με λιγνίτη στη Γερμανία.

Πόσο στοιχίζει ένα τέτοιο εργοστάσιο; Πώς αποσβένεται; Πώς εντάσσεται μέσα στο ενεργειακό ισοζύγιο; Κανένας δεν απάντησε. Στο δικό μου επιχείρημα ότι χωρίς τη χρήση φυσικού αερίου από τη Δ.Ε.Η., κεντρικά δίκτυα δεν θα μπορούσαν να πάνε σε όλη την Ελλάδα, δεν υπάρχει απάντηση.

Αν δεν υπήρχε η προοπτική και η κατασκευή του εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με φυσικό αέριο στη βιομηχανική περιοχή της Κομοτηνής, ο αγωγός φυσικού αερίου θα σταματούσε στο εργοστάσιο φωσφορικών λιπασμάτων στην Καβάλα. Δεν θα πήγαινε περαιτέρω. Άρα, λοιπόν, αν θέλουμε να πάμε και στην Ήπειρο ή και στην Πελοπόννησο, χρειάζεται κάποια στιγμή να δούμε ότι μόνο από εκεί μπορούμε να διακινήσουμε το φυσικό αέριο όταν πηγαίνει για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

Μου είπαν επίσης ότι αυτά δεν συμφέρουν, διότι το φυσικό αέριο, σε σχέση με το κόστος που έχει, έχει μικρότερη απόδοση απ' ό,τι έχει ο λιγνίτης. Παρ' όλο που υπάρχει η απόδοση από το φυσικό αέριο, 54% στα εργοστάσια και 27% στο λιγνίτη, το κόστος οφέλους αν το βάλες σε ένα συντελεστή είναι ασύμφορο.

Τους αντέτεινα, λοιπόν, ότι το φυσικό αέριο, που είναι κυρίως για οικιακή χρήση, δεν θα μπορούσε να πάει αν δεν υπάρχουν τα κεντρικά δίκτυα. Πώς αλλιώς θα μεταφέρουμε το φυσικό αέριο με κεντρικούς αγωγούς για να μπορέσουμε να κάνουμε δίκτυα στις πόλεις;

Άρα, λοιπόν, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ένας φαύλος κύκλος. Και αυτό οφείλεται στο ότι δεν υπάρχει ολοκληρωμένος μετρήσιμος ενεργειακός σχεδιασμός. Υπάρχει ένα

σύμπλεγμα του Λαοκώντος. Σαφώς την Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να την ενσωματώσουμε στο δικό μας δίκαιο, αλλά σαφώς η οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης απευθύνεται σε ώριμες αγορές φυσικού αερίου. Απαιτεί ολοκληρωμένες και αποσβεσμένες υποδομές.

Σήμερα το 24% της ενέργειας παγκοσμίως είναι από φυσικό αέριο και στοχεύουν να το πάνε στο 30%. Εμείς αυτήν τη στιγμή έχουμε 8% ενέργεια από το φυσικό αέριο μόνο. Θέλουμε και εμείς να πάμε στο 20% περίπου το 2020. Όπως καταλαβαίνετε όλα αυτά δημιουργούν μία στρέβλωση στην αγορά. Εξισώσουν φυσικό αέριο με ηλεκτρική ενέργεια, εξισώσουν τα ανεξάρτητα δίκτυα διανομής του φυσικού αερίου με μονοπωλιακού τύπου συμβάσεις, γιατί αλλιώς πώς θα επενδύσουν οι ιδιώτες;

Έτσι, λοιπόν, το νομοσχέδιο, το οποίο πραγματευόμαστε, αναγκάζεται να καταφύγει σε πάμπολλες εξουσιοδοτήσεις, προεδρικά διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις, κώδικες. Πηγαίνει ψάχνοντας. Δίνει στη Ρ.Α.Ε., πραγματικά, υπερτροφικές αρμοδιότητες και οι αρμοδιότητες αυτές στρεβλώνουν την αγορά, διότι μπαίνει πλαφόν μέσα στην ίδια τη Ρ.Α.Ε. που δημιουργεί το πρόβλημα.

Έρχομαι σ' αυτήν τη διάταξη που κατά την άποψή μου δεν μπορεί να τη συλλάβει ανθρώπινος νους. Δηλαδή τη Δ.Ε.Π.Α. η οποία είχε ιδιοκτησία όλα τα δίκτυα, την κάνετε εμπορική και δημιουργείτε μία θυγατρική που της δίνετε και όλες τις υποδομές που έχει η Δ.Ε.Π.Α.. Αυτή είναι η διαχειριστική, η Δ.Ε.Σ.Φ.Α.. Ο διαχειριστής του συστήματος έχει και την ιδιοκτησία.

Το ερώτημα που μπαίνει είναι το εξής: Πώς είναι δυνατόν να υποχρεώνετε να είναι υπό την εποπτεία της εκάστοτε κυβέρνησης; Η Κυβέρνηση έχει τον πρώτο λόγο για τα πρώτα δέκα χρόνια. Από εκεί και πέρα βλέπουμε. Γιατί καταλαβαίνετε ότι αλλιώς δεν μπορείτε να αντεπεξέλθετε στην πιθανότητα ιδιωτικοποίησης ή μετοχοποίησης της εταιρίας αυτής. Παράλληλα είναι ένα σύστημα το οποίο έχει μία τέτοια στρεβλότητα που μάλλον δεν θα αποδώσει. Σε προηγούμενο νομοσχέδιο για την απελευθέρωση της ηλεκτρικής ενέργειας βλέπουμε τα αντίστοιχα.

Θεωρώ, λοιπόν, ότι με αυτό το νομοσχέδιο υπάρχει ένα έκτρωμα μεταρρύθμισης και γι' αυτό έχουν δίκιο, αν θέλετε, οι οικονομικοί συντάκτες στις οικονομικές εφημερίδες που λένε ότι η αγορά βρίσκεται σε οικονομική κρίση και παράλληλα σε νευρική κρίση με τις αποφάσεις της Κυβέρνησης για μεταρρύθμιση.

Τελικά νομίζω ότι αυτή θα ενταθεί. Πώς θα ενταθεί; Με τη νέα αρχή που έδωσε ο κ. Σιούφας περί τοποθέτησης προσώπων στα διοικητικά συμβούλια που χαιρούν της εμπιστοσύνης –λέει του Υπουργού. Τέρμα η αξιοκρατία. Ε, λοιπόν από την κοινωνία των πολιτών θα πάμε στην κοινωνία των κολλητών. Αυτό θα είναι το νέο μεταρρυθμιστικό σύστημα της Κυβέρνησης.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Ευχαριστούμε, κύριε Σγουριδίδη.

Το λόγο έχει ο κ. Οικονόμου.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ:** Κύριε Υπουργέ, η ψήφιση επί της αρχής του νομοσχεδίου πιστεύω ότι δείχνει τη σοβαρότητα και την αντικειμενική θεώρηση των πραγμάτων που έχει το κόμμα της Αξωματικής Αντιπολίτευσης για άλλη μια φορά.

Παρ' όλη τη σωρεία των προβληματικών σημείων του νομοσχεδίου, η ψήφιση επί της αρχής δηλώνει μια προσπάθεια να βοηθηθεί, όχι η Κυβέρνηση σαν πρόσωπα ή ο Πρωθυπουργός, αλλά ο τόπος, ώστε να μπορέσουμε να δούμε καλύτερες μέρες με προοπτική, πρόοδο και ανάπτυξη. Και θεωρούμε ότι η απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου είναι σ' αυτήν την κατεύθυνση, όπως και οι μορφές ενέργειας για τις οποίες συζητάμε αυτό τον καιρό.

Για άλλη μια φορά, λοιπόν, πιστεύω ότι αυτό δείχνει τη σοβαρή προσέγγιση των πραγμάτων που κάνει το ΠΑ.ΣΟ.Κ., που κάνουν ο στελέχης του. Αυτό ακυρώνει σε τελική ανάλυση πρακτικά τη δική σας εμμονή σε μία παρελθοντολογία, σε μια στείρα άρνηση όσων επιτευγμάτων έγιναν τα τελευταία είκοσι χρόνια, τα οποία προσπερνάτε τόσο εύκολα και τα αναθεματίζετε.

Όμως τα είκοσι χρόνια είναι αυτά πάνω στα οποία πατάτε,

αυτά τα είκοσι χρόνια είναι η βαριά κληρονομιά, την οποία εσείς καλείστε τώρα να προχωρήσετε και να μπορέσετε να εξελίξετε τα πράγματα. Οι είκοσι μήνες, παρ' όλο που ο κύριος Υπουργός πιστεύει ότι δεν μπαίνουν στην ίδια ζυγαριά, μπαίνουν απ' ό,τι φαίνεται. Μπαίνουν καταρχάς στη ζυγαριά του λαού, απ' ό,τι φαίνεται και στις δημοσκοπήσεις και στις καταγραφές που γίνονται στην κοινή γνώμη. Και είναι πολύ αρνητικό, από μία καινούρια Κυβέρνηση μόλις είκοσι μηνών, η οποία ευαγγελίστηκε πάρα πολλά θέματα και μια διαφορετική προσέγγιση, όπως ας πούμε της αξιοκρατίας και του αντικειμενικού συστήματος προσλήψεων, να ακούμε εδώ τον Υπουργό να λέει ότι «θα βάλουμε τους φίλους μας, στους οποίους έχουμε εμπιστοσύνη». Υποθέτω ότι στα διοικητικά συμβούλια έχει εμπιστοσύνη μόνο στο διευθυντή του και στον φίλο του; Δηλαδή τα πολυπληθή διοικητικά συμβούλια στελεχώνονται από πρόσωπα, που δεν είναι της πολιτικής τους εμπιστοσύνης; Το ζήτημα δεν είναι αν μπαίνει θέμα πολιτικής εμπιστοσύνης. Μπαίνει ζήτημα για τα κριτήρια αξιολόγησης και μπαίνει θέμα ότι πριν από είκοσι μήνες λέγατε τελείως διαφορετικά πράγματα. Πρέπει να φθάσουμε είκοσι μήνες πίσω, για να δούμε το διάφορο των τοποθετήσεων τότε και των πράξεων σήμερα;

Εχθές αποχώρησε το ΠΑ.ΣΟ.Κ., έγινε μεγάλη φασαρία, βάλανε ζητήματα αντισυνταγματικότητας, ασκήσαμε σκληρή και έντονη κριτική. Και πριν αλέκτωρ λalήση τρις... αποκαλύπτεται εδώ η πραγματική σας θεώρηση των πραγμάτων. Με αιφνιδίασε ο Υπουργός σήμερα. Εγώ θα έλεγα ότι είναι από τους πιο εργατικούς Υπουργούς που έχει ο κ. Καραμανλής αυτήν τη στιγμή και είναι από τους Υπουργούς ο οποίος, τέλος πάντων, παρουσιάζει ότι ήρθε η επιστολή και όλα αυτά τα δεκρύβρεχτα που ακούσαμε. Εμείς είπαμε το απλό, ότι από τη στιγμή που χθες νομοθετείτε, δεν μπορεί την επόμενη να ανατρέπεται αυτό το οικοδόμημα, που τόσο πολύ το βαφτίσατε ως «μεγάλη μεταρρύθμιση» -εμείς το θεωρούμε μεγάλη αντιδραστική και βαθύτατα συντηρητική πολιτική- και μόλις πέρασε μόνο μια μέρα, αυτό να το ανατρέπετε εσείς οι ίδιοι. Αυτό είναι πρωτοφανές, κύριε Υπουργέ.

Μπορεί να μην είναι πολλοί συνάδελφοι σήμερα εδώ, αλλά μας παρακολουθεί ο ελληνικός λαός και τελικά εκεί κρίνεται όλη η υπόθεση. Θα διαπιστώσουν αυτήν την αντίφαση, η οποία είναι αντίφαση μάλιστα μέσα σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα, και γίνεται πιο έντονη και πιο χαρακτηριστική του ύφους και του ήθους της λεγόμενης «νέας διακυβέρνησης», η οποία θεωρώ ότι είναι πολύ παλιά, έρχεται από τα πολύ παλιά χρόνια, τα χρόνια που φτιάχνατε τα σχέδια για το φυσικό αέριο, που όμως προφανώς ήταν πολύ βαθιά στο μυαλό σας και δεν τα είχαμε δει, καθώς αρχίσανε να ξεκινάνε από το 1996 και μετά. Ίσως άμα μας πάτε στο Σχέδιο Μάρσαλ, να δούμε τότε πώς τα σχεδιάζανε, ο τότε Εθνάρχης ως Υπουργός Δημοσίων Έργων. Μπορεί να είχε σε κάποιο συρτάρι μέσα τα τότε σχέδια.

Εγώ δεν θα μακρηγορήσω. Θα μιλήσω ως Βουλευτής της Περιφέρειας Αττικής, καθώς καλό είναι να θυμόμαστε και τον τόπο μας -που τον θυμάται ο κύριος Υπουργός. Βέβαια ο Βουλευτής, όπως καταλαβαίνετε, είναι ο λαϊκός αντιπρόσωπος του κομματιού του έθνους, το οποίο του δίνει και την εντολή. Το Σύνταγμα λέει ότι εκπροσωπούμε όλο το Έθνος, αλλά τέλος πάντων ας δούμε και οι εντολές μας τι λένε. Ο Υπουργός όμως σίγουρα πρέπει να κοιτάει τη χώρα και αυτό είναι τελείως διαφορετικό θέμα.

Εγώ, λοιπόν, ας περιοριστώ ταπεινά στην Περιφέρεια Αττικής, της οποίας εκπροσωπώ το εκλογικό σώμα. Και θα σας πω κάτι πολύ απλό. Είπατε προηγουμένως, θριαμβολογώντας μάλιστα, ότι παραλάβατε μόνο χίλιες επτακόσιες συνδέσεις και τώρα τις έχετε κάνει πέντε, επτά χιλιάδες. Σας διαβεβαιώ ότι βλέπω -εγώ προσωπικά θέλω να είμαι καθαρός και δίκαιος- ότι εκεί που έχω το πολιτικό μου γραφείο στα Πατήσια, όντως σκάβονται οι δρόμοι και μπαίνει το φυσικό αέριο, γίνεται η προ-

σπάθεια. Σ' αυτήν όμως την πολύπαθη Περιφέρεια Αττικής δεν το βλέπω αυτό. Στην περιφέρεια όπου έχουμε τη μεγαλύτερη αύξηση πληθυσμού -κατά την τελευταία απογραφή είναι καταγεγραμμένο- εκεί όπου έχουμε τη μεγαλύτερη οικονομική ανάπτυξη, εκεί που γίνονται όλες οι μεγάλες επενδύσεις και όλη η μεγάλη ανάπτυξη πλέον του Λεκανοπεδίου, δεν βλέπω να γίνονται τα αντίστοιχα έργα, είτε στα Μεσόγεια, είτε στη δυτική Αττική. Κατανοώ την τάση σας να κάνετε κινήσεις για τη δυτική Αττική, ως να είναι η πίσω αυλή του σπιτιού όπου θα εναποθέτουμε τα σκουπίδια -και αυτή είναι μια συζήτηση που θα κάνουμε τις προσεχείς ημέρες- αλλά δεν βλέπω, όταν έχετε κάνει τέτοιες μεγάλες επενδύσεις και τέτοιες μεγάλες εγκαταστάσεις, όπως είναι η Ρεβυθούσα, που επιβαρύνουν το χώρο των Μεγάρων, να κάνετε και κάποιες κινήσεις ώστε να δουν οι πόλεις, οι κάτοικοι κι οι τοπικές κοινωνίες αυτά τα πλεονεκτήματα και τα ευεργετήματα αυτού του μεγάλου έργου.

Τουναντίον, έχετε κάνει μια χάραξη για το πώς θα περάσει ο αγωγός από τον κάμπο των Μεγάρων, η οποία χάραξη βρίσκεται αντίθετη όλη την τοπική κοινωνία και το δημοτικό συμβούλιο. Και όπως ξέρετε, δεν είναι από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ελεγχόμενες καταστάσεις. Αντιδρούν οι εμπορικοί σύλλογοι της πόλεως και της περιοχής και όλοι τέλος πάντων οι φορείς, οι οποίοι έχουν δηλώσει καθαρά την αντίθεσή τους, σε επίπεδο ομοφωνίας, και έχουν γίνει μάλιστα οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις στην περιοχή γι' αυτό το θέμα. Σας έχω καταθέσει δύο φορές ερώτηση γι' αυτό το ζήτημα. Οι τυπικές απαντήσεις που έλαβα στις ερωτήσεις μου δεν καλύπτουν το θέμα. Και μάλιστα, ενώ επιβαρύνετε εκεί την περιοχή και με τα έργα της Ρεβυθούσας και με την διάνοξη του αγωγού, καταστρέφοντας τις αγροκτηνοτροφική περιοχή -που είναι βασικός πυλώνας της οικονομικής αναπτύξεως- απολύετε και σαράντα εργαζόμενους από τα Μέγαρα.

Κύριε Υπουργέ, αυτή είναι μια πολιτική ανοικτών οριζόντων και με διευρυμένο πολιτικό σκεπτικό και με αντίληψη; Σας είχα κάνει το Σεπτέμβριο του 2004 ερώτηση, γιατί απολύετε τους τριάντα ανθρώπους από τα Μέγαρα. Και μάλιστα δεν είχατε, τουλάχιστον, την ευθεία, ή τέλος πάντων την πολιτική αντίληψη αν ήταν να βάλετε δικούς σας, να βάλετε τουλάχιστον από την περιοχή. Μην μου πείτε για τους εργολάβους.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Οι τριάντα ήταν δικοί σας;

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ:** Όχι. Μιλώ για Μεγαρίτες. Αν όμως το είδατε εσείς «δικοί μας», «δικοί σας», γιατί απ' ό,τι βλέπω έχετε έντονη τη διάθεση το τελευταίο διάστημα να τα βλέπετε έτσι, βάλτε Μεγαρίτες.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ:** Βάλτε δικούς σας, Μεγαρίτες.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ:** Βάλτε ανθρώπους, δώστε ένα δικαίωμα στην περιοχή να πει ότι επιβαρύνεται που επιβαρύνεται, αλλά να έχει και μια απολαβή. Για να πιστέψουν και να το νιώσουν αυτό το μεγάλο έργο, έχει σημασία αυτοί οι άνθρωποι που επιβαρύνονται με αυτήν την περιβαλλοντική πίεση που δημιουργούν αυτά τα έργα, να μπορούν να εργαστούν τουλάχιστον. Άρα, είναι ένα μεγάλο ζήτημα το ζήτημα της ανατολικής και της δυτικής Αττικής, πώς θα προχωρήσετε την επένδυση του φυσικού αερίου, που ακόμα δεν το έχετε κάνει και για το ζήτημα των Μεγάρων σας λέω ότι όντως δεν έχετε δώσει ικανοποιητική λύση στο ζήτημα της διάνοιξης του αγωγού και στην απασχόληση του τοπικού πληθυσμού σ' αυτό το μεγάλο έργο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Ευχαριστούμε, κύριε Οικονόμου.

Το λόγο έχει ο τελευταίος εκ των ομιλητών, ο κ. Κωστόπουλος.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Φαίνεται ότι το πολιτικό Βατερλό στις 7 του Μάρτη, ο κ. Πρωτόπαπας δεν το ξέχασε και γι' αυτό άλλωστε το θυμάται.

Κυρία και κύριοι συνάδελφοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ., δεν κατάλαβα όμως το εξής. Εγκαλείτε την Κυβέρνηση γιατί συνεχίζει το έργο το δικό σας; Δεν θέλετε να το συνεχίσουμε; Πείτε να μην το συνεχίσουμε.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ:** Με λάθος τρόπους γίνεται.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Συνεχίζουμε τα έργα σας και βρισκόμαστε στη θέση να μας εγκалаίτε. Δεν το συνεχίζουμε, πάλι στην ίδια θέση βρισκόμαστε. Θα ήθελα όμως να θυμίσω - επειδή ακούγονται πάρα πολλές λέξεις που καμιά φορά δεν έχουν σχέση και με την πραγματικότητα και εξαρτάται ποιος τις λέει και σε ποιους απευθύνονται οι λέξεις- και να πω το εξής. Δεν κατάλαβα, όταν ο κ. Πρωτόπαπας μιλά για κρατιστές εννοεί τη Νέα Δημοκρατία; Εγώ ξέρω πολύ καλά -και το γνωρίζετε και εσείς- ότι ο κρατισμός και τα μονοπώλια ευδοκιμούν μόνον σε σοσιαλιστικά θερμοκήπια. Εσείς τώρα έχετε ξεχάσει το σοσιαλισμό; Δικό σας θέμα. Δεν ξέρω αν ψάχνετε για κάποια νέα ιδεολογία. Να μας την πείτε. Εγώ δεν θα πω μεγαλύτερη κουβέντα.

Φαίνεται ότι ξεχνάτε ακόμα και τις πρόσφατες δημοσκοπήσεις που μόλις χθες δημοσιεύτηκαν. Τι λένε αυτές οι δημοσκοπήσεις, αν τις δούμε αντικειμενικά και ψύχραιμα; Απλά πράγματα λένε, ότι η Νέα Δημοκρατία, η Κυβέρνηση, διαθέτει ένα άνετο πολιτικό προβάδισμα. Αυτό δεν το αμφισβητείτε.

Βεβαίως και ο λαός διατυπώνει μία επιφυλακτικότητα.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ:** Τώρα, το άνετο δεν ξέρουμε αν ισχύει.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ:** Στα όρια του στατιστικού λάθους.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ:** Είπα ότι διαθέτει ένα άνετο πολιτικό προβάδισμα. Αν θέλετε να σας το επιβεβαιώσω, θα πάμε στις εκλογές του 2000, όπου το 2002 σε ανάλογη μέτρηση με κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε χάσει εννέα εκατοστιαίες μονάδες. Ήσασταν εννιά μονάδες πίσω το 2002 με δύο χρόνια διακυβέρνηση.

Αν ο λαός διατυπώνει μία επιφυλακτικότητα, εγώ, προσωπικά, τη θεωρώ δικαιολογημένη διότι και ακρίβεια έχουμε και ανεργία έχουμε και υπάρχουν καθημερινά τεράστια προβλήματα και δεν μπορούμε αυτά να τα κρύβουμε, ούτε κι εμείς να κρυβόμαστε, ούτε να κρύβονται τα προβλήματα πίσω από το δάχτυλό μας.

Ταυτόχρονα, όμως, ο ελληνικός λαός διατυπώνει κατά πανηγυρικότατο τρόπο και μία προσδοκία και μία προοπτική. Επενδύει το 22,5% περίπου -αν δεν κάνω λάθος- στις καλύτερες μέρες που έρχονται συν το 20% που εμπιστεύεται απόλυτα την Κυβέρνηση και τις μεταρρυθμίσεις και τις τομές που κάνει στην κρίσιμη αυτή συγκυρία όπου, πραγματικά, το δεύτερο χρόνο που διανύουμε αντιμετωπίζουμε πολλά προβλήματα. Η Νέα Δημοκρατία, δηλαδή, συγκεντρώνει σε απόλυτο αριθμό το 42,5% με 43%, ποσοστό με το οποίο είχε κερδίσει τις εκλογές του 2004. Ο λαός ασφαλώς εμπιστεύεται και τον Πρωθυπουργό της χώρας κατά αδιαφιλονίκητο τρόπο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μας λέτε πολλά και ειλικρινά εγώ ως νέος πολιτικός ορισμένα πράγματα δεν τα αποδέχομαι διότι νομίζω ότι δεν πρέπει να είναι αυτή η πολιτική και δε θέλω να αφομοιωθώ σ' αυτό το παλαιοκομματικό, αν θέλετε, σύστημα. Μάλιστα, ο κ. Πρωτόπαπας ζήτησε από τον Υπουργό να του απαντήσει, επειδή διάβασε στις εφημερίδες σήμερα ότι, αναμένονται πολιτικές και οικονομικές αναδιατάξεις στον ενεργειακό τομέα, εάν αυτό αληθεύει.

Εγώ ερωτώ: Αλήθεια, μέσω δημοσιευμάτων των εφημερίδων ασκείτε πολιτική; Τα δημοσιεύματα των εφημερίδων σας υπαγορεύουν τα πολιτικά σας επιχειρήματα; Δεν το ξέρω. Η απάντηση είναι δική σας.

Κυρίες Πρόεδρε, επειδή είπα και προηγουμένως ότι ως νέος πολιτικός κάπου στενοχωριέμαι, εγώ πιστεύω ότι υπάρχει και πολιτικός συναισθηματισμός και ανθρωποκεντρικός συναισθηματισμός. Δεν μπορεί εδώ μέσα, πολιτική αδεΐα, να ακούγονται καταχρηστικές φρασεολογίες και συμπεριφορές και διαπιστώσεις, οι οποίες, πραγματικά, κλονίζουν την εμπιστοσύνη του κοινωνικού συνόλου προς το πολιτικό μας σύστημα και τους πολιτικούς. Φοβάμαι ότι μερικές φορές, αυτές οι υπερβολές ξεπερνούν ακόμα και τα ανεκτά όρια της κοινωνίας και του ευπρεπισμού. Πιστεύω ότι ο λαός τιμωρεί αυτές τις περιπτώσεις, τις χαρακτηρίζει ως αλαζονεία, τις χαρακτηρίζει ως ρητορική και εγωιστική έπαρση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν σήμερα συζητάμε για το νομοσχέδιο για την απελευθέρωση του φυσικού αερίου, αν

σήμερα τα ελληνικά νοικοκυριά αρχίζουν να απολαμβάνουν τη χρήση του φυσικού αερίου, αυτό οφείλεται, θα έλεγα, σ' έναν δεκαετή κεντρικό πολιτικό σχεδιασμό και στις πρόσθετες, ευελικτές και ριζοσπαστικές πολιτικές και νομοθετικές πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης.

Καίτοι από το 1995 με το ν. 2364 θεσπίστηκε το κοινωνικό πλαίσιο για την εφαρμογή, την εισαγωγή, τη μεταφορά, την εμπορία και τη διανομή του φυσικού αερίου, η γενική χρήση για τις ανάγκες των καταναλωτών ήταν περιορισμένη, δεν ήταν στο βαθμό που έπρεπε να είναι μετά από δέκα χρόνια. Γιατί; Διότι υπήρξαν οι μεταγενέστεροι νόμοι, ο ν. 2578/1997 και ο ν. 2593/1998 που τροποποίησαν τον αρχικό παλαιότερο νόμο. Με το νόμο αυτόν ιδρύθηκαν ανώνυμες εταιρείες. Έτσι, το 85% του μετοχικού κεφαλαίου της Δ.Ε.Π.Α. μεταβιβάστηκε στο Δημόσιο, η Δ.Ε.Π.Α. εισήχθη στο Χρηματιστήριο ως Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.

Έτσι δημιουργήθηκε ένα ακόμα δυσκίνητο και γραφειοκρατικό κρατικό μονοπώλιο που δε διευκόλυνε στο βαθμό που έπρεπε την εισαγωγή, τη μεταφορά, την εμπορία, τη διανομή και τη χρήση του φυσικού αερίου.

Ήδη σήμερα με το συζητούμενο νομοσχέδιο απελευθερώνεται και μεταβιβάζεται η αγορά του φυσικού αερίου από τη μονοπωλιακή μορφή του χθες στον ελεύθερο ανταγωνισμό του αύριο.

Το νομοσχέδιο ενσωματώνει τις σχετικές οδηγίες της ευρωπαϊκής κοινότητας. Όλες οι δραστηριότητες της προμήθειας, της μεταφοράς, της αποθήκευσης, της υγροποίησης του φυσικού αερίου και της αεριοποίησης εντός της ελληνικής επικράτειας τελούν υπό την εποπτεία του κράτους.

Με την εισαγωγή του φυσικού αερίου στην παραγωγική διαδικασία αυτοπεριορίζεται η μοναδική μέχρι σήμερα ενεργειακή εξάρτηση του παραγωγικού μας ιστού που ήταν το πετρέλαιο, με όλες τις γνωστές συνέπειες που είχαμε πάντα ανάλογα με τις αυξομειώσεις των τιμών του πετρελαίου. Βελτιώνεται η προστασία του περιβάλλοντος και επεκτείνονται σχεδόν σε όλη την Ελλάδα τα αναγκαία έργα υποδομής τα οποία αναμφισβήτητα συμβάλλουν στην προσέλκυση νέων επενδύσεων και στη διεθνοποίηση της οικονομίας.

Έτσι, ένας ακόμα στόχος πρώτης προτεραιότητας για την ενίσχυση της αναπτυξιακής δυναμικής της χώρας, το φυσικό αέριο, μπαίνει, οριστικά, στην υπηρεσία της οικονομίας και της κοινωνίας με το ολοκληρωμένο προς ψήφιση νομοσχέδιο.

Από το 2003 μέχρι σήμερα έχουν πραγματοποιηθεί εκατοντάδες χιλιάδες συνδέσεις φυσικού αερίου και με βάση τα λεπτομερή χρονοδιαγράμματα του Υπουργείου Ανάπτυξης μέχρι το τέλος του 2008 θα έχει ολοκληρωθεί το μεγαλύτερο μέρος του προγράμματος.

Όμως, κύριε Υπουργέ, στις γεωγραφικές περιφέρειες που έχουν προκριθεί για την κατασκευή δικτύων διανομής φυσικού αερίου και στις οποίες συνεχίζονται με εντατικούς ρυθμούς οι επεκτάσεις των δικτύων, όπως παραδείγματος χάρι στην Κομοτηνή, στην Ξάνθη, στις Σέρρες, στην Καβάλα, στα Οινόφυτα, στην Ημαθία, στο Κιλκίς, στη Λαμία, στην Εύβοια, στη Θεσσαλία, στην ανατολική Στερεά, στην Κόρινθο, στην κεντρική Μακεδονία, δε συμπεριλαμβάνονται μεγάλες περιφέρειες όπως η δυτική Ελλάδα, η Ήπειρος και η Πελοπόννησος.

Για μία ακόμα φορά στους κεντρικούς σχεδιασμούς κατασκευής παραγωγικών έργων υποδομής για την ανάπτυξη, η δυτική Ελλάδα μένει τελευταία και επαληθεύεται αυτό που έχει λεχθεί εδώ και χρόνια τώρα, ότι, δηλαδή, η Ελλάδα έχει «μπατάρι» ανατολικά και ότι ξεχνάει πάντα τη δύση.

Κυρίες Υπουργέ, έχω υποβάλει στο Υπουργείο σας σχετική αναφορά και έχω καταθέσει τα έγγραφα και του Επιμελητηρίου και των δήμων και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αιτωλοακαρνανίας για τον προγραμματισμό της επέκτασης του φυσικού αερίου και στη δυτική Ελλάδα.

Κυρίες Πρόεδρε, τελειώνω με το εξής: Η ενεργειακή σύνδεση Ανατολής και Δύσης μέσω της πατρίδος μας μεταβάλλει την Ελλάδα σε διεθνή ενεργειακό κόμβο. Για μία ακόμη φορά η χώρα μας γίνεται «γέφυρα» διεθνούς συνεργασίας, ειρήνης και ανάπτυξης.

Μεγάλη επιβεβαίωση αυτών συνιστούν η υπογραφή του μνημονίου για την κατασκευή του πετρελαιοαγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη, η υπογραφή του πρωτοκόλλου ενδιαφέροντος για την κατασκευή του ελληνοϊταλικού αγωγού φυσικού αερίου, τα εγκαίνια κατασκευής του ελληνοτουρκικού αγωγού φυσικού αερίου που έγιναν του Ιουλίου του 2005 στη γέφυρα των Κήπων μεταξύ των Πρωθυπουργών Ελλάδος και Τουρκίας, η υπογραφή της ιδιωτικής σύνδεσης για τη δημιουργία ενεργειακής κοινότητας Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Όλα αυτά τα έργα αλλάζουν το ρόλο της Ελλάδας και τη ζωή των Ελλήνων.

Η διανομή του φυσικού αερίου σε όλα τα νοικοκυριά της Ελλάδας θα είναι η μεγαλύτερη κληρονομιά που θα αφήσουμε στις ερχόμενες γενιές. Η Ελλάδα μας από χώρα του φωτός και του πολιτισμού μεταβάλλεται τώρα και σε δίαυλο μεταφοράς φυσικού αερίου σ' όλη την Ευρώπη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Ευχαριστούμε τον κ. Κωστόπουλο.

Ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Δένδιας έχει το λόγο για δύο λεπτά.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ:** Κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώνουμε τη συζήτηση του τελευταίου πλην του προϋπολογισμού νομοθετήματος της χρονιάς, ενός πολύ σημαντικού νομοθετήματος. Για μένα είναι σημαντικό το ότι και η μείζων Αντιπολίτευση το ψηφίζει κατ' αρχήν. Είναι κατανοητές μέσα στο πλαίσιο σκέψης οι αντιρρήσεις του Συνασπισμού και του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

Πέραν της κατ' αρχήν ψήφισης, η κριτική που ασκήθηκε αφορά εν μέρει το ότι η Κυβέρνηση άργησε. Κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να πω ότι αυτό δεν επιβεβαιώνεται. Αν δούμε λίγο τα νούμερα, η προμελέτη για το φυσικό αέριο έγινε το 1983, η πρώτη συμφωνία με τους Ρώσους έγινε το 1987, η Δ.Ε.Π.Α. φτιάχτηκε το 1988.

Αν υπάρχει καθυστέρηση –και σημαντική καθυστέρηση– αυτή βαρύνει την προηγούμενη κυβέρνηση. Δεν μπορεί το ΠΑ.ΣΟ.Κ. να ξεχνά ότι μας παρέδωσε μία Ελλάδα η οποία δαπανά κάτι λιγότερο από 4% του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος για την αγορά πετρελαίου που είναι τεράστιο ποσοστό. Αν αυτό το εξηγήσουν –όπως επιχειρήσε ο κ. Τσοχατζόπουλος– με τη λογική της μη αναμενόμενης αύξησης της τιμής του πετρελαίου, υπάρχει ένα άλλο γεγονός, το ότι μας την παρέδωσαν πρώτη σε εκπομπές διοξειδίου του άνθρακος και η διαδικασία του Κίτο ήταν πάρα πολύ γνωστή στο ΠΑ.ΣΟ.Κ..

Από και πέρα, η Κυβέρνηση δέχθηκε οκτώ διορθώσεις του κυρίου εισηγητή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Το ότι δε φέραμε τις κανονιστικές πράξεις, κύριε Πρόεδρε, αποτελεί λογικό παράδοξο ως κατηγορία υπό την εξής έννοια: Η έκδοση των κανονιστικών πράξεων προϋποθέτει την ψήφιση του νόμου, δεν μπορεί να γίνει ανάποδα, να είναι οι κανονιστικές πράξεις σύγχρονες του νομοσχεδίου πριν ακόμα ψηφιστεί.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ:** Θα μπορούσαν, όμως, να είχαν κατατεθεί στην επιτροπή για να τις ξέρουμε.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ:** Όσον αφορά την κριτική που ασκήθηκε για τη Ρ.Α.Ε., ίσως η δική μου δυνατότητα ανάγνωσης δεν είναι αποτελεσματική, αλλά νομίζω ότι αν κοιτάξει κανείς την οδηγία του άρθρου 25, νομίζω ότι προβλέπει αυτά τα οποία δίδονται στη Ρ.Α.Ε. με το παρόν νομοθέτημα.

Όσον αφορά τις παρατηρήσεις του κ. Σγουρίδη για το διαχειριστή του Ε.Σ.Φ.Α., νομίζω ότι, αν κοιτάξει κανείς το άρθρο 9 της οδηγίας για το διαχωρισμό των διαχειριστών δικτύων μεταφοράς, θα καταλήξει περίπου ότι κάπως έτσι έπρεπε να είναι γραμμένο αυτό το νομοθέτημα, ανεξαρτήτως του ποιος το συνέταξε.

Τέλος, οφείλω να σας πω ότι στενάχωρη εντύπωση μου δημιούργησε –και το σχολιάζω, τελειώνοντας– τα περί κατηγοριών κατά του Υπουργού και της Κυβέρνησης για κάποια μέλη του διοικητικού συμβουλίου κάποιαν εταιρειών. Εδώ δύο πράγματα μπορεί να είναι. Υπήρξε κάποια παρανομία. Είναι προφανές ότι δεν υπήρξε καμία παρανομία. Υπήρξε κάτι το μη ηθικό; Και αυτό ομολογήθηκε δια της σιωπής ότι κάτι το μη ηθικό δεν υπήρξε.

Συνεπώς το ερώτημα που ίσως θα άξιζε να τεθεί σ' αυτήν την Αίθουσα, κύριε Πρόεδρε, είναι το εξής: Υπάρχει κάποια τέτοια πολιτική ηθική, η οποία εδώ να έχει παραβιαστεί. Όμως, εδώ θα μου επιτρέψετε να πω με μεγάλη λύπη μου ότι η παράδοση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, όταν ασκούσε την κυβέρνηση της χώρας, στο επίπεδο της πολιτικής ηθικής δεν είναι τέτοια που να της επιτρέπει σήμερα, τουλάχιστον σε αυτήν τη φάση ακόμα, να ασκεί τέτοιου τύπου κριτική στην Κυβέρνηση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Ευχαριστούμε, κύριε Δένδια.

Το λόγο έχει ο εισηγητής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Μωραϊτης.

**ΘΑΝΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, άκουσα πάρα πολύ προσεκτικά την τοποθέτηση του κυρίου Υφυπουργού και θα ήθελα να σταθώ σε δύο-τρία σημεία. Το πρώτο απ' αυτά είναι ότι είπατε, κύριε Υπουργέ, ότι δεν κάναμε προτάσεις. Αυτό το οποίο είδατε από την πρώτη στιγμή ήταν μία υπεύθυνη στάση από εμάς. Τοποθετηθήκαμε από την πρώτη στιγμή ότι ψηφίζουμε το νομοσχέδιο και ότι είμαστε υπέρ του νομοσχεδίου, υπέρ της απελευθέρωσης της αγοράς φυσικού αερίου, ενώ παράλληλα σε πάνω από είκοσι άρθρα όχι μόνο απλώς κάναμε παρατηρήσεις, αλλά φέραμε και προτάσεις. Πιστεύω ότι μας αδικεί ιδιαίτερα η σημερινή δική σας στάση που λέτε ότι δεν φέραμε προτάσεις, ότι δεν φέραμε τίποτα. Από την πρώτη στιγμή μάλιστα σε αυτόν το διάλογο και προσπαθήσαμε να συμβάλλουμε θετικά σε κάτι, το οποίο πιστεύουμε. Απεναντίας, όμως, είδαμε και κλειστά αυτιά και, βεβαίως, καμία μα καμία συνεννόηση πάνω σε βασικά ζητήματα του νομοσχεδίου, τα οποία έχουν να κάνουν με το μέλλον και της απελευθέρωσης, αλλά και γενικότερα του ενεργειακού τοπίου στη χώρα μας.

Ακούσαμε αρκετές δικαιολογίες όσον αφορά τον ενεργειακό σχεδιασμό και ότι τώρα ήρθε η ώρα, μετά από τα τρία νομοσχέδια, για να έρθει ο ενεργειακός σχεδιασμός ο οποίος και θα καθарίσει το τοπίο. Εγώ, όμως, κύριε Υφυπουργέ, θα επαναφέρω κάτι για τρίτη φορά. Το είπα στην επιτροπή, το είπα σήμερα στην τοποθέτησή μου και το επαναφέρω και τώρα. Γιατί δεν αναφερθήκατε ούτε εσείς ούτε ο κ. Σιούφας στις τοποθετήσεις του κ. Μανιατάκη, του κ. Καβουλάκου και του κ. Μωυσή που ήρθαν στην ακρόαση των φορέων και, αντί να ξεδιαλύνουν το τόπι και τα πράγματα, επιφέρουν μια τεράστια σύγχυση; Είπα για τον κ. Μανιατάκη τι είπα ότι θα κάνει στη Δ.Ε.Π.Α. Ο κ. Μωυσής έλεγε τα δικά του και ο κ. Καβουλάκος προσπαθούσε να εκπροσωπήσει και να υπερασπιστεί μόνο τα συμφέροντα των ΕΛ.ΠΕ.

Θέλω να ξεκαθαρίσω κάτι. Το θεσμικό πλαίσιο, το οποίο συζητάμε σήμερα, συνδέεται με πρόσωπα, με πολιτικές, με τη βούληση που είναι απαραίτητη για να προχωρήσουν κάποια πράγματα. Δεν ξέρω αν, πράγματι, έχετε σχεδιασμό. Δεν έχετε και φαίνεται. Πιστεύω όμως –και αυτό βγαίνει μέσα από αρκετά δημοσιεύματα, τα οποία έχουν δει το φως της δημοσιότητας τις τελευταίες ημέρες– ότι σχεδιασμό μπορεί να μην έχετε, αλλά θα μου επιτρέψετε να πω ότι κρατάτε μια ισορροπία σε ένα άλλο σύστημα. Και γιατί; Τι έγινε τις τελευταίες ημέρες; Έχουμε την παραίτηση του κ. Παλαιοκρασσά. Παράλληλα, έχουμε την παραίτηση του κ. Μωυσή μέσα στο ίδιο περίπου δεκαπενθήμερο. Εσείς μας το είπατε σήμερα. Παράλληλα, έχουμε και την οριστική λύση του θέματος Αλεξανδρούπολη-Κήποι, όπως μας είπατε σήμερα. Όλοι γνωρίζουμε ποια ακριβώς συμφέροντα είναι από πίσω. Η Κοινοβουλευτική μας Εκπρόσωπος ανέφερε και τιμές. Δεν πήραμε καμία απάντηση για αυτό, το οποίο ακούστηκε. Θέλω, λοιπόν, κάποια στιγμή και σε αυτό να απαντήσετε.

Όσον αφορά τη Ρ.Α.Ε., είδα τώρα την εμμονή του εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας που αναφέρθηκε στην οδηγία. Είπατε ότι πρέπει να διαβάσουμε την οδηγία. Βεβαίως, και φτιάχνετε τη Ρ.Α.Ε. ως ένα μίνι Υπουργείο Ενέργειας με αποφασιστικό ρόλο σε πάρα πολλά θέματα, πέραν των αρμοδιοτήτων που έπρεπε να έχει. Τι λέει, όμως, κύριε συνάδελφε η οδηγία 55/2003; Λέει ότι οι ρυθμιστικές αρχές έχουν αποφασιστική αρμοδιότητα πρώτον, μόνο για τον καθορισμό των μεθοδολογιών των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, των σχετικών όρων και προϋποθέσεων σύνδεσης και πρόσβασης στα δίκτυα και δεύτερον, την έγκριση των όρων και προϋποθέσεων για την παροχή των

υπηρεσιών εξισορρόπησης. Απεναντίας, εσείς στη Ρ.Α.Ε., πέρα από όλα αυτά, έχετε δώσει έναν άλλο ρόλο.

Επίσης, θέλω να σταθώ και σε κάτι άλλο όσον αφορά τη Δ.Ε.Π.Α. για να κλείσω. Τι ήταν, κύριε Πρόεδρε, μέχρι σήμερα η Δ.Ε.Π.Α.; Η Δ.Ε.Π.Α. ήταν η εταιρεία και μαζί με την εταιρεία το ανθρώπινο δυναμικό που υπηρέτησε στόχους, οράματα, αν θέλετε, και μια δεκαπεντάχρονη πορεία, όπου έφθασε το φυσικό αέριο εδώ που έφθασε σήμερα. Δυστυχώς, σήμερα βλέπουμε ότι μέσω αυτού του νομοσχεδίου, το οποίο σε καμία περίπτωση δεν μεταρρυθμίζει ούτε ρυθμίζει τίποτα, φωτογραφίζει ένα πλαίσιο ανταγωνισμού, όπου η Δ.Ε.Π.Α. θα έχει σαφώς περιορισμένη επιχειρηματική λειτουργία.

Τι άλλο βλέπουμε; Βλέπουμε αυτό το νομοσχέδιο να υπονομεύει την ανάπτυξη του Ε.Σ.Φ.Α. και να μην εξασφαλίζει ότι το φυσικό αέριο θα φθάσει σε όλη την ελληνική επικράτεια. Τέλος, δημιουργεί, ουσιαστικά, ένα δούρειο ίππο για την άλωση από ιδιώτες του συστήματος μεταφοράς αερίου.

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι χάθηκε μια μεγάλη ευκαιρία για τη χώρα μας να κάνει ένα άλμα, γιατί βρήκατε, κύριε Υπουργέ, ένα έργο σε πάρα πολύ καλό σημείο, με πολλά πράγματα που έγιναν μέχρι σήμερα και, αντί να το συνεχίσετε όπως θέλετε να λέτε, πιστεύω ότι οδηγείτε τα πράγματα προς τα πίσω όσον αφορά τον ενεργειακό χάρτη της χώρας.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Ευχαριστούμε, κύριε Μωραΐτη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση με θέμα «30 Χρόνια από το Σύνταγμα του 1975», καθώς και στους λοιπούς χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, σαράντα μαθητές και μαθήτριες και πέντε συνοδοι-καθηγητές από το 6ο Γυμνάσιο Ξάνθης.

Η Βουλή τους καλωσορίζει και τους εύχεται «καλές σπουδές». Τους πληροφορούμε ότι παρακολουθούν συνεδρίαση διάρκειας επτά ωρών, η οποία βαίνει προς το τέλος.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης διαβίβασε προς τη Βουλή, σύμφωνα με το άρθρο 86 του Συντάγματος και το ν.3126/2003 «περί ποινικής ευθύνης Υπουργών» μήνυση κατά του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου με τις τροποποιήσεις και τις νομοτεχνικές βελτιώσεις του κυρίου Υπουργού.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο με τις τροποποιήσεις και τις νομοτεχνικές βελτιώσεις του κυρίου Υπουργού;

**ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Δεκτό, δεκτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης «Απελευθέρωση Αγοράς Φυσικού Αερίου», έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου με τις τροποποιήσεις και τις νομοτεχνικές βελτιώσεις του κυρίου Υπουργού και έχει ως εξής:

#### **«Απελευθέρωση Αγοράς Φυσικού Αερίου**

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

##### **Άρθρο 1 Πεδίο εφαρμογής**

Οι δραστηριότητες της προμήθειας, της μεταφοράς, της διανομής, της αποθήκευσης, της υδροποίησης φυσικού αερίου και της αεριοποίησης Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (Υ.Φ.Α.) εντός της Ελληνικής Επικράτειας ασκούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Οι δραστηριότητες αυτές είναι κοινής ωφέλειας και τελούν υπό την εποπτεία του Κράτους, η οποία ασκείται από τον Υπουργό Ανάπτυξης.

#### **Άρθρο 2 Ορισμοί**

Για την εφαρμογή του νόμου αυτού, οι όροι που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις του έχουν την ακόλουθη έννοια:

1. Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου (Α.Σ.Φ.Α.): Σύστημα Φυσικού Αερίου το οποίο δεν εντάσσεται στο Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (Ε.Σ.Φ.Α.), ανεξαρτήτως διασύνδεσης με το Σύστημα αυτό.

2. Ανώτερη Θερμογόνος Δύναμη (Α.Θ.Δ.): Η ποσότητα θερμότητας που παράγεται από την πλήρη στοιχειομετρική καύση, με αέρα, ενός (1) κανονικού κυβικού μέτρου Φυσικού Αερίου σε σταθερή απόλυτη πίεση 1,01325 bar, όταν η αρχική θερμοκρασία του καυσίμου μίγματος και η τελική θερμοκρασία των προϊόντων της καύσης θεωρείται ότι είναι μηδέν (0) βαθμοί Κελσίου και το παραγόμενο, κατά την καύση, νερό βρίσκεται συμπυκνωμένο στην υγρή κατάσταση. Ως κανονικό κυβικό μέτρο νοείται η ποσότητα μάζας φυσικού αερίου που, υπό συνθήκες απόλυτης πίεσης 1,01325 bar και θερμοκρασίας μηδέν (0) βαθμών Κελσίου, καταλαμβάνει όγκο ενός (1) κυβικού μέτρου.

3. Απευθείας Γραμμές: Αγωγοί φυσικού αερίου, συμπληρωματικοί του Ε.Σ.Φ.Α. ή άλλου Α.Σ.Φ.Α., τους οποίους κατασκευάζουν οι Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου για τον εφοδιασμό των Επιλεγόντων Πελατών τους ή οι Επιλέγοντες Πελάτες για τον εφοδιασμό τους από Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου και οι οποίοι δεν εντάσσονται στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε άλλο Α.Σ.Φ.Α.. Οι Απευθείας Γραμμές αποτελούν Α.Σ.Φ.Α. και μπορούν να τροφοδοτούνται από το Ε.Σ.Φ.Α., από άλλο Α.Σ.Φ.Α. ή από Σύστημα Φυσικού Αερίου άλλης χώρας.

4. Βασικές Δραστηριότητες Φυσικού Αερίου: Η παροχή υπηρεσιών Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, Διανομής Φυσικού Αερίου, Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. και Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.

5. Δηλούμενη Διαμετακόμιση: Είναι η μεταφορά Ποσότητας Φυσικού Αερίου, η οποία δεν παράγεται, δεν αποθηκεύεται και δεν καταναλώνεται στην Ελλάδα, μέσω του Ε.Σ.Φ.Α. ή Α.Σ.Φ.Α. και η οποία διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23.

6. Διανομή Φυσικού Αερίου: Η διοχέτευση Φυσικού Αερίου μέσω αγωγών, εκτός των αγωγών πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg, με σκοπό την τροφοδότηση Πελατών, μη συμπεριλαμβανομένης της Προμήθειας.

7. Διαχειριστής Α.Σ.Φ.Α.: Ο κάτοχος Άδειας Διαχείρισης Α.Σ.Φ.Α..

8. Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε. (Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.): Ο κάτοχος Άδειας Κυριότητας και Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α..

9. Δίκτυο Διανομής: Οι αγωγοί, οι εγκαταστάσεις αποσυμπίεσης και μετρήσεων, ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης που προορίζονται για Διανομή ή που απαιτούνται για τη διοχέτευση του Φυσικού Αερίου από Σύστημα Μεταφοράς προς τις εγκαταστάσεις καταναλωτών.

10. Εγκατάσταση Αποθήκευσης: Εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση Φυσικού Αερίου. Ως Εγκαταστάσεις Αποθήκευσης θεωρούνται και τα τμήματα των Εγκαταστάσεων Υ.Φ.Α. που χρησιμοποιούνται για αποθήκευση, εξαιρουμένου του μέρους αυτών που χρησιμοποιείται για προσωρινή αποθήκευση, επανααεριοποίηση του Υ.Φ.Α. και έγχυσή του σε Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (Σ.Μ.Φ.Α.). Δεν περιλαμβάνονται εγκαταστάσεις, τις οποίες χρησιμοποιεί ο Διαχειριστής Συστήματος Φυσικού Αερίου αποκλειστικά για την άσκηση των καθηκόντων του.

11. Εγκατάσταση Υ.Φ.Α.: Σταθμός που χρησιμοποιείται για την εισαγωγή, εκφόρτωση και αεριοποίηση του Υ.Φ.Α. και για την υδροποίηση Φυσικού Αερίου, συμπεριλαμβανομένων των βοηθητικών υπηρεσιών και της προσωρινής αποθήκευσης, που είναι αναγκαία για την επανααεριοποίησή του και την έγχυσή του σε Σύστημα Μεταφοράς. Δεν περιλαμβάνονται τα τμήματα της Εγκατάστασης, τα οποία χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για αποθήκευση.

12. Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (Ε.Σ.Φ.Α.): Το Σύστημα

Φυσικού Αερίου που ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6.

13. Εταιρείες Παροχής Αερίου (Ε.Π.Α.): Οι εταιρείες που συνιστώνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995 (ΦΕΚ 252 Α').

14. Επιλέγων Πελάτης: Πελάτης ο οποίος δικαιούται να επιλέγει τρόπο προμήθειας Φυσικού Αερίου.

15. Επιχείρηση Φυσικού Αερίου: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο ασκεί τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας, Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. ή Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.

16. Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση: Επιχείρηση Φυσικού Αερίου ή όμιλος επιχειρήσεων, οι αμοιβαίες σχέσεις των οποίων ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/1989 της 21.12.1989 (ΕΕ L 395 της 30.12.1989, σελ. 1), όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1310/1997 (ΕΕ L180 της 9.7.1997, σελ. 1), που ασκούν τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες Μεταφοράς, Διανομής, Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. ή Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου και τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες Παραγωγής ή Προμήθειας Φυσικού Αερίου.

17. Λειτουργός της Ε.Α.Φ.Α., είναι το νομικό πρόσωπο που είναι αρμόδιο για την οργάνωση και λειτουργία της Ε.Α.Φ.Α..

18. Μεγάλος Πελάτης: Πελάτης ο οποίος προμηθεύεται εντός χρονικού διαστήματος δώδεκα (12) μηνών, ποσότητα τουλάχιστον 100.000 MWh Α.Θ.Δ., ανά θέση κατανάλωσης.

19. Μεταφορά Φυσικού Αερίου: Η διοχέτευση Φυσικού Αερίου μέσω δικτύου αγωγών πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg με σκοπό την παροχή σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης της Προμήθειας.

20. Οικιακός Πελάτης: Πελάτης ο οποίος προμηθεύεται Φυσικό Αέριο αποκλειστικά για οικιακή κατανάλωση.

21. Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου: Η επιχείρηση που είναι κάθετα ή οριζόντια Ολοκληρωμένη Επιχείρηση.

22. Οριζόντια Ολοκληρωμένη Επιχείρηση: Επιχείρηση που ασκεί τουλάχιστον μία από τις δραστηριότητες Παραγωγής, Μεταφοράς, Διανομής, Προμήθειας, Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. ή Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου και τουλάχιστον μία άλλη επιχειρηματική δραστηριότητα εκτός του τομέα του Φυσικού Αερίου.

23. Πελάτης: Οποιοσδήποτε προμηθεύεται Φυσικό Αέριο για δική του χρήση ή αγοράζει Φυσικό Αέριο, προκειμένου να το μεταπωλήσει εντός ή εκτός του Δικτύου στο οποίο είναι εγκατεστημένος, με εξαίρεση τους διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς ή Διανομής Φυσικού Αερίου, καθώς και οι Ε.Π.Α..

24. Ποσότητα Φυσικού Αερίου: Η ποσότητα του Φυσικού Αερίου που μετράται σε μεγαβατώρες (MWh) Α.Θ.Δ., εκτός εάν προσδιορίζεται διαφορετικά.

25. Προμήθεια: Η πώληση Φυσικού Αερίου σε Πελάτες.

26. Προμηθευτής: Το φυσικό και νομικό πρόσωπο που ασκεί δραστηριότητα Προμήθειας Φυσικού Αερίου.

27. Συνδεδεμένη Επιχείρηση: Οι επιχειρήσεις που συνδέονται μεταξύ τους κατά την έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920 ή οι επιχειρήσεις που ελέγχονται από τους ίδιους μετόχους.

28. Σύστημα Μεταφοράς: Οι αγωγοί και οι κλάδοι πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg, οι εγκαταστάσεις μετρήσεων, συμπίεσης και αποσυμπίεσης, ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης, που απαιτούνται για τη μεταφορά Φυσικού Αερίου από τα σημεία έγχυσης προς άλλο Σύστημα Φυσικού Αερίου, Δίκτυο Διανομής ή εγκαταστάσεις Πελατών.

29. Σύστημα Φυσικού Αερίου (Σ.Φ.Α.): Τα συστήματα Μεταφοράς, οι Εγκαταστάσεις Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου, οι Εγκαταστάσεις Αποθήκευσης, καθώς και οι εγκαταστάσεις παραλαβής συμπίεσμένου Φυσικού Αερίου, περιλαμβανομένου του εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων ελέγχου.

30. Φυσικό Αέριο: Το καύσιμο αέριο που εξάγεται από γεωλογικούς σχηματισμούς και αποτελείται κυρίως από μεθάνιο (τουλάχιστον 75% σε αναλογία γραμμομορίων) και από υδρογονάνθρακες υψηλότερου μοριακού βάρους και ενδεχομένως από μικρές ποσότητες αζώτου, διοξειδίου του άνθρακα, οξυγό-

νου και ίχνη άλλων ενώσεων και στοιχείων, στο οποίο μπορεί να έχουν προστεθεί και οσμητικές ουσίες. Ως Φυσικό Αέριο νοείται το ανωτέρω μίγμα σε οποιαδήποτε κατάσταση και αν περιέλθει, με μεταβολή των φυσικών συνθηκών, όπως συμπίεση, ψύξη ή οποιαδήποτε άλλη μεταβολή, συμπεριλαμβανομένης της υδροποίησης (Υδροποιημένο Φυσικό Αέριο - Υ.Φ.Α.).

31. Χρήστης: Οποιοσδήποτε δικαιούται να συνάπτει συμβάσεις για τη χρήση Συστήματος Φυσικού Αερίου.

### Άρθρο 3

#### Γενικές αρχές - Αρμοδιότητες Ρ.Α.Ε.

1. Ο Υπουργός Ανάπτυξης και η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.) ασκούν τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται με το νόμο αυτόν και τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, με τρόπο που:

α) Διαφυλάσσεται η τακτική και ασφαλής παροχή του Φυσικού Αερίου, σύμφωνα με την οικονομικά βέλτιστη από τις διαθέσιμες τεχνολογίες.

β) Προστατεύεται το περιβάλλον από τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων Φυσικού Αερίου, διασφαλίζεται η ενεργειακή αποδοτικότητα, η προστασία του κλίματος και η βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξη.

γ) Διαφυλάσσεται η ασφάλεια εφοδιασμού και το αδιάλειπτο της τροφοδοσίας σε Φυσικό Αέριο.

δ) Προάγεται ο ελεύθερος ανταγωνισμός στην αγορά Φυσικού Αερίου και η εύρυθμη λειτουργία αυτής, σύμφωνα με το ισχύον εθνικό και κοινοτικό δίκαιο.

ε) Προστατεύονται τα συμφέροντα των Πελατών και ιδιαίτερα των ευάλωτων καταναλωτών, ιδίως σε σχέση με τις τιμές, τους όρους Προμήθειας, την αξιοπιστή παροχή, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και ασκείται αποτελεσματικά το δικαίωμά τους να επιλέγουν προμηθευτή.

στ) Προάγεται η εφαρμογή ενεργειακά αποδοτικών και οικονομικά αποτελεσματικών μεθόδων και πρακτικών από τους κατόχους αδειών, καθώς και η ενεργειακά αποδοτική και οικονομικά αποτελεσματική χρήση του Φυσικού Αερίου που προμηθεύονται οι Πελάτες.

ζ) Λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες, στις οποίες προβαίνουν οι κάτοχοι αδειών για την έρευνα, ανάπτυξη και χρήση νέων τεχνικών, μεθόδων και διαδικασιών κατά την άσκηση δραστηριοτήτων Φυσικού Αερίου.

2. Η Ρ.Α.Ε., στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία, παρακολουθεί και εποπτεύει τη λειτουργία της αγοράς Φυσικού Αερίου, εκπονεί μελέτες, συντάσσει, δημοσιεύει και υποβάλλει στα αρμόδια όργανα εκθέσεις, προβαίνει σε συστάσεις και εισηγείται στα αρμόδια όργανα τη λήψη νομοθετικών, διοικητικών ή άλλων μέτρων, για την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού, την προστασία των καταναλωτών και την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. Στο πλαίσιο αυτό, η Ρ.Α.Ε. έχει ιδίως τις εξής αρμοδιότητες:

α) Γνωμοδοτεί για τη χορήγηση των αδειών που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, διοργανώνει, παρακολουθεί και ελέγχει τις διαδικασίες χορήγησης των αδειών και τον τρόπο άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχονται από αυτές, διασφαλίζοντας την τήρηση των αρχών της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της ίσης μεταχείρισης.

β) Τηρεί Μητρώο Αδειών, στο οποίο καταχωρίζει τις άδειες που χορηγούνται από τον Υπουργό Ανάπτυξης.

γ) Τηρεί το Μητρώο Χρηστών του Ε.Σ.Φ.Α..

δ) Συλλέγει από κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δραστηριοποιείται στην αγορά Φυσικού Αερίου, οργανώνει και επεξεργάζεται τα τεχνικά, τα οικονομικά, τα λογιστικά, τα εμπορικά και άλλα συναφή στοιχεία ή πληροφορίες που είναι αναγκαία για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, διασφαλίζοντας τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικών πληροφοριών.

ε) Καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών εξισορρόπησης φορτίου, για την ασφαλή, αποτελεσματική και αξιοπιστή λειτουργία των Συστημάτων Φυσικού Αερίου. Για το σκοπό αυτόν εγκρίνει, μεταξύ άλλων, ετήσιο πρόγραμμα

εξισορρόπησης φορτίου.

στ) Καταρτίζει τον Κανονισμό Τιμολόγησης και γνωμοδοτεί για τα τιμολόγια πρόσβασης σε Συστήματα Φυσικού Αερίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31.

ζ) Παρακολουθεί και ελέγχει την άσκηση των δραστηριοτήτων των Διαχειριστών Συστημάτων Φυσικού Αερίου, για την τήρηση των όρων των Αδειών τους και μπορεί να επιβάλλει στους Διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου την υποχρέωση, κατά την παροχή των υπηρεσιών τους, να προβαίνουν σε κάθε αναγκαία ενέργεια ή τροποποίηση των όρων και προϋποθέσεων παροχής πρόσβασης σε Σύστημα Φυσικού Αερίου, προκειμένου να τηρείται η αρχή της ίσης μεταχείρισης.

η) Παρακολουθεί και ελέγχει τον αποτελεσματικό διαχωρισμό των λογαριασμών, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχουν διασταυρούμενες επιδοτήσεις μεταξύ των Βασικών Δραστηριοτήτων Φυσικού Αερίου, καθώς και της Προμήθειας Φυσικού Αερίου.

θ) Επιβάλλει στους παραβάτες του νόμου αυτού και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν καταγγελίας, διοικητικές κυρώσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36.

ι) Παρακολουθεί την εφαρμογή μηχανισμών διαχείρισης της συμφόρησης και εγκρίνει συγκεκριμένα μέτρα για την άρση της συμφόρησης ύστερα από εισήγηση του Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου.

ια) Παρακολουθεί και εποπτεύει τη διαχείριση και κατανομή του δυναμικού διασύνδεσης και συνεργάζεται, για το σκοπό αυτό, με τις ρυθμιστικές αρχές των κρατών - μελών με τα οποία υφίσταται διασύνδεση.

ιβ) Παρακολουθεί και εποπτεύει τη λειτουργία της Ενιαίας Αγοράς Φυσικού Αερίου (Ε.Α.Φ.Α.) κατά το άρθρο 29 και δημοσιεύει ετήσια έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα της παρακολούθησής αυτής.

ιγ) Συμβάλλει με, κάθε τρόπο, στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς Φυσικού Αερίου και στην προαγωγή του ελεύθερου ανταγωνισμού σε αυτή, συνεργαζόμενη με τις ρυθμιστικές αρχές των κρατών - μελών και άλλες ρυθμιστικές αρχές, ιδίως στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, καθώς και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

ιδ) Εκδίδει μη δεσμευτικές προς τρίτους οδηγίες και κατευθύνσεις, σχετικά με θέματα που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της και τον τρόπο άσκησης αυτών, προκειμένου να διασφαλίζεται η ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου του νόμου αυτού και η πληρέστερη πληροφόρηση των ενδιαφερομένων.

3. Στη μόνιμη διαιτησία της Ρ.Α.Ε. που οργανώθηκε κατά το άρθρο 24 του Κανονισμού Εσωτερικής Διαχείρισης και Λειτουργίας της Ρ.Α.Ε. (π.δ. 139/2001, ΦΕΚ 121 Α') υπάγεται και η επίλυση διαφορών που ανακύπτουν, λόγω της άσκησης δραστηριοτήτων που σχετίζονται με το Φυσικό Αέριο, συμπεριλαμβανομένων και διαφορών μεταξύ Πελατών και Επιχειρήσεων Φυσικού Αερίου.

4. Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να υποβάλλει ενώπιον της Ρ.Α.Ε. καταγγελία κατά του Διαχειριστή του Ε.Σ.Φ.Α., του Διαχειριστή Α.Σ.Φ.Α., προσώπου που ασκεί δραστηριότητα διαχείρισης Δικτύου Διανομής, σύμφωνα με το άρθρο 22 ή κατά των Ε.Π.Α., για παράβαση των υποχρεώσεών τους που καθορίζονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού, των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του ή της άδειας που τους χορηγείται. Επί της καταγγελίας αποφασίζει η Ρ.Α.Ε. εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται για δύο (2) ακόμη μήνες, μετά από αιτιολογημένη πράξη της Ρ.Α.Ε. που εκδίδεται πριν τη λήξη της αρχικής προθεσμίας, εφόσον η παράταση είναι αναγκαία για τη συγκέντρωση πληροφοριών που απαιτούνται για τη λήψη της σχετικής απόφασης. Περαιτέρω παράταση της προθεσμίας επιτρέπεται μόνο μετά από συναίνεση του προσώπου που υπέβαλε την καταγγελία. Η απόφαση της Ρ.Α.Ε. είναι δεσμευτική για τα μέρη και προσβάλλεται με αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

#### Άρθρο 4

##### Παρακολούθηση της ασφάλειας εφοδιασμού

1. Η Ρ.Α.Ε. παρακολουθεί την ασφάλεια εφοδιασμού της Χώρας σε Φυσικό Αέριο και, στο πλαίσιο της αρμοδιότητας αυτής, λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία που παρέχονται από το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., τους Πελάτες και τις Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου, εξετάζει και αξιολογεί όλα τα αναγκαία στοιχεία, όπως την προσφορά και ζήτηση Φυσικού Αερίου, τις υφιστάμενες συμβάσεις, τις διαθέσιμες πηγές προμήθειας Φυσικού Αερίου και το προβλεπόμενο πρόσθετο δυναμικό εγκαταστάσεων, εισηγείται τα κατάλληλα μέτρα και διατυπώνει συστάσεις για την ασφάλεια εφοδιασμού.

2. Η Ρ.Α.Ε., λαμβάνοντας υπόψη προηγούμενη σχετική έκθεση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., δημοσιεύει κάθε έτος το αργότερο μέχρι την 31η Ιουλίου, έκθεση, στην οποία συνοψίζονται οι παρατηρήσεις και οι εισηγήσεις της, σχετικά με την ασφάλεια εφοδιασμού. Η έκθεση αυτή υποβάλλεται στον Υπουργό Ανάπτυξης και διαβιβάζεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

#### Άρθρο 5

##### Υποχρεώσεις Επιχειρήσεων Φυσικού Αερίου

Οι Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου οφείλουν να:

α) Τηρούν τις διατάξεις του νόμου αυτού και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στις άδειές τους.

β) Τηρούν τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αμεροληψίας και της μη διάκρισης των Χρηστών και των Πελατών, ιδίως για τις υπηρεσίες που παρέχουν υπό καθεστώς αποκλειστικών δικαιωμάτων.

γ) Λειτουργούν και παρέχουν τις υπηρεσίες τους κατά τρόπο ώστε να προάγεται ο ελεύθερος ανταγωνισμός στην αγορά Φυσικού Αερίου, εκπληρώνοντας τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που τους ανατίθενται.

δ) Παρέχουν στον Υπουργό Ανάπτυξης και στη Ρ.Α.Ε., εντός τακτής προθεσμίας, τις πληροφορίες που τους ζητούνται στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων τους.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

##### ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

#### Άρθρο 6

##### Ορισμός

1. Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (Ε.Σ.Φ.Α.) είναι το Σύστημα Φυσικού Αερίου το οποίο περιλαμβάνει:

α. Το υφιστάμενο, κατά την έκδοση του νόμου αυτού, Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας, όπως ορίζεται στην περίπτωση δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του ν. 2364/1995 (ΦΕΚ 252 Α'), όπως ισχύει, αποτελούμενο από τον κεντρικό αγωγό και τους κλάδους του, τους προγραμματισμένους μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού προς κατασκευή κλάδους πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg, τις εγκαταστάσεις μέτρησης, ρύθμισης, συμπίεσης και αποσυμπίεσης, το σύστημα ελέγχου λειτουργίας, επικοινωνιών και τηλεχειρισμού, τα κέντρα λειτουργίας και συντήρησης, τα κέντρα ελέγχου κατανομής φορτίου και γενικά τις εγκαταστάσεις που αποτελούν στοιχεία της λειτουργίας και της υποστήριξης του Συστήματος Μεταφοράς, καθώς και τα υφιστάμενα σημεία εισόδου του μετρητικού σταθμού Σιδηροκάστρου και Αγίας Τριάδας Μεγάρων Αττικής και το προγραμματισμένο προς κατασκευή σημείο εισόδου του μετρητικού σταθμού στους Κήπους Έβρου.

β. Την Εγκατάσταση Υ.Φ.Α. στη νήσο Ρεβυθούσα και την προγραμματισμένη αναβάθμισή της.

γ. Τις εγκαταστάσεις, υποδομές ή χώρους αποθήκευσης και επανεισαγωγής Φυσικού Αερίου στο Σύστημα Μεταφοράς.

2. Στο Ε.Σ.Φ.Α. εντάσσονται τα έργα επέκτασης και ενίσχυσης του Συστήματος Μεταφοράς που υλοποιούνται σύμφωνα με εγκεκριμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης, κατά τα προβλεπόμενα

στο άρθρο 10.

3. Δεν περιλαμβάνονται στο Ε.Σ.Φ.Α. εγκαταστάσεις συμπίεσης Φυσικού Αερίου, για τελική χρήση, από κινητήρες οχημάτων.

4. Ως προγραμματισμένες, μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, επεκτάσεις και ενισχύσεις του Ε.Σ.Φ.Α. νοούνται όσες έχουν εγκριθεί από το διοικητικό συμβούλιο της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε.. Εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, η Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. συντάσσει πλήρη κατάλογο των προγραμματισμένων επεκτάσεων και ενισχύσεων του Ε.Σ.Φ.Α., ο οποίος εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Ρ.Α.Ε. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

### Άρθρο 7

#### Διαχείριση Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, το αργότερο μέχρι την 31.12.2006 συνιστάται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε.» (Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.), η οποία λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και διέπεται από τις διατάξεις του νόμου αυτού και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 (ΦΕΚ 144 Α'), εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις διατάξεις του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος.

2. Το καταστατικό του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 2 του κ.ν. 2190/1920 και εγκρίνεται με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

3. Στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. μεταβιβάζεται, από τη Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε., με απόσπαση, ο κλάδος του Ε.Σ.Φ.Α., κατά παρέκκλιση των διατάξεων της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 2166/1993 (ΦΕΚ 137 Α'). Με τη μεταβίβαση στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. του ανωτέρω κλάδου, αυτός αποκτά πλήρες και αποκλειστικό δικαίωμα στη λειτουργία, διαχείριση, εκμετάλλευση και ανάπτυξη του Ε.Σ.Φ.Α.. Ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. δεν επιτρέπεται να μεταβιβάζει ή να εκχωρεί σε τρίτον, οποιοδήποτε δικαίωμα έχει στο Ε.Σ.Φ.Α.. Απαγορεύεται η συμμετοχή του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της παραγωγής και της προμήθειας Φυσικού Αερίου, καθώς και στους τομείς της παραγωγής και της προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, με εξαίρεση την περίπτωση κατά την οποία ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. ενεργεί ως Αυτοπαραγωγός, κατά τις διατάξεις του ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α').

4. Η απόσπαση του κλάδου ο οποίος εισφέρεται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, πραγματοποιείται με τη διαδικασία και τους όρους που περιέχονται στα άρθρα 1 έως και 5 του ν. 2166/1999, με τις ακόλουθες παρεκκλίσεις:

α) Επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων, οι οποίες απεικονίζονται στον ισολογισμό της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. είτε στο κεφάλαιο είτε στο λογαριασμό «επιχορηγήσεις παγίων επενδύσεων», μπορεί να μεταφέρονται στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. και δε φορολογούνται κατά το χρόνο της εισφοράς.

β) Η σύσταση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. απαλλάσσεται από το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου που προβλέπεται από τα άρθρα 17 επ. του ν. 1676/1986 (ΦΕΚ 204 Α').

γ) Δεν απαιτείται να υποβληθούν στην οικεία Δ.Ο.Υ. οι μηδενικές δηλώσεις φόρου μεταβίβασης ακινήτων και αυτοκινήτων.

δ) Η Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. και ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής αναλογικών και παγίων συμβολαιογραφικών δικαιωμάτων για κάθε πράξη που απαιτείται συμβολαιογραφικός τύπος, όπως η σύσταση - ίδρυση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., η σύνταξη και η τροποποίηση καταστατικών, η κατάρτιση της σύμβασης απόσπασης και εισφοράς του κλάδου. Τα λοιπά συμβολαιογραφικά δικαιώματα περιορίζονται στο ήμισυ των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία. Για τις ανωτέρω συμβολαιογραφικές πράξεις δεν καταβάλλονται φόροι ή τέλη. Κατά τη σύνταξη και υπογραφή των σχετικών πράξεων δεν απαιτείται παράσταση δικηγόρου.

ε) Η μεταφορά των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού,

περιλαμβανομένης της μεταβίβασης εμπραγμάτων δικαιωμάτων σε ακίνητα, αυτοκίνητα και άλλα κινητά, συντελείται αυτοδικαίως, με μόνη την καταχώριση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της σύμβασης απόσπασης και του καταστατικού του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.. Δεν απαιτούνται οποιοσδήποτε κανονιστικές ή διοικητικές εγκρίσεις, βεβαιώσεις, υπεύθυνες δηλώσεις, πιστοποιητικά και σχεδιαγράμματα για τη μεταβίβαση ακινήτων, ακόμη και αυτών που έχουν αποκτηθεί με αναγκαστική απαλλοτρίωση ή βρίσκονται σε παραμεθόριες περιοχές, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης. Μεταγραφές και λοιπές, κατά τις κείμενες διατάξεις, απαιτούμενες καταχωρίσεις για τη μεταβίβαση εμπραγμάτων δικαιωμάτων, έχουν διαπιστωτικό χαρακτήρα και διενεργούνται εντός δύο (2) ετών από την καταχώριση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της σύμβασης απόσπασης και του καταστατικού του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε τέλους ή δικαιώματος τρίτου, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών, των παγίων και αναλογικών δικαιωμάτων, επιδομάτων ή άλλων τελών υπέρ αμίσθων και εμίσθων υποθηκοφυλάκων.

στ) Αποθεματικά κερδών της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε., τα οποία μεταφέρονται στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., δεν υπόκεινται σε φορολογία κατά το χρόνο της εισφοράς, εφόσον απεικονιστούν σε ειδικούς λογαριασμούς του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.. Διαφορές αναπροσαρμογής των αξίας λοιπών περιουσιακών στοιχείων, τα οποία αφορούν τον εισφερόμενο κλάδο και απεικονίζονται στην καθαρή θέση της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε., δε φορολογούνται κατά το χρόνο της εισφοράς και μεταφέρονται στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.. Η αξία των ακινήτων τα οποία απεικονίζονται στην καθαρή θέση της μητρικής εταιρίας που αποκτήθηκαν χωρίς καταβολή τιμήματος και αφορούν τον εισφερόμενο κλάδο, δε φορολογείται κατά το χρόνο της εισφοράς και μεταφοράς των ακινήτων αυτών στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε..

ζ) Ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. υποκαθίσταται σε όλα εν γένει τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις έννομες σχέσεις της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. που αφορούν τον εισφερόμενο κλάδο και η μεταβίβαση αυτή εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή. Με τη σύσταση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., η Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. απαλλάσσεται από κάθε υποχρέωση έναντι οποιουδήποτε τρίτου, περιλαμβανομένου του Δημοσίου και των ασφαλιστικών ταμείων, ως προς τις οποίες υποκαθίσταται κατά τα ανωτέρω ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.. Ομοίως απαλλάσσεται και από υποχρεώσεις, τίτλους ή δικαιώματα που τυχόν είναι αμεταβίβαστα, με νόμο ή σύμβαση. Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως από το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., χωρίς να διακόπτονται βιαίως και να απαιτείται, για τη συνέχιση ή την επανάληψή τους, οποιαδήποτε διατύπωση ή δήλωση εκ μέρους του.

η) Κάθε μορφής διοικητικές άδειες και εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί στη Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε., σχετικά με τον κλάδο Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε..

5. Το μετοχικό κεφάλαιο του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. ανέρχεται στο ποσό της αξίας του κλάδου που θα εκτιμηθεί, θα αποσπαστεί και θα εισφερθεί από τη Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε.. Με το προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται κατά την παράγραφο 1, το μετοχικό κεφάλαιο το οποίο προσδιορίζεται κατά το προηγούμενο εδάφιο θα ορισθεί ως μετοχικό κεφάλαιο του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. και θα καλυφθεί από τη Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε., κατά ποσοστό 100%.

Για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών από τη σύσταση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. και ανεξάρτητα από τη μετοχική σύνθεση της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε., τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. διορίζονται και ανακαλούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης. Με όμοια απόφαση ορίζονται και ανακαλούνται ο Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο διευθύνων σύμβουλος του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε..

Στο διοικητικό συμβούλιο του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., ένα μέλος αυτού εκπροσωπεί τους εργαζομένους, όπως ορίζεται στο καταστατικό της εταιρείας που καταρτίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2.

6. Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. πρέπει να είναι ανεξάρτητα και να μη συνδέονται με οποιαδή-

ποτε σχέση εργασίας, έργου ή εντολής με επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της Παραγωγής, Διανομής και Προμήθειας Φυσικού Αερίου, καθώς και στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.

7. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, που εκδίδεται μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., εγκρίνεται ο Κώδικας Δεοντολογίας που καταρτίζεται από το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.. Με τον Κώδικα Δεοντολογίας καθορίζονται οι υποχρεώσεις του προσωπικού και της διοίκησης του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., σύμφωνα με όσα ορίζονται στην Άδεια Κυριότητας και Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α., για την αποφυγή μεροληπτικής συμπεριφοράς που αφορά την πρόσβαση τρίτων στο Ε.Σ.Φ.Α., τα μέτρα για την εφαρμογή του ανωτέρω Κώδικα και ο τρόπος και τα μέσα παρακολούθησης της τήρησής του. Μέχρι την 31η Ιανουαρίου κάθε έτους, ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. υποβάλλει στην Ρ.Α.Ε. έκθεση, στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί σχετικά με την τήρηση του Κώδικα Δεοντολογίας. Η έκθεση αυτή δημοσιεύεται από το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., όπως ορίζεται στην απόφαση έγκρισης του Κώδικα Δεοντολογίας. Με βάση την έκθεση, η Ρ.Α.Ε. αξιολογεί κάθε έτος την ανεξαρτησία του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. και μπορεί να προτείνει μέτρα για την περαιτέρω διασφάλιση της ανεξαρτησίας του.

8. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, η οποία εκδίδεται κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών, που προβλέπεται στο άρθρο 34, εντός τριών (3) μηνών από την ίδρυση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., χορηγείται σε αυτόν Άδεια Κυριότητας και Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α., με την οποία καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις άσκησης της δραστηριότητάς του. Με βάση την Άδεια Κυριότητας και Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α., ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. διεκπεραιώνει τη μεταφορά και την αποθήκευση Φυσικού Αερίου, καθώς και την αεριοποίηση Υ.Φ.Α. και είναι υπεύθυνος για τη λειτουργία, την εξασφάλιση της συντήρησης και την ανάπτυξη του Ε.Σ.Φ.Α..

9. Με την Άδεια Κυριότητας και Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α. καθορίζονται και τα αναγκαία μέτρα διασφάλισης της ανεξαρτησίας του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. έναντι της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε., με βάση τα εξής κριτήρια:

α) Τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του Ε.Σ.Φ.Α. δεν μπορούν να συμμετέχουν σε διαρθρωτικές δομές της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε..

β) Διασφαλίζεται ότι λαμβάνονται υπόψη τα επαγγελματικά συμφέροντα των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση του Ε.Σ.Φ.Α., προκειμένου τα πρόσωπα αυτά να ενεργούν με ανεξαρτησία έναντι της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε..

γ) Ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να λαμβάνει αποφάσεις που αφορούν τους πόρους οι οποίοι είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία, τη συντήρηση και την ανάπτυξη του δικτύου, χωρίς να αποκλείονται κατάλληλοι συντονιστικοί μηχανισμοί ώστε να προστατεύονται τα οικονομικά δικαιώματα και τα δικαιώματα εποπτείας της διαχείρισης, τα οποία διατηρεί η Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε., όσον αφορά την απόδοση των πόρων του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.. Η Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. μπορεί να εγκρίνει ιδίως το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή ισοδύναμο μέσω του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. και να θέτει συνολικά όρια για τα επίπεδα της χρέωσής του. Δεν επιτρέπεται στη Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. να δίνει εντολές για την καθημερινή λειτουργία ή τη λήψη αποφάσεων που αφορούν την κατασκευή ή την αναβάθμιση των γραμμών μεταφοράς, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους όρους του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχεδίου ή οποιουδήποτε ισοδύναμου μέσου.

10. Ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. ασκεί τη διαχείριση του Ε.Σ.Φ.Α. από τη σύστασή του και πριν από τη χορήγηση της Άδειας κατά την παράγραφο 9, τηρώντας τις διατάξεις του νόμου αυτού. Μέχρι τη σύσταση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., η Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. διαχειρίζεται το Ε.Σ.Φ.Α. σύμφωνα με το νόμο.

11. Η Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. μετά τη σύσταση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., εξαιρείται από την εφαρμογή των διατάξεων:

α) για την ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων δημόσιων έργων, δημόσιων προμηθειών, δημόσιων υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών, περιλαμβανομένων και των διατάξεων που καθορίζουν τα κατώτατα όρια αμοιβών για μελέτες έργων,

β) της παραγράφου 7 του π.δ. 774/1980 (ΦΕΚ 189 Α'), όπως

ισχύουν κάθε φορά.

12. Το προσωπικό της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. που υπηρετεί κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου και μεταφέρεται προς ένταξη στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. με τις αντίστοιχες θέσεις που κατέχει διατηρεί τους ίδιους όρους εργασίας που προβλέπονται στην Επιχειρησιακή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας που ορίζει τους Όρους Αμοιβής και Εργασίας του προσωπικού της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε., στον Εσωτερικό Κανονισμό Εργασίας, στην Πολιτική Προσωπικού και τα δικαιώματα που απορρέουν από την ήδη δημιουργηθείσα πρακτική (επιχειρησιακή συνήθεια) της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε.. Ομοίως, εξακολουθούν να ισχύουν για το ανωτέρω προσωπικό, με τους ίδιους όρους, τα πρόσθετα ασφαλιστικά προγράμματα, όπως αποταμιευτικό πρόγραμμα, καθώς και τα προγράμματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και ασφάλειας ζωής. Η προϋπηρεσία που έχει αναγνωρισθεί από τη Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. αναγνωρίζεται πλήρως για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτή και δεν επιτρέπεται βλαπτική μεταβολή των όρων εργασίας. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, καθορίζονται τα κριτήρια, η διαδικασία και κάθε λεπτομέρεια για τη μεταφορά και ένταξη προσωπικού της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε..

13. Με αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. που λαμβάνονται μετά την ίδρυση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.: α) προσδιορίζονται ο αριθμός των θέσεων και οι ειδικότητες του προσωπικού που προσλαμβάνεται για τις ανάγκες της και β) μπορεί να προσλαμβάνονται έως δέκα (10) σύμβουλοι ή ειδικοί συνεργάτες με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για την κάλυψη ειδικών αναγκών της.

Οι ανωτέρω αποφάσεις υπόκεινται στην έγκριση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης και οι προσλήψεις που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β' στον έλεγχο νομιμότητας του Α.Σ.Ε.Π..

14. Η Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε., με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 7, μπορεί να παρέχει υπηρεσίες στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. και αντιστρόφως, έναντι εύλογης αμοιβής, χωρίς περιορισμό ως προς τη διάρκεια, τη φύση και το αντικείμενό τους. Η παροχή αυτών των υπηρεσιών μπορεί να ανατίθεται από τις ανωτέρω εταιρείες σε τρίτους με τους όρους και τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου. Το προσωπικό που απασχολείται για την παροχή των ανωτέρω υπηρεσιών δε συνδέεται με οποιαδήποτε έννομη σχέση με την αναθέτουσα εταιρεία και δεν αποκτά έναντι αυτής οποιοδήποτε δικαίωμα.

## Άρθρο 8

### Δικαιώματα και υποχρεώσεις Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.

1. Ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. λειτουργεί, συντηρεί, διαχειρίζεται, εκμεταλλεύεται και αναπτύσσει το Ε.Σ.Φ.Α. και τις διασυνδέσεις του, προκειμένου το Ε.Σ.Φ.Α. να είναι οικονομικά αποδοτικό, τεχνικά άρτιο και ολοκληρωμένο και να εξυπηρετούνται οι ανάγκες των Χρηστών σε Φυσικό Αέριο, κατά τρόπο ασφαλή, επαρκή, αξιόπιστο και οικονομικά αποδοτικό.

2. Στο πλαίσιο των ανωτέρω υποχρεώσεων ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.:

α) Παρέχει στους Χρήστες πρόσβαση στο Ε.Σ.Φ.Α. με τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο και για όσο διάστημα επιθυμούν, χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την ομαλή και ασφαλή λειτουργία του Ε.Σ.Φ.Α.. Για το σκοπό αυτό συνάπτει με τους Χρήστες Συμβάσεις Μεταφοράς, Συμβάσεις Χρήσης Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. και Συμβάσεις Χρήσης Εγκατάστασης Αποθήκευσης, σύμφωνα με πρότυπες συμβάσεις, οι οποίες καταρτίζονται και δημοσιεύονται από το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. στην ιστοσελίδα του, μετά από έγκριση της Ρ.Α.Ε.. Ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. μπορεί να αρνηθεί την παροχή πρόσβασης στο Ε.Σ.Φ.Α. μόνο για λόγους έλλειψης δυναμικότητας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α. ή αν η πρόσβαση στο Σύστημα ενδέχεται να εμποδίζει το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας που του έχουν ανατεθεί. Η άρνηση παροχής πρόσβασης αιτιολογείται ειδικά και ενημερώνεται σχετικά ο ενδιαφερόμε-

νος Χρήστης και η Ρ.Α.Ε.. Άρνηση πρόσβασης επιτρέπεται, εφόσον έχει τηρηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 27 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ και στην περίπτωση κατά την οποία συντρέχουν σοβαρές οικονομικές και χρηματοοικονομικές δυσχέρειες, λόγω συμβάσεων που περιέχουν ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής.

β) Προγραμματίζει τις παραδόσεις Φυσικού Αερίου στο Ε.Σ.Φ.Α. και τις παραλαβές Φυσικού Αερίου από αυτό, κατανέμει το φορτίο στους Χρήστες και μεριμνά για την εξασφάλιση της ποιότητας του Φυσικού Αερίου.

γ) Έχει την ευθύνη για την εξισορρόπηση του φορτίου του Ε.Σ.Φ.Α., κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης αυτού. Για το σκοπό αυτόν μπορεί να συνάπτει, κατόπιν διαγωνισμού, με βάση διαδικασίες διαφανείς, που δεν εισάγουν διακρίσεις και βασίζονται στους κανόνες της αγοράς, συμβάσεις με Προμηθευτές για την προμήθεια και παράδοση Φυσικού Αερίου. Τις συμβάσεις αυτές συνομολογεί μετά την έγκριση του ετήσιου προγράμματος εξισορρόπησης φορτίου από τη Ρ.Α.Ε. και επιβάλλει στους Χρήστες χρεώσεις για την κάλυψη των δαπανών του για την εξισορρόπηση φορτίου του Ε.Σ.Φ.Α., όπως προβλέπεται στον Κώδικα Διαχείρισης αυτού. Ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. τηρεί χωριστό λογαριασμό εξισορρόπησης φορτίου.

δ) Εισπράττει το τέλος ασφάλειας εφοδιασμού από τους Χρήστες και τηρεί χωριστό λογαριασμό για τις δραστηριότητες αυτές, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

ε) Εφαρμόζει μηχανισμούς διαχείρισης της συμφόρησης στα σημεία εισόδου και εξόδου, οι οποίοι βασίζονται, κατά το δυνατόν, σε μηχανισμούς της αγοράς, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια όπως ορίζεται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α., προκειμένου να προάγεται ο ανταγωνισμός, χωρίς διακρίσεις μεταξύ Χρηστών ή κατηγοριών Χρηστών. Δημοσιεύει ιστορικά στοιχεία και προβλέψεις ροών σε κάθε σημείο εισόδου και εξόδου για τα επόμενα έτη, προκειμένου να ενημερώνονται οι Χρήστες για την πιθανότητα συμφόρησης. Ενημερώνει τη Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α., όταν η ζήτηση για δέσμευση μεταφορικής ικανότητας σε σημείο εισόδου ή εξόδου δημιουργεί εύλογα πιθανότητα συμφόρησης στο σημείο αυτό. Τηρεί χωριστό λογαριασμό για τη διαχείριση της συμφόρησης, το πιστωτικό υπόλοιπο του οποίου συνυπολογίζεται κατά τον καθορισμό του τιμολογίου χρήσης του Ε.Σ.Φ.Α., όπως προβλέπεται στον Κανονισμό Τιμολόγησης.

στ) Μεριμνά για την άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών σύμφωνα με το άρθρο 14.

ζ) Συντάσσει κάθε έτος και δημοσιεύει αναλυτική έκθεση για τη λειτουργία του Ε.Σ.Φ.Α., για τις μεταβολές των τεχνικών χαρακτηριστικών του Συστήματος, τη δέσμευση μεταφορικής ικανότητας, την εξισορρόπηση φορτίου, το επίπεδο και την ποιότητα συντήρησης, τη συμφόρηση και τη διαχείρισή της, τις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης και την αντιμετώπισή τους.

η) Τηρεί Μητρώο Κατόχων Δεσμευμένης Μεταφορικής Ικανότητας.

θ) Επιτρέπει τη Δηλούμενη Διαμετακόμιση που προβλέπεται στο άρθρο 23 και ελέγχει την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτήν.

ι) Συνάπτει συμφωνίες με τους Διαχειριστές Α.Σ.Φ.Α., Δικτύων Διανομής, καθώς και Συστημάτων Φυσικού Αερίου που είναι εγκατεστημένα εκτός της Ελληνικής Επικράτειας, με σκοπό την ενίσχυση της μεταξύ τους διαλειτουργικότητας, την ανταλλαγή πληροφοριών και την αμοιβαία συνεργασία.

ια) Παρέχει τις υπηρεσίες του με διαφάνεια, αμεροληψία και χωρίς διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών ή των κατηγοριών των Χρηστών του Ε.Σ.Φ.Α., όπως διακρίσεις υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων, των μετόχων τους ή των θυγατρικών εταιρειών τους.

ιβ) Παρέχει στους Διαχειριστές Α.Σ.Φ.Α. ή Δικτύων Διανομής, που συνδέονται με το Ε.Σ.Φ.Α., τις αναγκαίες πληροφορίες, για την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία των συνδεδεμένων εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τους κανόνες διαχείρισης και κατανόησης του δυναμικού διασύνδεσης.

ιγ) Παρέχει σε κάθε Χρήστη του Ε.Σ.Φ.Α. επαρκείς πληροφορίες για τη χρήση του Συστήματος και τη δεσμευμένη μεταφο-

ρική ικανότητα, για τη διασφάλιση του ελεύθερου ανταγωνισμού, την αποτελεσματική πρόσβαση στο Ε.Σ.Φ.Α., καθώς και τη μεταφορά Φυσικού Αερίου, κατά τρόπο συμβατό με την ασφαλή, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία του Ε.Σ.Φ.Α., με την επιφύλαξη τήρησης του εμπιστευτικού χαρακτήρα των εμπορικών πληροφοριών που περιέρχονται σε γνώση του κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Τηρεί και διαχειρίζεται για το σκοπό αυτόν το Ηλεκτρονικό Πληροφοριακό Σύστημα Ε.Σ.Φ.Α., στο οποίο δημοσιεύει τις παραπάνω πληροφορίες, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης αυτού.

ιδ) Δημοσιεύει κατάλογο των τιμολογίων χρέωσης των Χρηστών του Ε.Σ.Φ.Α. για τις παρεχόμενες σε αυτούς υπηρεσίες, ανεξαρτήτως του τρόπου θέσπισης των τιμολογίων αυτών.

ιε) Ενημερώνει τη Ρ.Α.Ε. για κάθε παράβαση που περιέρχεται σε γνώση του και αφορά διατάξεις του νόμου αυτού ή όρους άδειας, που χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ίδιου νόμου.

ιστ) Εγκαθιστά και διαχειρίζεται Ηλεκτρονικό Σύστημα Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, στο οποίο καταχωρίζονται οι προτάσεις για σύναψη συμβάσεων μεταπώλησης Φυσικού Αερίου, οι προτάσεις για σύναψη συμβάσεων εκχώρησης δεσμευμένης μεταφορικής ικανότητας, οι δηλώσεις αποδοχής των προτάσεων αυτών και κάθε άλλο στοιχείο, που είναι αναγκαίο για την ολοκλήρωση των συναλλαγών στο Ε.Σ.Φ.Α., σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης αυτού.

ιζ) Μετά από έγκριση της Ρ.Α.Ε., καταρτίζει τον Κανονισμό Ηλεκτρονικού Συστήματος Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τον Κανονισμό αυτόν, ρυθμίζονται κάθε λεπτομέρεια σχετική με την πρόσβαση στα στοιχεία του Ηλεκτρονικού Συστήματος Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, οι όροι και η διαδικασία υποβολής και καταχώρισης, στο Σύστημα αυτό, των προτάσεων για σύναψη των συμβάσεων μεταπώλησης φυσικού αερίου και των συμβάσεων εκχώρησης δεσμευμένης μεταφορικής ικανότητας, η καταχώριση των δηλώσεων αποδοχής των προτάσεων αυτών, καθώς και θέματα τεχνικού χαρακτήρα, που αφορούν τη διαμόρφωση, την τήρηση και τη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Συστήματος Συναλλαγών Φυσικού Αερίου, ώστε να παρέχεται έγκυρη πληροφόρηση στους ενδιαφερομένους για τη σύναψη των συμβάσεων μεταπώλησης φυσικού αερίου και εκχώρησης δεσμευμένης μεταφορικής ικανότητας και να διευκολύνεται η διαδικασία σύναψης των συμβάσεων αυτών.

ιη) Εκπληρώνει τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που του ανατίθενται χάρin του γενικού οικονομικού συμφέροντος, όπως οι υπηρεσίες ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας του εφοδιασμού, τακτικής παροχής, ποιότητας και τιμών παροχής, προστασίας των περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του κλίματος και ενεργειακής αποδοτικότητας. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίζονται ειδικότερα οι υποχρεώσεις αυτές που πρέπει να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες και να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων Φυσικού Αερίου στους Πελάτες. Για την ανάκτηση δαπανών του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., που οφείλονται στην εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σύμφωνα με την παρούσα διάταξη, εγκρίνονται χωριστά τιμολόγια.

ιθ) Καταρτίζει τον Κώδικα Δεοντολογίας που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 7 εντός προθεσμίας δύο μηνών από τη χορήγηση της Άδειας Κυριότητας και Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α..

κ) Ασκει κάθε άλλη αρμοδιότητα σύμφωνα με το νόμο, την Άδεια που του χορηγείται και τους ισχύοντες Κανονισμούς και Κώδικες.

3. Με την επιφύλαξη της τήρησης των διατάξεων της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2, δεν επιτρέπεται η σύναψη συμβάσεων αγοράς και πώλησης Φυσικού Αερίου από το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., καθώς και συμβάσεων πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, με εξαίρεση την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στο Διαχειριστή Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 35 επ. του ν. 2773/1999 που αφορούν τους Αυτοπαραγωγούς.

4. Οι Χρήστες οφείλουν να παρέχουν στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. τις αναγκαίες πληροφορίες, για να επιτυγχάνεται η ασφαλής, αξιόπιστη και αποδοτική λειτουργία του Ε.Σ.Φ.Α., υπό συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού.

### **Άρθρο 9** **Κώδικας Διαχείρισης Ε.Σ.Φ.Α.**

1. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ύστερα από εισήγηση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. και σύμφωνη γνώμη της Ρ.Α.Ε., θεσπίζεται ο Κώδικας Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α., σύμφωνα με τον οποίο διενεργείται η διαχείριση, η συντήρηση και η ανάπτυξη του Ε.Σ.Φ.Α.. Ο Κώδικας αυτός δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α. ρυθμίζονται ιδίως:

α) Οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι τεχνικές λεπτομέρειες και οι ελάχιστες απαιτούμενες λειτουργικές προδιαγραφές για την πρόσβαση των Χρηστών στο Ε.Σ.Φ.Α..

β) Η διαδικασία, οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί σχετικά με τη δέσμευση και αποδέσμευση δυναμικότητας του Ε.Σ.Φ.Α. από τους Χρήστες, καθώς και την περαιτέρω εκχώρηση της δεσμευμένης μεταφορικής ικανότητας ή δυναμικότητας, αντίστοιχα, σε άλλους Χρήστες.

γ) Η διαχείριση των σημείων εισαγωγής Φυσικού Αερίου στο Ε.Σ.Φ.Α..

δ) Οι όροι και οι προϋποθέσεις διενέργειας, διακοπής και απαγόρευσης της Δηλούμενης Διαμετακόμισης.

ε) Ο τρόπος διενέργειας των μετρήσεων και ο καθορισμός των προδιαγραφών ποιότητας και των συνθηκών παράδοσης και παραλαβής Φυσικού Αερίου.

στ) Η διαδικασία κατανομής στους Χρήστες των μετρούμενων Ποσοτήτων Φυσικού Αερίου, στα σημεία εισόδου και εξόδου του Ε.Σ.Φ.Α..

ζ) Ο προγραμματισμός και η συντήρηση του Ε.Σ.Φ.Α. και οι σχετικές υποχρεώσεις του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. και των Χρηστών.

η) Η διαδικασία κατάρτισης του Προγράμματος Ανάπτυξης του Ε.Σ.Φ.Α. και παρακολούθησης και ελέγχου της υλοποίησής του και κάθε λεπτομέρεια, σχετικά με την ανάπτυξη του Ε.Σ.Φ.Α..

θ) Οι μηχανισμοί διαχείρισης της συμφόρησης, οι σχετικές υποχρεώσεις των Χρηστών και του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. και κάθε λεπτομέρεια σχετικά με την εφαρμογή των μηχανισμών αυτών, προκειμένου η διαχείριση της συμφόρησης στα σημεία εισόδου να διενεργείται κατά τον πλέον πρόσφορο οικονομικά τρόπο, να βασίζεται, κατά το δυνατόν, σε μηχανισμούς της αγοράς, να διασφαλίζει τη βέλτιστη χρήση του Ε.Σ.Φ.Α. και να κατανέμει την υπάρχουσα μεταφορική ικανότητα στους Χρήστες που τη χρησιμοποιούν.

ι) Η διαδικασία εξισορρόπησης φορτίου, ιδίως αυτή που αφορά τη σύναψη συμβάσεων και τον προσδιορισμό του κόστους εξισορρόπησης φορτίου, ο τρόπος καθορισμού των χρεώσεων που επιβάλλονται στους Χρήστες για την ανάκτηση από το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. του κόστους αυτού, καθώς και η διαδικασία λήψης άλλων αναγκαίων μέτρων για την ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομικά αποτελεσματική λειτουργία του Ε.Σ.Φ.Α.. Οι τιμές των παραμέτρων που υπεισέρχονται στον υπολογισμό του κόστους εξισορρόπησης φορτίου εγκρίνονται από τη Ρ.Α.Ε. και δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε..

ια) Κάθε θέμα σχετικά με τη μεταπώληση Φυσικού Αερίου το οποίο διακινείται μέσω του Ε.Σ.Φ.Α., όπως οι διαδικασίες της υποβολής, της δημοσιοποίησης στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Συναλλαγών Φυσικού Αερίου το οποίο τηρεί ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. και της αποδοχής της πρότασης για τη σύναψη σύμβασης μεταπώλησης.

ιβ) Τα κριτήρια, με βάση τα οποία, είναι δυνατή η κατά προτεραιότητα διακοπή της τροφοδοσίας καταναλωτών για λόγους ασφαλείας εφοδιασμού, σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

ιγ) Η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των Χρηστών και του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., που μπορεί να περιλαμβάνει και την υπαγωγή των διαφορών σε διαιτησία η οποία διεξάγεται από τη Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις του

άρθρου 24 του π.δ. 139/2001 (ΦΕΚ 121 Α').

ιδ) Οι κανόνες που διέπουν τις συναλλαγές του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. με τους Χρήστες και ιδίως οι λογαριασμοί που πρέπει να τηρεί ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. για τις συναλλαγές αυτές.

ιε) Οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή των διαγωνισμών που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 38, καθώς και η διαδικασία κάλυψης του κόστους προμήθειας ποσοτήτων Υ.Φ.Α. που πωλούνται κατόπιν διαγωνισμού, συμπεριλαμβανομένου του σταθερού και μεταβλητού κόστους μεταφοράς των σχετικών ποσοτήτων, εφόσον οι ποσότητες αυτές αντιστοιχούν σε ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς, ανεξαρτήτως παραλαβής μέσω του λογαριασμού ασφαλείας εφοδιασμού που προβλέπεται στο άρθρο 14.

ιστ) Κάθε θέμα σχετικό με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών των Ε.Σ.Φ.Α., κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 14, όπως το ύψος και οι προϋποθέσεις καταβολής ανταλλάγματος σε πελάτες για την, κατά προτεραιότητα, διακοπή της παροχής Φυσικού Αερίου σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και, ιδίως, η προϋπόθεση απόδειξης μη συνδρομής πταίσματος του Προμηθευτή των Πελατών.

ιζ) Κάθε άλλο θέμα συναφές με τη ρύθμιση του τρόπου διαχείρισης, εκμετάλλευσης, συντήρησης και ανάπτυξης του Ε.Σ.Φ.Α..

3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., εγκρίνεται ο Κανονισμός Μετρήσεων που καταρτίζεται από το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α.. Στον Κανονισμό αυτόν περιλαμβάνονται οι κανόνες, οι ελάχιστες προδιαγραφές ακρίβειας των μετρητικών διατάξεων, οι διαδικασίες, οι μέθοδοι και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με τη μέτρηση Φυσικού Αερίου.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εμπορικής Ναυτιλίας εγκρίνεται ο Κανονισμός Πιστοποίησης πλοίων Υ.Φ.Α.. Ο Κανονισμός αυτός καταρτίζεται από το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α. και περιλαμβάνει πληροφορίες για τις αναγκαίες τεχνικές προδιαγραφές της εκφόρτωσης ή της φόρτωσης πλοίων Υ.Φ.Α. στις Εγκαταστάσεις Υ.Φ.Α. και κάθε τεχνικό ή άλλο χαρακτηριστικό, που αφορά την έγκυση Υ.Φ.Α. στις ή από τις Εγκαταστάσεις αυτού.

4. Με απόφαση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., ύστερα από έγκριση της Ρ.Α.Ε., ρυθμίζονται οι μεθοδολογίες, οι υπολογισμοί, οι ειδικές εγκρίσεις και οι λεπτομέρειες που απαιτούνται για την εφαρμογή του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α..

5. Μέχρι τη θέσπιση του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α., η διαχείριση αυτού γίνεται με βάση τις εφαρμοζόμενες διαδικασίες και πρακτικές της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε., εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στις διατάξεις του νόμου αυτού. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε. και κατόπιν αναφοράς που υποβάλλεται από Χρήστη, ρυθμίζονται προσωρινώς θέματα διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α., για να διασφαλίζεται ότι η διαχείριση αυτού διενεργείται με διαφανή, αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια και να επιτυγχάνεται ταυτόχρονα η ασφάλεια, η αξιοπιστία και η αποδοτικότητα του Ε.Σ.Φ.Α., χωρίς διακρίσεις μεταξύ Χρηστών.

### **Άρθρο 10** **Ανάπτυξη Ε.Σ.Φ.Α.**

1. Ανά τακτά χρονικά διαστήματα, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α., ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. εκπονεί Μελέτη Ανάπτυξης του Ε.Σ.Φ.Α. για τα επόμενα δέκα (10) έτη, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως προβλέψεις μελλοντικής ζήτησης Φυσικού Αερίου και τυχόν ανάγκη εξεύρεσης νέων πηγών προμήθειας Φυσικού Αερίου, επεκτάσεων και ενισχύσεων του Ε.Σ.Φ.Α..

2. Στη Μελέτη Ανάπτυξης του Ε.Σ.Φ.Α. περιλαμβάνεται σχέδιο Προγράμματος Ανάπτυξης του Ε.Σ.Φ.Α., με το οποίο καθορίζονται τα έργα της ανάπτυξης, της ενίσχυσης και της διασύνδεσης αυτού, τα οποία πρόκειται να κατασκευασθούν εντός χρονικού διαστήματος πέντε (5) ετών από τη θέσπιση του ανωτέρω Προγράμματος, το χρονοδιάγραμμα και ο τρόπος κατα-

σκευής των έργων αυτών, καθώς και το προϋπολογιζόμενο κόστος τους.

3. Το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Ε.Σ.Φ.Α. το οποίο καταρτίζεται από το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. οριστικοποιείται και υποβάλλεται από αυτόν στον Υπουργό Ανάπτυξης και στη Ρ.Α.Ε.. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, που εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της Ρ.Α.Ε., εγκρίνεται το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Ε.Σ.Φ.Α.. Περίληψη της απόφασης έγκρισης του Προγράμματος Ανάπτυξης του Ε.Σ.Φ.Α. δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. υποχρεούται να εκτελεί το Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Ε.Σ.Φ.Α. με βάση τους εγκεκριμένους Κανονισμούς Προμηθειών και Έργων του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., οι οποίοι εκδίδονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης. Μέχρι την έκδοση των Κανονισμών αυτών, ισχύουν οι Κανονισμοί Προμηθειών και Έργων της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε..

5. Κατά την κατάρτιση του Προγράμματος Ανάπτυξης του Ε.Σ.Φ.Α., λαμβάνονται υπόψη ιδίως:

α) Η ανάγκη κάλυψης της ζήτησης Φυσικού Αερίου, εκπλήρωσης υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας και διασφάλισης του εφοδιασμού, κατά τρόπο αξιόπιστο.

β) Η βελτίωση της αποδοτικότητας του Ε.Σ.Φ.Α. και η διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας του, με στόχο την πρόληψη συμφορήσεων, καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, άρνησης πρόσβασης ή απαγόρευσης διαμετακόμισης.

γ) Η τροφοδοσία νέων περιοχών με φυσικό αέριο και η διασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης νέων Χρηστών.

δ) Η προστασία του περιβάλλοντος.

ε) Η βιωσιμότητα των έργων που εντάσσονται στο Πρόγραμμα και η δυνατότητα χρηματοδότησής τους, εκτός του πλαισίου του Προγράμματος Ανάπτυξης.

στ) Οι στόχοι περιφερειακής ανάπτυξης.

#### **Άρθρο 11** **Τεχνικοί κανόνες**

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 39/2001 (ΦΕΚ 28 Α'), θεσπίζονται αντικειμενικά κριτήρια τεχνικής ασφαλείας και τεχνικοί κανόνες που ορίζουν τις ελάχιστες τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού και λειτουργίας, για την κατασκευή και τη σύνδεση με το Ε.Σ.Φ.Α., των εγκαταστάσεων Υ.Φ.Α., των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, άλλων δικτύων μεταφοράς και δικτύων διανομής, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ασφαλής λειτουργία και διαλειτουργικότητα των εγκαταστάσεων αυτών.

#### **Άρθρο 12** **Δέσμευση δυναμικότητας Ε.Σ.Φ.Α.**

1. Για τη δέσμευση δυναμικότητας του Ε.Σ.Φ.Α. συνάπτονται συμβάσεις μεταξύ του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. και των Χρηστών, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 8. Οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται μέσα σε εύλογο χρόνο από την υποβολή της σχετικής αίτησης του Χρήστη. Ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. επεξεργάζεται τις υποβαλλόμενες αιτήσεις, τηρώντας τη σειρά της χρονικής προτεραιότητας της υποβολής τους. Συμβάσεις επιτρέπεται να συνάπτονται και για δυναμικότητα η οποία πρόκειται να είναι διαθέσιμη στο μέλλον, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Ε.Σ.Φ.Α.. Με τις συμβάσεις αυτές μπορεί να προβλέπεται υποχρέωση αποζημίωσης των Χρηστών, εάν η συμβατικά δεσμευμένη δυναμικότητα δεν είναι διαθέσιμη στο χρόνο που ορίζεται από τη σύμβαση.

2. Συμβάσεις διακοπτόμενης δέσμευσης δυναμικότητας είναι έγκυρες. Στην περίπτωση αυτή, τα τιμολόγια χρήσης εγκατάστασης, καταρτίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31, λαμβανομένης υπόψη και της πιθανότητας διακοπής της πρόσβασης στο Ε.Σ.Φ.Α..

3. Τμήμα της δυναμικότητας του Ε.Σ.Φ.Α., το οποίο καθορίζεται με απόφαση της Ρ.Α.Ε., μετά από εισήγηση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α.

Α.Ε., σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α., δεσμεύεται από το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. για τις ανάγκες εξισορρόπησης φορτίου και την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφελείας.

4. Με τον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α. μπορεί να καθορίζεται το ανώτατο όριο της δυναμικότητας που επιτρέπεται να δεσμεύεται από τον ίδιο Χρήστη σε ορισμένο σημείο εισόδου του Ε.Σ.Φ.Α.. Από τον περιορισμό αυτόν μπορεί να προβλέπονται εξαιρέσεις για την εξυπηρέτηση των μακροχρόνιων συμβάσεων Προμήθειας Φυσικού Αερίου, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

5. Με αιτιολογημένη απόφαση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. μετά από έγκριση της Ρ.Α.Ε. μπορεί να αποδεσμεύεται δυναμικότητα που έχει δεσμευθεί και δεν χρησιμοποιείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α.. Η αποδέσμευση της δυναμικότητας συνεπάγεται απαλλαγή του Χρήστη από τις οικονομικές υποχρεώσεις έναντι του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., οι οποίες αντιστοιχούν στη δυναμικότητα που αποδεσμεύεται.

6. Με συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ Χρηστών επιτρέπεται η εκχώρηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από σύμβαση δέσμευσης δυναμικότητας, καθώς και η αναδοχή των αντίστοιχων υποχρεώσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α.. Απαγορεύονται και είναι απολύτως άκυροι όροι της σύμβασης δέσμευσης δυναμικότητας, με τους οποίους περιορίζεται ή αποκλείεται η δυνατότητα εκχώρησης και αναδοχής. Οι συμβάσεις εκχώρησης και αναδοχής συνάπτονται μόνον εγγράφως.

7. Ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. τηρεί Μητρώο Κατόχων Δεσμευμένης Δυναμικότητας, στο οποίο καταχωρίζει τους Χρήστες, υπέρ των οποίων δεσμεύεται δυναμικότητα.

#### **Άρθρο 13** **Μητρώο Χρηστών Ε.Σ.Φ.Α.**

1. Δικαίωμα σύναψης, με το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., Συμβάσεων Μεταφοράς και Συμβάσεων Χρήσης Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. ή Αποθήκευσης, που εντάσσεται στο Ε.Σ.Φ.Α., έχουν οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Χρηστών Ε.Σ.Φ.Α..

2. Στο Μητρώο Χρηστών Ε.Σ.Φ.Α. εγγράφονται από τη Ρ.Α.Ε., κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης: α) οι Προμηθευτές, β) οι Επιλέγοντες Πελάτες, για τις ποσότητες Φυσικού Αερίου που προμηθεύονται και γ) κάθε πρόσωπο που παρέχει επαρκείς εγγυήσεις οικονομικής φερεγγυότητας και τεχνικής επάρκειας.

3. Η Ρ.Α.Ε. καταρτίζει τον Κανονισμό Μητρώου Χρηστών Ε.Σ.Φ.Α., ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης. Με τον Κανονισμό αυτόν ρυθμίζονται κάθε τεχνικό θέμα σχετικά με τη δομή του Μητρώου, οι εγγυήσεις οικονομικής φερεγγυότητας και τεχνικής επάρκειας που πρέπει να παρέχονται για την εγγραφή σε αυτό, όπου απαιτείται, η διαγραφή από το Μητρώο, η πρόσβαση σε αυτό, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

#### **Άρθρο 14** **Αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών**

1. Ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. καταρτίζει Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Κρίσεων. Το Σχέδιο αυτό εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε.. Ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α..

2. Μεταξύ του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. και των Μεγάλων Πελατών συνάπτεται σύμβαση για την, έναντι ανταλλάγματος, κατά προτεραιότητα διακοπή της παροχής Φυσικού Αερίου, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Η σύμβαση αυτή συνάπτεται υποχρεωτικά με τους κατόχους άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, με καύσιμο φυσικό αέριο, οι οποίοι, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οφείλουν να τηρούν αποθέματα εφεδρικού καυσίμου.

3. Για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., σύμφωνα με τις συμβάσεις που προβλέπονται στην προηγού-

μενη παράγραφο, ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. εισπράττει, από όλους τους Χρήστες, τέλος ασφάλειας εφοδιασμού. Το ύψος του μοναδιαίου τέλους ασφάλειας εφοδιασμού, καθώς και το επιτρεπόμενο ανώτατο όριο του λογαριασμού ασφάλειας εφοδιασμού, καθορίζονται με απόφαση της Ρ.Α.Ε..

4. Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης του Ε.Σ.Φ.Α. διακόπτονται, κατά προτεραιότητα, οι παροχές:

α) Των κατόχων άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και των λοιπών Πελατών, με τους οποίους ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. έχει συνάψει σύμβαση, σύμφωνα με την παράγραφο 2.

β) Άλλων Πελατών, των οποίων η διακοπή παροχής κρίνεται απολύτως αναγκαία, για να διασφαλιστεί η αξιόπιστη και ασφαλή λειτουργία του Ε.Σ.Φ.Α., σύμφωνα με Κατάλογο Σειράς Διακοπής, ο οποίος καταρτίζεται από το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. και εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε..

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

##### Άρθρο 15 Άδεια Α.Σ.Φ.Α.

1. Δικαίωμα κατασκευής και κυριότητας των Α.Σ.Φ.Α. έχουν οι κάτοχοι Άδειας Α.Σ.Φ.Α.. Η Άδεια Α.Σ.Φ.Α. χορηγείται μόνο σε νομικά πρόσωπα με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Αδειών.

2. Τα κριτήρια για τη χορήγηση Άδειας Α.Σ.Φ.Α., αναφέρονται ιδίως:

α) Στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και ιδίως στην εξυπηρέτηση περιοχών που δεν τροφοδοτούνται με φυσικό αέριο, στην ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της Χώρας και στην προστασία του περιβάλλοντος.

β) Στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αιτούντος και ιδίως στην τεχνική και χρηματοοικονομική δυνατότητά του, που εγγυώνται την άρτια κατασκευή και την ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομικά αποτελεσματική λειτουργία του έργου.

γ) Στην ενίσχυση του ελεύθερου ανταγωνισμού στην αγορά Φυσικού Αερίου και ιδίως στην παροχή πρόσβασης τρίτων στο Α.Σ.Φ.Α., κατά τρόπο άμεσο και οικονομικό, σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας και χωρίς διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών ή των κατηγοριών Χρηστών.

δ) Στη ζήτηση, την οποία προβλέπεται να εξυπηρετεί η προτεινόμενη επένδυση και στην οικονομική αποδοτικότητα, την τεχνική αρτιότητα και αξιοπιστία του Α.Σ.Φ.Α..

3. Προϋπόθεση για τη χορήγηση Άδειας Α.Σ.Φ.Α. για Απευθείας Γραμμές, αποτελεί η προηγούμενη άρνηση πρόσβασης στο Ε.Σ.Φ.Α. ή σε άλλο Α.Σ.Φ.Α..

4. Η Άδεια περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α) Τα στοιχεία του κατόχου αυτής.

β) Την περιγραφή του Α.Σ.Φ.Α., για το οποίο χορηγείται η Άδεια, με ειδική αναφορά της θέσης ή της γεωγραφικής περιοχής εγκατάστασης και των τεχνικών και λειτουργικών χαρακτηριστικών του έργου.

γ) Το χρονικό διάστημα ισχύος της Άδειας.

δ) Τα δικαιώματα που χορηγούνται με την Άδεια, καθώς και τους όρους και τους περιορισμούς που διέπουν την άσκησή τους.

5. Η Άδεια Α.Σ.Φ.Α. τροποποιείται σε περίπτωση επέκτασης του Α.Σ.Φ.Α. ή άλλης μεταβολής, όπως σε περίπτωση μεταβολής των τεχνικών του χαρακτηριστικών, κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών. Με τον ίδιο Κανονισμό ρυθμίζονται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις για τη μεταβολή του κατόχου της Άδειας ή της μετοχικής σύνθεσης αυτού.

6. Η χορήγηση Άδειας Α.Σ.Φ.Α. δεν απαλλάσσει τον κάτοχο της από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, όπως οι άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας.

7. Με την Άδεια Α.Σ.Φ.Α., επιτρέπεται να επιβάλλονται στον κάτοχό της, για ορισμένο χρόνο, ειδικόι όροι και περιορισμοί,

για λόγους δημοσίου συμφέροντος, κατά τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Αδειών, όπως:

α) Η υποχρέωση καταβολής ανταλλάγματος στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. ή η επιβολή ειδικού τέλους στους Χρήστες του Α.Σ.Φ.Α. υπέρ του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., εφόσον η χρήση του Α.Σ.Φ.Α. ευνοείται από τα τιμολόγια χρήσης του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. και ενδέχεται να επηρεάζει δυσμενώς την οικονομική αποτελεσματικότητα αυτού. Το ύψος του ανταλλάγματος ορίζεται κατά τρόπο ώστε η δυσμενής επίδραση να αντισταθμίζεται πλήρως.

β) Η υποχρέωση καταβολής ευλόγου ανταλλάγματος από το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. στον κύριο του Α.Σ.Φ.Α., εφόσον το Α.Σ.Φ.Α. συνεισφέρει ουσιαστικά στην οικονομική αποτελεσματικότητα του Ε.Σ.Φ.Α..

8. Ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. τηρεί ειδικό λογαριασμό για τη διαχείριση των πληρωμών και χρεώσεων που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 8. Το υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού λαμβάνεται υπόψη κατά τον προσδιορισμό των τιμολογίων χρήσης του Ε.Σ.Φ.Α., σύμφωνα με τον Κανονισμό Τιμολόγησης.

##### Άρθρο 16 Διαγωνισμός χορήγησης Άδειας Α.Σ.Φ.Α.

1. Για τη χορήγηση Άδειας Α.Σ.Φ.Α. μπορεί να διενεργείται δημόσιος διαγωνισμός στις περιπτώσεις που:

α) Η κατασκευή του συγκεκριμένου Α.Σ.Φ.Α. είναι αναγκαία, για λόγους εξυπηρέτησης δημοσίου συμφέροντος, όπως ασφάλειας του εφοδιασμού, προστασίας του περιβάλλοντος και ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης.

β) Υποβάλλονται περισσότερες αιτήσεις για τη χορήγηση Άδειας Α.Σ.Φ.Α., που αφορούν την ίδια γεωγραφική θέση ή περιοχή.

γ) Η χορήγηση Άδειας Α.Σ.Φ.Α., για την οποία υποβλήθηκε σχετική αίτηση, κρίνεται ότι στο πλαίσιο του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού, ενδέχεται να έχει αρνητικές συνέπειες σε βάρος του δυναμικού ανταγωνισμού, ιδίως εάν ευνοεί τη δημιουργία δεσπόζουσας θέσης στην αγορά ή επιδρά αποτρεπτικά στην ανάπτυξη, για μακρό χρονικό διάστημα, άλλων παρόμοιων ανταγωνιστικών επενδύσεων, επειδή καθίστανται οικονομικά μη αποδοτικές και μη βιώσιμες.

2. Για τη διεξαγωγή διαγωνισμού στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο αποφασίζει ο Υπουργός Ανάπτυξης, ύστερα από πρόταση της Ρ.Α.Ε.. Με την απόφαση αυτή καθορίζεται το αντικείμενο του διαγωνισμού, καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλλουν προσφορές και προσδιορίζονται η διαδικασία του διαγωνισμού, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα κριτήρια κατακύρωσης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζεται ότι, για ορισμένο χρονικό διάστημα, δε χορηγείται άλλη Άδεια Α.Σ.Φ.Α. για την ίδια περιοχή ή για εγκατάσταση αντίστοιχη αυτής του διαγωνισμού.

3. Τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση για την υποβολή των προσφορών, περίληψη της ανωτέρω πρόσκλησης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σε μια ημερήσια εφημερίδα της Πρωτεύουσας με πανελλήνια κυκλοφορία, σε δύο ημερήσιες ή εβδομαδιαίες εφημερίδες του τόπου εγκατάστασης του Α.Σ.Φ.Α., εφόσον εκδίδονται, στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε. και στην επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, που εκδίδεται μετά από πρόταση της Ρ.Α.Ε., η ανωτέρω προθεσμία μπορεί να συντέμνεται, εφόσον συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος και για χρόνο όχι βραχύτερο των σαράντα πέντε (45) ημερών.

4. Η συγγραφική υποχρέωση και κάθε άλλο προβλεπόμενο στην πρόσκληση στοιχείο τίθενται στη διάθεση των ενδιαφερομένων, σύμφωνα με την πρόσκληση υποβολής προσφορών. Η συγγραφική υποχρέωση περιέχει τους γενικούς και ειδικούς όρους και τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση της Άδειας Α.Σ.Φ.Α., σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών.

5. Η Ρ.Α.Ε. αξιολογεί τις προτάσεις που υποβάλλονται και γνωμοδοτεί στον Υπουργό Ανάπτυξης για τα αποτελέσματα του

διαγωνισμού και τη χορήγηση της Άδειας Α.Σ.Φ.Α..

6. Το πρόσωπο που επιλέγεται με τη διαδικασία του διαγωνισμού οφείλει να συστήσει εταιρεία με τη μορφή που προβλέπει η σχετική προκήρυξη, με αποκλειστικό σκοπό την κατασκευή, κυριότητα και διαχείριση Α.Σ.Φ.Α., εντός τακτής προθεσμίας που προβλέπεται στην πρόσκληση υποβολής προσφορών, εντός της οποίας χορηγείται και η σχετική Άδεια Α.Σ.Φ.Α..

#### **Άρθρο 17** **Απαλλαγή από την υποχρέωση παροχής** **πρόσβασης τρίτων σε Α.Σ.Φ.Α.**

1. Αίτημα για την απαλλαγή τμήματος ή του συνόλου του Α.Σ.Φ.Α. από την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε τρίτους, υποβάλλεται με την αίτηση χορήγησης Άδειας Α.Σ.Φ.Α. ή με την αίτηση τροποποίησης της Άδειας αυτής, λόγω επέκτασης του Α.Σ.Φ.Α. ή με την αίτηση αύξησης της δυναμικότητάς του.

2. Η απαλλαγή χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Ρ.Α.Ε., για ορισμένο χρόνο, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 22 και του άρθρου 28 παρ. 4 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ.

3. Σε περίπτωση που υποβάλλεται αίτηση για τη χορήγηση Άδειας Α.Σ.Φ.Α. για Ανεξάρτητη Εγκατάσταση Αποθήκευσης σε υπόγειους φυσικούς χώρους, για τους οποίους έχει χορηγηθεί άδεια εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, η άδεια που χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο αυτό αντικαθιστά την άδεια εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

#### **Άρθρο 18** **Διαχειριστής Α.Σ.Φ.Α.**

1. Η διαχείριση και εκμετάλλευση Α.Σ.Φ.Α. επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί Άδεια Διαχείρισης Α.Σ.Φ.Α..

2. Η Άδεια Διαχείρισης Α.Σ.Φ.Α. χορηγείται, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε.. Με την Άδεια Διαχείρισης Α.Σ.Φ.Α. και κατόπιν σχετικού αιτήματος του κατόχου της Άδειας Α.Σ.Φ.Α., μπορεί να επιτρέπεται σε τρίτο πρόσωπο να εκτελεί πράξεις διαχείρισης του Α.Σ.Φ.Α..

3. Η Άδεια Διαχείρισης Α.Σ.Φ.Α. χορηγείται στον κάτοχο της αντίστοιχης Άδειας Α.Σ.Φ.Α.. Σε περίπτωση αρχικής ή μεταγενέστερης διασύνδεσης με το Ε.Σ.Φ.Α., Άδεια Διαχείρισης Α.Σ.Φ.Α. χορηγείται στο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.. Στην περίπτωση αυτή, ο κάτοχος της Άδειας Α.Σ.Φ.Α. συνάπτει σύμβαση με το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., με την οποία καθορίζεται το αντάλλαγμα που οφείλει ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. στον κάτοχο της Άδειας Α.Σ.Φ.Α. από το συνολικά εισπρακτέο έσοδο του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. με βάση τα δημοσιευμένα τιμολόγια χρήσης του Α.Σ.Φ.Α., λόγω της ανάληψης της διαχείρισης του Α.Σ.Φ.Α..

4. Ο Διαχειριστής Α.Σ.Φ.Α. ασκεί νόμιμα τις Βασικές Δραστηριότητες Φυσικού Αερίου που προσδιορίζονται στην Άδεια Διαχείρισης Α.Σ.Φ.Α..

5. Αν ο Διαχειριστής Α.Σ.Φ.Α. μετέχει σε Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση, πρέπει να είναι ανεξάρτητος από άλλους κλάδους ή τμήματα της Επιχείρησης αυτής, κατά τη νομική μορφή, οργάνωση και διαδικασία λήψης αποφάσεων. Για το σκοπό αυτόν:

α) Τα πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση του Διαχειριστή Α.Σ.Φ.Α. δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν, με οποιονδήποτε τρόπο, σε άλλους κλάδους ή τμήματα της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης και να έχουν ίδια συμφέροντα, που παρεμποδίζουν την άσκηση των καθηκόντων τους, κατά τρόπο ανεξάρτητο και αντικειμενικό.

β) Ο Διαχειριστής Α.Σ.Φ.Α. μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις για τους πόρους και τις επενδύσεις που απαιτούνται για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη του Α.Σ.Φ.Α., ανεξάρτητα από την Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου. Η λήψη των αποφάσεων αυτών δεν αποκλείει διαδικασίες συντονισμού, ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία της επιχειρηματικής επο-

πτείας της μητρικής εταιρείας, σχετικά με την απόδοση των επενδύσεων. Η μητρική εταιρεία μπορεί να εγκρίνει ιδίως το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή άλλο ισοδύναμο μέσο, χωρίς να αποκτά δικαίωμα επέμβασης, με οποιονδήποτε τρόπο, στη διαχείριση, την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις που αφορούν την αναβάθμιση του Α.Σ.Φ.Α., εφόσον δε σημειώνεται υπέρβαση του χρηματοδοτικού πλαισίου που έχει εγκριθεί.

6. Για τη διασφάλιση της ισότιμης μεταχείρισης των Χρηστών του Α.Σ.Φ.Α., ο Διαχειριστής αυτού καταρτίζει Κώδικα Δεοντολογίας, ο οποίος εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Ε.. Με τον Κώδικα Δεοντολογίας καθορίζονται, μεταξύ άλλων, οι υποχρεώσεις των υπαλλήλων του Διαχειριστή και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διασφάλιση της ισότιμης μεταχείρισης. Ο Διαχειριστής Α.Σ.Φ.Α. υποβάλλει στη Ρ.Α.Ε. ετήσια αναφορά σχετικά με την τήρηση του Κώδικα Δεοντολογίας, στην οποία καταγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί. Η έκθεση αυτή δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του εκάστοτε Διαχειριστή.

#### **Άρθρο 19** **Αρμοδιότητες Διαχειριστή Α.Σ.Φ.Α.**

1. Ο Διαχειριστής Α.Σ.Φ.Α. λειτουργεί, συντηρεί, εκμεταλλεύεται και αναπτύσσει ένα τεχνικά άρτιο, οικονομικά αποδοτικό και ολοκληρωμένο Α.Σ.Φ.Α..

2. Για το σκοπό αυτόν, ο Διαχειριστής Α.Σ.Φ.Α.:

α) Παρέχει σε άλλο Διαχειριστή Α.Σ.Φ.Α., όταν τα δύο Α.Σ.Φ.Α. διασυνδέονται και σε Χρήστες του Α.Σ.Φ.Α., πρόσβαση σε αυτό με τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο και για όσο χρόνο ζητείται. Προς τούτο συνάπτει με τους εγγεγραμμένους στο Μητρώο Χρηστών Α.Σ.Φ.Α., Σύμβαση Χρήσης Α.Σ.Φ.Α., σύμφωνα με σχετική πρότυπη σύμβαση, που καταρτίζεται και δημοσιεύεται από τον Διαχειριστή Α.Σ.Φ.Α. μετά από έγκριση της Ρ.Α.Ε.. Με τη Σύμβαση Χρήσης Α.Σ.Φ.Α. καθορίζονται ιδίως οι υπηρεσίες που παρέχονται στον αντισυμβαλλόμενο και οι οφειλόμενες χρεώσεις σύμφωνα με το δημοσιευμένο κατάλογο χρεώσεων. Άρνηση παροχής πρόσβασης στο Α.Σ.Φ.Α. επιτρέπεται μόνον είτε λόγω έλλειψης δυναμικότητας, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του Α.Σ.Φ.Α. είτε όταν η πρόσβαση στο Σύστημα ενδέχεται να εμποδίζει το Διαχειριστή Α.Σ.Φ.Α. να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας που του έχουν ανατεθεί, εκτός εάν έχει χορηγηθεί απαλλαγή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17.

β) Παρέχει τις υπηρεσίες του με διαφάνεια, αντικειμενικότητα και χωρίς να εισάγει διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών του Α.Σ.Φ.Α. και, ιδίως, διακρίσεις υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων, των μετόχων ή των θυγατρικών εταιρειών τους.

γ) Δημοσιεύει κατάλογο όλων των τιμολογίων, με τα οποία χρεώνει τους Χρήστες για τις υπηρεσίες που σχετίζονται με το Α.Σ.Φ.Α..

δ) Καταρτίζει και δημοσιεύει κάθε έτος πρόγραμμα εργασιών συντήρησης, το οποίο εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Ε. και συντηρεί το Α.Σ.Φ.Α. με βάση το πρόγραμμα αυτό.

ε) Τηρεί Μητρώο Χρηστών Α.Σ.Φ.Α., το οποίο δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του.

στ) Μεριμνά για την τήρηση των κανόνων εξισορρόπησης φορτίου του Α.Σ.Φ.Α., σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης αυτού και προβαίνει σε σχετικές χρεώσεις προς τους Χρήστες του Α.Σ.Φ.Α.. Η μεθοδολογία κατάρτισης των χρεώσεων για την εξισορρόπηση φορτίου του Α.Σ.Φ.Α. εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Ε..

ζ) Παρέχει σε κάθε άλλο Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή Δικτύου Διανομής που διασυνδέεται με το Α.Σ.Φ.Α. επαρκείς πληροφορίες για την ασφαλή και αποτελεσματική λειτουργία των διασυνδεδεμένων Συστημάτων Φυσικού Αερίου και Δικτύων Διανομής.

η) Οφείλει να τηρεί τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των εμπορικών πληροφοριών, οι οποίες περιέρχονται σε γνώση του κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του και να αποτρέπει την κοινοποίηση πληροφοριών σχετικών με τις δικές του δραστηριότητες που ενδέχεται να παρέχουν εμπορικά πλεονεκτήματα σε τρί-

τους, κατά μεροληπτικό τρόπο. Οφείλει, επίσης, να μην καταχράται τις εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες που λαμβάνει από τρίτους, κατά την παροχή ή τη διαπραγμάτευση για την παροχή πρόσβασης στο Α.Σ.Φ.Α..

θ) Λαμβάνει τα μέτρα ασφάλειας εφοδιασμού που προβλέπονται στον Κώδικα Διαχείρισης του Α.Σ.Φ.Α. και ενημερώνει σχετικά τη Ρ.Α.Ε. και, εφόσον απαιτείται, το Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε..

ι) Συντάσσει σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης κρίσεων, το οποίο εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε..

ια) Προγραμματίζει νέες επενδύσεις για την ενίσχυση και επέκταση του Α.Σ.Φ.Α., σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του Α.Σ.Φ.Α..

ιβ) Συντάσσει, κάθε έτος, έκθεση για τη λειτουργία του Α.Σ.Φ.Α., καθώς και για το επίπεδο και την ποιότητα συντήρησής του, κατά το προηγούμενο έτος. Στην έκθεση αυτή αναφέρονται το υφιστάμενο δυναμικό μεταφοράς Α.Σ.Φ.Α., καθώς και τυχόν μεταβολές των τεχνικών χαρακτηριστικών αυτού.

3. Οι Χρήστες του Α.Σ.Φ.Α. υποχρεούνται να παρέχουν στο Διαχειριστή αυτού επαρκείς πληροφορίες, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ασφαλής και αποδοτική λειτουργία του σε συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού.

#### **Άρθρο 20** **Κώδικας Διαχείρισης Α.Σ.Φ.Α.**

1. Η διαχείριση κάθε Α.Σ.Φ.Α. διενεργείται σύμφωνα με Κώδικα Διαχείρισης Α.Σ.Φ.Α., ο οποίος καταρτίζεται από το Διαχειριστή Α.Σ.Φ.Α., εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Ρ.Α.Ε. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης Α.Σ.Φ.Α. ρυθμίζονται, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε Α.Σ.Φ.Α., ιδίως:

α) Οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι τεχνικές λεπτομέρειες και οι ελάχιστες απαιτούμενες λειτουργικές προδιαγραφές για την πρόσβαση των Χρηστών στο Α.Σ.Φ.Α..

β) Οι όροι και οι προϋποθέσεις των συμβάσεων μεταφοράς Φυσικού Αερίου ή χρήσης Εγκατάστασης, καθώς και η διαδικασία εκχώρησης των δικαιωμάτων των Χρηστών που απορρέουν από τις συμβάσεις αυτές.

γ) Η διαχείριση των διασυνδέσεων του Α.Σ.Φ.Α., καθώς και η συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών με τους Διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου που διασυνδέονται με το Α.Σ.Φ.Α..

δ) Ο τρόπος διενέργειας των μετρήσεων και ο καθορισμός των προδιαγραφών ποιότητας και συνθηκών παράδοσης και παραλαβής Φυσικού Αερίου.

ε) Η διαδικασία κατανομής στους Χρήστες των μετρούμενων ποσοτήτων Φυσικού Αερίου στα σημεία εισόδου και εξόδου του Α.Σ.Φ.Α..

στ) Ο προγραμματισμός, η υλοποίηση και η παρακολούθηση της συντήρησης και ανάπτυξης του Α.Σ.Φ.Α..

ζ) Η διαδικασία λήψης αναγκών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων εξισορρόπησης φορτίου, για την ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομικά αποτελεσματική λειτουργία του Α.Σ.Φ.Α..

η) Τα κριτήρια με βάση τα οποία είναι δυνατή η κατά προτεραιότητα διακοπή της τροφοδοσίας καταναλωτών, για λόγους ασφαλείας εφοδιασμού σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης.

θ) Η διαδικασία εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών μεταξύ των Χρηστών και του Διαχειριστή του Α.Σ.Φ.Α., που μπορεί να περιλαμβάνει και την υπαγωγή των διαφορών σε διαιτησία, η οποία διεξάγεται από τη Ρ.Α.Ε. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24 του π.δ. 139/2001 (ΦΕΚ 121 Α').

ι) Οι κανόνες που διέπουν τις συναλλαγές του Διαχειριστή με τους Χρήστες και ιδίως οι λογαριασμοί που πρέπει να τηρεί ο Διαχειριστής για το σκοπό αυτόν.

ια) Κάθε άλλο θέμα συναφές με τη ρύθμιση του τρόπου διαχείρισης, εκμετάλλευσης, συντήρησης και ανάπτυξης του Α.Σ.Φ.Α..

3. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., ύστερα από γνώμη του οικείου

Διαχειριστή, ρυθμίζονται οι μεθοδολογίες, οι υπολογισμοί, οι ειδικές εγκρίσεις και οι λεπτομέρειες που απαιτούνται για την εφαρμογή του Κώδικα Διαχείρισης του Α.Σ.Φ.Α..

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'** **ΔΙΑΝΟΜΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ**

##### **Άρθρο 21** **Εταιρείες Παροχής Αερίου**

1. Οι Ε.Π.Α. Αττικής, Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας, που έχουν συσταθεί κατά τις διατάξεις του ν. 2364/1995, ασκούν τις δραστηριότητες διανομής και προμήθειας φυσικού αερίου σε μη Επιλέγοντες Πελάτες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2364/1995, τις διατάξεις των άρθρων 25, 31 και 32 και τους όρους των αδειών διανομής φυσικού αερίου που τους έχουν χορηγηθεί.

2. Το αργότερο μέχρι την ίδρυση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., οι Εταιρείες Διανομής Αερίου (Ε.Δ.Α.) που έχουν συσταθεί κατά τις διατάξεις του ν. 2364/1995 συγχωνεύονται σε μία ενιαία Ε.Δ.Α. ή απορροφώνται από τη Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995.

3. Στη Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. χορηγούνται, με τις διατάξεις του νόμου αυτού, άδειες διανομής και προμήθειας φυσικού αερίου που ισχύουν στα διοικητικά όρια του Νομού Κορινθίας, καθώς και των Περιφερειών Στερεάς Ελλάδος και Εύβοιας, Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, με εξαίρεση τις περιοχές που ανήκουν στην αρμοδιότητα των Ε.Π.Α. που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., καθορίζονται οι όροι, οι περιορισμοί και οι προϋποθέσεις των αδειών διανομής φυσικού αερίου που χορηγούνται στη Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε., σύμφωνα με την παράγραφο αυτή, αφού ληφθεί ιδίως υπόψη τυχόν παρέκκλιση που έχει χορηγηθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ. Για το σκοπό αυτόν, η Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. οφείλει να υποβάλει στον Υπουργό Ανάπτυξης και στη Ρ.Α.Ε. όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για τα ανωτέρω δίκτυα διανομής, εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Η Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. οφείλει να προβεί στις ενέργειες που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995 για τη δημιουργία και λειτουργία νέων Ε.Π.Α. στις περιοχές που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου, πλην του Νομού Κορινθίας. Με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατά τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995 ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων και οι όροι προμήθειας φυσικού αερίου κάθε υπό σύσταση Ε.Π.Α. και μπορεί να τίθεται προθεσμία εντός της οποίας προκηρύσσεται ο σχετικός διαγωνισμός. Από τη σύσταση νέας Ε.Π.Α. σύμφωνα με την παράγραφο αυτή, παύει η ισχύς της άδειας που χορηγείται στη Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. κατά την παράγραφο 3 για τη συγκεκριμένη περιοχή.

5. Στις Ε.Π.Α. που συνιστώνται σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, χορηγείται άδεια διανομής φυσικού αερίου κατά τις διατάξεις του ν. 2364/1995, εφόσον έχει τηρηθεί η διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ.

6. Σε περιοχές που ανήκουν σε αρμοδιότητα Ε.Π.Α. είναι δυνατή η χορήγηση Άδειών Α.Σ.Φ.Α. για Απευθείας Γραμμές με πίεση σχεδιασμού ίση ή χαμηλότερη από 19 barg.

##### **Άρθρο 22** **Άδεια Διανομής Φυσικού Αερίου**

1. Η κατασκευή, η λειτουργία και η διαχείριση Δικτύου Διανομής, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 21, διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, μόνον από τους κατόχους Άδειας Διανομής. Η Άδεια Διανομής χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου και γνώμη της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με τον Κανονισμό Αδειών.

2. Για τη χορήγηση Άδειας Διανομής διενεργείται διαγωνισμός με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε. στις περιπτώσεις που: α) για την κατασκευή του Δικτύου Διανομής, χορηγείται επιδότηση από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους, β) για τη χορήγηση Άδειας Διανομής σε ορισμένη γεωγραφική περιοχή, εκδηλώνεται ενδιαφέρον από περισσότερους αιτούντες. Η απόφαση διεξαγωγής διαγωνισμού δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και περιλήψη αυτής σε δύο ημερήσιες εφημερίδες, ευρείας κυκλοφορίας, που εκδίδονται στην Αθήνα. Η Ρ.Α.Ε. αξιολογεί τις προτάσεις που υποβάλλονται στο διαγωνισμό και γνωμοδοτεί προς τον Υπουργό Ανάπτυξης για τη χορήγηση της σχετικής Άδειας ή την κήρυξη του διαγωνισμού ως άγονου.

3. Επιτρέπεται η άρνηση χορήγησης Άδειας Διανομής για ορισμένη γεωγραφική περιοχή, εφόσον έχει ήδη κατασκευασθεί ή προβλέπεται, με βάση άλλη Άδεια Διανομής, να κατασκευασθεί, στην ίδια περιοχή Δίκτυο Διανομής και η υπάρχουσα ή προβλεπόμενη δυναμικότητα του Δικτύου δεν έχει κορεσθεί.

4. Επιτρέπεται η άρνηση χορήγησης άλλης Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, για τις γεωγραφικές περιοχές που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 21.

5. Όταν ο κάτοχος Άδειας Διανομής μετέχει σε Κάθετα Ολοκληρωμένη Επιχείρηση, πρέπει να είναι ανεξάρτητος από άλλους κλάδους ή τμήματα της Επιχείρησης αυτής, τουλάχιστον κατά τη νομική μορφή, την οργάνωση και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Για το σκοπό αυτόν:

α) Τα πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση του κατόχου της Άδειας Διανομής δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν, με οποιονδήποτε τρόπο, σε άλλους κλάδους ή τμήματα της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης και να έχουν ίδια συμφέροντα, που παρεμποδίζουν την άσκηση των καθηκόντων τους, κατά τρόπο ανεξάρτητο και αντικειμενικό.

β) Ο κάτοχος της Άδειας Διανομής μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις για τους πόρους και τις επενδύσεις που απαιτούνται για τη λειτουργία, συντήρηση και ανάπτυξη του Δικτύου Διανομής, ανεξάρτητα από την Ολοκληρωμένη Επιχείρηση Φυσικού Αερίου. Η λήψη των αποφάσεων αυτών δεν αποκλείει διαδικασίες συντονισμού, ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία της επιχειρηματικής εποπτείας της Κάθετα Ολοκληρωμένης Επιχείρησης σχετικά με την απόδοση των επενδύσεων. Η μητρική εταιρεία μπορεί να εγκρίνει ιδίως το ετήσιο σχέδιο χρηματοδότησης ή άλλο ισοδύναμο μέσο, χωρίς να αποκτά δικαίωμα επέμβασης με οποιονδήποτε τρόπο στη διαχείριση, την καθημερινή λειτουργία ή τις επιμέρους αποφάσεις που αφορούν την αναβάθμιση του Δικτύου Διανομής, εφόσον δε σημειώνεται υπέρβαση του χρηματοδοτικού πλαισίου που έχει εγκριθεί.

γ) Ο κάτοχος της Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου καταρτίζει Κώδικα Δεοντολογίας με τον οποίο καθορίζονται οι υποχρεώσεις του προσωπικού και της διοίκησης αυτού και τα μέτρα που πρέπει λαμβάνονται, προκειμένου να αποκλείεται οποιαδήποτε μεροληπτική συμπεριφορά, τα μέτρα για την εφαρμογή του Κώδικα αυτού και τα μέσα παρακολούθησης της τήρησής του. Μέχρι την 31η Ιανουαρίου κάθε έτους, ο κάτοχος της Άδειας Διανομής Φυσικού Αερίου υποβάλλει στη Ρ.Α.Ε. έκθεση, στην οποία περιγράφονται τα μέτρα που έχουν ληφθεί σχετικά με την τήρηση του Κώδικα Δεοντολογίας.

6. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται όταν ο κάτοχος της Άδειας Διανομής εξυπηρετεί λιγότερους από 100.000 συνδεδεμένους Πελάτες.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΔΗΛΟΥΜΕΝΗ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗ

### Άρθρο 23 Δηλούμενη Διαμετακόμιση

1. Για την εκτέλεση Δηλούμενης Διαμετακόμισης συνάπτονται, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος Φυσικού Αερίου, εντός ευλόγου χρόνου από την υποβολή σχετικής αίτησης, Συμβάσεις Μεταφοράς ή Συμβάσεις Χρήσης

Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. και Συμβάσεις Χρήσης Εγκατάστασης Αποθήκευσης, μεταξύ του Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου και φυσικών ή νομικών προσώπων που εδρεύουν σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή σε χώρες με τις οποίες η Ελλάδα έχει συνάψει σύμβαση συνεργασίας σε θέματα ενέργειας. Κατά την εξέταση των αιτήσεων ο Διαχειριστής του Συστήματος δεν επιτρέπεται να προβαίνει σε διακρίσεις μεταξύ των αιτούντων και των Χρηστών του Συστήματος.

2. Άρνηση πρόσβασης στο Σύστημα, για Δηλούμενη Διαμετακόμιση, επιτρέπεται μόνον για λόγους έλλειψης δυναμικότητας, σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος Φυσικού Αερίου ή για λόγους ποιότητας του φυσικού αερίου ή εξαιτίας τεχνικών δυσχερειών ως προς τη διασύνδεση, καθώς και στην περίπτωση που, η πρόσβαση στο Σύστημα Φυσικού Αερίου, εμποδίζει το Διαχειριστή να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας που του έχουν ανατεθεί. Η άρνηση παροχής πρόσβασης αιτιολογείται με απόφαση του Διαχειριστή και αντίγραφο αυτής κοινοποιείται στη Ρ.Α.Ε..

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

### Άρθρο 24 Άδεια Προμήθειας Φυσικού Αερίου

1. Η πώληση φυσικού αερίου σε Επιλέγοντες και σε μη Επιλέγοντες Πελάτες διενεργείται από τους κατόχους αντίστοιχης Άδειας Προμήθειας Φυσικού Αερίου. Κάθε άλλη δραστηριότητα αγοράς, πώλησης, εισαγωγής και εξαγωγής φυσικού αερίου ασκείται ελεύθερα.

2. Η Άδεια Προμήθειας Φυσικού Αερίου χορηγείται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Κανονισμό Αδειών.

3. Αν προκύψει έκτακτη ανάγκη, οι κάτοχοι Άδειας Προμήθειας, οι οποίοι δεν τροφοδοτούν μόνο Μεγάλους Πελάτες, οφείλουν, κατόπιν εντολής του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., να παρέχουν αδιάλειπτα Φυσικό Αέριο στους Πελάτες που δεν είναι Μεγάλοι Πελάτες. Για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής, ο κάτοχος της Άδειας Προμήθειας αποζημιώνεται πλήρως, όπως προβλέπεται στην Άδειά του.

4. Οι κάτοχοι Άδειας Προμήθειας οφείλουν να ενημερώνουν τη Ρ.Α.Ε. και το Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου για την εκτιμώμενη συνολική ζήτηση Φυσικού Αερίου των Πελατών τους κατά το επόμενο έτος, τις συναφείς εύλογες εκτιμήσεις τους κατά τα επόμενα έτη και να παρέχουν κάθε στοιχείο το οποίο είναι αναγκαίο για την ανάπτυξη του αντίστοιχου Συστήματος Φυσικού Αερίου.

5. Άδεια Προμήθειας σε Μη Επιλέγοντες Πελάτες, που δεν είναι εγκατεστημένοι σε γεωγραφική περιοχή που ανήκει στην αρμοδιότητα των Ε.Π.Α. οι οποίες ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 21 ή σε περιοχή για την οποία έχει χορηγηθεί άδεια διανομής και προμήθειας φυσικού αερίου, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 21, χορηγείται μόνο στη Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε., η οποία οφείλει, εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη θέσπιση του Κανονισμού Αδειών, να υποβάλει σχετική αίτηση.

### Άρθρο 25 Επιλέγοντες Πελάτες

1. Επιλέγοντες Πελάτες, εκτός από τους αναφερόμενους στο άρθρο 24 του ν. 3175/2003 (ΦΕΚ 207 Α'), είναι και οι ακόλουθοι:

α) Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, οι κάτοχοι άδειας συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας με καύσιμο Φυσικό Αέριο, εφόσον η ετήσια κατανάλωσή τους, για συμπαραγωγή, υπερβαίνει τις 100.000 MWh Α.Θ.Δ..

β) Από τη 15.11.2008, οι μη οικιακοί πελάτες που είναι εγκατεστημένοι εκτός των γεωγραφικών περιοχών που ανήκουν στην αρμοδιότητα των Ε.Π.Α. και των περιοχών για τις οποίες

θα χορηγηθεί παρέκκλιση, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ, καθώς και οι μη οικιακοί πελάτες που είναι εγκατεστημένοι στις ανωτέρω περιοχές, εφόσον είναι Μεγάλοι Πελάτες ή προμηθεύονται Φυσικό Αέριο με σκοπό τη συμπίεσή του για τελική χρήση από κινητήρες οχημάτων.

γ) Από την 15.11.2008, οι Ε.Π.Α. που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 21 για την προμήθεια ποσοτήτων φυσικού αερίου, πέραν της ετήσιας συμβατικής ποσότητας η οποία καθορίζεται για το έτος 2010 από την ισχύουσα, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού σύμβαση, καθεμιάς Ε.Π.Α. με τη Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε., και έως τη λήξη κάθε σύμβασης. Από τη λήξη των συμβάσεων αυτών, οι Ε.Π.Α. που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 21, καθίστανται Επιλέγοντες Πελάτες, για κάθε ποσότητα Φυσικού Αερίου.

δ) Από τη 15.11.2009, οι οικιακοί πελάτες που δεν βρίσκονται σε γεωγραφική περιοχή που ανήκει στην αρμοδιότητα των Ε.Π.Α. και σε περιοχές για τις οποίες θα χορηγηθεί παρέκκλιση, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ.

ε) Από τη λήξη του χρόνου ισχύος των αδειών που έχουν χορηγηθεί στις Ε.Π.Α., οι οποίες ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 21, οι λοιποί πελάτες των Ε.Π.Α. αυτών.

στ) Οι Ε.Π.Α. που συνιστώνται μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, από την ίδρυσή τους κατά τους όρους και περιορισμούς που τυχόν ορίζονται με την υπουργική απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 21 και την παράγραφο 8 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995.

2. Από τη 15.11.2008, για την κατάταξη Πελάτη στην κατηγορία των Μεγάλων Πελατών, κατά την έννοια της παραγράφου 16 του άρθρου 2, η ποσότητα Φυσικού Αερίου που προμηθεύεται ο Πελάτης ανά θέση κατανάλωσης, προσδιορίζεται:

α) Από το μέσο όρο της κατανάλωσης καυσίμου κατά τα τελευταία δύο δωδεκάμηνα πριν από τη σύναψη συμβάσεως προμήθειας με κάτοχο Άδειας Προμήθειας ή την παράταση υφιστάμενης σύμβασης.

β) Προκειμένου για νέες μονάδες, από την ισχύ των εγκαταστάσεών τους.

γ) Προκειμένου για επέκταση της εγκατεστημένης ισχύος υφιστάμενων μονάδων, από τις ποσότητες που υπολογίζονται σύμφωνα με το στοιχείο α' και τη νέα εγκατεστημένη ισχύ.

3. Οι Ε.Π.Α. υποχρεούνται να επιτρέπουν την πρόσβαση Προμηθευτών στα Δίκτυα Διανομής τα οποία διαχειρίζονται, εφόσον αυτό απαιτείται για την τροφοδότηση πελατών που καθίστανται Επιλέγοντες σύμφωνα με την παράγραφο 1. Άρνηση πρόσβασης επιτρέπεται μόνον στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η πρόσβαση συνεπάγεται παράβαση από τις Ε.Π.Α. των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας ή των όρων της άδειας διανομής φυσικού αερίου ή θέτει σε κίνδυνο την ασφαλή λειτουργία του Δικτύου Διανομής. Για την πρόσβαση σε Δίκτυο Διανομής οφείλεται στις Ε.Π.Α. αντάλλαγμα χρήσης του δικτύου αυτού, το ύψος του οποίου καθορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό Τιμολόγησης, ο οποίος εκδίδεται κατά το άρθρο 31.

4. Τα τιμολόγια πώλησης φυσικού αερίου σε μη Επιλέγοντες Πελάτες, οι οποίοι δεν βρίσκονται σε περιοχές δικαιοδοσίας των Ε.Π.Α. και δεν είναι Μεγάλοι Πελάτες, εγκρίνονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ρ.Α.Ε..

#### **Άρθρο 26**

##### **Προμηθευτές με υψηλό μερίδιο αγοράς**

1. Προμηθευτής με υψηλό μερίδιο αγοράς θεωρείται ο Προμηθευτής ο οποίος καλύπτει ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 40% της συνολικής ετήσιας Ποσότητας Φυσικού Αερίου που προμηθεύονται στην Ελλάδα οι Επιλέγοντες Πελάτες.

2. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, που εκδίδεται μετά από πρόταση της Ρ.Α.Ε. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να προβλέπονται ειδικές υποχρεώσεις για τους Προμηθευτές με υψηλό μερίδιο αγοράς όπως ιδίως: α) Υποχρέωση κατάρτισης και δημοσίευσης σχεδίου πρότυπης σύμβασης Προμήθειας, που ισχύει για όλους τους Πελά-

τες της ίδιας κατηγορίας. Στο σχέδιο σύμβασης Προμήθειας, που εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε. και κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι γενικοί όροι που καθορίζονται με τον Κώδικα Προμήθειας. Τα μέρη μπορούν να συνομολογούν και πρόσθετους όρους, εφόσον οι όροι αυτοί δεν αντίκεινται στους γενικούς όρους. β) Υποχρέωση δημοσίευσης, σύμφωνα με τον Κώδικα Προμήθειας, της δομής των τιμολογίων και των αρχών που εφαρμόζουν για τον υπολογισμό των χρεώσεων που περιέχονται στις συμβάσεις προμήθειας τις οποίες συνάπτουν με Επιλέγοντες Πελάτες. γ) Ανώτατες τιμές πώλησης στα τιμολόγια Επιλεγόντων Πελατών.

3. Αν οι δύο μεγαλύτεροι Προμηθευτές καλύπτουν ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 80% της συνολικής Ποσότητας Φυσικού Αερίου που προμηθεύονται στην Ελλάδα οι Επιλέγοντες Πελάτες, με την απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 επιβάλλονται οι ίδιες υποχρεώσεις και στο δεύτερο μεγαλύτερο Προμηθευτή, ακόμη και αν αυτός δεν είναι Προμηθευτής με υψηλό μερίδιο αγοράς.

4. Τα μερίδια της αγοράς που εκφράζονται ως ποσοστά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού υπολογίζονται από τη Ρ.Α.Ε. με βάση στοιχεία επί των πωλήσεων, τα οποία υποβάλλουν οι προμηθευτές κάθε έτος ή σε τακτά χρονικά διαστήματα, όταν εκτίμιαται από τη Ρ.Α.Ε. ότι συντρέχει αλλαγή τους. Για την εξεύρεση του μεριδίου ενός Προμηθευτή συνυπολογίζονται και τα μερίδια των προμηθευτών που ελέγχονται από αυτόν, κατά την έννοια της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 703/1977 (ΦΕΚ 278 Α').

#### **Άρθρο 27**

##### **Μεταπώληση Φυσικού Αερίου**

1. Ο Επιλέγων Πελάτης δικαιούται να μεταπωλεί το σύνολο ή μέρος της Ποσότητας Φυσικού Αερίου το οποίο προμηθεύεται σε άλλον Επιλέγοντα Πελάτη, εφόσον το Φυσικό Αέριο που μεταπωλείται διακινείται μέσω του ιδίου Συστήματος Φυσικού Αερίου ή Συστημάτων Φυσικού Αερίου, τα οποία διασυνδέονται. Όροι των συμβάσεων προμήθειας, με τους οποίους περιορίζεται το δικαίωμα μεταπώλησης, είναι απολύτως άκυροι.

2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης κάθε Συστήματος Φυσικού Αερίου ρυθμίζονται τα επί μέρους θέματα σχετικά με τη μεταπώληση Φυσικού Αερίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

#### **Άρθρο 28**

##### **Κώδικας Προμήθειας Φυσικού Αερίου σε Επιλέγοντες Πελάτες**

1. Με τον Κώδικα Προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες, ο οποίος εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης μετά από εισήγηση της Ρ.Α.Ε. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την Προμήθεια Φυσικού Αερίου σε Επιλέγοντες Πελάτες.

2. Πριν από την υποβολή της εισήγησης για τον Κώδικα Προμήθειας Φυσικού Αερίου σε Επιλέγοντες Πελάτες, η Ρ.Α.Ε. διεξάγει δημόσια διαβούλευση, κατά την οποία καλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν τις απόψεις τους.

3. Με τον Κώδικα Προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες καθορίζονται ιδίως:

α. Οι όροι και οι προϋποθέσεις της παροχής φυσικού αερίου και των υπηρεσιών Προμήθειας και οι γενικοί όροι που θα περιλαμβάνονται στις συμβάσεις προμήθειας.

β. Οι περιπτώσεις κατά τις οποίες επιτρέπεται να διακόπτεται η Προμήθεια, ιδίως όταν ο πελάτης είναι υπερήμερος ως προς την καταβολή ληξιπρόθεσμων τιμημάτων.

γ. Οι λόγοι και οι συνέπειες της καταγγελίας των συμβάσεων Προμήθειας Φυσικού Αερίου.

δ. Κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με την Προμήθεια Φυσικού Αερίου σε Επιλέγοντες Πελάτες.

4. Το πρώτο, το δεύτερο, το τρίτο και το πέμπτο εδάφια της παραγράφου 3 του άρθρου 24 του ν. 3175/2003 ισχύουν και για

τις συμβάσεις προμήθειας που συνάπτονται μεταξύ Επιλεγό-  
των Πελατών και Προμηθευτών.

### **Άρθρο 29** **Ενιαία Αγορά Φυσικού Αερίου**

1. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., μπορεί να συσταθεί Ενιαία Αγορά Φυσικού Αερίου (Ε.Α.Φ.Α.), που έχει ως αντικείμενο τις συναλλαγές Φυσικού Αερίου με φυσική παράδοση, για την προαγωγή του ελεύθερου ανταγωνισμού και την προστασία των καταναλωτών. Με την απόφαση αυτή προσδιορίζονται, ιδίως, ο χρόνος έναρξης λειτουργίας της Ε.Α.Φ.Α., το πλαίσιο διενέργειας, το είδος και η φύση των συναλλαγών, το οργανωτικό πλαίσιο της Αγοράς, καθώς και ο Λειτουργός Ε.Α.Φ.Α..

2. Ως Λειτουργός της Ε.Α.Φ.Α. μπορεί να ορίζεται ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε..

3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από εισήγηση του Λειτουργού Ε.Α.Φ.Α. και γνώμη της Ρ.Α.Ε., εκδίδεται Κανονισμός Λειτουργίας Ε.Α.Φ.Α., ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τον Κανονισμό αυτόν ρυθμίζεται κάθε επί μέρους θέμα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία της Ε.Α.Φ.Α., όπως η διενέργεια και η εκκαθάριση των συναλλαγών, οι εγγυήσεις συμμετοχής, η τήρηση ηλεκτρονικού συστήματος για τη διευκόλυνση της διενέργειας των συναλλαγών αυτών, το κόστος λειτουργίας της Αγοράς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

4. Ο Λειτουργός της Ε.Α.Φ.Α. καταχωρίζει στο ειδικό μητρώο που τηρεί τους Προμηθευτές Φυσικού Αερίου τους Επιλεγόντες Πελάτες, καθώς και κάθε ενδιαφερόμενο χωρίς διάκριση, εκτός αν συντρέχει ένας από τους περιοριστικά αναφερόμενους στον Κανονισμό Λειτουργίας λόγους και, ιδίως, η μη καταβολή της προβλεπόμενης εγγύησης συμμετοχής. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί να διενεργεί συναλλαγές στην Ε.Α.Φ.Α., από την καταχώρισή του στο ειδικό μητρώο.

5. Κάθε Προμηθευτής Φυσικού Αερίου, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο ειδικό μητρώο, υποχρεούται να προσφέρει προς πώληση μέσω της Ε.Α.Φ.Α. ποσότητα που αντιστοιχεί τουλάχιστον σε ποσοστό 5% της Ποσότητας Φυσικού Αερίου την οποία προμήθευσε σε Πελάτες κατά τους προηγούμενους δώδεκα (12) μήνες.

6. Ο Λειτουργός Ε.Α.Φ.Α. δημοσιεύει, σε ηλεκτρονική μορφή, όλες τις προσφορές για αγορά και πώληση Φυσικού Αερίου μέσω της Ε.Α.Φ.Α., χωρίς να αναφέρει το πρόσωπο που υπέβαλε την προσφορά.

7. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε. μπορεί να ορίζονται οι ανώτατες τιμές και οι όροι για την προσφορά πώλησης Φυσικού Αερίου στην Ε.Α.Φ.Α., για τη διασφάλιση του ελεύθερου ανταγωνισμού και την προστασία των καταναλωτών.

8. Ο Διαχειριστής Συστήματος Φυσικού Αερίου παρέχει προτεραιότητα στη Μεταφορά των Ποσοτήτων Φυσικού Αερίου που αποτελούν αντικείμενο συναλλαγής με φυσική παράδοση μέσω της Ε.Α.Φ.Α..

### **Άρθρο 30** **Περιορισμός ανώτατου περιθωρίου κέρδους** **Προμηθευτών Φυσικού Αερίου**

1. Για την αντιμετώπιση της διαμόρφωσης τιμών του φυσικού αερίου σε επίπεδα που δε δικαιολογούνται, σύμφωνα με τους κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού και τις ειδικές συνθήκες της διεθνούς και εγχώριας αγοράς, επιτρέπεται ο καθορισμός ανώτατου περιθωρίου κέρδους των Προμηθευτών για όλες ή ορισμένες κατηγορίες Πελατών με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, που εκδίδεται μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε.. Η ισχύς της ανωτέρω απόφασης διαρκεί για όσο χρόνο επιβάλλεται από τις συνθήκες και πάντως για διάστημα που δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες. Μετά τη λήξη της ισχύος της ανωτέρω απόφασης οι αρμόδιοι Υπουργοί μπορούν να παρατείνουν την ισχύ αυτής για ίσο χρονικό διάστημα, μετά από επανεξέταση των συνθηκών και

εφόσον κρίνεται αναγκαίο.

2. Για τον καθορισμό ανώτατου περιθωρίου κέρδους σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο λαμβάνονται υπόψη οι παράγοντες που επηρεάζουν τις τιμές πώλησης φυσικού αερίου, όπως η μεσοσταθμική τιμή προμήθειας φυσικού αερίου στα σημεία εισόδου Συστήματος Φυσικού Αερίου, που διαμορφώνεται βάσει των συμβάσεων προμήθειας τις οποίες έχουν συνάψει οι Προμηθευτές, το κόστος χρήσης του Συστήματος Φυσικού Αερίου που χρησιμοποιείται για την παράδοση του Φυσικού Αερίου στις επί μέρους κατηγορίες καταναλωτών και η φορολογική επιβάρυνση του φυσικού αερίου.

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2'** **ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ - ΤΗΡΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ**

#### **Άρθρο 31** **Τιμολόγηση Βασικών Δραστηριοτήτων**

1. Με τον Κανονισμό Τιμολόγησης, ο οποίος καταρτίζεται από τη Ρ.Α.Ε. και εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, μετά από εισήγηση του κατά περίπτωση αρμόδιου Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου και δημόσια διαβούλευση, ρυθμίζεται η μεθοδολογία καθορισμού τιμολογίων για τη χρέωση κάθε Βασικής Δραστηριότητας.

2. Κατά τη ρύθμιση της μεθοδολογίας τιμολόγησης για κάθε Βασική Δραστηριότητα επιδιώκεται:

- α) Η σταθερότητα των τιμών προς όφελος των Χρηστών.
- β) Η εύλογη απόδοση των απασχολούμενων, από το Διαχειριστή του Συστήματος Φυσικού Αερίου, κεφαλαίων.
- γ) Η παροχή υπηρεσιών, περιλαμβανόμενων υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, κατά τον πλέον αξιόπιστο, οικονομικό και φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο.
- δ) Η κάλυψη των δαπανών του Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων κοινής ωφέλειας που του έχουν επιβληθεί.
- ε) Η ενίσχυση του ελεύθερου ανταγωνισμού στην αγορά Φυσικού Αερίου.
- στ) Η τήρηση της αρχής της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αμεροληψίας.
- ζ) Η παροχή κινήτρων για την αποδοτική λειτουργία, το συνετό προγραμματισμό και την ανάπτυξη της υποδομής που απαιτείται για την άσκηση της Βασικής Δραστηριότητας.
- η) Η συνεκτίμηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της εκάστοτε αγοράς, όπως η τυχόν διαφοροποίηση κόστους που οφείλεται στην τοπολογία του Συστήματος.
- θ) Η παροχή κινήτρων για χρεώσεις που αφορούν νέους καταναλωτές.
- ι) Η πραγματοποίηση νέων επενδύσεων σε Συστήματα Φυσικού Αερίου για την ασφαλή τροφοδοσία, τη βιωσιμότητά τους και την εξυπηρέτηση της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης.

3. Με τον Κανονισμό Τιμολόγησης μπορεί να ορίζεται ότι, μέσω των τιμολογίων για τη Βασική Δραστηριότητα Μεταφοράς του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., καλύπτεται και το σύνολο ή μέρος των δαπανών του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. για την εξυπηρέτηση κεφαλαίου και τη λειτουργία και συντήρηση της Βασικής Δραστηριότητας Εγκατάστασης Υ.Φ.Α.. Η απόφαση αυτή λαμβάνεται με κριτήριο τη συμβολή της Εγκατάστασης Υ.Φ.Α. στην εξισορρόπηση του φορτίου του Ε.Σ.Φ.Α., στην ασφάλεια εφοδιασμού και στη διευκόλυνση της εισόδου νέων προμηθευτών στην αγορά Φυσικού Αερίου.

4. Με τον Κανονισμό Τιμολόγησης ρυθμίζονται τα τιμολόγια πρόσβασης σε Δίκτυο Διανομής, για το σκοπό που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 25, χωρίς να τροποποιούνται οι σχετικές με την τιμολόγηση διατάξεις που περιλαμβάνονται στις άδειες διανομής Φυσικού Αερίου, οι οποίες έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού. Μέχρι τη θέσπιση του Κανονισμού Τιμολόγησης εξακολουθούν να ισχύουν και να εισπράττονται τα τέλη πρόσβασης στα Δίκτυα Διανομής, τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με τις συμβάσεις προμήθειας Φυσικού Αερίου που έχουν συναφθεί μεταξύ της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. και των Ε.Π.Α., πριν από την 15.3.2002.

5. Με εξαίρεση τους Διαχειριστές Α.Σ.Φ.Α., στους οποίους χορηγείται απαλλαγή κατά τις διατάξεις του άρθρου 17, τα τιμολόγια με βάση τα οποία ο κάθε Διαχειριστής Συστήματος Φυσικού Αερίου εισπράττει οποιοδήποτε αντάλλαγμα για κάθε Βασική Δραστηριότητα, συμπεριλαμβανομένων των χρεώσεων για Δηλούμενη Διαμετακόμιση, καταρτίζονται από τον εκάστοτε Διαχειριστή σύμφωνα με τον Κανονισμό Τιμολόγησης, εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Ρ.Α.Ε. και ισχύουν από τη δημοσίευσή της απόφασης αυτής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Τα τιμολόγια κάθε Βασικής Δραστηριότητας περιλαμβάνουν μία χρέωση, ανά μονάδα δυναμικότητας και μία χρέωση, ανά μονάδα Ποσότητας Φυσικού Αερίου. Με τη χρέωση ανά μονάδα δυναμικότητας ανακτώνται, ιδίως, οι σταθερές δαπάνες της Βασικής Δραστηριότητας, στις οποίες εντάσσονται οι αποσβέσεις, το κεφάλαιο κίνησης, το κόστος των απασχολούμενων κεφαλαίων, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών κεφαλαίου για νέες επενδύσεις, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Ανάπτυξης προκειμένου για το Ε.Σ.Φ.Α. ή τον αντίστοιχο προγραμματισμό νέων επενδύσεων, προκειμένου για Α.Σ.Φ.Α.. Με τη χρέωση ανά μονάδα Ποσότητας Φυσικού Αερίου ανακτώνται, ιδίως, μεταβλητές δαπάνες της Βασικής Δραστηριότητας. Δεν ανακτάται με τα τιμολόγια το κόστος κτήσης παγίων που έχει καταβληθεί από Προμηθευτές ή Πελάτες.

#### Άρθρο 32

##### Τήρηση Λογαριασμών - Λογιστικός Διαχωρισμός

1. Τα νομικά πρόσωπα που ασκούν τις δραστηριότητες Φυσικού Αερίου που αναφέρονται στο άρθρο 1, ανεξάρτητα από το ιδιοκτησιακό καθεστώς ή τη νομική μορφή τους, καταρτίζουν, υποβάλλουν προς έλεγχο και δημοσιεύουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 42α επ. του κ.ν. 2190/ 1920.

2. Τα νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες Προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες και Προμήθειας σε μη Επιλέγοντες Πελάτες, καθώς και για τις δαπάνες στις οποίες υποβάλλονται για την παροχή των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που τους έχουν επιβληθεί.

3. Οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για τις δραστηριότητες Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, Εγκατάστασης Υ.Φ.Α., Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου, Διανομής Φυσικού Αερίου και άλλων Δραστηριοτήτων Φυσικού Αερίου, καθώς και ενιαίο λογαριασμό για τυχόν άλλες δραστηριότητές τους, εκτός του τομέα φυσικού αερίου, όπως ακριβώς θα έπρεπε αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούνταν από διαφορετικές επιχειρήσεις, ώστε να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι διασταυρούμενες επιχειρηγίες και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Οι χωριστοί λογαριασμοί που προβλέπονται στο προηγούμενο εδάφιο περιλαμβάνουν ισολογισμό και λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης για κάθε δραστηριότητα.

4. Για την κατάρτιση των χωριστών λογαριασμών οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου εφαρμόζουν πάγιους κανόνες κατανομής του ενεργητικού και του παθητικού και των δαπανών και εσόδων, οι οποίοι υποβάλλονται στη Ρ.Α.Ε. προς έγκριση. Οι κανόνες αυτοί τροποποιούνται μετά από έγκριση της Ρ.Α.Ε., εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι.

5. Οι ελεγκτές της Ολοκληρωμένης Επιχείρησης ελέγχουν τους χωριστούς λογαριασμούς που τηρούνται κατά τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, όπως ακριβώς θα έπρεπε αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούνταν από διαφορετικά νομικά πρόσωπα, ελέγχοντας και την ορθή εφαρμογή των κανόνων κατανομής και υποβάλλουν στην τακτική γενική συνέλευση της ολοκληρωμένης επιχείρησης και στη Ρ.Α.Ε. το πόρισμα του ελέγχου τους. Η Ρ.Α.Ε. έχει το δικαίωμα διεξαγωγής, οποτεδήποτε, έκτακτων ελέγχων για τη διαπίστωση της τήρησης των διατάξεων του άρθρου αυτού.

6. Οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις Φυσικού Αερίου παραθέτουν, στο προσάρτημα των οικονομικών καταστάσεών τους,

τους εγκεκριμένους και ισχύοντες κανόνες κατανομής, τις χωριστές οικονομικές καταστάσεις για κάθε δραστηριότητά τους, τις σημαντικές πράξεις που έχουν πραγματοποιήσει με τις Συνδεδεμένες Επιχειρήσεις ή με επιχειρήσεις στη μετοχική σύνθεση των οποίων μετέχουν οι ίδιοι μέτοχοι, καθώς και τη σχετική με τους χωριστούς λογαριασμούς έκθεση των ελεγκτών. Το προσάρτημα δημοσιεύεται μαζί με τις οικονομικές καταστάσεις της ολοκληρωμένης επιχείρησης.

#### Άρθρο 33

##### Πρόσβαση στους λογαριασμούς

1. Η Ρ.Α.Ε., κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, έχει ελεύθερη πρόσβαση στους λογαριασμούς των κατόχων αδειών, οι οποίες χορηγούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, προκειμένου να διασφαλίζεται ο αποτελεσματικός διαχωρισμός των λογαριασμών που αναφέρονται στο άρθρο 32. Για το σκοπό αυτόν αποστέλλει πρόσκληση στους κατόχους αδειών, οι οποίοι οφείλουν να υποβάλλουν τους σχετικούς λογαριασμούς εντός τακτής προθεσμίας και να παρέχουν κάθε συνδρομή και στοιχεία για την ταχεία και απρόσκοπτη διεξαγωγή των ελέγχων από τη Ρ.Α.Ε..

2. Τα μέλη της Ρ.Α.Ε. και το προσωπικό της Γραμματείας της έχουν καθήκον εχεμύθειας για τις εμπροσικά ευαίσθητες πληροφορίες που περιέρχονται σε γνώση τους, λόγω της πρόσβασης στους λογαριασμούς και τηρούν την εμπιστευτικότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων και πληροφοριών.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'

##### ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΑΔΕΙΩΝ

#### Άρθρο 34

##### Κανονισμός Αδειών

1. Ο Κανονισμός Αδειών εκδίδεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από εισήγηση της Ρ.Α.Ε. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Αν στον Κανονισμό αυτόν ρυθμίζονται θέματα που άπτονται της προστασίας και της διαχείρισης του περιβάλλοντος ή της περιβαλλοντικής αειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων, ο Κανονισμός Αδειών υπογράφεται και από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

2. Με τον Κανονισμό Αδειών καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο των αιτήσεων για τη χορήγηση άδειας, καθώς και τα συνυποβαλλόμενα με τις αιτήσεις δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Περαιτέρω καθορίζονται:

α) Ο τρόπος δημοσίευσης των αιτήσεων, καθώς και οι δικαιούχοι και η διαδικασία υποβολής αντιρρήσεων επί των οποίων αποφαινεται ο Υπουργός Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε..

β) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι περιορισμοί άσκησης των δικαιωμάτων που παρέχονται με τις άδειες.

γ) Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία τροποποίησης και ανάκλησης των αδειών.

δ) Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τις άδειες που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

3. Κριτήρια για τη χορήγηση άδειας, κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού, είναι ιδίως:

α) Η ασφάλεια και η προστασία των Συστημάτων Φυσικού Αερίου, καθώς και των εγκαταστάσεων και του συνδεδεμένου εξοπλισμού.

β) Τα ιδιαίτερα τεχνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του αιτούντος και ιδίως η φερεγγυότητά του.

γ) Η προστασία των καταναλωτών, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου και την επίτευξη των βέλτιστων τιμών.

δ) Η προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος από τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων Φυσικού Αερίου και η διασφάλιση της ενεργειακής απόδοσης.

ε) Η διασφάλιση και ενίσχυση του ελεύθερου ανταγωνισμού στην αγορά Φυσικού Αερίου.

4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, η οποία εκδίδεται

μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, επιβάλλονται υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας στους κατόχους αδειών, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

5. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να επιβάλλονται στους κατόχους αδειών πρόσθετες υποχρεώσεις, εφόσον συντρέχουν ειδικές συνθήκες και έκτακτες περιστάσεις που ανάγονται, ιδίως, στην εθνική άμυνα και δημόσια ασφάλεια, καθώς και σε ακραία καιρικά φαινόμενα ή άλλες αντίξοες κλιματολογικές συνθήκες.

6. Η Ρ.Α.Ε. παρακολουθεί και ελέγχει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στους κατόχους αδειών σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 και αποτελούν όρους των Αδειών τους.

7. Πριν από τη χορήγηση ορισμένης Άδειας ή κατηγορίας Αδειών, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, ο Υπουργός Ανάπτυξης και η Ρ.Α.Ε. μπορούν να καλούν τους ενδιαφερομένους σε δημόσια διαβούλευση.

8. Η χορήγηση άδειας, σύμφωνα με το νόμο αυτόν, δεν απαλλάσσει τον κάτοχο της από την υποχρέωση να λαμβάνει άλλες άδειες ή εγκρίσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'** **ΠΟΙΝΙΚΕΣ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ**

##### **Άρθρο 35** **Ποινικές κυρώσεις**

1. Όποιος ασκεί οποιαδήποτε από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 1, χωρίς να κατέχει σχετική άδεια, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών και χρηματική ποινή από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ έως τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ, ανάλογα με τη συχνότητα και τη βαρύτητα της πράξης.

2. Το αρμόδιο Δικαστήριο μπορεί να επιβάλει τη δήμευση εν όλω ή εν μέρει των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού που χρησιμοποιήθηκαν κατά την τέλεση της παράβασης που τιμωρείται σύμφωνα με την παράγραφο 1.

##### **Άρθρο 36** **Διοικητικές κυρώσεις**

1. Με απόφαση της Ρ.Α.Ε., η οποία εκδίδεται μετά από ακρόαση των ενδιαφερομένων, επιβάλλονται σε όσους παραβιάζουν τις διατάξεις του νόμου αυτού ή των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του ή τους όρους των Αδειών που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, την έκταση της δραστηριότητας του παραβάτη και τη συχνότητα της παράβασης, οι ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις:

α. Πρόστιμο από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ, αν δεν υπάρξει συμμόρφωση σε σύσταση ή προειδοποίηση και κλήση σε συμμόρφωση, εντός τακτής προθεσμίας, η οποία είναι δυνατόν να δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ρ.Α.Ε..

β. Πρόστιμο από εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ έως τρία εκατομμύρια (3.000.000) ευρώ, σε κάθε άλλη περίπτωση.

Η επιβολή των προστίμων αυτών δεν αποκλείει την επιβολή, για την ίδια παράβαση, άλλων διοικητικών κυρώσεων που προβλέπονται από άλλες διατάξεις.

Τα πρόστιμα που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' και β' εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Οι αποφάσεις της Ρ.Α.Ε. που εκδίδονται στις ανωτέρω περιπτώσεις δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της και στον τύπο.

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, που εκδίδεται μετά από πρόταση της Ρ.Α.Ε., μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα κατώτερα και τα ανώτερα όρια των προστίμων που ορίζονται

στην παράγραφο 1.

2. Σε περιπτώσεις συστηματικής και κατ' επανάληψη παραβίασης του νομοθετικού πλαισίου και των όρων, σύμφωνα με τους οποίους χορηγούνται οι προβλεπόμενες από το νόμο αυτόν Άδειες, ο Υπουργός Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., μπορεί να ανακαλεί τις Άδειες αυτές. Η ανάκληση μπορεί να επιβάλλεται παράλληλα με την επιβολή προστίμου.

3. Οι ανωτέρω διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται και εκτελούνται παράλληλα και ανεξάρτητα με τις ποινικές κυρώσεις.

##### **Άρθρο 37** **Θέματα της Ρ.Α.Ε.**

1. Για τη στελέχωση της Γραμματείας της Ρ.Α.Ε. συνιστώνται, πέραν των θέσεων που προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 7 του ν. 2773/1999 και της παραγράφου 4 του άρθρου 26 του ν. 3175/2003 (ΦΕΚ 207 Α'), επιπλέον: α) δεκαπέντε (15) θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και β) πέντε (5) θέσεις δικηγόρων, με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, οι οποίοι προσλαμβάνονται με σύμβαση έμμισθης εντολής. Οι συνιστώμενες θέσεις προσωπικού κατανέμονται ως εξής: α) δέκα (10) σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού με τα προσόντα που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 25 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α') και β) πέντε (5) σε θέσεις διοικητικού προσωπικού, εκ των οποίων τρεις (3) σε θέσεις κατηγορίας ΔΕ ειδικότητας Διοικητικών Γραμματέων και δύο (2) σε θέσεις κατηγορίας ΤΕ ειδικότητας Πληροφορικής (σχεδιασμού λογισμικών και εφαρμογών) ή Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων, με τα προσόντα που καθορίζονται, σύμφωνα με τον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ρ.Α.Ε. (π.δ. 139/2001, ΦΕΚ 121 Α'). Η πρόσληψη στις ανωτέρω θέσεις διενεργείται σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 7 του ν. 2773/1999.

Για την πλήρωση κενών θέσεων δικηγόρων της Ρ.Α.Ε. που συνιστώνται με τις διατάξεις του νόμου αυτού, μπορεί να εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 5 του ν. 3051/2002 (ΦΕΚ 220 Α').

2. Στη Γραμματεία της Ρ.Α.Ε. για την υποστήριξη του έργου της, συνιστώνται πέντε (5) θέσεις με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Η πρόσληψη στις θέσεις αυτές γίνεται από τον Πρόεδρο της Ρ.Α.Ε. και για το προσλαμβανόμενο προσωπικό εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 5 του ν. 3297/2004 (ΦΕΚ 259 Α').

3. Οι δαπάνες που προκαλούνται από την εφαρμογή των προηγούμενων διατάξεων βαρύνουν αποκλειστικά τον προϋπολογισμό της Ρ.Α.Ε..

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'** **ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

##### **Άρθρο 38** **Υφιστάμενες συμβάσεις**

1. Ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. μπορεί να προμηθεύεται από την Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. χωρίς διαγωνισμό Φυσικό Αέριο για την εξισορρόπηση του φορτίου του Ε.Σ.Φ.Α., εφόσον το αέριο αυτό το έχει προμηθευθεί η Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. με βάση συμβάσεις προμήθειας Υ.Φ.Α. που έχουν συναφθεί έως την 1.7.2004. Η τιμή προμήθειας του Υ.Φ.Α. εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Ε., μετά από εισήγηση του Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. και καλύπτει το πλήρες κόστος προμήθειας του Υ.Φ.Α., στο οποίο συμπεριλαμβάνεται το σταθερό και μεταβλητό κόστος της θαλάσσιας μεταφοράς, το κόστος χρήσης του Συστήματος Υ.Φ.Α., καθώς και εύλογο κόστος διαχείρισης. Το Υ.Φ.Α. που πωλείται από τη Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. κατά τα προηγούμενα εδάφια μπορεί να χρησιμοποιείται κατά προτεραιότητα σε σχέση με το αέριο που προμηθεύεται ο Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., σύμφωνα με την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 8.

2. Μέχρι την 31.12.2008, για την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού και τη διαφοροποίηση των πηγών προμήθειας, κάθε Προμηθευτής και κάθε Επιλέγων Πελάτης ο οποίος προ-

μητεύεται Φυσικό Αέριο για ίδια χρήση υποχρεούται να προμηθεύεται κάθε έτος ποσότητα Υ.Φ.Α. (Ελάχιστη Ποσότητα Υ.Φ.Α.) από τη Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε., την οποία η τελευταία προμηθεύεται σύμφωνα με ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής, που αναφέρονται σε συμβάσεις προμήθειας Υ.Φ.Α., οι οποίες έχουν συναφθεί έως την 1.7.2004, εφόσον οι ποσότητες αυτές δεν διατίθενται με άλλο τρόπο. Η Ελάχιστη Ποσότητα Υ.Φ.Α. για κάθε Προμηθευτή ή Επιλέγοντα Πελάτη υπολογίζεται κατ' αναλογία της συμμετοχής τους στη συνολική ετήσια κατανάλωση Φυσικού Αερίου. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από εισήγηση της Δ.Ε.Π.Α. και σύμφωνη γνώμη της Ρ.Α.Ε., ρυθμίζονται η τιμή διάθεσης της Ελάχιστης Ποσότητας Υ.Φ.Α., η οποία καλύπτει, ιδίως, το κόστος προμήθειας Υ.Φ.Α., το σταθερό και μεταβλητό κόστος θαλάσσιας μεταφοράς, το κόστος χρήσης της Εγκατάστασης Υ.Φ.Α., καθώς και κάθε λεπτομέρεια που αναφέρεται στην εφαρμογή της παραγράφου αυτής. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η εφαρμογή της παραγράφου αυτής μπορεί να παρτείνεται πέραν της 31.12.2008 για δύο (2) έτη κατ' ανώτατο όριο.

3. Για την ενίσχυση της ασφάλειας του εφοδιασμού και της ανάπτυξης ανταγωνισμού στην αγορά Φυσικού Αερίου, ο Υπουργός Ανάπτυξης, μπορεί να αποφασίζει, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., τη διεξαγωγή διαγωνισμών με αντικείμενο την πώληση σε Προμηθευτές και Επιλέγοντες Πελάτες ποσοτήτων Υ.Φ.Α., οι οποίες αντιστοιχούν σε μακροχρόνιες συμβάσεις προμήθειας που έχουν συναφθεί και τεθεί σε εφαρμογή έως την 1.7.2004 και μέχρι το χρόνο λήξης της ισχύος των συμβάσεων αυτών, εφόσον περιλαμβάνουν ρήτρες υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής. Οι διαγωνισμοί διεξάγονται από τον Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε. σύμφωνα με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α., τηρουμένων ιδίως των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης. Οι όροι διενέργειας των διαγωνισμών αυτών εγκρίνονται από τη Ρ.Α.Ε..

4. Η μεταβολή με τις διατάξεις του νόμου αυτού, του νομικού πλαισίου που διέπει τις συμβάσεις προμήθειας Φυσικού Αερίου μεταξύ της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. και των πελατών της, οι οποίες έχουν συναφθεί πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, δε συνιστά σπουδαίο λόγο καταγγελίας των συμβάσεων αυτών. Υφιστάμενες κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού συμβάσεις που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο μπορεί να τροποποιούνται με συμφωνία των μερών, το αργότερο ένα έτος πριν από το χρονικό σημείο κατά το οποίο ορισμένος πελάτης καθίσταται Επιλέγων και προκειμένου για Πελάτες που κατέστησαν Επιλέγοντες την 1.7.2005, εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του Κώδικα Προμήθειας σε Πελάτες, του Κώδικα Διαχείρισης του Ε.Σ.Φ.Α. και του Κώδικα Τιμολόγησης, εφόσον οι ανωτέρω τροποποιήσεις καθίστανται αναγκαίες από την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού ή των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

Για το σκοπό αυτόν, οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη υποβάλλει σχετική πρόσκληση προς τον αντισυμβαλλόμενο του, θέτοντας εύλογη προθεσμία για την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων. Τα μέρη μπορούν, με κοινή συμφωνία, να υποβάλουν στη Ρ.Α.Ε. αίτημα για την αναπροσαρμογή των ανωτέρω συμβάσεων κατά κρίση δικαίου ανδρός, εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου αυτής.

5. Αν αποτύχουν οι διαπραγματεύσεις για την τροποποίηση και αναπροσαρμογή των συμβάσεων κατά την προηγούμενη παράγραφο, οποιοδήποτε από τα μέρη, πριν ασκήσει το δικαίωμα καταγγελίας και προσφύγει στο Δικαστήριο για την αναπροσαρμογή ή τη λύση της σύμβασης, οφείλει να υποβάλει στη Ρ.Α.Ε. αίτημα για τη διατύπωση από αυτήν πρότασης αναπροσαρμογής της σύμβασης κατά την κρίση δικαίου ανδρός. Η αναπροσαρμογή της σύμβασης που προτείνεται από τη Ρ.Α.Ε. γίνεται οριστικά αποδεκτή ή απορρίπτεται από τα μέρη εντός εύλογης προθεσμίας που τίθεται, για το σκοπό αυτόν, από τη Ρ.Α.Ε.. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία αυτή, τεκμαίρεται απόρριψη του αιτήματος.

#### Άρθρο 39

Η χρήση Συστημάτων Φυσικού Αερίου κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού επιτρέπεται και για τη διακίνηση βιοαερίου, αερίου που παράγεται από Βιομάζα και άλλων τύπων αερίων, εφόσον αυτή είναι δυνατή, από τεχνική άποψη και πληρούνται οι προδιαγραφές ασφάλειας, αφού ληφθούν υπόψη οι απαιτήσεις ποιότητας και τα χημικά χαρακτηριστικά των αερίων αυτών.

#### Άρθρο 40

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του π.δ. 420/1987 (ΦΕΚ 187 Α') προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να συμπληρώνεται ή τροποποιείται ο παρακάτω Πίνακας και να διευκρινίζεται κάθε λεπτομέρεια σχετικά με τον Πίνακα αυτόν.»

2. Στο άρθρο 5 του π.δ. 420/1987 προστίθεται παράγραφος 5, ως εξής:

«5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται η διαδικασία, ο χρόνος, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά την υποβολή και έγκριση της μελέτης αερίων καυσίμων, κατά την έκδοση της οικοδομικής άδειας, καθώς και τον έλεγχο κατασκευής των εσωτερικών εγκαταστάσεων φυσικού αερίου κατά την προηγούμενη παράγραφο.»

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του ν. 3175/2003 εξακολουθούν να εφαρμόζονται μέχρι την έκδοση τιμολογίων κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 31 του παρόντος νόμου.

4. Μέχρι την έκδοση του Κανονισμού Αδειών, η προμήθεια Φυσικού Αερίου σε Επιλέγοντες Πελάτες κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού, επιτρέπεται και πριν τη χορήγηση της σχετικής άδειας, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του ν. 3175/2003. Εντός τριών (3) μηνών από την έκδοση του Κανονισμού Αδειών, όσοι ασκούν δραστηριότητα προμήθειας Φυσικού Αερίου υποχρεούνται να υποβάλουν αίτηση για τη χορήγηση Άδειας Προμήθειας. Εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη σύναψη σύμβασης για την προμήθεια Φυσικού Αερίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο εδάφιο, κάθε επιχείρηση που ασκεί δραστηριότητα προμήθειας Φυσικού Αερίου οφείλει να ενημερώσει τη Ρ.Α.Ε. για τη σύναψη της σύμβασης αυτής με πελάτη που είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα. Η Ρ.Α.Ε. μπορεί να ανακοινώνει την επωνυμία των επιχειρήσεων που ασκούν την ανωτέρω δραστηριότητα.

#### Άρθρο 41

Η Ρ.Α.Ε., συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ενέργειας, μπορεί να συνάπτει συμβάσεις με όργανα που λειτουργούν στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διεθνείς οργανισμούς ή άλλα όργανα που προβλέπονται από διεθνείς συμφωνίες και συνθήκες, ιδίως για την ίδρυση και λειτουργία της Ενεργειακής Κοινότητας Νοτιοανατολικής Ευρώπης, με στόχο την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού, την προστασία του καταναλωτή, την προστασία του περιβάλλοντος και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, εντός των ορίων της περιφερειακής αγοράς της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, κατά το προηγούμενο εδάφιο, η Ρ.Α.Ε. συμμετέχει σε επιτροπές και ομάδες, συνεδριάσεις και συνόδους συμβουλίων και οργάνων και καταβάλλει κάθε είδους δαπάνες που καλύπτουν τις σχετικές υποχρεώσεις της.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ' ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

#### Άρθρο 42 Καταργούμενες διατάξεις

1. Από τη θέσπιση του Κώδικα Προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες καταργείται το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 3 του

άρθρου 24 του ν. 3175/2003 (ΦΕΚ 207 Α').

2. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του.

#### **Άρθρο 43**

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις."

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών της σημερινής συνεδρίασης ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της συνεδρίασης της Πέμπτης 24 Νοεμβρίου 2005 και ερωτάται το Σώμα, αν τα επικυρώνει.

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας):** Συνεπώς τα Πρακτικά της συνεδρίασης της Πέμπτης 24 Νοεμβρίου 2005 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 17.00' λύεται η συνεδρίαση για την προσεχή Κυριακή 18 Δεκεμβρίου 2005 και ώρα 18.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος νομοθετική εργασία, μόνη συζήτηση επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών: «Κύρωση του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών ορισμένων ειδικών ταμείων και υπηρεσιών οικονομικού έτους 2006», σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

**ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ**

